traduki

DANIELA KRIEN

IUBIREA ÎN CAZ DE URGENȚĂ

Traducere din limba germană și note de
DANIELA ȘTEFĂNESCU

HUMANITAS
fiction

DANIELA KRIEN

Iubirea în caz de urgenţă

Traducere din limba germană şi note de
Daniela Ştefănescu
EDITURA HUMANITAS FICTION
2021

DANIELA KRIEN
DIE LIEBE IM ERNSTFALL
Copyright © 2019

By Diogenes Verlag AG Zürich
All rights reserved.
© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

© HUMANITAS FICTION, 2021, pentru prezenta versiune românească
EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro
Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723 684 194

Redactor: Alexandru Al. Şahighian
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marilena Vasile
DTP: Corina Roncea, Veronica Di
Tipărit la Master Print Super Offset

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
KRIEN, DANIELA
Iubirea în caz de urgenţă / Daniela Krien;
trad, din germană şi note de Daniela Ştefănescu.
— Bucureşti: Humanitas Fiction, 2021
ISBN 978-606-779-769-5
I. Ştefănescu, Daniela (trad.)
821.112.2

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o reţea literară din care fac parte Ministerul Federal pentru Europa, Integrare şi Afaceri Externe al Republicii Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, Fundaţia Culturală Elveţiană Pro Helvetia, Grupul de Interes „Traducătoare Traducători" (Literaturhaus Wien), din însărcinarea Ministerului Federal pentru Artă, Cultură, Serviciu Public şi Sport al Republicii Austria, Goethe-Institut, Agenţia Slovenă de Carte, Ministerul Culturii din Republica Croaţia, Resortul pentru Cultură al guvernului Principatului Liechtenstein, Fundaţia Culturală Liechtenstein, Ministerul Culturii din Republica Albania, Ministerul Culturii şi Informaţiei din Republica Serbia, Ministerul Culturii din România, Ministerul Culturii din Muntenegru, Ministerul Culturii din Republica Macedonia de Nord, Ministerul Culturii din

Republica Bulgaria, Târgul de Carte de la Leipzig, precum şi Fundaţia S. Fischer.

Paula

Ziua în care Paula constată că este fericită este o duminică din martie.

Plouă. A început deja în timpul nopţii şi nu s-a mai oprit de atunci. Când se trezeşte Paula, pe la opt şi jumătate, picăturile lovesc în geamul înclinat al dormitorului ei. Se întoarce pe o parte şi îşi trage plapuma până la bărbie. Nu s-a trezit nici măcar o dată pe parcursul nopţii. Nu-şi aminteşte nici să fi visat.

Gura ei este uscată şi o uşoară presiune în cap îi aminteşte de seara precedentă. Wenzel gătise şi deschisese la masă o sticlă cu vin roşu franţuzesc. Mai târziu şezuseră pe canapea unul lângă altul şi ascultaseră muzică – Mahler, *Cântecul pământului,* ultima sonată pentru pian a lui Beethoven, cântece de Schubert, Brahms şi Mendelssohn. Pe YouTube căutaseră diverşi interpreţi pe care îi comparaseră între ei, bucurându-se ca nişte copii atunci când părerile lor coincideau.

Paula ar fi putut să rămână la el, să petreacă noaptea cu el, dar spusese că-şi uitase medicamentul acasă. Hidrocortizonul se afla în geanta ei. Ce lipsea erau periuţa de dinţi şi lotiunea de curăţat fata. Wenzel le-ar fi considerat lipsite de importanţă şi ar fi convins-o să rămână.

Spre ora două noaptea se urcase într-un taxi. Wenzel stătuse în faţa casei până ce maşina virase după colţ.

Întinde mâna spre sticla cu apă de lângă pat şi bea, apoi deschide telefonul şi citeşte mesajul de la el. *Bună dimineaţa, iubito. Primul meu gând îţi este ca întotdeauna adresat tie.* În fiecare dimineaţă şi în fiecare seară un cuvânt de salut. De zece luni, fără excepţie.

Şi Leni îl place pe Wenzel, iar Wenzel o place pe Leni.

La prima lor întâlnire, Wenzel o impresionase cu un desen al

chipului ei, făcut în câteva secunde. Asemănarea era izbitoare şi Leni a vrut mai multe, pentru a se putea lăuda cu ele la şcoală.

Paula se uită la ceas. Încă nouă ore până se întoarce Leni. Îşi va arunca lucrurile cât colo, va mormăi un *Bună* şi se va retrage în camera ei sau va da un raport fără punct şi virgulă al sfârşitului ei de săptămână, care va include poze ale fraţilor ei vitregi şi cuvinte entuziaste despre arta culinară a Filippei.

În timp ce Paula răspunde la mesajul de dimineaţă al lui Wenzel, i se face dor de el.

Dimineaţa, dorinţa de a fi cu el este cea mai mare. Când îşi pune în bucătărie de cafea, Paula îi scrie un text fără echivoc.

De când există Wenzel, îi lipseşte mai puţin Leni în weekenduri. Şi, oricum, ce-ar putea să facă? Leni nu mai este copil mic. Dimineaţa, în faţa oglinzii, exersează cum să zâmbească în diferite feluri, îşi taie găuri în pantaloni, poartă bluze care, chipurile, îi alunecă întâmplător de pe umăr, foloseşte lipgloss şi trimite mesaje enigmatice către grupul de chat al clasei a 7-a B, majoritatea formate din emoji şi prescurtări. Vorbeşte uneori fără oprire, ca puţin după aceea să cadă într-o tăcere agresivă. Se descurcă singură cu coşmarurile nocturne, iar goală nu şi-a mai văzut Paula de mult fiica. Nici măcar atunci când Leni a întrebat-o într-o dimineaţă dacă poţi să ai deja la treisprezece ani sâni lăsaţi. S-a uitat la sânii ei şi a constatat că *asta* ar fi forma lor. După care a schiţat cu mâna dreaptă în aer o formă ridicol de exagerată, în timp ce-şi ţinea braţul drept apăsat peste bust. Şi, încă înainte ca Paula să poată replica, Leni a învinuit-o că a moştenit de la ea numai ce-i mai rău, pistruii şi pielea prea albă, părul roşu, genunchii noduroşi, miopia şi greutatea de a înţelege la materiile fizică şi chimie.

Moştenirea era o întâmplare şi nu o decizie, a remarcat Paula, vrând să-şi mângâie fata pe păr. Însă Leni s-a dat la o parte, a fugit afară şi a trântit uşa. La puţin timp după aceea, s-a întors şi i s-a aruncat Paulei în braţe, ca să-şi încarce bateriile pentru următorul

nivel al distantei.

Continuă să plouă. Paula stoarce portocale şi fierbe lapte pentru cafea. Pe masă se află un buchet de lalele.

Anul trecut încă, lungimea zilei pe care o avea în faţă i-ar fi declanşat panica. Ar fi început să facă în casă curat ori să spele, s-ar fi dus la jogging sau la film, ar fi sunat-o pe Judith, ca să se ducă împreună la calul ei. Îi era totuna *ce* făcea, decisiv era faptul *că* făcea ceva. Căci altminteri ar fi venit demonii s-o mâne în legea lor.

După despărţirea de Ludger se întrebase adesea când începuse sfârşitul. Când scăpaseră lucrurile de sub control?

Moartea Johannei fusese o ruptură decisivă. Însă cu timpul şi-a dat seamă că relaţia lor a început să eşueze în alte momente, mai timpurii, mai demult, tot mai demult, până ce nu mai existase un *şi mai demult.*

Totul începuse cu o sărbătorire.

Paula şi Judith ajunseseră acolo întâmplător, când se deschisese magazinul de produse bio la periferia sudică a oraşului. Fuseseră la lac, stătuseră goale la soare, se unseseră cu cremă una pe alta, mâncaseră îngheţată şi atrăseseră priviri asupra lor. Mulţumite de sine şi de efectul produs, o luaseră apoi cu bicicleta pe lângă rezervaţie, prin pădurice de la marginea lacului, înapoi spre oraş, peste care încă mai plana o caniculă lipicioasă.

Văzuseră încă de departe baloanele înălţate, ghivecele pline de flori şi oamenii adunaţi în număr mare în faţa magazinului. Având chef să bea ceva rece, se opriseră şi ele.

Când au intrat în magazin, Ludger stătea nu departe de uşă. Paula l-a văzut imediat. Mai târziu a spus şi el că o zărise cu coada ochiului şi că apoi o urmărise cu privirea. Paula purta o rochie verde ca muşchiul de pădure, fără bretele, şi o pălărie de soare, de sub care îi ieşeau rebele buclele roşii.

Afară ardea soarele, mirosul de gaze de eşapament şi de flori de

tei plutea pe străzi şi fiecare pală de vânt adia amestecul înecăcios-dulceag în magazin. Ludger purta o cămaşă de in. Avea părul blond, ochii albaştri. Nu era un cuceritor.

Puţin după aceea au plecat de la eveniment. Mergeau ţinând bicicletele una lângă alta şi stăteau de vorbă.

Ludger se tot uita spre ea, dar nu ţinea piept privirii ei. Când vorbea mai mult, Ludger se oprea din mers.

Ca şi Paula, căuta drumurile aflate la umbră.

La malul râului i-a atins din întâmplare braţul.

Pe o bancă din parc, Paula La sărutat în lumina înserării.

În primele săptămâni s-au văzut zilnic.

Întâlnirile lor au început lângă un stejar din parcul Clara. Paula, care ajungea întotdeauna prea devreme, l-a văzut cotind spre alee pe bicicleta lui de curse şi i-a făcut semn cu mâna încă de departe. Fiecare revedere începea cu un scurt moment de jenă, care dispărea însă după primul sărut.

Porneau de la copac şi făceau plimbări prin parcuri şi prin cartierele învecinate ale oraşului. Paulei îi plăcea felul în care îşi lăsa el capul într-o parte şi se lumina la faţă când o privea. Îi plăceau vocea lui joasă şi stilul calm în care povestea. Nevoia lui de mişcare era molipsitoare, cunoştinţele lui despre construcţiile ecologice, viaţa autarhică, faună şi floră o impresionau.

Ludger venea des s-o viziteze la librărie.

Câteodată vedea apărând mai întâi capul lui, când urca pe scara rulantă la secţia beletristică. Uneori o surprindea în timp ce ea era ocupată să sorteze cărţile sau să dea comenzile de carte. Atunci îi atingea decent mâna sau braţul, iar ea se întorcea spre el şi simţea o bucurie ascunsă, căci colegele ei observau cu siguranţă cât de bine arăta Ludger.

Nopţile în care rămâneau împreună le petreceau la el. Doar o dată a înnoptat el în locuinţa ei, pe care o împărţea atunci cu Judith.

Şezuseră împreună la pizza şi vin roşu. Orice subiect de discuţie se aborda, Ludger o dădea spre domeniul lui de specialitate – amprenta ecologică pe care o lăsa un om în urma lui şi cum trebuia ea minimizată pe cât posibil. Tot mereu o întrerupea pe Judith, pentru a aprofunda o temă, a corecta o afirmaţie inexactă.

Paula văzuse cum dădea Judith din vârful piciorului şi cum i se crispase gura şi ştiuse deja ce gândeşte.

A doua zi, Judith a venit la ea în cameră. Ţinând un teanc de cărţi de medicină în mâini, i-a explicat Paulei că, rămânând atât de puţin timp până la examenele finale, avea nevoie de linişte în casă şi ar fi mai bine dacă Ludger n-ar mai veni deocamdată.

Noaptea stăteau cât mai aproape unul de celălalt.

Mereu li se atingeau mâinile sau picioarele. Paula îl mângâia pe spate, numărând în acest timp bătăile de clopot din turnul bisericii de vizavi şi, dacă mai era suficient de mult până dimineaţă, îşi punea mâna între picioarele lui.

Paula nu-şi făcea griji despre felul în care se culcau împreună şi nici că Ludger zicea *asta* la orice făceau. Îţi place *asta?.* Vrei *asta?* Nu se miră nici că el se dădu înapoi când Paula cercetă pentru prima dată cu limba locurile indicibile ale trupului său. Până la urmă, Ludger cedă. Şedea liniştit de tot, cu braţele încrucişate pe faţă.

După aceea, s-au deschis reciproc.

Ludger îi povesti despre moartea părinţilor lui. Când îi relată cum fuseseră striviţi la coada unui blocaj în trafic de un camion, glasul său deveni grav. Se aflau în drum spre el. Cu câteva zile înainte, îşi luase diploma de arhitect.

Paulă îi sărută umerii şi gâtul, iar el îşi lăsă capul pe pieptul ei.

La câteva luni după ce se cunoscuseră, Ludger a rugat-o să treacă pe la biroul lui. Era surescitat, nevrând să divulge însă motivul. Când a apărut Paula la *Brinkmann & Krohn,* fraţii Brinkmann s-au întors în acelaşi timp pe scaunele lor, rânjind. Ludger şi-a lăsat capul

în jos, a luat mâna Paulei şi a tras-o după el în sala de conferinţe.

Pe masă se afla planul unei locuinţe. Era o locuinţă tip loft, cu tavanul la patru metri înălţime şi o suprafaţă locuibilă de trei sute de metri pătraţi. Fără a trage aer în piept, i-a explicat locurile în care nişte podeşte ar trebui să structureze spaţiul, unde va fi scara spre exterior care va duce la o galerie liberă şi motivul pentru care funcţiona locuitul şi fără camere separate, ba chiar fără pereţi despărţitori. Înflăcărat de propriul lui entuziasm, a declarat în final, aşa, ca-n treacăt:

— Aici vom locui.

Paula n-a spus nimic. I-au trebuit câteva clipe ca să priceapă.

Şi-a amintit cât de des menţionase Ludger că-l deprimă biserica de vizavi de apartamentul lui. Nu voia să i se amintească zilnic ce construcţii de veneraţie îi înălţaseră Dumnezeului lor creştinii.

— *Ce* zici? a întrebat-o. Te bucuri?

A doua zi s-au dus pe bicicletă să o vizioneze. S-au întâlnit la stejarul din parc. Echipaţi cu căciuli, fulare şi mănuşi, au pedalat până în unul dintre acele cartiere în care Paula ajungea rareori, dar căruia Ludger îi prevedea o dezvoltare rapidă. Loftul se afla într-o stradă cu pavaj de piatră brută şi mărginită de copaci, dădea spre un canal şi era mare cât hala unei gări. În apropiere nu numai că nu existau biserici, dar nici în rest nu prea exista mare lucru. Zidurile din faţa ei erau netencuite, înăuntru era rece, şi primul impuls al Paulei a fost să plece de-acolo cât se poate de repede.

Ludger desfăşură planul pe jos. Păşea prin hală încoace si-ncolo analizând-o, verifica zidăria şi ferestrele şi începu să descrie. Paula vedea deja colţul cu bucătăria pe platforma din lemn, simţea deja scândurile duşumelei sub picioare, urca scara spre zona de dormit şi privea, rezemată de balustrada galeriei, întreaga locuinţă.

Despărţirea de Judith i-a fost grea.

Cinci ani buni locuiseră împreună. Nimeni nu îi era atât de

apropiat ca ea. Ca bebeluşi fuseseră împinse alături de mamele lor în cărucioare aproape identice, avuseseră aceeaşi creşă, merseseră la aceeaşi grădiniţă, la aceeaşi scoală. Li se oficiase deodată ritualul confirmatiei, le venise ciclul în aceeaşi lună, acelaşi an, şi amândouă plecaseră din Naumburg la optsprezece ani. Judith se dusese să studieze medicina la Leipzig, iar Paula urmase o specializare în comerţul de carte la Regensburg.

Judith a asistat pasivă la mutare. A ascultat tăcută cântecul de slavă înăltat de toţi locuinţei şi, încă înainte ca ultima cutie să fi fost cărată în camionul pentru mutări, s-a despărţit de Paula.

În primele luni ale convieţuirii lor nu a existat pentru Ludger decât o temă – un proiect de asanare în centrul oraşului. Era vorba despre o casă din secolul al XVII-lea. În ciuda asanării, era năpădită tot mereu de igrasie şi mucegai. Arhitectului însărcinat iniţial cu acest proiect i se retrăsese lucrarea. Noua calculaţie a costurilor depăşea cu mult limita maximă estimată la început, şi Ludger s-a folosit de această şansă. A scris o ofertă pe care n-a putut nimeni s-o contracareze cu o altă ofertă mai favorabilă. Era atât de avantajoasă, încât a trezit neîncredere, şi soluţia suna prea bine pentru a fi adevărată.

Inventatorul metodei, restauratorul Henning Großeschmidt, experimentase în multe castele şi muzee cu succes *temperarea*[1] după principiul distribuţiei căldurii.

Ludger fusese studentul lui. Frecventase în diferite rânduri seminarele lui Großeschmidt.

În locul caloriferelor se instalau conducte de încălzire în pereţii exteriori sub tencuială, iar căldura uniformă, care acţiona pe toate planurile, rezolva problema igrasiei şi a mucegaiului. Climatizarea spaţiului se îmbunătăţea, calitatea aerului creştea, consumul de energie ca şi cheltuielile de mentenantă erau minore.

---

[1] Controlul eficient al temperaturii.

Chiar şi la cină, Ludger întindea planurile şi îi explica Paulei la ce distanţă sub tencuială vor fi amplasate conductele, din ce material vor fi produse, în ce clădiri metoda fusese deja folosită cu succes. Cuvântul *temperare* suna aproape cu veneraţie în gura lui şi nici o singură dată planificarea nunţii lor nu i-a stârnit acelaşi entuziasm.

Ludger a respins o cununie religioasă, iar Paula s-a supus. A obţine armonie prin încuviinţare i se părea lucrul corect. Din partea ei au şi venit majoritatea invitărilor la nuntă. Ludger îi invitase pe fraţii Brinkmann cu soţiile şi echipa care fusese la ei deja în timpul mutării. Dintre rudele lui n-a venit nimeni. Contactele lui se limitau la colegi, la beneficiari şi la meseriaşi.

Planificarea meniului, inclusiv alegerea băuturilor, o preluase Paula, la fel ca şi alcătuirea invitaţiilor şi decorarea locuinţei. Numai în legătură cu muzica a vrut Ludger să aibă un cuvânt de spus.

Au stat o jumătate de noapte împreună să aleagă. Ludger căuta printre discurile vinii cu muzică jazz bucăţile cele mai bune, fumând în acest timp, uneori fredonând încet; iar când Paula a început, după al doilea pahar cu vin, să danseze spontan, a stat liniştit, privind-o. O făcea cu jena tipică pe care Paula i-o cunoştea între timp deja.

Cu capul plecat şi umerii ridicaţi, cu sticla de bere la gură, şedea şi se uita. Privirea lui o urmărea.

Când Paula s-a lăsat să cadă în poala lui, a pus berea deoparte, şi-a încolăcit braţele în jurul taliei ei şi a sărutat-o. Imediat după aceea a împins-o şi s-a ridicat. Corpul lui s-a încordat, privirea lui a făcut înconjurul camerei şi, entuziast, a anunţat că şi în această locuinţă temperarea era cea mai bună soluţie.

Niciun om nu era aşa cum ţi-ai dori să fie.

Paula spera că timpul va umple golul dintre dorinţă şi realitate.

Încă poartă cămaşa de noapte când iese după micul dejun pe balcon şi priveşte în grădină. Este a cincea locuinţă a Paulei în acest

oraş; în fine, se simte confortabil.

Brânduşe şi ghiocei înfloresc în grădina folosită în comun, care este mărginită de ziduri înalte din piatră de parcelele învecinate. Sub Paula şi Leni locuieşte o familie cu doi copii mai mici, iar la hochparter, o pereche mai în etate. În general, se convieţuieşte paşnic. Numai grădina duce câteodată la discuţii în contradictoriu. Dorinţa de ordine a cuplului mai în vârstă se bate cap în cap cu plantările spontane, făcute haotic şi rareori încununate de succes, ale familiei de la etajul din mijloc. Însă, în linii mari, oamenii se respectă, iar o dată pe an se organizează o petrecere estivală.

Paula merge încet de la un capăt la celălalt al balconului, care se întinde pe lungimea a trei camere, fiecare având acces spre el. Ploaia se potoleşte treptat, dar de la Wenzel încă niciun răspuns. Poate este la atelier şi lucrează, poate n-a citit mesajul încă, poate este în drum spre ea. Paula nu se îndoieşte că va veni.

Îşi trece mâna peste parapetul de lemn al balconului, îşi conştientizează mişcarea braţelor, a mâinilor, apoi respiraţia şi faptul că trebuie să se sforţeze ca să-şi simtă trupul. El nu o inoportunează prin dureri, imobilitate sau o oboseală exagerată. Deja de mult a încetat Paula să considere lucrurile de la sine înţelese ca fiind înţelese de la sine.

În timpul căsătoriei cu Ludger, privirea ei fusese orientată spre un viitor neclar, după moartea Johannei, spre un trecut mult prea clar. În prezent aude soneria şi aleargă la uşă.

Wenzel a adus flori furate. Le găseşte în drumul lui prin Rosental2, iar ulterior sunt împărţite în vaze minuscule prin locuinţa Paulei.

Îşi tunsese scurt părul care i se blonzea tot mai tare. Wenzel este primul bărbat care nu încearcă s-o formeze. Primul pe care-l preocupă uneori numai plăcerea ei. Primul pe care nu-l prezintă părinţilor.

---

2 Cunoscut parc vechi și pitoresc din Leipzig.

Îl ia de mână şi se duce cu el în dormitor.

În timp ce Wenzel o dezbracă încet, îi porunceşte să se întindă pe burtă şi-şi trece vârfurile degetelor de la ceafa în jos până la coapsele ei, pe care i le depărtează, ea îşi aminteşte scurt de ceva ce tine închis în sine însăşi. Şi apoi îi povesteşte despre bărbaţii ei. Îi povesteşte cât de departe a mers, ce lucruri le-a permis, numai pentru a simţi un alt fel de durere. O durere care domina jalea ce se dezlănţuia în ea ca un demon pus în libertate. În lacrimi povesteşte ce o făcea să-i fie ruşine, ce îi plăcea, *deşi* îi era ruşine, şi cum subjugarea ei o făcea să uite pentru câteva ore moartea copilului ei. Iar când Paula se opreşte din povestit, el o sărută, urmărind cu buzele drumul trasat de vârfurile degetelor lui.

În dimineaţa căsătoriei i-a trezit un zgomot. Peste noapte, una dintre ferestre rămăsese deschisă. O pasăre intrase zburând. Bătea speriată din aripi, zburătăcind între lămpi şi mobile. Se lovea în geamuri şi cădea la pământ, îşi lua din nou avânt şi iarăşi rata ţinta spre exterior.

Paula a sărit din pat. A deschis toate ferestrele. Inima ei gonea. De fiecare dată când se pocnea pasărea, ea tresărea. Ludger a ajutat-o. Au încercat împreună s-o alunge prin camera imensă, speriind-o. Însă degeaba. Nu reuşea să găsească drumul afară. Era încă devreme; zorile se revărsau într-o lumină rozulie. Pasărea zăcea pe jos şi au decis să aştepte.

Înapoi în pat, Ludger s-a apropiat strâns de ea. Şi-a pus braţul în jurul ei şi şi-a afundat capul în părul ei. Vârfurile degetelor lui îi mângâiau uşor burta. Când un fior a făcut-o să-i freamăte trupul, el s-a oprit din mişcare. Puţin după aceea, Ludger adormise din nou.

Paula asculta bătăile aripilor şi ţipetele scurte, ascuţite, ale păsării, în timp ce degetele ei se mişcau între picioarele ei desfăcute. Se desprinsese cu grijă din îmbrăţişarea lui. Şedea pe burtă şi îşi afunda faţa în pernă.

Mai târziu, sunetul ceasului deşteptător a făcut-o să sară-n sus.

S-a ridicat imediat şi s-a uitat prin încăpere. Pasărea dispăruse.

Din voiajul de nuntă, pe care l-au petrecut drumeţind prin Munţii Vosgi, Paula a revenit plăcut epuizată. De la Sainte-Odile o luaseră peste Col du Kreuzweg spre Kaysersberg şi apoi în sud, către rezervaţia naturală, pe o vreme mereu schimbătoare şi – după părerea Paulei – pe suişuri şi coborâşuri care-ţi puneau viaţa în pericol. Merseseră uneori ore-ntregi unul în spatele celuilalt, fără să scoată un cuvânt, căci potecile erau înguste şi vorbitul consuma prea multă energie. Apoi, din nou unul lângă celălalt, îşi zugrăveau viitorul.

Porţiuni lungi de drum nu întâlneau nici ţipenie de om. Făceau picnic pe stânci încălzite de soare, în ruine de cetăţi medievale şi în fortificaţii vechi din război.

De îndată ce se opreau într-un loc, Ludger scotea hărţile. Avea mai multe la scări diferite şi îi arăta de fiecare dată Paulei exact unde se aflau. În timp ce mâncau pâine, brânză şi mere, îi explica ruta de parcurs în orele următoare. Entuziasmul lui faţă de precizia hărţilor topografice, în care era trecută până şi cea mai mică potecă, nu cunoştea limite.

În f*ermes auberges* în care înnoptau, împărţeau cu alţi drumeţi camerele cu mai multe paturi. Numai în prima şi ultima noapte din călătoria de zece zile au tras la hoteluri, cu baie proprie şi pat dublu confortabil, şi numai în acele două nopţi s-au culcat împreună. Ludger avea obiceiul ca după aceea să se încovrige şi să-şi ascundă capul la pieptul Paulei. Aşa adormea cel mai bine. Dacă Paula se dădea cu grijă deoparte, pentru că nu putea să doarmă în această poziţie, se muta după ea. Chiar şi când el dormea profund, se muta după ea imediat ce simţea că trupurile lor pierdeau contactul. Paula se ridica atunci de pe acea parte a patului, pentru a se întinde din nou pe partea cealaltă. Şi totuşi, îi plăcea această confirmare fizică a dragostei lui.

În prima ei zi de lucru după voiaj, Paula a fost salutată de colegi cu noul ei nume – Paula Krohn. Şi când Marion, care lucra cu ea în secţia beletristică, i-a strigat la sfârşitul acelei zilei: „Paula, soţul tău este aici!”, s-a ridicat de pe scaun şi a zâmbit.

A fost unul dintre acele momente pe care nu le-ar putea deprecia nici ulterior.

Ludger stătea în faţa mesei cu noile apariţii, în jeanşi şi cămaşă de in, şi îi făcea semn cu mâna. Nu-şi putea explica de ce asta a făcut-o să se simtă mândră.

Vălul hormonilor s-a ridicat.

În multe seri, Paula era singură în locuinţă. Dacă deschidea ferestrele spre canal, pătrundea mirosul sălciu al apei murdare, dacă închidea ferestrele, se lăsa o linişte înfricoşătoare. Propria ei voce răsuna în încăperea uriaşă. Nu existau camere separate, doar un cub în mijloc, în care era baia.

În fiecare seară aştepta sosirea lui Ludger. Comanda pe care o primise legată de temperare îl solicita ca nici un alt proiect de până acum şi adesea se întorcea târziu acasă. În orele de aşteptare, Paula gătea sau citea, vorbea la telefon sau stătea la geam, fără a uita o clipă că toate aceste activităţi erau numai un mod de a-şi umple timpul. Încordarea ei se încheia numai o dată cu zgomotul cheii lui în uşă, iar Paula se întreba dacă de vină era într-adevăr numai locuinţa cu golul dinăuntrul acesteia.

Tot mereu se rătăceau păsări în locuinţa lor. Nu toate găseau drumul spre exterior. Un porumbel cu o aripă ruptă zăcea într-o zi pe jos lângă masa pe care mâncau. O vrabie moartă zăcea în altă zi sub fereastra prin care intrase.

Aşa că, de-atunci încolo, ferestrele au rămas închise.

În fiecare duminică, luau micul dejun la Cafe Telegraph.

Ludger citea *FAZ*[3] şi *Neue Zürcher Zeitung,* Paula, *Der Spiegel* şi *Die Zeit.*

Mergeau cu bicicletele de-a lungul râurilor Saale şi Mulde, vizitau expoziţii, se duceau la cinema şi se certau la alegerea filmelor. Ludger prefera filme documentare, Paula, biografii de artişti. Ludger o critica afirmând că în realitate Paula n-ar fi suportat nicio zi din viaţa unui Georg Trakl4, nicio săptămână din viaţa unei Camille Claudel5. Ea îi reproşa că ia totul prea în serios, că nu are umor, că nu ia nimic uşor, iar el riposta că tocmai această superficialitate, această lipsă de griji duceau la distrugerea lumii.

Se ciorovăiau pe lucruri despre care nu crezuseră că te-ai putea certa vreodată. Când mergeau cu bicicleta, el o lua mai repede ca ea. Nu se uita în urmă după ea. Gonea cu bicicleta când stopul se schimba pe roşu şi îşi continua drumul pe partea cealaltă a drumului, în timp ce Paula aştepta să se facă din nou verde. Şi traseul îl stabilea el. Din oricare loc al oraşului el cunoştea ruta cea mai bună spre oricare destinaţie. Orice obiecţie a Paulei sfârşea în cele din urmă la vederea hărţii pe care el o avea mereu asupra lui.

Uneori rămânea special în urmă ca s-o ia pe propriul drum. Ştia cât îl supăra asta şi ştia că împăcarea avea uneori loc în pat.

Când Ludger era furios, nu-şi reţinea forţa fizică. Sexul era mai liber ca de obicei. Astfel de nopţi erau ceea ce-i dădea Paulei speranţă. În alte nopţi rămânea trează, se desprindea din îmbrăţişarea lui şi dusă era plăcerea ei.

Mutarea din loft a fost prima hotărâre pe care a impus-o Paula.

Rezonabil nu era. Chiriile creşteau şi Ludger se afla într-o situaţie dificilă.

În ciuda succesului său, nu mai primise alte comenzi de

---

3 *Frankfurter Allgemeine Zeitung.*

4 Poet austriac (1887—1914).

5 Sculptoriță franceză (1864—1943).

temperare. Ţinta i se păruse atât de aproape. Curând *Brinkmann & Krohn* ar fi putut fi renumit drept cel mai bun birou de arhitectură în domeniul construirii ecologice. El refuzase alte comenzi, nişte comenzi lucrative, şi se certase cu fraţii Brinkmann.

În acea perioadă, copilul din burta ei avea circa opt centimetri. Putea să-şi bage degetul mare în gură, să ţină cordonul ombilical între degete şi se mişca agil.

Ecografia se afla pe masă între ei. Paula plângea. Vorbise şi implorase. „Pereţi şi camere!" repetase Ludger, clătinând din cap. Patul era suficient de mare pentru trei, iar locuinţa lor era ideală pentru un copil mic. Erau posibile acolo jocuri de tot felul. Să meargă cu bicicleta, să sară pe trambulină, să se dea în leagăn... ce-şi putea dori mai mult?

Când Paula se ridică de la masă, îşi sterse lacrimile de pe obraji, luă ecografia şi şi-o puse în geantă.

În lunile următoare, a mers cu bicicleta de-a lungul şi de-a latul oraşului. Vorbea la telefon cu agenţi şi persoane particulare care închiriau, vizita diverse locuinţe şi făcea câte o alegere preliminară, pe care i-o prezenta seara lui Ludger.

S-a dovedit apoi că apartamentele se aflau în cartiere care nu intrau în discuţie pentru Ludger: pe străzi fără copaci, şi deci inacceptabile, într-o stare de asanare în care el nu putea trăi, cu vecini care-i erau antipatici deja din auzite. A refuzat să stea uşă-n uşă cu avocaţi, consilieri în probleme de impozite sau agenţi imobiliari. Le ura SUV-urile din care îi priveau de sus pe ceilalţi, care anulau regulile acordării priorităţii şi parcau pe banda a doua. Îl îngrozeau simbolurile statutului lor, cererile lor de tăiere de pomi în favoarea unor noi locuri de parcare, lipsa simţului lor pentru o viaţă sănătoasă.

Stând într-o zi pe balconul unui apartament semiasanat cu patru camere şi privind spre zăvoiul dinspre sud, Ludger a fost în sfârşit de acord, însă Paula n-a mai simţit atunci nicio bucurie. Mirosul de

mucegai şi umezeală al leurdei îi făcea greaţă. S-a sprijinit de balustrada balconului şi a închis ochii.

Apartamentul se afla într-o casă care dădea spre spate. Nu existau zgomot de maşini, nici huruit de tramvaie, ci numai coroane de copaci şi glasuri de păsărele. Până în centrul oraşului erau zece minute cu bicicleta, la ambele locuri de muncă se putea ajunge la fel de repede. Casa scării era plină de biciclete şi de la oricare dintre ferestre priveai, nu se vedeau maşini. Era perfect.

În ziua mutatului, Paula a putut doar să privească şi să le dea îndrumări celor care au ajutat. Mai avea patru săptămâni până ca sarcina să ajungă la termen. Picioarele o dureau şi pantofii o băteau pe degetele umflate. Avea arsuri la stomac şi era extrem de obosită. Cel mai mult ar fi vrut să se poată retrage ca un melc în adăpostul cochiliei sale.

La sfârşitul acelei zile însă, în mijlocul balamucului de cutii, valize şi mobilă, la locul lui stătea doar patul.

Şi când s-a întins în fine, Paula s-a gândit la nopţile pe care le petrecuse acolo fără somn şi la copilul încă fără nume din burta ei.

Bebeluşul veni cu două săptămâni înainte de termen şi ateriză în acest pat. Naşterea acasă fusese ideea lui Ludger. Paula ţinuse secretă această intenţie de Judith, care lucra la Hanovra ca medic rezident. Paula cunoştea părerea prietenei ei. „Medievali”, ar fi spus, „complet ţicniţi”.

Propriile anxietăţi şi le domolise cu certitudinea pe care o avea că, la nevoie, un medic ar veni în decurs de câteva minute. Şi colegele îi întăriseră această decizie de a naşte acasă. Circulau tot felul de poveşti despre germeni rezistenţi la antibiotice. Spitalul nu era un loc mai sigur decât propriul pat.

Acum îngenunche în faţa lui şi se uită în sus. Un bec liber atârna de un cablu. Încă trebuiau adăugate lămpi şi montate rafturi şi etajere. Douăzeci de minute trecuseră de la apelul ei. „Ia un taxi”,

spusese fără mare speranţă. Dar, aşa cum era de aşteptat, Ludger veni acasă cu *bicicleta.* Îi auzi cheia în uşă, paşii în vestibul şi zgomotul mapei aruncate undeva, după care – nimic. O contracţie dureroasă o luă ca un val, percepţia ei se îngustă, direcţionată doar spre spate şi pântece.

În următoarele nouă ore, Ludger tot ieşea şi se tot întorcea. Îngenunchea lângă ea, stătea lângă ea, îi ţinea mâna şi-i ştergea transpiraţia de pe frunte.

— Elastic pentru păr! striga ea. Opreşte muzica! ordona ea şi: închide geamurile!, iar când moaşa îi îngădui să împingă în expulzie, îi pierise de mult forţa pentru vorbe.

Şi totuşi, ce repede se estompau detaliile, ce repede erau uitate durerile facerii. Moaşa puse bebeluşul pe burta Paulei şi, când Paula văzu că era fetiţă, se cufundă înapoi în pernă surâzând. Ludger tăie cordonul ombilical şi, puţin după aceea, Leni Antonia Krohn sugea la pieptul Paulei.

Trei săptămâni a stat Ludger acasă.

În aceste trei săptămâni, el şi ea şi Leni au constituit întregul univers. Chiar şi în timpul alăptatului stătea lângă ele. Drumurile necesare afară le rezolva cât putea de repede. Erau ca un câmp de forţe care-şi pierdea forţa dacă unul părăsea cercul închis.

Însoţise rareori o familie în care totul se derula atât de lin, spuse moaşa la vizita ei de rămas-bun.

În ultima lor zi comună, s-au trezit în zori. Tare ar fi mai rămas Paula culcată. Din două-n două ore o alăptase pe Leni. Epuizarea ei era atât de mare, încât şi mersul la toaletă i se părea prea mult.

În parc nu era nici ţipenie de om. Ceaţa din zorii zilei plutea peste poiene. Te învăluia o răcoare de toamnă. Când au ajuns lângă stejarul la care se întâlniseră mereu la începutul relaţiei lor, Ludger şi-a dat jos rucsacul, a scos din el un târnăcop şi o cazma şi a început să sape o groapă. Când târnăcopul s-a ciocnit de o rădăcină, unealta a ricoşat şi aproape că l-a lovit în cap. Ludger a căutat un alt loc.

Leni începuse să plângă. Era în căruţ, bine înfofolită. Dădea cât putea de tare din braţe, iar ţipetele ei spulberau liniştea. Paula legăna căruţul încoace şi-ncolo. Un biciclist a trecut ca o săgeată pe lângă ea. Curând, drumurile se vor umple cu biciclişti, joggeri şi stăpâni de câini. S-a îndepărtat încet câţiva metri de Ludger, ca şi cum n-ar fi împreună, prefăcându-se că ar fi o simplă trecătoare.

După vreo zece minute, Ludger săpase o gaură adâncă de cel puţin treizeci de centimetri. Iarăşi şi-a băgat mâna în rucsac. Dintr-o pungă de plastic a scos placenta care începuse să se dezgheţe, a ţinut-o câteva clipe în mâini şi a pus-o apoi în groapă. După care a întins un braţ înspre Paula.

Mâna lui era umedă şi Paula a simţit în gură un gust dulceag.

Gaura s-a umplut din nou cu pământ, dar Leni tot nu încetase să plângă. Paula s-a întors şi a început să împingă repede căruţul peste poiană, fără să se oprească, până la drum. O singură dată s-a uitat înapoi. Un câine mare alerga direct spre locul în care pământul proaspăt se distingea de verdele peluzei.

Dar, înainte ca acesta să ajungă la groapa placentei, Paula s-a întors iar cu spatele.

Singură cu copilul, toate lucrurile s-au schimbat.

Ritmul vieţii ei urma necesităţile de supt şi de dormit ale sugarului. Corpul ei îi era străin. Sânii îi aparţineau lui Leni, membrele şi le simţea grele, părul ei nu mai avea nicio strălucire, iar pântecele îşi revenea doar lent la forma de altădată.

Când se întorcea Ludger acasă, n-avea ochi decât pentru fiica lui. Dacă o ţinea Paula în braţe, întindea mâinile spre ea şi i-o lua fără să întrebe.

— Tati a fost pe şantier, îi spunea atunci, sau: Taţi a primit o comandă nouă.

După care îi explica lui Leni de ce casele pasive[6] erau predispuse

---

6 O componentă a conceptului de *case pasive* sunt tehnologiile eficiente care

la apariţia mucegaiului, ce avantaje aduceau plăcile de construcţie din lut, cum voia să-şi convingă beneficiarii de avantajele temperării şi ce fel de plante şi de ierburi erau adecvate pentru un acoperiş verde7 acoperit de pământ şi vegetaţie.

Seara, meşterea în locuinţă. Obiectele deveneau frumoase sub mâinile lui. Raftul luminat, confecţionat de el singur în cămară, cuierul pentru haine, proiectat de el în antreu, lămpile extravagante... toate acestea erau perfecte într-un mod imperfect.

Când termina, o chema. Şi atunci Paula venea şi-l lăuda, iar mâna lui se întindea spre ea.

Abia mai târziu în pat, când Leni şedea culcată între ei şi el o privea pe cea mică fermecat, Paula avea o senzaţie neplăcută. Tandreţea din ochii lui era destinată numai copilei. Oricare dintre sunetele mici scoase de ea îl entuziasma.

Paulei îi era ruşine de ceea ce simţea. Însă înduioşarea lui îi repugna.

Ori de câte ori se putea, se întâlnea acum cu Judith, care era din nou la Leipzig şi-şi începuse pregătirea ca să devină medic specialist.

Paulei îi plăceau aceste ore. Cu Judith avea prezenţă de spirit, era ironică, avea încredere în sine şi aplomb. Dar cu cât petrecea mai mult timp cu ea, cu atât mai grea i se părea adaptarea la ceea ce urma. Şi cu atât mai greu era să ascundă de prietena ei adevărul.

Despre nopţile în care se trezea pentru că inima îi bătea prea repede nu-i povestea nimic. Şi nimic despre momentele în care totul i se părea eronat, ca o greşeală ce nu putea fi reparată. Şi nici că Ludger nu se mai culca de luni de zile cu ea. Înaintea naşterii era bebeluşul din pântece, după naştere, bebeluşul din pat. O sărutare rapidă dimineaţa, o îmbrăţişare scurtă seara. Între ele, nimic.

---

minimizează consumul de energie din alte surse, deci acestea sunt „low-energy houses“.

7 Sistem de acoperire cu verdeață a acoperișului.

În acele săptămâni, Ludger menţiona adesea cât era de fericit. Paulei i se părea că plătea ea preţul pentru această fericire. Ca şi cum el ar fi trăit din ea. Cu cât avea el mai multă energie, cu atât se simţea ea mai vlăguită. Cu cât făurea el mai pasionat planuri, cu atât mai lipsită de energie se simţea ea.

Era perioada în care Ludger şi-a lăsat barbă, a încetat să mai mănânce carne şi să omoare insecte. Când a instalat un filtru de apă şi a cumpărat o urluitoare8. Când a început să doneze o sumă considerabilă din salariul său unor organizaţii de protecţie a animalelor şi unor asociaţii pentru drepturile omului şi să se ocupe de mutarea contului lor bancar la o bancă etică. Iar justificarea pentru acţiunea lui era pe cât de simplă, pe atât de adevărată: nu putea fi greşit dacă făceai lucrul corect.

În multe seri, Ludger gândea cu glas tare la felul în care urmau să trăiască ei. Cum puteau să reducă şi mai mult urmele pe care le lăsau. Paula şedea cu el la masă. O ascultătoare mută, care dădea din când în când afirmativ din cap.

În acelaşi timp, a crescut suferinţa lui legată de lume şi de oameni. Când mergeau la cafenea, lua la el dopuri de urechi Ohropax. Nu putea suporta crâmpeie din viaţa particulară a altora, participarea silită la vieţi străine. Paula îi vedea sila întipărită pe expresia tensionată a fetei.

În fond, ea îi împărtăşea opiniile. Admirase de la bun început integritatea morală a lui Ludger şi faptul că era dispus să renunţe la atâtea. Spre deosebire de cei mai mulţi, el îşi respecta convingerile, pleda pentru ele şi lua în calcul şi dezavantajele, acceptându-le. Şi îi înţelegea sensibilitatea. Exact ca el, şi ea voia ca Leni să crească într-o

---

8 Maşină cu care se macină mare unele boabe de cereale pentru a face urluială — adică produsul rezultat din această măcinare —, ca să fie întrebuinţată ca hrană pentru animale.

lume mai bună. Iar acest unison nu era oare dragostea despre care vorbea Ludger?

Numai că toate acestea nu aveau nimic a face cu ea *personal.* Cu ea, Paula.

— Paula, şopteşte el şi-i dă delicat deoparte şuviţele de păr de pe chipul ei plâns.

Wenzel înţelege. Pare să înţeleagă totul. Nu o dispreţuieşte, nu o judecă, nici măcar nu se încruntă la ceea ce-i spune ea.

Înainte să se fi culcat pentru prima dată cu el, se dusese la doctor. Fusese sigură că e bolnavă. În decursul unui an, Paula se culcase cu cincisprezece bărbaţi. Conform datelor de pe site-ul de *dating,* fuseseră căsătoriţi. Paula le ştia prenumele şi vârsta, încolo nimic. Dacă afirmaseră că sunt sănătoşi, îi crezuse.

Şi nici bărbaţii nu voiseră să ştie nimic.

Când i-au venit rezultatele, îl cunoştea pe Wenzel de opt săptămâni. Audiaseră o simfonie de Brahms şi un concert pentru pian de Rahmaninov, fuseseră la teatru, făcuseră plimbări lungi şi se sărutaseră pe bănci în parc. Înainte, în decurs de opt săptămâni ea începea, consuma şi termina o relaţie. Iar Wenzel încă nici n-o văzuse goală.

La început se temuse că-şi va lua tălpăşiţa când îşi va da seama cât de la pământ era ea. Însă, cum Wenzel apărea tot mereu punctual la locurile de întâlnire, temerile ei au scăzut treptat.

Ajungând la cabinetul medical, în faţa biroului de la recepţie, Paula încerca zadarnic să citească din ochii recepţionerei rezultatul. Ochii femeii parcurgeau o foaie de hârtie, mina ei nu exprima nimic. Telefonul sună, ea răspunse, făcu o programare, apoi se uită din nou pe foaie.

— Totul în ordine, doamnă Krohn, îi spuse fără să ridice ochii.

Paula era pe bicicletă. Un vânt cald îi bătea în faţă.

La piaţă, a cumpărat peşte, roşii, ardei, castraveţi, ridichi, salată

verde, ceapă şi usturoi, verdeaţă proaspătă, lămâi şi şofran. Cu genţile bicicletei ticsite, s-a oprit la vânzătorul de vinuri, a degustat un Pinot gris, un Burgund alb şi un Sauvignon blanc, a simţit efectul agreabil al alcoolului şi a ieşit din magazin cu un Silvaner din Franconia.

Ajunsă acasă, şi-a luat şorţul, a pus nişte balade de Chopin şi a început să gătească.

Era ziua în care soseau lăstunii. Ca în fiecare an, apăreau brusc. Veneau în zbor de la sud de ecuator, în prima săptămână a lunii mai. Ca o săgeată zburau printre străzi, cu o viteză care-ţi tăia răsuflarea. Ţipetele lor stridente răsunau pătrunzător în orele serii, putând fi auzite şi prin geamurile închise.

Paula a luat-o repede prin camera de zi şi s-a aşezat pe pervaz. Preţ de câteva minute, soarele serii s-a oglindit într-una dintre ferestrele de vizavi. Semiprofilul ei pe perdeaua care despărţea camera se proiecta ca o siluetă decupată din hârtie neagră, iar umbrele lăstunilor lunecau rapid pe deasupra.

În acea noapte, s-au culcat împreună. Wenzel n-a făcut nimic ce nu cunoştea Paula deja, şi totuşi ceva în această iubire era altfel. Era ca o muzică complexă – după ce o ascultai prima dată ieşeau la iveală alte sunete, mai fine, iar frumuseţea se percepea şi în tonul cel mai încet şi chiar şi în pauze. Iar când a deschis Paula ochii, în dimineaţa următoare, Wenzel se afla tot lângă ea.

Când Ludger a încetat să-i mai spună pe nume, Paula a început să facă lucruri cu unicul scop de a proceda altfel decât considera el corect.

Într-o duminică dimineaţă, Paula a făcut un dus care a durat cincisprezece minute.

Într-o miercuri seară, a aruncat în faţa ochilor lui la gunoi un măr care era doar lovit.

Îşi cumpăra haine şi pantofi, deşi avea haine şi pantofi în cantităti

mari. Însă numele ei şi l-a auzit din nou abia când a prăjit într-o seară nişte carne de vită.

Ludger devenise abia de câteva săptămâni vegetarian, în fiecare seară, tema discuţiei era această decizie, el cita statistici ale consumului de carne în lume, ale creşterii industriale de animale, ale consumului de nutreţ şi de apă. Avea o memorie impresionantă a faptelor, iar consecinţa necesară ce decurgea din aceste cunoştinţe ale lui era renunţarea.

Când Ludger a intrat pe uşă, strigând: „Bună, dragă!", Paula a scos carnea gata friptă din tigaie şi şi-a pus-o în farfurie. A presărat-o cu piper şi sare de mare şi a luat salată alături. A tăiat carnea cu un cuţit ascuţit. Zeama roşie a ieşit din ea. Era „în sânge", în interior fiind crudă. Printre frunzele de salată îşi croia drum un firicel roşu.

Inima-i bătea până-n gât. Foame nu-i mai era. O clipă s-a gândit să facă dispărută carnea în gunoi, dar Ludger era deja lângă ea.

— Ce faci aici, dragă? a întrebat.

Şi, când ea l-a privit tăcând, a spus: „Paula!" şi nimic altceva.

După cumpărarea maşinii, câteva săptămâni n-a vorbit cu ea aproape deloc.

Era o maşină inutil de mare – un Volvo negru vechi, lung de aproape cinci metri.

Ca un rănit umbla de colo-colo, adus din spate, abătut.

Paula nu şi-a cerut scuze. Tăcerea lui o chinuia, însă când în sfârşit şi-au vorbit din nou, ea şi-a apărat acţiunea zicând că el oricum n-ar fi fost de acord cu ea. În timp ce ştergea pe jos în baie, l-a anunţat că el era numai *bărbatul,* nu şi *domnul şi stăpânul* ei. Ludger a replicat că totuşi ea-şi dorea uneori un *dominant* şi, când Paula a înţeles la ce se referea, a râs. Şi peste chipul lui a fluturat un zâmbet şi ea n-a lăsat să treacă momentul. L-a sărutat. Apoi s-a aplecat peste maşina de spălat, iar Ludger mai era suficient de furios ca să nu se dea înapoi.

Pacea a ţinut puţin.

Într-o duminică după-amiază s-a auzit soneria de la uşă. Judith s-a năpustit înăuntru, s-a dus direct la bucătărie şi a pus pe masă, fără să scoată o vorbă, fotografii ale unei iepe Quarter-Horse maro-închis, cu stea albă în frunte. Cu câteva zile înainte trecuse cu succes examenul de specialitate în endocrinologie şi diabetologie. Calul era cadoul pe care şi-l făcuse ei înseşi.

Cu Leni în braţe, Ludger se holba la poze, în timp ce Judith relata despre gradul de instruire al calului, dresajul lui pentru călărie, supleţea lui şi agilitatea la sărituri. Când a terminat, Ludger i-a spus cu o silă nemascată în glas că un om cu conştiinţă etică nu avea voie nici să călărească, nici să dreseze animale, căci le pricinuia o suferinţă inutilă.

Judith şi-a pus mâinile în şold, a aruncat o privire spre Leni şi a înălţat capul provocator.

— Dacă vrei să împiedici o suferinţă inutilă, i-a replicat, atunci nu adu copii pe lume. Căci acest copil, ca orice om de pe lume, va avea parte de durere.

După care şi-a adunat pozele, le-a băgat în geantă şi s-a uitat la Paula. În altă zi, Paula poate că ar fi fost de partea prietenei ei. În altă zi, poate că i-ar fi spus lui Ludger să nu le impună tuturor opiniile lui şi să nu-i condamne pe cei care trăiesc altfel decât el.

Judith n-a mai venit mult timp în vizită. N-a mai telefonat şi răspundea doar scurt şi distant la mesajele Paulei. La redeschiderea cabinetului de medic de familie, pe care Judith l-a preluat de la un prieten al mamei ei, i-a trimis Paulei aceeaşi invitaţie ca şi celorlalţi oaspeţi. Fără un cuvânt personal, fără un semn al prieteniei de-o viaţă.

Paula îl învinovăţea pe Ludger pentru asta.

Se gândea să se despartă de el.

Dar nu se despărţea.

În perioada care a urmat, s-au retras tot mai mult. Invitaţiile le

refuzau, musafiri veneau rareori. Se culcau iarăşi mai des împreună. În cercul interior al iubirii funcţionau.

La începutul celei de-a doua sarcini s-au formulat scuze şi s-au făcut promisiuni. Paula a recunoscut că acţiona câteodată din protest, iar Ludger a mărturisit că voia s-o educe. Exprimarea acestor scuze le-a dat sentimentul că ar fi lămurit lucrurile, iar atenţia lui tandră faţă de ea i-a confirmat Paulei presupunerea că problemele trecutului nu vor mai juca un rol în viitor.

S-au făcut sute de poze. Ludger cu Leni într-o barcă pneumatică pe lac, Paula cu Leni şezând în leurda înflorită, Leni şi Ludger în faţa unui leneş la grădina zoologică, toţi trei pe o poiană de lângă vâlcea, cu coroniţe din părăluţe în păr.

Aşa cum era... era bine.

Şi aşa cum era... era fragil.

Cu adevărat liniştită se simţea numai când Ludger era lângă ea. Dacă nu ajungea la ora stabilită, presupunea ce-i mai rău – o cădere de pe schela unui şantier, un accident de bicicletă, un anevrism care a dus la crăparea unei artere.

Însă nu se întâmplă nimic.

Pentru lumea din exterior, ei erau pur şi simplu o pereche frumoasă.

La o întâlnire informativă pentru o grădiniţă în natură la care s-o înscrie pe Leni, Paula simţi privirile celorlalţi părinţi. Stăteau în pădure într-un luminiş, într-un cerc mare, şi avu senzaţia că ar ieşi din ea însăsi şi s-ar contempla din afară – o femeie gravidă, sigură pe sine, cu o fetiţă cu bucle roşii în poale, iar lângă ea, punându-şi braţul în jurul ei, un bărbat bine, cu o privire gânditoare.

În seara aceea s-au iubit. În ciuda sarcinii, Paula bău un pahar întreg cu vin roşu, iar când Ludger veni în pat lângă ea, mâinile lui se întinseră fără ezitare spre ea. Dorinţa lui revenise brusc. O sărută rapid, însă degetele lui căutată zadarnic între picioarele ei

umiditatea caldă care să-l primească.

După aceea, se strânseră tare în braţe.

Alteori, totul era autentic şi bine. Când Ludger o lua pe Leni de la bonă şi venea cu ea la librărie, pentru a-i face Paulei o bucurie. Când mergeau prin parc la locul de joacă, trecând pe lângă iasomia înfloritǎ, oprindu-se în drum la căruţul cu îngheţată de pe Sachsenbrücke9. Când se duceau în cartierul lor, cu teii nou plantaţi şi casele strălucind, proaspăt tencuite, în culori vii. Când Leni se strecura dimineaţa între ei şi adormea la loc, în timp ce afară ciripeau păsările. Când făureau planuri şi viitorul era strălucitor. Când Ludger îşi punea mâinile pe pântecele Paulei, pentru a simţi mişcările bebeluşului.

Câteodată părea îndoielnic că acest copil va primi vreodată un nume. Propunerile lui Ludger stârneau la Paula, eventual, o ridicare de sprânceană. *Freya* şi *Runa* încă erau cele mai obişnuite dintre ele. La *Sonnhild* oftase enervată, iar la *Hedwig* izbucnise în râs.

S-au înţeles asupra numelui *Johanna* abia la patru ore după naştere. În acest timp, bebeluşa fusese un simplu *ea.* Se întorseseră în tăcere acasă de la clinică. Ludger ducea punga de plastic în care era placenta, iar Paula o ducea pe Johanna.

Nici măcar ea nu ştia de ce o părăsise curajul pentru o altă naştere acasă. Prima o duseseră fără probleme la bun sfârşit. Să fi fost poveştile lui Judith despre naşterile unor copii morţi, despre cordoane ombilicale care se suceau în jurul gâturilor, despre lipsa de oxigen, despre handicap şi moarte? Sau era pentru ca să nu-i facă lui Ludger pe plac?

Acasă, Ludger s-a dus mai întâi la frigider şi a îndesat placenta în congelator. Apoi a luat-o de la vecini pe Leni. Aceasta s-a năpustit asupra Johannei, care dormea în coşuleţ. A atins entuziastă

9 Pod în parcul Clara Zetkin din Leipzig.

mânuţele, capul şi nasul surioarei şi Ludger a trebuit s-o ia în cele din urmă de lângă Johanna, pentru a nu o trezi din somn.

Paula a pus-o imediat în pat. O epuiza chiar şi numai să se uite la Ludger. Când ajunseseră la maşină în parcarea clinicii, el fixase coşuleţul pe bancheta din spate şi se urcase apoi pe locul de lângă şofer. Din punctul lui de vedere, nu exista niciun motiv să conducă el în locul ei. Nu era maşina lui, îi spusese, şi voia să aibă cât mai puţin de-a face cu ea.

Şi, într-adevăr, Ludger a condus Volvo-ul negru în toată perioada căsniciei lor exact de două ori. Prima dată în drum spre clinica în care a venit Johanna pe lume, a doua oară la înmormântarea Johannei.

A fost în iunie. Soarele strălucea cu toată forţa, în întregul oraş fluturau steaguri ale Germaniei, fanii fotbalului sărbătoreau victoriile la campionatul mondial, iar aerul condiţionat al maşinii se stricase. Ludger a deschis fără o vorbă toate ferestrele, vântul cald al verii adia peste capetele lor, suflând dulcea mireasmă a teilor înăuntru. Maşina era acoperită de lichidul dulce secretat de afide10. Mânerele erau lipicioase, geamurile opacizate, dar Ludger nu făcea nimic ca să le cureţe. Conducea fără să pună în funcţiune dispozitivul de spălare a parbrizului.

La cimitirul din sud, Südfriedhof, au fost înconjuraţi de albine şi fluturi; sute de arbuşti de rododendron mărgineau drumurile şi mormintele. Florile lor se veştejiseră de mult, dar din cauza secetei persistente petalele atârnau spre sol fără vlagă. Era cea mai lungă zi a anului. Ziua solstiţiului de vară. Ziua dinaintea aniversării a cinci ani de căsătorie.

Paula percepea fiecare adiere de vânt, fiecare foşnet de frunze, fiecare insectă. Doar printre oameni privirea ei trecea fixă. Ludger o ţinea pe Leni de mână. Chipul lui era stins.

---

10 Insecte homoptere (păduchi de plante).

Cu două zile înainte, Johannei i se făcuse un vaccin.

— Astăzi mergem la doctor, spusese Paula, fără să-şi întrerupă munca. Hanni va fi vaccinată.

Johanna şedea în poala lui Ludger şi dădea cu mânuţele în farfuria lui. Îi plăcea cum zornăie. Râdea şi chiuia, iar trupuşorul ei durduliu se agita tot mai tare. Ludger îşi ţinea braţul stâng strâns în jurul ei, iar cu mâna dreaptă încerca să-şi ducă la gură cafeaua fără s-o verse. Auzise ce spusese Paula şi strânsese din ochi. Paula cunoştea această expresie a feţei lui şi a ignorat-o. În timp ce Paula tăia pentru Leni fructe şi legume şi-i ungea feliile de pâine pentru grădiniţă, Ludger i-a explicat cu glasul lui domol că nu vaccinurile, ci igiena şi condiţiile îmbunătăţite de trai sunt răspunzătoare pentru limitarea sau stârpirea multor boli. Şi când i-a luat-o Paula pe Johanna din poale, ca s-o îmbrace, el i-a spus că auzise despre vătămări ale creierului şi tot felul de infirmităţi ca urmare a vaccinurilor.

— Doreşti să preiei tu acum programările la medic? îl întrebase enervată. Rămâi tu de-acum încolo acasă când sunt copiii bolnavi? îi îngrijeşti tu când au tuse convulsivă sau pojar?

Iute, Iară a aştepta un răspuns, Paula a înfăşurat-o pe Johanna în eşarfa portbebe şi a părăsit locuinţa. Rochia ei de vară viu colorată, lungă până la glezne, flutura în mers. Afară pe stradă, şi-a scos pălăria de soare de pe cap şi a ţinut-o peste Johanna, ca s-o protejeze. Au ajuns punctual la cabinet.

Mai târziu, el a afirmat că protestase.

Încă şi mai târziu, era convins că nici măcar nu fusese informat.

Şi în ziua în care a murit Johanna, Paula purta rochia ei de vară cu flori mari pe ea. Locuinţa era deodată plină de oameni. Medicul legist de serviciu a examinat balconul, locul decesului, ca să se asigure că nu se săvârşise o crimă. O psiholoagă şedea lângă Paula. Medicul de urgenţă care constatase moartea copilului a luat loc

vizavi de ea. Punea întrebări despre desfăşurarea acelei zile şi a zilelor anterioare, şi Paula răspundea cu o voce. Iară timbru. Voia să facă totul corect. Dacă toate întrebările îşi vor găsi răspunsul, poate copila va deschide din nou ochii. Dacă se ţinea acum tare, poate coşmarul se va sfârşi.

După vaccinare, Johanna plânsese ore întregi. Ardea, nu voia să bea nimic, să mănânce nimic şi nimic n-o putea linişti. Abia după ce Paula i-a administrat un sirop care scădea febra şi calma durerea, a adormit. Când s-a trezit, a început să plângă din nou. A doua zi, febra se dusese, însă copilul zăcea apatic în pat. Cu ochii deschişi, părea că doarme. Privea fix la tavan, fără expresie, fără a scoate un sunet. Nu se juca, şi nu râdea, şi nu căuta contactul vizual cu Paula. Johanna zăcea fără vlagă în braţele Paulei şi, aşa cum o punea Paula, aşa rămânea. Medicul pediatru a asigurat-o că era numai epuizarea după febră.

În a treia zi, Johanna a murit.

Paula o pusese pe balcon. Învelită într-un culcuş din pături şi perne, adormise. Când, după două ore, tot nu se mişca, Paula, care şezuse până atunci lângă ea într-un şezlong şi citise, s-a aplecat peste ea şi a mângâiat-o pe obraz. Pielea se simţea rece, cu toate că aerul era plăcut: douăzeci şi cinci de grade.

Paula a ştiut imediat.

Şi-a luat copila în braţe şi a ridicat-o. A strâns-o la pieptul ei, ţipând. A pus-o iarăşi la loc şi a început să-i facă respiraţie artificială cu gura. A fugit la telefon ca să cheme medicul de la salvare. L-a sunat pe Ludger, în timp ce a îngenuncheat lângă Johanna, tremurând atât de tare, încât i-a căzut telefonul din mână.

Pentru doliu, pentru suferinţă nu exista o strategie.

Era de nestăpânit, de neprevăzut, fără limite. Pentru orice alt sentiment din viaţa ei, Paula găsise un mod de abordare. Pentru acesta, nu. Încremenirea din primele săptămâni a fost încă partea cea mai bună. Timpul în care înţelegerea avusese loc numai în cap şi încă

nu în inimă, când încă nu durea, când încă era abstractă. Cu toate că trupuşorul fusese înmormântat, că patul zăcea gol, că ceasul muzical rămânea mut, durerea se lăsa aşteptată. Dar Paula presimţea că aceasta se aduna, creştea şi îşi lua avânt.

Ludger trăia lângă ea fără a scoate aproape niciun sunet.

Era acolo şi nu era. Cel mai mult timp îl petrecea citind. Imprimanta scuipa tot mereu pagini noi. Cărţi şi foi din culegeri de texte neprinse între ele se îngrămădeau în jurul mesei de scris. Ludger şedea printre ele. De-abia dormea, mânca puţin. Nicio clipă n-a dat crezare rezultatului investigaţiei medicului legist.

Moartea subită a copilului. Chipurile nu se găsise în creierul Johannei vreo predispoziţie la boli care să indice o legătură cu vaccinul. Chipurile avusese loc întâmplător. Fără motiv. Fără vină. Şi deci fără sens.

Dar nu putea fi aşa. Un sugar de opt luni nu moare fără motiv, fără vină, fără sens. Până când, într-o zi, tot ceea ce citise i s-a părut suficient. Incertitudinea chinuitoare a făcut loc unei convingeri pure. Căutarea adevărului se încheiase. Vina era lămurită.

Mai muncea doar rareori şi de-abia de câştiga un ban. Perspectiva lui asupra a tot ce era de prisos, nefolositor şi nemoral se ascutise, iar dorinţa de a fi consecvent sporise şi ea. Contracte care erau în contradicţie cu exigenţele lui nu mai accepta. Vorbea dispreţuitor despre colegi. Argumentele lor nu-l interesau. Nu voia s-audă nimic despre copiii şi soţiile lor şi despre cerinţe materiale care trebuiau împlinite.

Biroul de arhitectură *Brinkmann & Krohn* s-a destrămat. Plăcuta cu numele lui a fost schimbată, numele *Krohn* a fost scos din actele oficiale.

La început, Paula îi căutase apropierea, îşi lăsa capul în poala lui şi găsea acolo linişte. Însă Ludger nu răspundea atingerilor ei. Stătea

rigid, nemişcat, aşa că Paula a început să păstreze distanţa.

Era mută şi neajutorată în faţa voioşiei lui Leni. Nu răspundea nici unui zâmbet al copilului, nici unei bucurii din ochii lui.

Când o copleşea durerea, aceasta era sălbatică. Uneori, plânsul ei nu mai suna omeneşte. Sunetele care ieşeau din ea o speriau, iar pe chipurile soţului şi copilului ei era imprimată frica.

În fiecare dimineaţă se trezea şi era disperată. În fiecare dimineaţă îşi dorea să fie seară – ziua să fi trecut, pastila de somn să fie înghiţită, cortina grea să fie trasă. Nu voia să moară, dar nu putea să trăiască. Voia să uite, însă asta era cu neputinţă. Şi când Ludger a rostit propoziţia care a pus capăt căsătoriei lor, s-a mirat că negrul care o înconjura nu fusese încă cel mai întunecat negru.

— Tu o ai pe Johanna pe conştiinţă, i-a spus într-o zi.

Stătea în bucătărie în cadrul uşii, a rostit vorbele, s-a întors cu spatele şi a ieşit.

Un timp rămân liniştiţi unul lângă celălalt.

— Am noroc, spune Wenzel, că te-am întâlnit abia acum.

Paula îi ia mâna şi şi-o pune pe pântece.

Mai târziu se îmbracă şi se duc la bucătărie.

El curăţă legume, ea îi pregăteşte cuţitul, ea spală carnea şi o tamponează să se usuce, el o taie fâşii. El pune masa, în timp ce ea prăjeşte carnea şi înăbuşă legumele. Nu-şi stau unul altuia în drum. Când trece el pe lângă ea, mâna lui atinge braţul ei.

Mănâncă.

Beau vin şi apă.

Strâng masa şi pun vasele în maşina de spălat.

Beau cafea.

Stau pe canapea şi citesc.

Lasă cărţile deoparte.

Încă trei ore până se întoarce Leni...

Hainele sunt scoase rapid, mâinile lui lunecă peste părul ei, peste

gâtul ei, în jos, pe spatele ei. Wenzel vrea mereu să vadă tot. Mereu îşi acordă timp.

Corpul ei reacţionează imediat la atingerea mâinilor lui, a buzelor lui, a limbii lui. Paulei nu-i este teamă să-şi exprime dorinţele.

La şaptesprezece luni după moartea Johannei şi doar câteva săptămâni de la despărţire, Ludger s-a dus la Copenhaga. A locuit la cunoştinţe. Timpul petrecut departe trebuia să aducă o clarificare, o reorientare. Cele şase săptămâni planificate s-au transformat în doi ani.

A lipsit la aniversările de şase şi de şapte ani ale lui Leni, la căderea ei dintr-un copac când şi-a rupt braţul drept, la intrarea la şcoală, la primele ei cuvinte în scris de mână *Mama, teu te iupesc,* la mulţi dinţi căzuţi şi alţi dinţi crescuţi în loc, la primul ei galop pe calul lui Judith.

Cam o dată pe săptămână suna ca să vorbească cu Leni. Convorbirile se încheiau după câteva minute. În afară de *Da, Nu* şi *Bine,* Leni nu părea să aibă altceva să-i spună tatălui ei. Paula nu făcea nimic în acest sens. Ludger n-avea decât să simtă cât de repede înainta înstrăinarea, cât de lipsit de importanţă devenise.

La început, au ajutat-o părinţii ei. O luau pe Leni la sfârşit de săptămână cu ei la Naumburg, făceau excursii la grădina zoologică, călătorii scurte în Munţii Metaliferi11 şi în Elveţia saxonă. Mama Paulei făcea ce trebuia făcut şi o făcea în acelaşi fel în care îi crescuse deja pe Paula şi pe fraţii ei. Cu conştiinţa datoriei, fără să se plângă, fără o participare lăuntrică vizibilă. Tatăl ei o întâmpina cu o neajutorate amicală.

Ruptura a avut loc de Paşte, la circa doi ani după moartea Johannei.

În drum spre Naumburg, vântul biciuia lapoviţa înspre ferestrele trenului, iar de pe şoseaua care ducea de la gară la casa părinţilor ei,

---

11 în germană, Erzgebirge. Se află între Saxonia (Germania) şi Boemia (Cehia).

Paula a văzut catedrala în mijlocul unui viscol intens. Puţin înainte să ajungă acasă, tatăl ei i-a spus să nu se sperie, căci mai erau câţiva musafiri.

În living, pe covor, şedeau două fete cu cozi negre lungi. Vorbeau arabă şi se jucau cu păpuşile vechi ale Paulei. Televizorul mergea, şi un bărbat şi o femeie cu basma şedeau drepţi ca lumânarea pe canapea şi se uitau la ecran. La masă şedea un adolescent. În faţa lui era un abecedar deschis, în care privea concentrat.

Tatăl a dispărut în fotoliul lui, îndărătul copertei din spate şi cotorului unei cărţi.

Mama Paulei de mult se angaja în diferite cauze, în orice minut liber fusese alături de preot, cântase în corul bisericii şi prin acţiunile ei adusese consolare la căminul de bătrâni. În timp ce Paula şi fraţii ei se războiau acasă între ei, ea nu ratase nicio ocazie să se ocupe de grijile altora.

Paula n-avea nimic contra străinilor din Irak şi Afganistan. Şi mâncarea era gustoasă. În locul fripturii tradiţionale, erau pe masă humus şi vinete coapte, sos de iaurt cu usturoi, cuscus şi chiftelute din carne de miel.

S-au aşezat cu toţii împreună la masă. Camera era supraîncălzită, soba de teracotă frigea, iar afară ningea.

— Paula, spuse deodată mama ei. Destinul tău nu este unic. Aceşti oameni – şi, în timp ce vorbea, întinse braţele – au trăit lucruri îngrozitoare. Îţi recomand să te angajezi şi tu într-o cauză şi vei vedea cât de repede îţi va fi mai bine.

Paula s-a uitat la fetele femeii irakiene şi ale fiicelor ei, a privit în ochii băiatului afgan, care a lăsat imediat privirea în jos, a fixat din ochi bărbatul, care s-a prefăcut că nu observă nimic.

Şi s-a sculat de pe scaun, a luat-o pe Leni de mână şi a plecat.

Tatăl ei a vrut să se ridice, însă o privire a mamei l-a făcut să rămână locului.

Paula s-a descurcat.

Se scula, se spăla pe dinţi, făcea micul dejun, îşi punea ruj roşu pe buze, se ducea la serviciu şi vindea cărţi. După-amiezile o ajuta pe Leni la teme, o ducea la prieteni şi la lecţiile de flaut, seara îi citea, iar la scurt timp după aceea se culca şi ea. Se scula din nou, se spăla pe dinţi, făcea micul dejun, îşi punea ruj roşu pe buze, se ducea la serviciu şi vindea cărţi. A învăţat să-şi gestioneze plânsul şi n-o mai făcea niciodată în faţa copilului. Invita periodic musafiri ca să le intre viaţa în casă. Gospodăria o ţinea în ordine, hainele călcate, iar plantele de pe balcon creşteau şi prosperau.

Seara şedea la masă ca deconectată de orice altceva, cu privirea fixată pe nervurile lemnului.

Prieteni mai avea doar puţini. Când în jurul ei se încheiau căsătorii, se concepeau copii, se construiau case, nu se putea bucura de fericirea celorlalţi. O suporta numai pe Judith. Dar nici ea nu înţelegea cum era să fi pierdut un copil. Un copil nenăscut vreodată era mai puţin dureros decât unul mort.

Paula nu se mai încadra în sistemul de repere obişnuit. Moartea bebeluşului ei o îndepărtase de medie. Durerea ei rămânea neîmpărtăşită. Era ca un cozonac care tot creştea, din care mânca şi mânca, iară ca acesta să se facă vreodată mai mic. Toţi trebuiau să fie măsuraţi după suferinţa ei. Nu făcea faţă niciunul. Ce însemna să nu fi dormit câteva nopţi, deoarece copilaşului îi ieşeau dinţii? Acesta trăia. Nicio lamentare nu stătea în picioare.

Nimeni nu putea ţine pasul cu moartea. Ea era mai mare decât orice altceva.

Paula a început să simtă lipsa lui Ludger.

Acum fusese plecat de suficient de mult timp, pentru ca ea să-l vadă altfel. Defectele păleau, elementele frumoase ieşeau clar în evidentă. Zâmbetul lui de băieţandru, privirea lui oblică, de jos în sus, protejarea şi siguranţa pe care le simţea în braţele lui. Nimeni n-o proteja. Nimeni n-o întreba cum fusese ziua ei. Nimeni nu-i făcea

cumpărături. Nimeni nu şedea noaptea lângă ea. Nu exista nimeni pe care să se poată sprijini.

Îi privea pe ceilalţi cu invidie. Sub presiunea condiţiilor exterioare şi-l trăgea pe Ludger din nou mai aproape. Chiar şi senzaţia de siguranţă cu care funcţiona o căsnicie proastă era totuşi un sentiment de siguranţă.

Pe de o parte, de abia aştepta s-o sune Ludger pe Leni, pe de alta, se temea de aceste apeluri. Când suna vineri seară telefonul, inima-i bătea atât de tare, încât îi era greu să respire. Un cuvânt greşit din partea lui ar fi pus capăt dorului ei. Însă dorul era de mult sentimentul cel mai viu. De dimineaţă până seara repeta în gând vorbele pe care voia să i le spună. Chiar şi în timp ce lucra îşi cizela formulările, şi era atenţionată uneori de colegi atunci când stătea mormăind în faţa pereţilor cu cărţi, iar clientii şuşoteau.

În imaginaţia ei, cuvintele ei îl făceau să se întoarcă. Ludger îşi va cere scuze. Va vindeca tot ceea ce încă o rănea. Îşi va retrage reproşul „Tu eşti de vină de moartea copilului nostru" şi atunci ar fi ca şi cum nu l-ar fi rostit niciodată. Dar de îndată ce Paula îi auzea vocea, claca.

— Alo, la telefon este Ludger, poţi să mi-o dai pe Leni? erau întotdeauna cuvintele lui.

Şi atunci, Paula punea receptorul lângă telefon şi o chema pe Leni.

Discuţia care a pus capăt dorului a avut loc într-o duminică seară. Duminicile, Paula prefera să rămână în casă. Numai mersul cu Leni la locurile de joacă o silea să iasă. Atunci şedea mai departe de ceilalţi, cu nişte ochelari mari de soare şi în zilele întunecate, şi se uita la tabloul care i se oferea privirii. Ciorchini de oameni se adunau în jurul diferiţilor copii, cei mai mulţi micuţi erau însoţiţi de ambii părinţi, câţiva – puţini – şi de mame singure sau taţi singuri. Forţa legăturii familiale plutea în aer, şi Paula îşi imagina uneori cum îi împuşcă pe toţi unul după altul.

Şi în acea zi şezuse două ore singură pe o bancă la marginea

locului de joacă. În timp ce Leni exersa rotirea la bară pe cadrul pentru cățărat, Paula citea *învierea* lui Tolstoi. Când au ajuns înapoi acasă, i-a dat voie lui Leni să se uite la patru episoade întregi din *Heidi,* s-a închis în baie şi s-a întins pe jos. Nimic nu era mai istovitor decât menţinerea unei faţade în spatele căreia nu se afla nimic de care să se sprijine.

Mai târziu, a gătit spaghetti carbonata şi a băut un pahar cu vin roşu. În timpul mesei, a sunat telefonul.

— Trebuie să vorbesc cu tine, a spus Ludger. O chema Filippa. O cunoştea de peste un an.

Boala i s-a părut a fi o consecinţă logică.

Atunci când s-a trezit la clinică şi a văzut canula venoasă pe dosul mâinii ei şi stativul de perfuzii lângă pat, tot a mai crezut că starea ei avea de-a face cu o pneumonie.

Şi-a amintit: medicul de familie o ascultase la plămâni, îşi exprimase bănuiala că ar fi vorba de o pneumonie şi o rugase să se ducă imediat la primul cabinet radiologie pentru a face o radiografie pulmonară. Încercase să înregistreze în mintea ei ce spunea medicul, în timp ce se mira cât timp îi trebuia ca să-şi încheie nasturii la bluză, să se îmbrace cu jacheta tricotată şi să-şi pună baticul. Era în faţă la recepţie când asistenta îi înmânase biletul de trimitere la specialist. Îl luase şi se oprise în mijlocul gestului ei. O sudoare rece îi apăruse pe întregul corp, după care se făcuse negru în jurul ei.

Acum era singură în cameră. Uşa era doar puţin crăpată, de afară se auzeau paşi şi zgomotul unui pat pe roţi care era mutat din loc. A încercat să-şi dea pătura deoparte. Dar n-a reuşit. Era prea slăbită. Era prea slăbită ca să mişte o pătură, prea slăbită ca să ridice mâna, prea slăbită ca să vorbească. Minute în şir a tremurat şi a plâns. Deodată s-a deschis uşa larg şi un doctor a intrat cu rezidentii lui.

Când vizita medicală trecu la următorul pacient, Paula îşi făcu ordine în gânduri.

Leni era la Judith. Îi era bine acolo.

Tot restul căpătă deodată sens – transformările ciudate din ultimele luni, privirile îngrijorate ale lui Judith şi insistenţa ei tot mai stăruitoare să facă diverse analize.

Paula se codise şi o ţinuse pe Judith la distanţă.

Colegii observaseră în cele din urmă cât de închisă i se făcuse pielea. Şi pe ea o frapase, desigur. Văzuse mai întâi la mâini. Numai vârfurile degetelor rămăseseră deschise la culoare. Pe faţă se pătase. Culoarea mai închisă se întindea începând de la nas peste obraji şi frunte.

Dar nu luase nicio măsură. Orice ar fi fost, îi era egal. Şi când se simţi tot mai vlăguită, o puse pe seama durerii ei. Şi când nu mai putu lucra, se gândi la depresie. Şi când unei infecţii îi urma o alta, crezu că organismul ei refuza viaţa.

Într-o anumită privinţă avea dreptate.

Criza Addison 12 aproape o costase viaţa. La colapsul din cabinetul medicului de familie ajunsese din cauza unui nivel hormonal ce scădea rapid. Două zile zăcuse în comă. Capsula glandei ei suprarenale practic nu mai producea cortizol. Orice infecţie devenise potenţial letală. Niciodată nu fusese mai aproape de eliberare.

Când se întoarse Ludger, perioada scursă de la moartea Johannei era deja mai lungă decât fusese viaţa ei. Patruzeci şi una de luni de moarte faţă de opt luni de viaţă. Aruncate într-un taler de balanţă, moartea ar catapulta în aer bucăţica de viaţă.

Când, într-o zi de decembrie neobişnuit de rece, Ludger veni cu Filippa s-o ia pe Leni, Paula se uită cu o privire stinsă la faţa rotundă şi prietenoasă a femeii străine, la părul ei blond pieptănat neglijent, la rochia scurtă de culoarea zmeurei, la ghetele ei butucănoase pentru drumeţie şi la dresul de lână, la şalul imens, pestriţ, tricotat în

12 Criza Addison este o insuficienţă corticosuprarenală acută.

casă, şi din nou înapoi la chipul straniu de transfigurat cu obrajii aceia trandafirii.

O a doua privire aproape că-i taie Paulei răsuflarea. Sub rochia Filippei se rotunjea clar vizibilă burta. O împinse pe Leni în antreu, se întoarse fără să salute şi trânti uşa.

A zăcut pe pat câteva clipe, uitându-se pe geam afară. Termometrul exterior arăta minus unsprezece grade Celsius. Această zi îi va rămâne în orice caz întipărită în memorie în alt fel decât celelalte zile ale anului. Acestea se scurseseră una-ntr-alta fără a mai putea fi distinse între ele, întrerupte numai de câteva ore de somn agitat. Paula îşi îndeplinea în linişte datoriile, până în momentul în care avea din nou voie să doarmă. Când se afla Leni la prieteni, Paula cădea într-o stare vegetativă, din care se trezea abia când se apropia întoarcerea lui Leni. Zile-ntregi petrecuse aproape nemişcată pe canapea şi se uitase la seriale americane, lăsându-se legănată în somn de murmurul limbii străine. Pierduse noţiunea timpului şi senzaţia necesităţilor corpului ei, şi mâncase şi băuse doar atât cât să rămână în viaţă.

Şi în această zi, tentaţia de a zăcea pur şi simplu fusese mare. Moţăiala inertă o transpunea în acea zonă dintre veghe şi somn, în care putea să picotească de parcă ar fi fost într-o narcoză uşoară.

A închis ochii, aşteptând să vină sentimentul eliberator al durerii care scade în intensitate. Vântul sufla în jurul acoperişului, smucea de fronton şi învârtejea resturile frunzelor uscate în faţa ferestrei, mânându-le spre un cer fără culoare.

Însă inima Paulei gonea.

S-a ridicat repede din nou, şi-a pus ghetele din blană de miel şi paltonul, şi-a prins un batic în jurul capului şi a coborât scările.

Vântul era foarte rece, iar pe drum gheaţa era netedă ca oglinda. Atentă să nu cadă, a pornit-o în direcţia magazinului alimentar. A cumpărat lapte şi unt, ardei şi ouă. A scotocit după bani potriviţi cu o încetineală enervantă, a îndesat lucrurile în punga ei de pânză, sub

privirile vânzătoarei. Auzea gâfâitul bărbatului din spatele ei, care îşi tot agita picioarele, vrând să-i vină mai repede rândul, dar ea nu putea accelera nimic, mâinile n-o ascultau. Ca şi cum legăturile cu creierul ar fi fost vătămate, ca şi cum informaţiile ar mai fi ajuns doar fragmentat. „Puneţi-vă în mişcare, picioarelor”, s-a gândit şi s-a mirat că acestea chiar au ascultat-o.

Şi din nou vântul glacial al iernii. A strâns din ochi, înainte, pas după pas, încet, dar constant. În faţa ei, strada foarte circulată. Maşinile treceau încontinuu, în ritm susţinut, pe lângă ea, în coloane nesfârşite. Nu exista nicio pauză. S-a dus până la marginea trotuarului, vârfurile picioarelor ieşiseră deja puţin în afara acestuia. Lumini, vâjâit, vânt. A ridicat capul, l-a sucit uşor spre stânga şi a văzut camionul. Vehiculul mergea repede, nu va apuca să se oprească. „Un pas numai”, se gândi Paula...

Luminile, vântul şi apoi un copil de vârsta lui Leni. Chiar lângă ea. Copilul s-a aplecat puţin, s-a uitat într-o parte şi în cealaltă, părând că vrea efectiv s-o ţâşnească. Paula a apucat fetiţa cu amândouă mâinile. A tras-o brutal înapoi şi a prins-o de umeri.

— Nu poţi să fugi pur şi simplu pe stradă, puteai să mori! a strigat la ea.

Însă fetiţa s-a eliberat din strânsoare.

— Da’ nici nu voiam asta, a spus, m-am uitat doar.

Camionul trecuse de mult. Paulei îi tremurau picioarele.

A luat-o încet înapoi, până la semaforul pentru pietoni, pas după pas pe drumul îngheţat, precaută să nu cadă.

Acasă a dat drumul la radio.

În speranţa unei ştiri care să fie mai rea decât propria-i viaţă, asculta buletinul. Când credea că nu mai poate simţi niciodată o clipă de bucurie o ajutau victimele îndepărtate ale războaielor sau ale catastrofelor naturale, ale foametei, sărăciei şi bolii. Însă în acea zi lumea părea să se odihnească.

La ora optsprezece fix, Ludger a sunat la uşă şi a adus-o pe Leni

înapoi. Fetiţa radia.

— Pot să intru? a întrebat Ludger, şi Paula a dat neputincioasă din cap că da.

Ar fi fost multe de discutat când s-au aflat fată-n faţă la patruzeci şi una de luni de la moartea Johannei. Dar privirea Paulei era lipită de masă.

Ludger o construise.

Era o masă mare, frumoasă, stabilă.

— O masă pentru eternitate, spusese atunci; aici vor mânca şi se vor juca copiii noştri.

La asta se gândea în timp ce şedea şi se uita la nervurile lemnului, simţind privirea lui Ludger asupra ei. Şi se mai gândea cum voise ca omul acela să se folosească de trupul ei. Nu voise să decidă nimic, nu trebuise să zică nimic, doar să urmeze indicaţiile şi să se simtă pe ea.

Leni era la grădiniţă şi Paula îi deschisese uşa bărbatului, primul din mulţi. Se salutaseră cu un simplu „Bună" şi apoi ea se dusese la masă. Purta o cămaşă de noapte albă şi nimic dedesubt. Nu voia să vorbească. N-a făcut cafea, n-a oferit vin, s-a dat doar pe sine însăsi.

El a dus-o aproape de masă şi şi-a trecut mâinile de la talia ei peste şoldurile ei. În acest gest era o apreciere a cărei lipsă o resimţise Paula mult timp.

Dacă ar fi ştiut Ludger...

Dar el nu ştia nimic.

Ar fi fost multe de discutat, când s-au aflat în fine faţă-n faţă. Totuşi, singurul lucru care s-a întâmplat în această zi a fost că Paula a ridicat ochii, l-a privit pe Ludger şi i-a spus c-o putea vedea pe Leni în mod regulat, când voia. Să-i lase numărul de telefon şi adresa, şi ea va suna.

— Asta-i tot ce ai să-mi spui? a întrebat el, şi Paula a dat din cap că da; după care a lăsat ochii-n jos şi i-a ascultat tăcerea.

Wenzel o conduce întotdeauna înapoi.

Prima lor discuţie a avut loc în pădure. Stăteau pe platforma unui turn de observaţie, sub ei, oraşul şi zonele verzi largi care se întindeau în toate direcţiile. Săptămâni întregi o întâlnise la alergările lor de dimineaţă. Întotdeauna în acelaşi loc. La un moment dat, el a început să ridice scurt mâna în semn de salut, când li se încrucişau drumurile, iar ceva mai târziu a început să şoptească un „Bună dimineaţa" însoţit de un zâmbet, până ce, în sfârşit, într-o zi, n-a mai venit alergând din direcţie opusă, ci a apărut lângă ea şi a întrebat-o dacă putea să alerge o bucată de drum cu ea.

Privirea Paulei se făcuse mai precisă, se concentrase mutându-se, ca să zicem aşa, de la distanţă la apropiere. A perceput în alt fel ceea ce o înconjura, a remarcat lucruri mărunte pe care înainte, în permanenta aşteptare a unor lucruri măreţe, le-ar fi trecut cu vederea, a simţit în timp ce alerga componenţa solului, tensionarea diferitelor părţi musculare, ritmul respiraţiei ei şi a încetat să se izoleze cu căşti de exterior. Într-un atare moment al senzaţiei ei acutizate a venit Wenzel, alergând în adevăratul sens al cuvântului înăuntru.

Şi au alergat împreună. Şi picioarele lor atingeau solul în acelaşi timp, în acelaşi ritm. Vorbeau despre jogging, despre fericirea de a trăi în acest oraş, şi Wenzel s-a dovedit a fi un cunoscător al aproape fiecărui glas de pasăre. Când auzea o privighetoare, o lua de braţ şi se opreau. Bărbătuşul cânta triluri şi tirade fără să se repete, iar Paulei nu i se părea nimic ciudat să asculte un ciripit de pasăre cu un bărbat străin într-o pădure.

Mai târziu, la turnul de observaţie, a acceptat să alerge cu el şi în zilele următoare.

După o săptămână, el a invitat-o la un ceai.

Ea îşi imaginase locuinţa lui exact aşa: pardoseală din scânduri, cărţi, tablouri, o bucătărie simplă, funcţională, cu aparate şi ustensile bune. Atelierul era încăperea cea mai mare şi dintre numeroasele fotografii care atârnau acolo pe pereţi a frapat-o imediat una: o femeie în jur de cincizeci de ani, păr negru lung, faţă îngustă,

serioasă, ochi mari.

— Maja, spuse Wenzel, soţia mea.

Între morminte de-abia erau o sută de metri.

Mai întâi s-au dus la mormântul soţiei lui.

Apoi au mers mai departe, pe lângă rododendroni, peste pietrişul care scârţâia sub picioare. Bujorii înfloreau, buruienile erau înlăturate, pământul greblat.

Paula nu plânsese. Ştersese numai puţin praf de pe piatra funerară, apoi se ridicase şi căutase mâna lui Wenzel.

Iar apoi plecaseră.

Judith

Orice femeie ar trebui să cunoască un bărbat care să aibă ceva din Christian Grey13...

Serios?

Judith lasă cravaşa pe masă şi deschide fermoarele pantalonilor de echitaţie, în timp ce parcurge cu o privire rapidă profilul lui.

Manager, 39, locuieşte în Radebeul, Iară alte interese în afară de sport, nefumător, divorţat, fără animale de casă, fără copii. Privirea lui este îndrăzneaţă, înfumurarea, greu de trecut cu vederea.

Închide calculatorul, îşi scoate ghetele şi pantalonii de călărie, lasă totul în antreu şi se duce la baie.

Trei ore a fost cu calul pe teren. A lăsat iapa să alerge pe poienile de la Grubnitz14. A slăbit frâiele, a trecut la trap, apoi la pas, după care au zburat efectiv. Nu există o expresie mai bună pentru asta: când calul se lungeşte una cu pământul într-un galop întins, când vântul o arde în ochi, când simte că animalul îşi epuizează forţa.

Se freacă la duş pe spinare cu o perie. Părul îi cade lung şi greu pe umeri. Uleiul cu care se unge miroase a mesteacăn. Acest moment de după sport îl savurează în mod special – când îşi masează uleiul în pielea încă umedă şi-şi simte muşchii fermi, calzi.

Se şterge, îşi trage pe ea numai un tricou şi se loghează iarăşi.

Medic, 45, are calul propriu. Din rasa Paint Horse. Foarte drăguţ, nu prea mare.

Judith trimite un zâmbet, fără o poză a ei.

Manager de proiect, 46, se descrie ca om de succes, marcant şi viril. Calitatea lui principală ar fi pronunţatul lui comportament

---

13 Protagonistul trilogiei *Fifty Shades of Grey* (trad, rom.: *Cincizeci de umbre ale lui Grey).*

14 Localitate în Saxonia, nu departe de Leipzig.

empatic, peste medie. Tipul a trimis un zâmbet, însă fără poză.

Judith îşi aprinde o ţigară. Se ridică, se duce la fereastră, o deschide, apoi scrie:

Dragă bărbate viril-marcant, de succes, empatia este capacitatea (nu comportamentul) de a ne transpune simpatetic în situaţia aproapelui nostru. Cine se apreciază ca fiind empatic peste medie dă de bănuit.

Adaugă un winking smiley şi apasă pe „send".

Fumează relaxată, nu rapid ca vicioşii. În opţiunile ei de căutare a ales *nefumător* şi *nu doreşte copii.* La vârstă este generoasă. Pot să aibă între 35 şi 55 de ani, însă unul de 55 ar trebui să poată oferi câte ceva, ca să compenseze diferenţa de vârstă. Ea este doctoriţă, cunoaşte problemele bărbaţilor care au peste 50 de ani. O erecţie adevărată, care durează mult, este o situaţie fericită, improbabilă la această vârstă. Ca un câştig la loto. Dar ea nu joacă la loto.

Managerul de proiect, 46, a răspuns.

Îmi este depe-acum milă de viitorul tău tip, scrie el. *Te-am nimerit deci la fix,* răspunde ea prompt. *Du-te la psiholog!* vine replica.

Ea o încheie brusc cu el, trimiţându-i un buton de stop şi îşi sortează celelalte propuneri de partener după punctele de potrivire. Toţi sub numărul 100 sunt neinteresanţi.

Medic, 45, este pe poziţia 107. Judith îşi dă părul ud spre spate, îşi toarnă apă şi suc de mere într-un pahar şi dă click pe rezultat.

Rezultatul tău de matching cu KKTR005F este foarte promiţător. Personalităţile voastre, se potrivesc bine între ele şi poţi să te aştepţi în parteneriatul tău cu KKTR005F la multă armonie în viaţa cotidiană în privinţa preferinţelor şi obiceiurilor. Vă veţi simţi cu siguranţă bine împreună. În afară de aceasta, aveţi multe interese şi hobby-uri comune – un mare plus. Nu vă va fi greu nici să vă organizaţi împreună timpul liber. Îţi

recomandăm să iei legătura cu KKTR005F

Calul lui este într-adevăr foarte frumos.

Proporţii bune, culoarea de tip tobiano15, privirea vioaie.

La rolurile lor de gen în parteneriat, latura lui feminină o depăşeşte pe cea masculină cu 104 puncte faţă de 85.

Scara se întinde de la 60 la 140.

Latura masculină a lui Judith cu cele 117 puncte este mai pronunţată decât la bărbatul mediu. S-ar putea potrivi, se gândeşte ea. Îşi cunoaşte colegii. Celor mai mulţi nu le place să se lase dominaţi, însă ăsta aici pare să fie o excepţie.

Deodată primeşte un zâmbet, cu o poză a lui. Cap chel, ochi deschişi la culoare, râs senin; musculos. De ce nu, se gândeşte şi se duce să-şi usuce părul.

Hei, îi scrie ea mai târziu, *ce specialitate ai? Clinică sau cabinet? Calul tău îmi place. Facem o plimbare cu caii? Salut, J.*

Cel mai greu lucru la întâlnirea cu bărbaţi necunoscuţi este efortul de a trebui să se descrie, de a începe de fiecare dată de la zero, de a nu se putea raporta la nimic existent. Este un act de forţă, combinat cu senzaţia de silă în ora dinainte şi cu gustul searbăd al inutilităţii în ora de după.

Al doilea lucru ca greutate este lipsa de echivoc. Nu există dubii asupra intenţiei. Fiecare îl lasă pe celălalt să privească adânc în propria situaţie mizeră.

Medic, 45, îi răspunde.

Hei,]., ce-ar fi o cafea duminică după-amiază? Sunt anestezist, lucrez la Clinica universitară. Calul meu nu poate fi călărit acum. Mai multe detalii, verbal. Să zicem ora 15 în cartierul de sud? Cafeneaua Grundmann? Salutări, Sven

---

15 Caii tobiano sunt din rasa Paint, clasificarea este după coloritul părului.

Nimeni nu este de vină pentru propriul nume16, se gândeşte Judith, în timp ce răspunde.

Atunci sunt pe ambulanţă, în echipajul de intervenţie în nord-vestul oraşului, dar se pare că se facefrumos afară şi în acele zile este de obicei mai puţin de lucru. Ora 15 ar putea fi okay. Schimbăm numerele de telefon?

Răspuns imediat.

Nu, e prea repede. Am avut experienţe proaste.

Ştiu, înţeleg! răspunde şi se gândeşte cum a fost la ea prima dată.

Jurist, 40, divorţat, 1 copil (0 în propria gospodărie), nefumător, o pisică.

El propusese să înceapă, ca primă întâlnire, la Monumentul luptei popoarelor şi să se plimbe de-acolo, luând-o prin cimitirul Südfriedhof.

Deja după câteva minute, el a ghidat conversaţia spre lucruri esenţiale. Din punct de vedere politic, partenera lui trebuia să gândească asemănător cu el, iar în cazul lui asta însemna: conservator.

Nici lui Judith nu i se părea că are sens să-şi irosească timpul şi atenţia cu cineva aflat la antipodul concepţiei ei despre lume. La întrebarea care era nucleul gândirii lui conservatoare, Jurist, 40, a ridicat ochii spre cer, apoi s-a uitat la un mormânt de la stânga lui, ca şi cum răspunsul ar zăcea acolo jos, la morţi.

— Pesimism, a spus, mai precis: o imagine pesimistă asupra omului.

— Iată! răspunsese ea, asta numesc eu o bază.

Au trecut de locul în care zăcea înmormântată Johanna şi au discutat despre noţiuni cum ar fi *curaj* şi *onoare,* pe care el le întrebuinţa cu ciudat de multă energie. Rododendronii erau în plină floare. Trufaşi se insinuau aceştia în conştiinţa lui Judith şi, cu toate

---

16 In germană cuvântul *Schwein,* porc, este destul de asemănător acestui nume scandinav.

că ea asculta ce zicea el, era cu gândul foarte departe. El a observat asta şi a început să vorbească mai tare. Glasul lui concura cu vântul şi păsările şi cu amintirea lui Judith despre trupuşorul din sicriul micuţ. Opt luni avusese Johanna.

Cu cât vorbea el mai tare, cu atât mai subţire i se făcea glasul şi, deşi tot ce zicea suna logic şi bine ales, şi mintea lui ascuţită o incita profund, şi-a dorit brusc ca el să tacă. L-a privit. Mersul lui era rigid, greoi. Picioarele lui n-ar dansa niciodată. Soldurile lui ar rămâne nemişcate. Spiritul lui nu-i era suficient.

Jurist, 40, era o greşeală.

Cu repulsie îşi aminti Judith de limbi ale unor bărbaţi plini de spirit, care îi fuseseră băgate prea adânc în gură. De bărbaţi care conduceau firme sau dispuneau de putere politică, ştiind în acelaşi timp surprinzător de puţin despre anatomia femeii.

Despărţirea la poarta cimitirului a rezolvat-o ea repede, însă uşurarea a fost de scurtă durată. Timp de două luni, el i-a scris e-mailuri lungi, i-a trimis flori sau mesaje cu informaţii culturale de tot soiul. Abia o scrisoare a avocatei ei referitoare la *Hărţuire* a oprit bărbatul amorezat.

În timp ce-şi pune ceară pe picioare, vine încă un mesaj de la Sven şi un deget mare în sus de la un Profesor, 48. *Descrierea profilului dumneavoastră îmi place,* scrie alături. Fără să trimită o poză.

Judith apasă plictisită pe profil. Contururile vagi ale pozei lui trădează o corpolenţă molatică. Hobby-uri: computer şi golf.

De când este profesor o meserie? scrie ea şi, nu trece un minut, că şi primeşte răspunsul. *Pot să renunţ la remarci lipsite de respect. Mult noroc... O să ai nevoie de el!*

Cu picioarele cu ceara întărită pe ele, Judith stă pe un prosop pe podeaua camerei ei de zi. Scrie: *Bărbaţii ca tine n-au viitor!*

Apoi îi trimite un buton de stop şi citeşte ce a scris Sven.

Rămâne pe mâine la ora 15? Voi fi punctual. Sven

Durerea pe care o simte când îşi smulge ceara de pe picioare nu

este neplăcută. În fundal se aude *Hammerklaviersonate* a lui Beethoven. Cu o piele netedă de bebeluş se aşază pe canapea al cărei capăt stă sub geam. Soarele îi bate direct în faţă.

De fiecare dată când un bărbat îşi scotea pantofii şi se întindea pe această canapea, se terminase. Era momentul în care strădania luase sfârşit, clipa care punea capăt.

Este o femeie frumoasă, ea ştie asta. Pielea ei este încă netedă, părul strălucitor şi bogat, dinţii albi şi drepţi. Contra micilor riduri dintre sprâncene ajută botoxul.

Altfel decât la Paula, pe faţa căreia poţi citi tot.

De două ori a sunat deja şi iarăşi apare acum numărul Paulei pe ecran. Judith se uită îndelung la telefon, până ce soneria amuţeşte în fine. Evaluează o uşoară încordare a stomacului ei drept semn al unei conştiinţe intacte. Însă astăzi nu poate. Astăzi nu suportă nicio tristere.

Ca un abis este Paula, ca o gaură neagră adâncă, în care arunci înţelegere, răbdare şi dragoste, iar totul se scufundă în hău, fără a produce nici măcar un răsunet. Moartea Johannei a schimbat tot.

Câteodată, o ia la ea pe cealaltă fiică a Paulei. Atunci merg cu maşina până la calul ei. Fata are voie să cureţe iapa şi să călărească niţel pe calul priponit. Înzestrată nu este. Se agită pe spinarea calului şi se ţine strâns de şa, în loc să simtă tactul şi să meargă în armonie cu mişcările animalului. Însă îi este milă de Leni. Nu este nici măcar adolescentă şi are deja o faţă de om adult.

Partea a treia din *Hammerklaviersonate* ajunge la pasajul ei cel mai bun. Judith se ridică, scoate notele din raft şi le citeşte concomitent cu muzica. Înainte ca ultimul tact al părţii a treia să se încheie, sună telefonul din nou.

Este Hans, fostul ei şef din perioada formării ei profesionale ca medic specialist. În fazele lui depresive nu-i dă niciun semn, în cele maniacale se întâlnesc de câteva ori pe săptămână.

Este divin la pat. Ea ştie cum sună asta, dar rămâne la constatarea ei: este divin la pat.

Trei copii, o soţie micuţă, subţire, dar asta n-are nicio importanţă. În definitiv, nu vrea să trăiască cu el. Nu vrea ca el să-şi scoată pantofii şi să se întindă pe canapea. Nu vrea că el să se destindă, să renunţe la a se mai strădui, să se oploşească la ea.

— Hans, spune ea, ţi-e dor de mine?

El râde:

— Dac-ai şti...

— Povesteşte-mi, îi şopteşte ea.

Şi apoi se lasă pe spate şi-l ascultă, iar când el termină de vorbit şi respiră mai iute, ea-i spune:

— Vino la mine diseară.

Dar Hans nu vine. Femeia minionă, care poartă al patrulea copil în pântece, are nevoie de el. Şi când ea are nevoie de el, atunci el este lângă ea.

Lumina din bar este slabă.

Priveşte de jur-împrejur. Numai perechi şi grupuri. Tom recomandă un Burgund alb de Baden. Ea dă din cap că da, el îi toarnă în pahar.

— Cum a fost săptămâna? o întreabă.

— Obositoare, spune ea, joi au fost 107 pacienţi. Poţi să-ţi închipui aşa ceva?

Ia o înghiţitură şi clatină din cap.

— Cum îi merge mârţoagei?

Judith râde.

— Mârţoaga are sentimente de primăvară, deşi este vară. Astăzi era cât pe ce să mă arunce pe jos, dar o iubesc oricum.

— Şi bărbaţii? rânjeşte el.

Ea-l opreşte printr-un semn cu mâna.

— Bărbaţii...

Tom lustruieşte paharele, în timp ce stau de vorbă. Ochii lui sunt albaştri, genele negre şi dese. Tinerele flirtează cu el şi Judith se

întreabă dacă i-ar putea fi mamă. Barba deasă e tunsă îngrijit, părul este ras în părţi şi-l poartă împletit într-o coadă la spate. Trupul lui pare puternic şi sănătos, muşchii sunt bine definiţi. Însă aparenţa înşală.

Într-o situaţie de risc – ea este sigură de asta – Tom ar claca. Privirea lui este încântată de sine şi nevinovată, din fire este de un pacifism neangajat. Nu este bărbat în ochii ei.

Judith îşi scoate o ţigară dintr-un portţigaret argintiu şi se duce cu paharul cu vin în faţa uşii. Acolo se află ceilalţi fumători adunaţi în grupuleţe. Una dintre pacientele ei este printre ei. Are alergie gravă, bronşită cronică, cuperoză uşoară.

Se întoarce cu spatele la ei şi apoi se sprijină de peretele casei. Traficul este intens, iar teii emană un miros dulce, care uneori se pierde în amestecul cu celelalte mirosuri ale oraşului. Deasupra lor zboară lăstunii. Mereu în stoluri, rapid de tot, scoţând ţipete ascuţite. Curând vor părăsi oraşul şi vor zbura până la sud de ecuator, iară întrerupere. Vor dormi în timpul zborului şi nu toţi vor reuşi să ajungă la capăt.

Mai târziu se gândeşte dacă să-şi lase maşina acolo.

Şi mai târziu se suie în Audi-ul cel negru şi goneşte pe străzile goale ale nopţii. Din difuzoare răsună aria unei opere de Verdi.

Când descuie uşa de la intrare, aude paşi din spate. Cineva o împinge în vestibulul casei. Este Hans.

Urcă amândoi rapid scările. În coridorul locuinţei ei, o lipeşte de perete, îi ridică fusta, îi dă chiloţeii jos şi-i pune mâna între picioare. Ea stă nemişcată, în timp ce degetele lui se mişcă. O sărută pe gât şi continuă s-o mângâie. El ştie ce să facă, îi cunoaşte cu precizie trupul.

Ea se aşază pe marginea patului şi se lasă pe spate.

— Mi-ai lipsit, îi spune ea.

După ce pleacă Hans, adoarme imediat. Însă se trezeşte deja după două ceasuri. Este ora patru dimineaţa.

La cinci se scoală din pat, îşi pune hainele de jogging şi coboară în fugă scările, apoi aleargă de-a lungul străzii în parc.

La şapte iese de sub duş şi se aşază la masă, la micul dejun. Serviciul ei începe.

La opt, şoferul se află în faţa uşii – un student la Medicină, pe nume Sebastian.

— Poţi să-mi spui Basti, îi zice lui Judith.

Decide să-i ignore lipsa de respect şi să ia tutuitul drept compliment.

La opt şi un sfert urcă amândoi scările unei clădiri noi.

Femeie, 82, infecţie urinară cu febră.

La nouă şi jumătate, un bărbat de 70 de ani, deshidratat. Toată locuinţa pute a diaree. Scrumiere pline până la refuz, ferestre închise. Judith completează certificatul de urgenţă şi-i spune lui Basti să aerisească.

În maşină, adoarme. Se trezeşte de la un cântec al formaţiei Doors. *People are strange.* Studentul a pus volumul mai tare şi dă din cap în ritmul muzicii.

Puţin înainte de douăsprezece, un colaps vascular. Femeie, 26, evident subnutrită. Apartamentul arată ca şi cum n-ar locui nimeni în el. Clinic curată. Pe perete, în antreu, o reproducere după *Floarea soarelui* a lui Van Gogh, iar în dormitor, în spatele patului, un tapet cu palmieri. Judith îi scrie biletul de internare şi notează la observaţii suspiciunea serioasă de caşexie.

La radioul auto se dau acum hituri din anii ’80. Scoate un CD din geantă şi i-l întinde studentului.

— Dacă sunteţi atât de amabil? îi spune.

Stabat Mater a lui Pergolesi răsună de îndată în maşină şi schimbă brusc atmosfera.

Când era mică, Judith petrecea câte o jumătate de zi în biserică lângă orgă. Cel mai frumos lucru pentru ea era să-şi însoţească tatăl, stând în galeria bisericii în orele în care acesta exersa. Muzica

liturgică de orgă i se părea plicticoasă, însă lucrările concertante îi plăceau foarte mult. Înfăşurată în şaluri de lână, şedea pe o blană de miel şi picta, în timp ce tatăl ei cânta Bach şi vorbea în pauze despre viaţa compozitorului.

Mama lucra în trei schimburi la clinică. Uneori, Judith n-o vedea cu zilele.

Când a început să cânte la pian, avea şase ani. La vârsta de doisprezece ani îşi învăţa un prieten de familie cum se reflecta în compoziţiile lui Astor Piazolla cunoaşterea contrapunctului din fugile lui Bach.

Muzica era ubicuă. Judith exersa zilnic la pian, adesea mai multe ore, şi cânta cu Paula în corul bisericesc al copiilor.

Paula era singura ei prietenă.

Nu semănau una cu alta. Paula era închisă în sine şi îşi dorea să fie acceptată de celelalte fete, Judith era precoce şi plină de aplomb şi n-o interesau deloc problemele fetelor. Băieţii se temeau de sarcasmul ei şi fetele de concurenta ei. Adesea, stătea într-un colţ al curţii şcolii şi-i privea. Cum se adunau fetele în grupuleţe şi chicoteau, cum provocau băieţii, cum ridicau glasurile făcând pe grozavele, cum îşi lăsau pletele să fluture. Uneori, Paula şedea lângă ea, privind şi ea.

Opresc în faţa uşii următorului pacient. O vilă lângă parc.

Bărbat, 56, fumător înrăit.

O femeie vizibil mai tânără explică agitată că bărbatul are dureri în piept. El nu vrea un medic de la urgenţă. Rugămintea este ca toată chestiunea să fie tratată discret.

Fără analize de sânge, Judith nu poate exclude un infarct, iar tensiunea lui arterială este în mod clar prea mare. Îi dă un medicament cu efect rapid şi îi pregăteşte trimiterea pentru internare. Când el refuză, ea nu discută. Îi explică riscurile, îl pune să semneze refuzul şi pleacă.

— Este ora să mâncăm de prânz, îi spune lui Basti, care îşi tot face

de lucru pe mobil.

După care Judith îşi dă scaunul pe spate şi închide ochii.

Puţin înainte de ora două, Judith ştie că Sven va aştepta zadarnic. Nu are numărul lui de telefon, iar pentru o contramandare pe e-mail n-are timp.

Medic, 45, va şedea astăzi singur în Cafeneaua Grundmann.

Basti conduce rapid spre următorul pacient.

O simplă răceală. Judith îi prescrie enervată femeii o reţetă şi părăseşte locuinţa cu un salut scurt.

Îşi aminteşte din nou de neplăcerile cu asociaţia medicilor prin asigurările de sănătate. Trebuie să scrie urgent o justificare. În ultimul trimestru decontase prea multe consultaţii scurte. I se făcuse deja o dată o verificare a plauzibilităţii. Problema era absurdă: prea multă muncă în prea puţin timp. Dar chiar asta e situaţia. În unele zile intră în cabinet pe la ora şapte dimineaţa şi-l părăseşte pe la ora douăzeci. La prânz comandă ceva de mâncare şi i se livrează acolo, apoi doarme puţin pe canapeaua de consultaţii şi îşi continuă munca.

Etica muncii o are de la mama ei.

Este suficient gândul la mama ei ca să şi obosească, între timp îi pune la fiecare apel telefonic întrebarea despre copii. Ultima a fost nu demult.

— Nu, mamă, i-a spus, nu există nepoţi.

I-a auzit respiraţia în receptor şi a ştiut exact cum arăta mama ei în acel moment. Cât de gravă şi de cenuşie, cu cocul subţiat în ceafă, sprâncenele pensate în aşa fel încât îi dădeau un aer sever şi cu veşnic aceeaşi culoare pe buze. Un roşu maroniu, care era de mult demodat.

Apoi se dusese la calul ei, îl ţesălase şi-l periase mult, până ce părul strălucea şi nu mai era niciun rest de murdărie pe el, îi periase

coama şi coada, până ce nu se mai simţise nicio încâlcituri, îi şlefuise potcoavele şi-i tratase urechile şi burta cu o protecţie contra insectelor, după care se suise pe el şi pornise călare pe câmp, unde cerealele crescuseră înalte şi putea călări în urmele lăsate de maşinile agricole, în timp ce spicele îi biciuiau picioarele. Mânase animalul şi-l lăsase după aceea să alerge mult. Sudoarea curgea şiroaie pe amândoi, iar tot restul îi devenise indiferent.

Lasă în jos parasolarul şi se uită în oglinjoară. Ridul dintre sprâncene este din nou clar vizibil. Îşi propune să se programeze curând la injecţie.

Basti opreşte în faţa unei case încă neasanate. Mirosul din casa scării îi aminteşte lui Judith de apartamentul în care locuise cu Paula cinci ani.

Paula şi ea – două pubere întârziate. La paisprezece ani aveau încă pieptul plat, la cincisprezece le-a venit ciclul aproape deodată, fiind ultimele din clasa lor. La şaptesprezece ani au avut primul prieten.

Paula cea palidă şi care se făcuse înaltă a devenit în câteva luni pasiunea tuturor băieţilor. Apariţia ei era impresionantă – verdele ochilor, roşul părului, pielea albă şi mişcările molatice, mlădioase. În comparaţie cu ea, Judith părea dură, sportivă, androgină.

Plictisită, se oprea locului când unul dintre băieţi îi trăgea din mers căciula de pe cap, aşteptându-se ca ea să fugă zbierând după el. Jocul cine-se-tachinează-seiubeşte, uşor de ghicit, îi ofensa inteligenţa. I se păreau a fi nişte animăluţe programate genetic. Fiinţe sărmane, lipsite de voinţă, ale căror acţiuni se desfăşurau fără niciun autocontrol.

Primul prieten a fost profesorul ei de sport.

Cu şaptesprezece ani mai mult decât ea, căsătorit, un copil.

Judith sună la uşa locuinţei. Un bărbat deschide şi o pofteşte înăuntru. Dintr-o cameră din fundul apartamentului se aude muzică

de pian. Judith recunoaşte prima parte din sonata *Patetica* a lui Beethoven. Pe pereţi sunt grafică, desene, fotografii.

În dormitor zace o femeie în pat. Pe cap are înfăşurat un batic colorat, noptiera este plină de medicamente. Ridică mâna cu greu, vorbeşte cu greu.

— Soţia mea, Maja, spune bărbatul, iar el se prezintă Wenzel Goldfuß.

Judith se aşază şi-l ascultă. Maja are cancer la sân într-o fază avansată. În timpul nopţii s-a trezit şi a simţit că are febră. Nu poate să înghită şi are dureri puternice de cap. Nici măcar la toaletă nu s-a putut duce singură.

— Nu vrem să mergem la clinică, îi spune el, de aceea am sunat la salvare.

Judith o consultă în linişte, fără să se grăbească. Femeia are în jur de cincizeci de ani, după aprecierea ei. Chimioterapia a slăbit-o. Infecţia a izbucnit puternic din cauza imunităţii scăzute.

Trece în revistă medicamentele de pe noptieră ca să le verifice compatibilitatea cu cele pe care i le va prescrie.

— Trebuie să cereţi sfatul oncologului dumneavoastră, spune, de fapt, soţia dumneavoastră ar trebui internată imediat.

Pe chipul tras al bărbatului sunt brăzdate în stânga şi în dreapta nărilor riduri adânci până la gură. Însă privirea lui este deschisă şi limpede, iar corpul lui are ceva puternic şi hotărât.

— Mâine. Promit.

Judith dă din cap. Pe cei mai mulţi pacienţi îi consideră nişte protejaţi imaturi pe care, când eşti în cumpănă, mai bine-i tratezi cu severitate. Însă aceştia doi par să ştie ce fac.

— În caz de înrăutăţire a stării, mai cu seamă dacă febra nu scade, chemaţi, vă rog, medicul de urgenţă, adaugă şi-i înmânează bărbatului reţeta.

Sonata pentru pian a ajuns între timp la partea a treia şi Judith

presupune că interpretul este Alfred Brendel17. Wenzel Goldfuß zâmbeşte pentru prima dată.

— Puteri să urmăriţi asta?

— Era cât pe ce să devin pianistă, spune ea şi dă din umeri.

Când coboară scara alături de Basti, realizează că ceva o tulbură – o senzaţie. Este invidioasă pe femeia bolnavă. Maja Goldfuß va muri. Dar Judith n-a simţit încă niciodată ceva atât de puternic precum este legătura dintre aceşti doi oameni.

Parcurg în tăcere drumul spre următorul pacient.

Basti este un şofer bun. Fără manevre bruşte de frână, fără accelerări exagerate. Conduce lin maşina prin oraş. Judith închide ochii şi alunecă după câteva secunde într-un somn superficial. În timpul weekendurilor prelungite la clinică, în timpul turelor duble şi al serviciului de noapte, a trebuit să înveţe să folosească orice pauză. Şi totuşi, n-a regretat niciodată decizia ei de a studia medicina.

Desigur, ar fi devenit şi o pianistă serioasă. Însă certitudinea de a nu trece niciodată peste nivelul mediu, de a nu străluci niciodată, o determinase nu doar să nu dea proba de aptitudini, ci şi să renunţe total la cântarul la pian.

Când a intrat prima dată la Leipzig în amfiteatru – era o prelegere de anatomie –, a coborât treptele până la primul rând, a luat loc în mijloc, a scos pixul şi blocnotesul şi La privit imediat după aceea în ochi pe viitorul ei iubit.

Friedemann Schwarz, căsătorit, doi copii.

Se întâlneau într-o locuinţă închiriată special în acest scop. Viaţa obişnuită a primului semestru de studenţie, constând în principal din învăţat şi chefuit, a trecut pe lângă Judith. Se deplasa aproape exclusiv între camera ei din căminul studenţesc, Biblioteca Naţională

17 Pianist, poet şi scriitor austriac, născut în 1931.

Germană şi mica locuinţă mansardată din Waldstraßenviertel18.

Patul era centrul locuinţei. Prin fereastra oblică a acoperişului, Friedemann şi cu ea priveau cerul de dimineaţă, cerul de prânz sau cerul de noapte. Uneori, ploaia bătea cu forţă în geam, alteori soarele ardea cu toată puterea trupurile lor transpirate, iar alteori fereastra era acoperită de zăpadă. Atunci se iubeau în lumina palidă, fără umbre, a iernii şi era de parcă ceea ce făceau nu avea nicio legătură cu lumea de-afară. În jurul patului zăceau toate acele obiecte de care aveau nevoie pentru jocurile lor amoroase. În această locuinţă, în această cameră, în acest pat nu erau valabile regulile obişnuite.

Când nişte observatoare atente au răspândit zvonul că ea ar fi târfa profesorului, nu l-a dezminţit. Uşurinţa înţelegerii ei la toate materiile o îndepărta oricum de ceilalţi studenţi. Nu s-a alăturat nici unui grup de studiu şi nu a apărut la niciun party. Weekendurile le petrecea la un manej de la marginea oraşului, cu un cal pe nume Herkules, a cărui stăpână nu putea veni suficient de des pentru a se ocupa îndeajuns de el.

Când avea de ales, Judith prefera compania animalului celei a altor oameni.

După patru semestre a trecut examenul la materiile preclinice ca şefă de an. Friedemann a fost primul care a aflat. Au sărbătorit în pat cu şampanie. Judith nu-l rugase niciodată să se despartă de soţia lui. Voia de la el numai ce era mai bun, nu copiii care nu erau ai ei şi nu ura nevestei părăsite şi înşelate.

Friedemann a fost cel care a pus capăt aventurii. Nu mai voia să se lase atras niciodată în această zonă obscură a propriilor pofte. Pe vremuri, aşa i-a zis la despărţire, o femeie ca ea ar fi fost arsă pe rug

---

18 Cartierul se află la nord-vest de centrul Leipzigului și are un statut cultural deosebit, fiind înscris în Patrimoniul Mondial; multe dintre construcțiile sale (din epoca *Gründerzeit,* încheiată cu criza financiară din 1873) sunt protejate.

ca vrăjitoare.

Basti virează într-o stradă mărginită de copaci. Parchează în rândul doi.

O clădire din anii cincizeci, miros de detergent în casa scării, uşi cu vizete şi totul apăsător de îngust.

Femeie, 71, bluză albă închisă până-n gât, fustă plisată albastru-gri.

Pe rafturile bibliotecii, operele lui Marx şi Engels, clasicii ruşi şi un teanc legat cu scrierile cele mai importante ale literaturii germane. Pe o comodă este fotografia unui bărbat. Poartă uniforma miliţiei populare cu multe insigne pe ea. O panglică neagră întinsă peste colţul de sus, dreapta al fotografiei. Locuinţa îţi lasă impresia că femeia ar fi locuit acolo de-o viaţă. Un privilegiu pe timpul RDG-ului. Poziţie bună, încălzire centrală, apă caldă.

La ea acasă fusese frig, parchetul găurit îţi rupea ciorapii, ferestrele vilei vechi nu erau etanşe, iar pivniţa era plină de păianjeni şi de fantome. Numai vara, când uşile stăteau deschise şi când putea să sară de la pian şi să alerge în grădină, nu voia să schimbe cu alţii. Când veneau prieteni de-ai părinţilor ei şi se dădeau petreceri. Când avea voie să fie şi ea de faţă cu un lichior de ouă în paharul din ciocolată şi să ia parte la conversaţii. Îi plăceau discuţiile cu adulţii, şi nici măcar mama ei – care n-avea chef să audă „pălăvrăgeala ei impertinentă" şi ar fi preferat s-o expedieze la ceilalţi copii – nu-i strica bucuria acelor seri de vară sub copacii bătrâni, când stătea la masă cu prietenii muzicieni ai tatălui ei.

În timp ce femeia îşi descrie simptomele, Judith se gândeşte că oameni ca ea şi bărbatul din poză au fost cei care le-au îngreunat părinţilor ei viaţa. Oameni cu insigne de partid, oameni ai puterii de atunci. Oameni care-şi revarsă efectul toxic până în ultima ramificaţie a următoarei generaţii... până în viaţa lui Judith.

Şi când femeia îşi descrie durerile şi arată băsicutele grupate pe partea de dreapta jos a spatelui, Judith se gândeşte la sechelele pe care le poate lăsa zona zoster. O nevralgie postzoster ar putea duce

la nişte dureri mari, usturătoare. Nici paraliziile nervilor periferici nu sunt rare.

Se mai uită o dată la fotografia bărbatului. Priveşte în ochii obosiţi ai femeii bătrâne şi şi-o imaginează pe mama ei, cum stătea în faţa graficului de lucru din policlinică şi îşi găsea iarăşi şi iarăşi numele pus la turele de noapte, de sărbători şi de sfârşit de săptămână în perioada Crăciunului. Şi îşi aminteşte cum ea şedea iarăşi şi iarăşi de Ajun alături de familia Paulei în biserica rece ca gheaţa, căci tatăl ei dirija corul şi mama ei era de serviciu la clinică.

Priveşte pe fereastră la încă un bloc nou în construcţie. De mult nu mai este un privilegiu să locuieşti aici.

Apoi prescrie un medicament cu efect virostatic şi-şi ia un rămas-bun rapid.

Puţin după ora nouăsprezece, Basti o lasă acasă.

Fierbe un ceai, mănâncă o banană şi deschide calculatorul.

Sven a scris.

Păcat. Ar fi trebuit să facem totuşi schimb de numere. O altă încercare mâine seară? Suni tu?

În urma numărului de telefon râde un smiley.

Judith dă click pe un alt mesaj: Judecător, 52, şi-a pus şi fotografia.

Stimată necunoscută, ar fi o plăcere pentru mine să vă pot invita la o plimbare urmată de o cafea. Profilul dumneavoastră mi-a trezit un mare interes. Rezultatul nostru foarte promiţător de matching mă face să aştept plin de bucurie şi speranţă răspunsul dumneavoastră. Cu salutări cordiale, G.H.

Judith se uită la profil. 1,82 m, nefumător, 2 copii, niciunul în propria gospodărie, de mai multe ori pe săptămână sport.

Cum începe pentru el o zi perfectă: *împreună cu femeia pe care o iubesc.*

La ce reacţionează alergic: *promisiuni încălcate şi lipsă de*

consideraţie.

Trei lucruri care sunt importante pentru el: *copiii, iubita şi arta.*

Îi priveşte încă o dată fotografia. Diferenţa de paisprezece ani vizibilă.

Cu toate acestea, verifică rezultatul de potrivire cu G.H.

La *rolurile lor de gen în parteneriat,* armonia este perfectă. Pe braţul de balanţă *Latura mea masculină,* cadranul indică la ea şi la el câte 104 puncte, la *Latura mea feminină,* câte 109.

La *Cât sunteţi de empatic?* amândoi ating numărul peste medie de 118.

La *Sunteţi dispuşi să vă adaptaţi?* Judith ajunge numai la 85 de puncte, pe când el la 109.

La *dorinţa de a se înţelege cu celălalt şi de a aplana un conflict,* la *tendinţa de a se retrage,* la *generozitate* şi la *voinţa de a se impune* deviază cel mult cu două-trei puncte unul de celălalt.

Un rezultat ca acesta găseşte rar; G.H. Primeşte un e-mail de la ea.

După o jumătate de oră, Judith este în maşină. La staţia de benzină cumpără ursuleţi de jeleu, ciocolată cu lapte şi un pachet de ţigări şi parchează puţin după aceea în locul din faţa casei Paulei, unde oprirea este interzisă.

Paula deschide uşa. Pomeţii ei proeminenţi ies clar în evidentă. Este machiată şi îmbrăcată în culori vii, numai că asta nu înseamnă nimic. Când Paula îi zâmbeşte, Judith se uită la copil ca să afle cum îi merge Paulei cu adevărat.

Leni nu este niciodată departe de mama ei. Stă de obicei în raza ei vizuală, desenând sau jucându-se cu jucăriile care reprezintă animale. Elefanţi, ţestoase şi arici sunt animalele ei preferate. Astăzi pare relaxată, aproape veselă. O salută pe Judith, se bucură de dulciurile primite şi se adânceşte din nou în joaca ei, cu gura plină de ursuleţii jeleu.

Este un miracol că Paula mai trăieşte. Niciodată nu mai văzuse Judith cum un om se stinge într-aşa un hal.

— Îmi pare rău că ieri n-am mai telefonat.

Paula se strâmbă într-un zâmbet artificial pe care Judith nu poate să-l suporte. Umple un ibric cu apă, ia două ceşti din dulap, pune pliculeţe de ceai în ele şi zice:

— Totul este atât de inutil.

Judith îşi pune mâinile pe umerii Paulei. Şi apoi îi spune ceea ce spune mereu. Că va fi mai bine cu timpul, că trebuie să se sforţeze să-şi îndrepte privirea asupra a ceea ce este bun, că într-o bună zi se va putea bucura din nou, că se va îndrăgosti. Însă Paula clatină din cap.

— Nu voi mai avea niciodată o relaţie de dragoste. Sunt mult prea vătămată.

Leni şi-a întrerupt joaca. Stă pe jos foarte liniştită şi ascultă. Apoi se ridică, se duce la Paula şi-şi încolăceşte braţele în jurul mamei ei.

Judith întoarce capul.

Mai târziu şed pe balcon şi fumează.

— Astăzi, zice Judith, am văzut dragostea adevărată.

Şi apoi îi povesteşte despre Wenzel Goldfuß şi soţia sa, Maja. Îi descrie atingerile lor tandre şi privirile calde şi naturaleţea care era în toate.

— Soţia va muri, spune Judith, inhalează adânc şi suflă fumul afară, departe, spre apusul de soare; dar nu părea nefericită.

Paula zâmbeşte şi trage şi ea din ţigară.

— Ar fi trebuit să fim mai deştepte, spune, dar acum este prea târziu. Acum se vede pe noi că ceva nu e-n regulă cu noi.

Acest „noi" o deranjează pe Judith. Dar nu întreabă. Nu vrea să ştie ce nu e-n regulă cu ea. Nu astăzi. Se uită împreună spre amurgul care se lasă.

La despărţire se îmbrăţişează.

— Sună-mă dacă e vreo problemă! spune Judith şi se mai întoarce o dată spre ea când ajunge la următoarea odihnă a scării. Însă uşa Paulei este deja închisă.

Niciun răspuns de la G.H.

Cu toate că era online.

Încă o dată verifică rezultatul de matching. La întrebarea *Din ce unghi priviţi viaţa? există* trei categorii: *instinct, sentiment* şi *raţiune.* Rezultatul lui se distinge puternic de altele. *Instinct* şi *raţiune* ating cote înalte, mult peste medie. În schimb, instinctul lui Judith are doar punctajul slab de 81. La *sentiment* ea abia atinge norma. Numai la *raţiune* îl întrece.

La *spirit casnic, de familie* de abia ajung amândoi puţin peste 80, la *dorinţa unei vieţi ordonate* se află însă amândoi la capătul de sus al mediei.

Testul psihologic aflat la bază este uşor de manipulat, însă Judith îl completase, din pură curiozitate, cu o totală deschidere şi sinceritate, după care fusese scurt timp îngrozită de rezultat şi trebuise să admită în cele din urmă că evaluarea corespundea felului ei de a fi.

Cât de des lăsase, lipsită de orice fler, să intre în viaţa ei bărbaţi pe care nici nu-i putea suporta în apropiere. Cât de des o făcuse raţiunea să creadă lucruri care se dovediseră mai târziu a fi nişte grave erori de apreciere.

Între timp ea nu se mai încrede în raţiune. Aceasta este capabilă să găsească argumente pro şi contra la toate lucrurile. Nimic nu-şi menţine o valoare, nimic nu este absolut, totul este negociabil. Fără reglementarea prin instinct, spiritul şi intelectul sunt practic inutile.

Judith se uită la ceas. E aproape zece seara. Tot niciun semn de la G.H.

Aşteptatul este un lucru rău pentru ea. Chiar şi pe unul pe care nu-l vrea, ajunge să-l vrea cel târziu atunci când o lasă să aştepte. Nu poate să doarmă, cititul este şi el imposibil. Toate gândurile îi sunt direcţionare spre acel moment în care aşteptatul ia sfârşit.

Înainte, când Paula şi cu ea locuiau încă împreună, fusese chiar şi asta frumos. Obişnuiau să bea vin pentru a li se distrage atenţia. Şi

dacă nu ieşea nimic cu unul, exista un altul. Cu această încredere se putea suporta aproape orice înfrângere. Însă după aceea a apărut Ludger şi a luat-o pe Paula cu el.

Spre unsprezece noaptea, închide calculatorul şi se bagă în pat cât se poate de trează.

Are nevoie de o senzaţie de reuşită. Ştie ce rău face o lipsă durabilă de dopamină şi serotonină. Sistemul imunitar îţi slăbeşte, nefericirea te îmbolnăveşte – chiar atât de simplu este.

Are nevoie de un bărbat, cu toate că mai devreme sau mai târziu îl va dispreţui.

Uneori este consternată de generozitatea altor femei. Cât de blând judecă bărbaţii, cât de delicat se comportă cu bărbaţii lor, cât de mărinimoase le acceptă slăbiciunile şi le trec cu vederea.

Este miezul nopţii când adoarme, însă puţin înainte de trei şi jumătate se trezeşte de la propriu-i plâns. Abia spre dimineaţă mai cade o dată într-un somn adânc.

În sala de aşteptare este ocupat până şi ultimul loc când ajunge Judith cu un sfert de oră prea târziu în cabinet. Ignoră privirea plină de reproş a lui Siegrun. Asistenta mai tânără nu şi-ar permite aşa ceva. Siegrun poate s-o facă, pentru că-şi creşte singură cei trei copii şi este indispensabilă la cabinet.

— Bună dimineaţa, începem imediat! le strigă Judith tuturor, se grăbeşte să intre în cabinetul de consultaţii I, îşi trage halatul pe ea şi se spală pe mâini. Fişa primei paciente se află în faţa ei. O cheamă pe doamna Lichtblau prin interfon. Brida Lichtblau vine din cauza unor probleme de somn şi cu un maldăr de hârtii printate.

— Este gata romanul? întreabă Judith.

Brida dă afirmativ din cap şi lasă grămada de hârtii ţinute de un elastic să cadă zgomotos pe birou.

— Dacă aţi putea să-l citiţi până săptămâna viitoare, ar fi minunat. Şi vă rog să nu fiţi atentă la nimic altceva în afara corectitudinii

obiective.

Judith dă din cap.

— Şi? întreabă. Ce urmează după aceea?

— Dacă merg toate bine, apare într-o jumătate de an.

Brida Lichtblau se ridică plină de avânt. Înaintează pe tocurile înalte ale cizmelor ei din piele de căprioară spre uşă, se mai întoarce o dată şi spune exuberantă:

— Vă mulţumesc de o mie de ori!

Coada ei lungă îi înconjoară capul ca o cunună. Coafura ei demodată are efect de camuflare, pentru a ascunde forţa şi energia care mocnesc în ea. Lui Judith, Brida îi aminteşte puţin de ea însăşi. De propriul mimetism. De întâmplări din copilăria ei când îşi pierduse stăpânirea de sine şi dăduse frâu liber forţei ei. Şi de cum îi spuneau părinţii că este obositoare şi dezagreabilă şi că îi face pe alţii să le fie greu s-o placă. Deci nu-i de mirare că nimeni nu vrea să fie prietenă cu ea.

Dar nu era aşa. Judith avea o prietenă. O avea pe Paula.

În restul dimineţii nu vin bolnavi interesanţi.

Rezolvă cazurile cu o suveranitate dibace. Numai rareori ceva o afectează. Nu ştie cum poţi fi empatic de o sută de ori pe zi. Când îşi întâmpină pacienţii, îi priveşte de fiecare dată în ochi, însă o strângere de mână există numai la plecare, dacă apreciază că probabilitatea unei boli infectioase este mică.

După un prânz rapid la asiaticul de după colţ se întoarce la cabinet. Siegrun stă cu un teanc de ziare la locul ei de muncă de la recepţie. Are în faţă caserole cu sandviciuri şi legume tăiate. Judith îi doreşte poftă bună şi dispare în cabinetul de consultaţii I. Se aşază la computer şi se uită dacă a scris G.H.

Nimic.

Se mai uită o dată la profilul lui.

La punctul *O caracteristică pozitivă a mea* scrie: *Să aprecieze asta alţii*

şi la *Două lucruri de care nu m-aş putea despărţi niciodată* răspunsul lui sună astfel: *Orice lucru este de înlocuit, oamenii însă, nu.*

În timp ce scrolează mai departe în jos, vine un mesaj de la Sven.

Niciun mesaj şi niciun telefon de la tine. Ţi-aipierdut interesul? O contramandare ar fi fost politicoasă. Sven.

Îl uitase efectiv pe Sven. Judecător, 52, îl dăduse fără efort deoparte pe Medic, 45.

Aş dori să pot... nu numai să judec drept, ci şi să fac dreptate, citeşte ea mai departe, apoi dă iarăşi click pe Sven şi scrie: *Dragă Sven, am avut pur şi simplu foarte mult de lucru. Cum ar fi diseară? Ora 8 în Barcelona?*

G.H. Şi-ar dori să-l cunoască odată direct pe filosoful Robert Spaemann19; iar ca loc al primei întâlniri dă marele stejar din Rosental.

Nu oferă motive de atac, posibilităţi de ironizări. Fără să-l fi întâlnit, Judith crede că-l poate lua în serios pe acest om.

Sven trimite trei emoji care râd şi un *Da, cu plăcere, pe mai târziu!*

G.H. Continuă să tacă.

Consultaţiile de după-amiază încep cu o tipică cistită „a lunii de miere". Urmează un bărbat mai în vârstă cu greutăţi respiratorii, al cărui test al funcţiei pulmonare are un rezultat devastator şi pe care-l trimite direct la pneumolog, o studentă cu colon iritabil, o mamă a patru copii cu o depresie gravă, o femeie bătrână supraponderală cu inflamaţii în cutele pielii, un bărbat cu două unghii încarnate la picioare şi o soprană cu corzi vocale inflamate.

La sfârşitul zilei tot n-are mesaj de la G.H.

Sven e deja acolo când intră ea în bar. Se ridică s-o întâmpine.

— Hei, îi spune, mă bucur să te văd.

Nu este înalt, dar e sportiv şi atrăgător. Mersul lui este sprinten,

---

19 Născut în 1927; a murit de curând, în decembrie 2018. A fost un important filozof german, romano-catolic, considerat un mare gânditor al epocii. Preocupat de etica creştină, de bioetică, ecologie şi drepturile omului.

strânge mâna ferm, dar nu exagerat de tare. O ajută să-şi scoată paltonul şi-l pune în cuier la garderobă. Apoi o întreabă dacă preferă să stea la masă sau la bar, dacă vrea să mănânce sau doar să bea, dacă vine direct de la cabinet şi nu este prea epuizată după muncă. El a avut azi serviciu numai până la începutul după-amiezii, a alergat deja cincisprezece kilometri, a curăţat prin casă – nu se ştie niciodată cine mai trece pe-acolo... şi zicând asta îi face cu ochiul –, a ajuns apoi puţin mai devreme pentru a rezerva un loc bun şi acum se bucură într-adevăr foarte mult s-o vadă.

— Cum este calul? întreabă Judith într-o pauză de respiraţie.

Apoi frunzăreşte meniul, în timp ce Sven îi relatează despre artroza calului şi despre cum îl îndoapă cu suplimente şi ce face pentru a veni mai repede de hac simptomelor: ulei de in, vitamine, zinc şi seleniu, şi că face în mod regulat cu el antrenament la sol şi speră să-l poată călări curând din nou, scoţând şi untul din el. Şi apoi se opreşte şi râde, iar râsul lui nu-i este antipatic.

În timp ce Judith se decide pentru tapas şi un vin de Rioja, Sven îi povesteşte despre programul lui sportiv săptămânal. Se antrenează zilnic şi participă nu numai la triatlonul din Leipzig, ci şi la cel de la Hamburg, Berlin şi München.

Alcool nu bea; ea ştie deja că nu fumează.

Stau de vorbă cu uşurinţă şi relaxaţi, în timp ce mănâncă. Judith mai comandă un vin, iar Sven încă o apă. Discuţia lor curge fără ţintă, el ocoleşte iscusit teme mai profunde şi este ceva la el ce-o deranjează. Pielea îngrijită, corpul antrenat, spiritul sănătos şi pozitiv. De ce este singur? Numai că întrebarea are sens şi pusă invers.

De când a pornit-o pe platforme de parteneriat, rămâne mereu trează suspiciunea: ceva nu poate fi în regulă cu bărbaţii care recurg la această metodă pentru a găsi o femeie. Aşa cum şi cu ea însăşi ceva nu este în regulă.

Sven îşi scoate mobilul din buzunar, se uită scurt pe ecran şi-l pune la loc. O întreabă simplu şi direct dacă are chef să meargă la el

acasă. În general, această propunere nu vine la prima întâlnire. Judith se întâlneşte cu un bărbat de două-trei ori până să se culce cu el. Însă vinul îşi face efectul şi o relaxare plăcută îi dă ghes să accepte în mod uşuratic.

Sven a venit cu bicicleta. Îi dă adresa lui şi spune:

— Pe curând!

Când parchează Judith, el este deja acolo. Cu mâinile băgate comod în buzunarele pantalonilor, stă în faţa intrării în casă. În ciuda alcoolului, Judith manevrează maşina într-un spaţiu îngust liber şi-l urmează la etajul patru al unei case cu locuinţe de închiriat, care a fost în mod evident salubrizată abia de curând.

Imediat după ce intră în apartament, Sven îşi scoate pantofii şi-i pune, paralel unul cu celălalt, într-un raft negru pentru încălţăminte. Şi Judith îşi scoate balerinii şi se duce desculţă pe podeaua laminată şi rece în living. Privirea ei cuprinde un televizor cu plasmă imens, o combină muzicală cu boxe mari, etajere cu CD-uri. Cărţi nu prea sunt. Când apare Sven din bucătărie cu două pahare şi o sticlă cu apă, Judith ar dori să plece.

Este linişte. Atât de linişte, încât i se pare că face zgomot când îşi pune picior peste picior, mutându-şi greutatea de pe o parte pe alta. Canapeaua este roşie şi din piele.

— Pot să-ţi arăt ceva? întreabă Sven şi ia o telecomandă.

Imediat apare pe ecranul plasmei o imagine. Acum Judith ştie că *trebuie* să plece.

Femeia din film ţine un bici în mâna dreaptă. Glasul ei este blând şi ferm totodată.

— Am aici tot ce ne trebuie, şopteşte Sven.

Judith dă din cap. Îl mângâie uşor pe braţ, apoi îşi lasă paharul jos, se ridică şi părăseşte locuinţa.

Înainte să pornească maşina, îşi pune *Clavecinul bine temperat* şi dă sonorul foarte tare. Preludii şi fugi, armonie absolută, contrapunct şi

perfecţiune polifonică pentru ca să-i şteargă imaginile.

Iese din parcare şi bagă viteză. Este foarte trează. Goneşte în noapte, în timp ce *Preludiul în de major* face să pălească ultima privire, supusă umil, a lui Sven. La sfârşitul *Fugii în de minor* a ajuns în faţa casei ei. Ar dori să meargă mai departe, să asculte toate cele douăzeci şi patru de perechi de preludii şi fugi ascendente cromatic şi să se oprească din nou abia la si minor.

Aleargă pe scări, închide uşurată uşa în urma ei, îşi pune o vodcă şi îşi rulează o ţigară. Aici, în locuinţa ei, este în siguranţă. Nu există nicio plasmă şi niciun fel de filme porno, nicio podea laminată rece şi mai cu seamă nici un alt om.

Judith se loghează pe platformă. Blochează profilul lui Sven, ignoră noile propuneri de partener şi decide să ia o pauză. Înainte de miezul nopţii este în pat. De dormit nu poate.

Marţi seară se duce cu Hans la cinema, după care se regulează cu el o jumătate de noapte.

Miercuri după-amiază se întâlneşte cu Paula la o cafea, apoi se duce cu Leni la calul ei.

Joi seară vorbeşte la telefon cu părinţii ei în timp ce merge cu maşina la manej. Călăreşte o oră-ntreagă acolo, apoi se duce acasă, face un duş şi şade mai târziu cu manuscrisul Bridei Lichtblau în barul a cărui clientă obişnuită este. Nu-l cunoaşte pe barman. Întreabă de Tom şi află că e plecat pentru o perioadă mai lungă în Asia – Thailanda şi Birmania. Brida a prins bileţele adezive la paginile respective. Personajul principal al romanului este o doctoriţă de urgenţă bipolară, în a cărei viaţă Judith nu se recunoaşte.

Vineri după-amiază încarcă iapa în remorca pentru cai şi o porneşte cu ea în Dahlener Heide20. Trei ore călăreşte prin păduri,

---

20 Rezervație naturală în Saxonia.

peste pajişti şi printre câmpuri, mai mult la pas şi la trap. Mai întâlneşte alţi doi călăreţi, o pereche cu un câine şi un pădurar. Mai frumos ar fi fost dacă nu i-ar fi ieşit nimeni în cale.

Doarme toată noaptea fără întrerupere.

Sâmbătă dimineaţa ia un mic dejun copios cu ouă şi fructe, îşi rezervă mult timp în baie, îşi îngăduie o a doua cafea cu încă o ţigară, apoi pleacă în centrul oraşului.

Se întâlneşte cu Brida la o cafenea. Îi explică ce corecturi a făcut la roman şi îi ascultă îngrijorările. Se pricepe la asta – să disece, să analizeze şi să ordoneze relaţiile amoroase ale altor oameni. Ştie mereu ce trebuie făcut şi Brida o ascultă recunoscătoare.

Mai târziu cumpără o pereche de botine cu şireturi şi tocuri înalte, un palton de lână gri-deschis, un şal bordeaux şi o serie întreagă de lenjerie intimă. În timp ce vânzătoarea îi trece cârdul de credit prin aparatul de citit, simte deja golul din ea, iar mai târziu acasă îşi lasă indiferentă pungile în vestibul.

Apoi deschide calculatorul, îşi pune căştile şi se uită la mailuri, în timp ce răsună primele măsuri din ultima sonată pentru pian a lui Beethoven.

Dragă J.,

Vreau să fiu sincer: a existat un alt contact care m-a interesat şi m-a împiedicat să vă răspund. Mi s-a părut deodată foartejosnic să comunic în paralel cu două femei, însă nu puteam şi nu voiam nici să vă scriu un refuz clar, pentru că sunt interesat cu adevărat şi de dumneavoastră. Celălalt contact este de domeniul trecutului şi vă scriu încă o dată în speranţa să nu fi stricat totul.

Mi-ar face multă plăcere să vă întâlnesc şi, în măsura în care nu sunteţi şocată şi eventual rănită de această francheţe fără menajamente, daţi-mi vă rog un semn. În săptămâna următoare am concediu şi m-aşputea orienta complet în funcţie de dumneavoastră.

Salutări cordiale,

G.H.

Judith se trezeşte.

În timpul nopţii, o vijelie de toamnă trecuse peste oraş. Azvârlise crengi spre ferestre şi smulsese ultimele frunze din copaci. Se târăşte greoi până la baie. În drum spre baie trebuie să se sprijine de perete. Tensiunea ei este şi mai joasă ca de obicei. Când jetul de apă îi atinge la dus sânii, tresare, sfârcurile ei sunt tari şi sensibile.

Ceva moale s-a pus peste faţa ei. Observă când îşi dă cu cremă; o irită. Cu mişcări delicate îşi aplică o soluţie pentru ochi, însă în această dimineaţă nu reuşeşte să scape de oboseală. Lumina din baie i se pare stridentă, o stinge şi se uită iarăşi în oglindă, îşi mişcă faţa în stânga şi-n dreapta, însă expresia ciudată nu dispare.

În drum spre serviciu ascultă *Trio cu pian nr. 2* de Schubert. La *Andante* i se umplu ochii de lacrimi. Opreşte CD-ul, deschide geamul şi inspiră aerul rece al dimineţii.

Ceva nu-i în ordine.

La următorul semafor coboară parasolarul şi se priveşte din nou în oglindă. Trece în revistă pacienţii din ajun, bolile şi posibilitatea unei molipsiţi, însă simptomele lor sunt prea nespecifice pentru a le putea clasifica.

Parchează maşina, parcurge iute ultimii metri în direcţia cabinetului şi nu scapă de senzaţia stranie de a fi legată mai nemijlocit cu lumea. Închide ochii şi-i deschide din nou, însă nu se schimbă nimic. Percepţia ei continuă să fie altfel decât de obicei. Ca şi cum aerul ar fi mai dens, şi în această densitate informaţiile din mediul înconjurător ar fi transmise mai clar.

Ca de obicei, sala de aşteptare este deja plină. Până la pauza de prânz rezolvă patruzeci şi şapte de cazuri, în loc să fie ca de obicei lipsită de toleranţă faţă de pacientii care nu vor să se ducă la serviciu din cauza unui guturai, emite cu mărinimie concedii medicale, în pauza de prânz comandă să i se aducă sushi şi continuă să lucreze, uitându-se pe rezultatele unor investigaţii de sânge şi scoţându-şi fişele acelor pacienţi pe care îi va ruga să se prezinte din nou la

cabinet. Veştile rele nu se dau prin telefon. Redactează două rapoarte de consultant pentru psihoterapii, de fiecare dată cu diagnosticul F43.2 – tulburări de adaptare după schimbări sau întâmplări traumatice cu perturbări emotionale.

Trebuie să-i comunice unei femei de-o vârstă cu ea ceva îngrijorător. Ecografia era izbitoare, markerii tumorali sunt crescuţi, suspiciunea de cancer s-a întărit. Acum trebuie s-o trimită mai departe pe mama a doi copii la endoscopie şi la tomografie computerizată. Dacă s-ar adeveri suspiciunea de carcinom la pancreas, va mai avea puţin timp la dispoziţie. Probabil că se va gândi mai ales la copiii ei şi nu la ea însăşi. Judith vede asta de multe ori. Datorită copiilor vor să trăiască. Datorită copiilor luptă. Însă acest tip de cancer lasă foarte puţină speranţă de însănătoşire.

Întinde mâna spre un rulou sushi, îl moaie întâi în pastă wasabi, apoi în sos de soia şi-l bagă în gură.

Ipoteza ar putea suna astfel: la un diagnostic identic, la o vârstă identică, pacienţii care au copii mici trăiesc în medie mai mult decât copacienţii lor fără copii.

Ce-ar fi dacă ar privi-o pe ea? întrebarea îi pulsează în cap. Judith iese din bucătărie, trece prin zona de aşteptare şi deschide ferestrele. Însă zgomotele străzii nu-i acoperă gândurile. Trei sferturi de oră mai are, apoi vor veni ceilalţi pacienţi. Atunci o să vrea iarăşi fiecare ca ea să dea ce are mai bun, să nu-i scape nimic, să nu facă greşeli. Şi chiar nu face, iar în acest fapt rezidă un sens profund. Ceva pentru care merită să trăieşti.

Imediat după ce încheie la cabinet pleacă la calul ei.

O jumătate de oră curăţă şi îngrijeşte potcoavele, apoi pune şaua pe iapă, o duce pe teren şi ridică două obstacole de o înălţime medie. Zece minute de călărit de încălzire, câteva runde la un trap uşor, apoi o ia la galop, călăreşte într-un galop în cadenţă controlat, mai întâi mâna stângă, apoi mâna dreaptă, apoi câteva volte, după care o face să meargă mai încet, la pas. O jumătate de rundă merge iapa cu

frâul lăsat lung, se întinde, fornăie, după care iarăşi o ţine Judith strâns în frâu, galopează şi sare. Fericire pură. De fiecare dată. Ceva pe care se poate baza în totalitate.

Ajunsă mai târziu acasă, îşi face un ceai de plante, se spală pe dinţi, se dezbracă şi îşi ia cana cu ceai în pat. Îi scrie lui Gregor un salut de noapte bună, el răspunde imediat, apoi citeşte câteva pagini dintr-o nouă biografie a lui Bach, bea ceaiul, închide cartea, stinge lumina şi adoarme în câteva minute.

De când este cu Gregor, doarme mai bine.

Fusese ciudat de simplu. Se întâlniseră, o porniseră la plimbare în amurg de la monumentul lui Bach din Thomas-Kirchhof[21], după care mâncaseră la un restaurant japonez. Vorbiseră trei ore întregi. Mai întâi despre munca lor, apoi despre interesele lor şi în cele din urmă despre ceea ce aşteptau de la o relaţie. Tonul era de afaceri. Ca şi cum iubirea ar fi un obiect al contractului, au verificat fiecare paragraf în parte în ceea ce priveşte punctele nevralgice, au negociat şi au căzut de acord.

Nu era interesat de aventuri. Ceea ce căuta era o tovarăşă de viaţă, un partener intelectual. Voia încredere şi seriozitate, cuplate cu o apropiere spirituală şi fizică, iar la cea din urmă i se părea mai uşor de renunţat decât la comuniunea de gândire şi simţire. A locui împreună i se părea un lucru imaginabil, însă nu neapărat necesar şi sigur nu cu orice preţ. Fidelitatea îi era importantă, însă când potenţa lui sexuală va slăbi ar fi dispus să tolereze o infidelitate discretă.

Nici la prima întâlnire, nici la următoarele n-a manifestat comportamentul instinctual bărbătesc care, pe de-o parte, îi trebuia lui Judith, dar pe de alta îi repugna. O curta, iară să fie insistent. Felul său calm, inteligent nu stârnea în ea emoţii foarte mari. Simptomele maladive ale îndrăgostirii erau absente cu desăvârşire.

---

[21] Piaţă în centrul vechi din Leipzig, având în mijlocul ei biserica Sf. Toma, în care J.S. Bach a fost cantor între 1723 şi 1750, anul în care a încetat din viaţă.

Când se întâlneau, el o pupa pe obraz şi o întreba cum i-a fost ziua. Ochii lui de-un verde cenuşiu erau atunci fixaţi asupra ei, gura lui arcuită fin schiţa uneori un zâmbet ironic, din când în când îşi trecea mâna prin părul grizonant şi scurt. Simetria era ceea ce-i plăcea lui Judith. Nimic nu era iritant pe chipul lui Gregor.

Îl privea cu plăcere. Îl asculta cu plăcere. La invitaţia lui, a asistat la una dintre dezbaterile lui judiciare. Camera, pe care o prezida ca judecător, decidea asupra unor cereri de azil şi de protecţie subsidiară ale unor persoane din statele magrebiene, Siria şi din ţările balcanice. Apăreau ca reclamant împotriva acelei autorităţi care emisese o hotărâre de respingere.

— Jur că voi traduce fidel şi scrupulos.

În timp ce traducătorul repeta după el jurământul, Gregor i-a mai zâmbit o dată lui Judith. Apoi a mai privit doar în feţele reclamantului, traducătorului şi avocatului care părea plictisit.

Cunoştinţele lui Gregor despre actuala stare a lucrurilor erau vaste şi zilnic se tot adăugau alte dosare cu rapoarte ale experţilor. El şi colegii săi erau prima instanţă. Decizia lor putea fi atacată. Însă chiar dacă aceasta era adeverită în toate instanţele, expulzările erau rareori executate. Munca plină de acribie, anevoioasă, rămânea adesea fără rezultat.

Îi povestea lui Judith despre asta la fel de calm cum vorbea despre el şi trecutul lui. Cei doi copii erau adulţi, soţia avea o relaţie nouă, iar el era singur de la divorţul de acum trei ani.

Făceau plimbări lungi, mergeau la concerte şi la restaurant. El plătea, îi ţinea uşa deschisă, o ajuta să-şi scoată paltonul şi să şi-l pună iar. Era într-un mod atât de firesc în afara epocii, încât Judith se abţinea de la orice remarcă în acest sens.

A fost nevoie de o lună întreagă până să se culce cu el. Gregor a luat decizia în acea noapte. În privirea lui, în timp ce se uita la ea, nu mai era întipărit doar interesul, ci şi certitudinea.

Sexul n-a fost nimic special. Din când în când se gândise la Hans

şi cum mâinile lui îi făceau trupul să vibreze. În timp ce Gregor se mişca pe şi în ea, îi venea să-l roage să renunţe în pat la politeţe. Însă el a scos un prezervativ de sub faţă de pernă şi, când Judith i-a dat de înţeles ce ar trebui să facă pentru ca să ajungă şi ea la orgasm, el terminase deja. După aceea s-a ocupat şi de plăcerea ei, după care s-a rostogolit lângă ea, s-a pus pe o parte, a tras-o spre el şi i-a sărutat tandru ceafa.

Judith a adormit. Şi, când s-a trezit, era tot în braţele lui. Trei ore trecuseră, trei ore în care el nu-i dăduse drumul.

Sensibilitatea ei durează deja de trei zile. Chiar şi materialul moale al cămăşii de noapte îi provoacă durere dacă îi alunecă peste sâni.

Se aşază pe toaletă, ţine paharul cu care se spală pe dinţi dedesubt şi face pipi în el.

Două dungi albastre.

Goleşte paharul în toaletă, aruncă testul la gunoi şi pleacă la cabinet, unde străbate sala de aşteptare cu un salut rapid şi fără contact vizual şi închide energic în urma ei uşa cabinetului de consultării I.

La sfârşitul consultaţiilor de dimineaţă îşi pierde răbdarea. Repede o femeie mai în vârstă care o ia de departe pentru a-i descrie boala ei. Ipohondrului care se prezintă la ea de câteva ori pe lună îi recomandă fără înconjur nişte psihoterapie.

La prânz mănâncă la un snack-bar asiatic o supă iute de cocos cu tofu. În vitrină se află un ficus cu un lanţ de beculeţe care sclipesc intermitent şi un Moş Crăciun din plastic. În timp ce aşteaptă să vină la rând comanda ei, îi priveşte pe ceilalţi oameni. Toţi, fără excepţie, butonează pe telefoanele lor. Şi Judith îşi scoate telefonul din poşetă. Îi scrie lui Gregor un mesaj, însă nu i-l trimite.

Ştie când s-a întâmplat.

În ziua aceea, acum vreo trei săptămâni şi jumătate, Gregor nu-i dăduse, contrar obiceiului, niciun semn. Orele la cabinet se târau la nesfârşit. Stabiliseră să se întâlnească seara, numai că seara era departe. Pe la ora două le-a urat angajatelor ei un weekend frumos, a tras de sub ştergătorul din dreapta al maşinii ei un bilet de amendă, l-a aruncat pe locul de lângă şofer peste celelalte amenzi, s-a dus acasă şi s-a schimbat.

Traseul de zece kilometri pe care făcea jogging l-a parcurs într-un timp record şi fără să se uite nici o singură dată la mobil. Acasă a sărit sub duş şi a început să se uite iar, din minut în minut, la telefonul al cărui ecran se aburise de la vaporii din baie. A şters cu hârtie igienică oglinda, şi-a făcut genele, şi-a pus ruj de buze şi şi-a adulmecat propria teamă.

Tăcerea lui o chinuia. Se infiltra în rărunchii ei şi o făcea să-i tremure mâinile. Un bărbat care-i dezechilibra sistemul nervos vegetativ era periculos. Zadarnic încerca să se convingă singură că nu avea de ce să se teamă. Corpul era mai inteligent decât spiritul.

Gregor o întâmpină cu o distanţă amicală. Un sărut rapid pe obraz a fost singura atingere. Privirile lui o evitau şi ceva era diferit pe chipul lui. Arăta mai cenuşiu, de parcă procesul de îmbătrânire ar fi făcut un salt. Judith simţi cum încep să-i tremure mâinile, cum o sudoare rece îi acoperă palmele.

Judith nu înghiţi nicio îmbucătură, iar când Gregor se ridică şi începu să strângă vasele, i le luă din mâini şi le puse înapoi pe masă.

El se aşează din nou.

Şi apoi o întrebă dacă îi păsa în realitate de el sau era interesată numai de combaterea singurătăţii ei.

Regulat şi cultură, continuă Gregor, nu asta-şi dorea. Apoi repetă cuvintele şi păru că abia atunci când le rostea îl frapa cât erau de nimerite.

— Regulat şi cultură, regulat şi cultură.

Gregor îi relată ziua lui.

De dimineaţă găsise maşina cu un cauciuc înţepat. Pentru prima dată întârziase la serviciu.

După-amiază demascase, prin întrebări iscusite, drept minciună povestea refugierii unui libian. Omul realiză că totul se terminase. Se ridică, împinse deoparte mâna avocatului său care încerca să-l calmeze şi începu să vorbească. În loc să-l cheme la ordine, Gregor îi spuse translatorului să traducă.

Era o ocărâre a acestei ţări. Profeţia decăderii ei.

Şi când Gregor se dusese înapoi în biroul lui şi-şi scosese roba, se simţise foarte obosit.

— Îmi trebuie ceva frumos, îi spuse lui Judith, ceva sigur şi sănătos.

În noaptea aceea se întâmplase probabil.

Judith mănâncă supa şi se uită pe fereastra snack-barului asiatic. Lapoviţă, vânt, oameni aduşi din umeri şi cu feţele bine înfăşurate. Nu prea sunt biciclişti, în schimb, coloane lungi de maşini şi un aer să-l tai cu cuţitul. Supa este atât de picantă, încât îi dau lacrimile.

Îşi îmbracă paltonul cu puf de gâscă, se suie în maşina pe care a lăsat-o direct în faţa barului în locul unde parcarea este interzisă, îşi pune *Călătoria de iarnă*[22] şi se duce la o vizită acasă în estul Leipzigului.

Femeie, 68, trăieşte singură.

Judith închide televizorul şi goleşte scrumiera plină. Deschide geamurile şi examinează picioarele femeii.

— Asta este a patra flebită într-o jumătate de an, îi spune pe tonul de care au nevoie unii pacienţi ca să sesizeze gravitatea situaţiei, vă dau acum trimitere pentru internarea în clinică, fiindcă riscul de

---

[22] *Winterreise,* de Franz Schubert.

tromboză este prea mare.

Când infirmierii, intrând puţin după aceea, o iau de braţ pe femeia care se lamentează şi o duc în jos pe scări, Judith îi scrie un al doilea mesaj lui Gregor.

— Trebuie să te văd. Sunt însărcinată.

Se duce afară la aer, îşi trage fermoarul hainei până sus de tot şi căciula de blană pe cap, mai citeşte o dată mesajul şi i-l trimite Paulei.

Paula o întâmpină în pantofi de sport şi haine de jogging şi cu obrajii roşii. Leni stă la masa din bucătărie în faţa unui aluat întins şi decupează forme pentru fursecuri. De când iese în mod regulat să alerge, starea Paulei s-a îmbunătăţit izbitor.

— Vorbim imediat, îi spune, mă bag iute sub duş.

Judith se aşază lângă Leni. Decupează împreună pomi de Crăciun, clopoţei, inimi şi steluţe. Leni o întreabă de cal şi când ar putea să călărească din nou, iar Judith îi promite s-o ia cu ea data viitoare.

Când apare Paula în halat de baie şi prosopul făcut turban în creştet, o mângâie pe Leni pe cap şi-i dă un pupic pe frunte, Judith îşi întoarce privirea.

Paula bagă tava cu fursecuri în cuptor şi potriveşte ora, apoi o trimite pe Leni în camera ei.

Ar fi trebuit să ştie că Paula nu este o sfătuitoare neutră în această chestiune. Înainte de naşterea lui Leni, la ea literalmente explodase instinctul construirii cuibului. După naşterea lui Leni, ea cu Ludger şi cu bebeluşul formaseră un soi de cocon. Timp de luni de zile, ei nu existaseră decât într-o unitate simbiotică.

— Te va schimba, zice ea, o să ai anxietăţi pe care nu le-ai avut înainte, o să simţi dureri care merg mai adânc decât orice altă durere ai cunoscut până atunci.

Şi totuşi o sfătuieşte pe Judith să păstreze copilul.

— Ştie Gregor deja? o întreabă.

Judith clatină din cap.

— Nu vrei să-i spui?

— Nu, nu vreau, răspunde agasată Judith.

Se ridică şi se uită pe fereastră.

Locuinţa din casa de vizavi este luminată puternic. Un copil şade pe un leagăn care este agăţat între două camere. Apare în faţa uneia din ferestre, dispare pentru o clipă şi apare imediat în faţa celeilalte. Se dă atât de tare în leagăn, încât pare că în orice clipă s-ar putea izbi de tavan. În camera din stânga stă mama lui, în cea din dreapta, tatăl. Pe amândoi pare să-i amuze cât de sălbatic îşi face vânt copilul.

Zadarnic încearcă Judith să se vadă în rol de mamă, în capul său nu există nicio imagine a ei cu un copil. Şi pentru că nu există nicio imagine, nu va exista niciun copil.

— Vii să mă iei după intervenţie?

Paula dă din cap şovăind, iar afară începe să ningă.

Este aproape opt dimineaţa, când Judith se prezintă la clinica ambulatorie cu geanta ei de voiaj. De douăsprezece ore n-a mâncat nimic. Cabinetul se află la parterul unei case. Ea şi un grup de femei sunt conduse de o soră medicală în blocul operator. Sunt repartizate în trei încăperi. Li se zice să se dezbrace, să se aşeze în paturi şi să aştepte anestezistul.

Nu toate femeile sunt aici din acelaşi motiv.

Unora li se îndepărtează polipi din colul uterin, li se prelevă probe de ţesut din mucoasa uterului, li se opresc hemoragii puternice prin chiuretare. Separată de bolnave, Judith stă cu alte două femei într-o cameră de trecere. Nu este doar o închipuire: în timp ce asistenta pălăvrăgeşte amical în camera de-alături, lor le dăduse numai nişte indicaţii scurte, clare: să nu mănânce nimic, să nu bea nimic, să închidă telefonul, să aştepte medicul anestezist.

Judith se uită în jur. În geam atârnă decoraţiuni de Crăciun, stele origami făcute de mână, nu cumpărate. Celelalte două femei stau

liniştite în paturile lor. S-au întors spre perete şi şi-au redeschis în secret telefoanele. Amândouă sunt tinere. Una supraponderală, cealaltă suplă, dar ştearsă.

Judith ştie ce se întâmplă în continuare. Zăcut în pat şi aşteptat. Ascultat dacă se apropie paşi, observat uşile, potolit caruselul de gânduri.

Nu este prima dată pentru ea.

Dacă s-ar fi impus atunci, la optsprezece ani, în faţa mamei ei, ar fi avut acum un copil adult. Probabil ar fi fost sportiv şi arătos, aşa cum era profesorul ei de sport de atunci. Însă mama ei îi zugrăvise o imagine atât de sumbră a viitorului ei profesional, încât Judith fusese în cele din urmă de acord cu întreruperea sarcinii.

În camera vecină se întâmplă ceva. Mai întâi vine rândul celor nevinovate. Paşi energici străbat spaţiul, o voce bărbătească îi vorbeşte primei paciente. O ultimă povaţă, o glumă care nu are haz.

Cunoaşte această voce.

De unde cunoaşte ea această voce?

Au trecut între timp paisprezece ore de când a mâncat ultima oară. Îi vine greu să gândească limpede. Este al treilea ei chiuretaj, al doilea fiind legat de un bărbat pe care de-abia îl cunoştea. Probabil că acum şi aici renunţă la ultima posibilitate de a mai avea un copil. Curând va fi prea bătrână; după patruzeci de ani, procentul de sarcină spontană este de numai doi la sută. Din o sută de femei care fac sex neprotejat rămân gravide numai două. Este improbabil să fii una din aceste două femei.

Ar putea să se ridice, să se îmbrace şi să plece.

Ar putea s-o sune pe Paula şi să-i spună să vină s-o ia. Atunci ar petrece ziua împreună şi ar întocmi o listă cu prenume.

Îşi scoate telefonul din geanta care se află lângă pat. Ultimii care o sunaseră fuseseră Gregor şi Paula. Gregor îi telefonase în ajun din Berlin, unde urmează să ţină o prelegere la un congres de specialitate şi să mai rămână o zi pentru a se întâlni cu fiica lui cea mare. Până la întoarcerea lui îi va fi din nou suficient de bine ca să

poată să ascundă de el intervenţia. Procedura în sine nu durează mai mult de un sfert de oră; narcoza prin inhalare nu necesită să i se facă respiraţie artificială. Se va trezi, se va odihni câteva ore, iar seara va adormi în patul ei, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Pentru ultima oară se gândeşte cum ar fi să păstreze copilul. În primul an, ar putea aranja o suplinire la cabinet, iar după aceea, amândoi ar putea să angajeze o bonă. Nu le-ar lipsi banii necesari. Dacă l-ar suna acum şi i-ar povesti totul...

Încă ține telefonul în mână.

De zece zile s-a întors de la călăritul western[23] în Montana. Nimeni n-o luase de la aeroport.

De zece zile încearcă în van să găsească bucurie în lucrurile obişnuite.

Nopţile sunt nesfârşite. Nu e o problemă să adoarmă, dar se trezeşte după două-trei ore. Limitările corpului ei par să se dizolve. Îşi simte mâinile şi picioarele ca şi cum ar fi foarte departe. Proporţiile se modifică. Este ca şi cum nişte fiinţe invizibile ar trage de picioarele şi de braţele ei şi numai capul i-ar rămâne la locul lui, pe pernă. Nu simte durere, ci doar nişte înţepături şi mâncărimi surde.

Pe măsură ce se trezeşte, corpul i se reasamblează. Şi apoi apare imaginea. În fiecare noapte.

O grămadă mare se află în faţa ei. Este alcătuită din tot ceea ce corpul ei a pierdut până acum: păr, scuame ale tegumentului, unghii de la mâini şi de la picioare, muci, mucozităţi, sânge, transpiraţie, fecale şi urină.

Este un munte vâscos, împuţit, din materiale organice, iar gândul cumplit că şi celelalte şapte miliarde de oameni au astfel de grămezi

---

23 Este un tip diferit (și cu o șa diferită) de călărie față de tipul englezesc, fiind inspirat de călăritul cowboy-ilor — el însuși provenind din călăritul spaniol *vaquero* –, care petreceau multe ore pe zi în șa.

nu-i dă pace. Se foieşte de pe o parte pe alta, inspiră adânc pe nas şi apoi expiră adânc pe gură. Întinde mâna după paharul cu apă care e lângă pat, bea, respiră şi nu are curajul să se uite la ceas.

La un moment dat, spre zorii zilei, revine somnul. Visele pe care le aduce cu sine sunt sumbre ca şi gândurile prealabile. Abia sunetul deşteptătorului o eliberează de trudele nopţii.

Şi astăzi s-a dus obosită la muncă, şi totuşi mai târziu a plecat să călărească – fără şa şi fără zăbală, numai cu hăt şi hamut.

Îşi face o salată, apoi se loghează şi se uită la cele mai recente propuneri de parteneri. N-ar dori să petreacă singură următoarea ei zi de naştere.

Întreprinzător, 45, doi copii, niciunul în gospodăria proprie, fumător ocazional şi posesor de pisici, a trimis un zâmbet. La întrebarea pe cine şi-ar dori să întâlnească o dată, a răspuns: *Pe mine în zece ani.*

Scrolează în jos. *La ce reacţionez alergic: păr pe corp (în afara celui de pe cap).* Îl închide şi se uită mai departe.

Arhitect, 48, nu are animale de casă, nu are copii, nu-şi doreşte copii. Citatul lui personal nu-i aparţine lui, ci lui Hemingway, dar în orice caz nu menţionează absolut deloc părul de pe corp.

Aproape doi ani renunţase să mai caute, sperase în hazard şi chiar cântărise serios ideea de a fi permanent singură. Avea munca ei, calul ei şi prietenele ei – Paula şi Brida. Nu exista loc pentru un bărbat. Abia atunci când a sunat Paula ca să-i povestească de Wenzel, a conştientizat Judith din nou cât de grea era singurătatea.

Se duce la bucătărie, îşi toarnă vin roşu şi se uită la ceas. Într-o oră trebuie să fie la librărie. Brida citeşte din cartea ei cea nouă.

Va veni şi Wenzel. Când i-l prezentase Paula, Judith mai că rămăsese fără grai. Wenzel Goldfuß nu se schimbase aproape deloc din acea zi în care, cu ani în urmă, Judith – fiind de serviciu pe ambulanţă, în echipajul de intervenţie – o tratase pe soţia sa, Maja, bolnavă de cancer, şi părăsise locuinţa frumoasă a cuplului cu

sentimentul straniu de invidie. Soţia lui murise de mult şi viaţa mersese înainte. Viaţa îi adusese împreună pe el şi pe Paula şi-i separase pe Judith şi Gregor.

Brida ar numi asta destin.

Însă Judith nu crede în destin. Ceea ce numesc oamenii destin nu este nimic altceva decât suma deciziilor lor.

Are chef de o ţigară, însă a renunţat la fumat. Se mai duce o dată înapoi la computer şi deschide următorul profil.

Inginer, 45, divorţat, nefumător, 2 copii, niciunul în propria gospodărie, îi plac muzica rock, pop şi şlagărele şi caută o femeie drăguţă pe care s-o facă fericită.

Resemnată, închide computerul.

N-a mai întâlnit pe cineva ca Gregor. Din când în când dau întâmplător unul de altul. Atunci se salută politicos şi scurt şi fără a se opri.

Copilul ar fi avut acum doi ani şi jumătate. Atunci, în clinica ambulatorie, puţin înainte de chiuretaj, avusese o mică şansă de viaţă. Numai că după aceea se deschisese uşa, anestezistul intrase în cameră şi Judith stiuse deodată de unde cunoştea vocea.

— Aşa ne vedem din nou, mormăise el şi lăsase ochii în jos.

Şi, în timp ce el completa fişa de anestezie, nu putu să nu şi-l imagineze pe Medic, 45, cu cal propriu, gol-goluţ. Încătuşat, în patru labe, cu urmele loviturilor de bici pe spate.

Nu s-au privit în ochi. Mai târziu, în drum spre sala de operaţii, Sven i-a urat toate cele bune şi Crăciun fericit. Apoi au dispărut luminile intense, vocile s-au îndepărtat, iar ea a adormit. Şi, când s-a trezit din nou, nu mai era însărcinată.

După întoarcerea lui de la congresul din Berlin, Gregor apăru cu un buchet de trandafiri albi în faţa uşii ei. Ca o mâncare stricată ţâşniseră toate din ea. I le vomitase efectiv la picioare.

Gregor repetă încet ce spusese Judith. Că rămăsese însărcinată,

dar că făcuse chiuretaj, că deci problema era acum rezolvată, dar că pe viitor trebuiau să fie mai prudenţi.

Ca de atâtea ori, lucrurile păreau să se rânduiască şi însemnătatea lor să se reveleze în capul lui abia după ce erau exprimate o a doua oară; iar în timpul tăcerii care se aşternuse, el luase probabil decizia. Judith văzuse transformarea pe chipul lui. Crăciunul – Judith ştiu asta înainte ca el să spună ceva – îl va petrece singură.

Era ziua dinaintea solstiţiului de iarnă. Nici opt ore nu erau între răsăritul şi apusul soarelui.

În întuneric o pornea de-acasă, în întuneric se întorcea acasă. Când plecase Gregor, ea ştiuse că-i va simţi foarte puternic lipsa.

Trandafirii îi aminteau zilnic de el şi, de parcă asta n-ar fi fost îndeajuns, nu se ofileau. Au ţinut cât au durat sărbătorile de Crăciun şi mai stăteau drepţi în vază şi de Revelion. Numai marginile petalelor se închiseseră la culoare.

În Ajunul Crăciunului, imediat după ce s-a sculat, i-a trimis lui Gregor un mesaj conciliant, însă n-a primit niciun răspuns. Aşa că s-a dus la calul ei, a călărit două ore bune în pădure pe drumuri pline de noroi, a umplut apoi o găleată cu nutreţ concentrat, privind cum iapa mânca lacomă ospăţul festiv. După prânz a deschis o sticlă cu vin şi a început un maraton de seriale, iar când a sunat la uşă seara devreme, n-a putut decât să spere.

S-a dus încet la uşă, a luat receptorul interfonului, a şoptit un „Alo” timid şi a aşteptat. Însă, în loc de glasul calm de bas al lui Gregor a răsunat o voce subţire de copil şi i-a urat „Crăciun fericit”. Decepţia a paralizat-o pentru câteva secunde. S-a sforţat să respire liniştit, apoi s-a dus la geam, s-a aplecat şi a văzut cum vecinii ieşeau din case. Ca în fiecare an, o mică delegaţie a corului bisericii Sf. Toma stătea pe stradă. Erau circa zece băieţi, ale căror voci au început acum să cânte foarte limpede *Stille Nacht, heilige Nacht*[24].

Judith fiima. Aerul rece pătrundea în camera ei neîmpodobită.

---

[24] Celebrul colind de Crăciun *Noapte de vis.*

Băieţii au intonat pe mai multe voci următorul cântec: *Es ist ein Ros'entsprungen*[25].

A închis încet geamul şi a continuat să vadă serialele.

De atunci se întâmplaseră atât de puţine lucruri, încât ultimii ani i se păreau a fi fost zile. Numai călăritul îi mai întrerupea cadenţa mereu egală de muncă şi sport, muncă şi sport şi-i dilata timpul într-o măsură care nu corespundea timpului scurs efectiv, dar făcea totuşi posibilă amintirea.

Judith se machiază cu grijă, ia noua carte a Bridei, merge un sfert de oră prin ninsoarea deasă şi îşi doreşte să nu fie nevoită să intre neînsoţită în librărie.

L-ar fi putut întreba pe Hans, însă între Hans şi ea s-au complicat lucrurile, căci soţia micuţă şi slăbuţă de-acasă s-a prins de ceva. De-atunci, Hans este scump la vedere.

Trebuie să se grăbească, pentru a nu întârzia. Fulgi i se agaţă de gene, şi în timp ce merge Judith se gândeşte la iernile copilăriei ei în Munţii Metaliferi. Ciorapi-pantalon care zgâriau, fulare şi căciuli tricotate în casă. Mama în pas de paradă în faţă, Judith şi tatăl în spate, luând-o în sus prin păduri cu multă zăpadă, urcând tot mai mult, până ce copacii se făceau mai mici şi creşteau mai rar şi erau deformaţi de vânt într-o direcţie. Ca nişte sculpturi strâmbe stăteau acolo, înconjuraţi de gheaţă şi zăpadă. Apoi picnicul într-un loc ferit de vânt – sandviciuri, ceai, ciocolată şi nuci, şi uneori o laudă a mamei. Căci Judith nu se plângea. Nici de frig, nici de cizme ude şi nici de mâini şi picioare pe jumătate degerate. Nici de drumul lung sau de ritmul susţinut şi prea intens care nu corespundea niciodată celui al unui copil.

Ca şi atunci, înaintează şi acum rapid şi fără să se oprească. Ajunge la timp la librărie, îşi scoate paltonul şi hilarul, îşi

---

[25] Alt colind german foarte îndrăgit, despre Fecioara Maria.

tamponează cu o batistă de pe gene zăpada care începe să se topească şi se uită în jurul ei. Cele mai multe locuri sunt ocupate.

Paula şi Wenzel îi fac semn din primul rând şi ceva mai în spate cineva se întoarce spre ea.

Locul de lângă Gregor este liber. Se aşază, îl salută, apoi luminile se sting şi Brida începe să citească. Judith poate să vadă cu coada ochiului cum capul lui se întoarce în direcţia ei.

Brida

Un cerb iese din pădure.

Vine mai în faţă, se uită în jur şi începe să pască. Mănâncă plin de candoare. Din când în când, înalţă capul, aruncă o privire de jur-împrejur şi continuă să pască.

Între punctul ei de observaţie din copac şi cerb sunt circa o sută cincizeci de metri. Între ei se întinde nişte pământ înţelenit – o poiană sălbatică plină de ierburi înalte, din care se ridică din când în când păsări.

Brida lasă în jos binoclul şi pune la ochi o puşcă imaginară. Ţinteşte, trage, nimereşte. Apoi se apleacă şi se sprijină de parapetul crăpat. Se aude cum pârâie lemnul vechi. A fost atacat de insecte. În toate colţurile punctului de observaţie se întind pânze mari de păianjen cu o pradă bogată în ele.

Picioarele îi tremură când simte nişte mâini aspre plimbându-i-se de-a lungul părţii interioare a coapselor. Götz îi trage fusta în sus. Încă o dată ridică Brida capul şi priveşte dincolo de poiană spre soarele care apune. Cerbul se întoarce şi dispare în pădure.

Brida închide ochii.

O iau înapoi pe drumul şerpuit, peste coline, spre casele de vacanţă.

Greierii ţârâie; de două ori dau în drumul lor peste şerpi de casă. Götz o ţine de mână şi imprimă ritmul. Când ajung la indicatorul de intrare în localitatea Hollershagen, Götz îi dă drumul la mână şi arată spre cer. Un stol de cocori zboară deasupra lor. Din buzunarul drept al canadienei lui iese un colţ al chiloţelului ei. Preţ de o clipă, Bridei îi trece prin minte ideea fantasmagorică de a-l lăsa acolo. Svenja l-ar descoperi şi atunci...

Şi atunci?

Gândul la copii o face să apuce colţul şi să tragă chiloţelul din buzunar.

Fetele vin spre ei alergând. Patru ani crescuseră Götz şi cu ea copiii împreună, apoi Brida s-a despărţit de el.

O nouă încercare le-a mai dăruit un an în plus de viaţă de familie. Acum, Hermine şi Undine au unsprezece şi nouă ani, iar Götz şi Svenja formează de peste doi ani un cuplu.

Înainte să apară Svenja, Brida percepuse separarea numai ca pe o modificare a condiţiei relaţiei lor. E drept că Götz şi ea nu mai trăiau în acelaşi loc şi nu mai împărtăşeau viaţa cotidiană, dar se mai culcau împreună şi ea avusese mereu sentimentul că un singur semn clar ar fi fost suficient pentru un nou început.

Căzuseră de acord asupra „modelului cuibului”[26]: copiii rămâneau în casă, iar părinţii locuiau acolo cu schimbul. Când Brida locuia cu fetele, Götz dormea în atelier, iar pentru zilele ei fără copii, Brida avea o cameră într-o locuinţă cu mai mulţi locatari şi menaj comun.

Discutau în mod regulat foarte rezonabil despre interesele copiilor. Sărbătoreau împreună Crăciunul şi Paştele şi se duceau împreună în vacanţă.

Dorinţa unei despărţiri adevărate nu venise din partea ei.

Odată când Götz a venit să stea iar în locuinţă cu copiii şi Brida îşi strângea iar lucrurile, el a rugat-o să mai rămână. Au cinat împreună. Îşi aminteşte şi astăzi ce mâncaseră: salată făcută din fetică şi roşii şi sâmburi de pin prăjiţi, spaghetti cu sos carbonata vegan şi la desert o *mousse au chocolat* preparată de ea. Tot timpul Götz îi evitase privirea şi, când copiii au sărit de la masă şi au alergat

---

[26] ,,Nestmodell". Practicat adesea în Germania când părinţii se despart; uneori ca soluţie provizorie. Este una dintre formele „modelului alternativ“ („Wechselmodell“). Explicat pe scurt în text chiar de autoare.

în camerele lor, s-a ridicat şi el şi s-a dus după ei.

Abia mai târziu, după ce fetele au adormit, a ajuns la subiect:

— A cam venit timpul să divorţăm, i-a spus şi a adăugat încet: Dar nu trebuie să fie imediat.

La scurt timp după aceea i-a văzut pe amândoi în oraş.

Stăteau în faţa unei cafenele – Svenja în fustă mini şi cizme înalte, Götz în blugi şi un pulover pe care nu i-l ştia. Svenja se uita în sus la el. Era micuţă şi delicată şi, în ciuda tocurilor înalte, de-abia îi ajungea până la umeri. Îşi lăsase capul pe spate, aşa încât vârful cozii ei de cal îi atingea spinarea. Zâmbea şi îşi trecea arătătorul drept peste pieptul lui.

Brida n-a mai putut să facă niciun pas. Durerea a lovit-o dur şi neaşteptat. S-a ţinut strâns de ghidonul bicicletei şi s-a uitat spre ei.

Până atunci nu-şi ascunseseră aventurile, chiar îşi povesteau unul altuia despre ele şi făceau comparaţii, însă nici o altă femeie şi nici un alt bărbat nu avuseseră vreodată o şansă reală. Şi de aceea noii parteneri de amor dispăreau aşa cum apăruseră – pe neobservate şi în cele din urmă fără importanţă. De data asta însă, ea nu stiuse nimic.

Nici măcar atunci când el a luat capul celeilalte femei între mâinile lui, aplecându-se spre ea şi sărutând-o lung, Brida n-a putut să-şi întoarcă privirea. A continuat să se uite în urma lor şi atunci când el i-a luat, zâmbind, mâna şi a intrat cu ea în cafenea. După care au dispărut în întunericul localului.

Când picioarele au ascultat-o din nou, a pedalat după primul colţ de stradă şi a sunat-o pe Judith.

În cabinetul doamnei doctor Gabriel n-a răspuns nimeni. Era o miercuri după-amiază. Şi telefonul mobil al lui Judith era închis. O fi fost pesemne la calul ei.

Brida s-a dus să ia copiii. I-a cărat în sus pe scări până în casă, a ajuns în living şi s-a lăsat să cadă pe canapea. Teama ei era îndreptăţită. Ştia asta. Şi când Judith a sunat în cele din urmă, i-a

spus fără înconjur:

— Are pe alta, şi de astă dată e treabă serioasă.

Dacă ar fi să mai plece o dată la Hollershagen, atunci fără Svenja!

Götz dispare cu fetele în casa numărul 7. Brida deschide uşa casei numărul 8. Perete-n perete îşi petrece ea vacanţa cu noua lui iubită, iar cuvintele de-atunci ale lui Judith îi răsună în cap.

— Îl vrei înapoi numai pentru că acum nu-l poţi avea. Dacă îi dă papucii celeilalte, n-o să-l mai vrei. N-ai nevoie de el. Te descurci singură.

În spate, spre apus, sunt terasele caselor de vacanţă, separate între ele de garduri vii care-ţi ajung până la umeri; orice vorbă care nu este spusă în şoaptă ajunge inevitabil la vecin.

Brida stă acolo şi fumează. Vântul suflă fumul alături, spre Svenja şi Götz, care stau şi ei tot afară. Vorbesc despre ziua următoare, compară preţurile celor care închiriază bărci şi-şi planifică ruta pe care să meargă cu caiacul împreună cu copiii.

În mâna dreaptă i-a intrat o aşchie din lemnul de la locul de observaţie al vânătorului. Scoate o pensetă, trage aşchia afară şi o azvârle cu arătătorul peste gardul viu.

La cină, o observă pe Svenja. Nicio umbră de îndoială pe chipul ei. Pe jumătate dezgustată, pe jumătate fascinată, Brida îşi contemplă învingătoarea. L-a cucerit pe Götz cu trupul ei tânăr, care n-a născut copii, n-a trecut prin boli grave, n-a avut crize şi nu cunoaşte decât sportul şi alimentaţia sănătoasă. Şi cu spiritul ei proaspăt, care nu-i nici prea profund şi nici prea superficial. Atât de sigură este de Götz, încât a fost de acord atunci când copiii şi-au dorit vacanţa cu ambii părinţi.

Nu mai suportă s-o privească pe Svenja şi-şi îndreaptă atenţia spre Götz. Acesta îşi mişcă vârful piciorului drept în sus şi-n jos, evitând să se uite în ochii ei.

Când Svenja se duce cu fetele la bufet, ca să apuce să mai mănânce, îi spune încet:

— Asta-i o greşeală.
— Care anume este greşeala? întreabă ea.
— Ştii tu, îi şopteşte el.

Mai târziu, Götz joacă volei cu Svenja, fetele şi alţi câţiva turişti. Svenja compensează statura ei micuţă cu rezistenţă şi cu faptul că e mereu gata să-şi asume riscuri. Se trânteşte în nisip, se ridică iute din nou, sare şi aleargă şi-şi trimite mingea cu forţă peste plasă. Hermine se străduieşte să ţină pasul cu ea, iar Undine mai degrabă le-ncurcă.

Nici Brida nu ştie jocuri cu mingea. Încă de când era mică se ghemuia şi se dădea deoparte, când venea mingea spre ea. Se rănea tot mereu şi nimeni n-o voia în echipă. Intră înapoi în casă, le duce fetelor sticle cu apă şi un spray contra ţânţarilor, merge apoi mai departe până la podeţul de pe mal şi priveşte o clipă lacul.

De pe o păşune din apropiere aude vacile mugind. O fac de zile întregi.

Ar vrea să se ducă la Götz ca să-i spună asta şi să-l roage să meargă cu ea la ţăran. Dar nu dă curs impulsului ei. El nu mai este omul pe care să se bizuie. El nu mai este bărbatul ei. Trebuie să şi-o spună. Tot mereu: „El nu mai este bărbatul meu”.

Brida a ştiut imediat că Götz va deveni bărbatul ei.

Locuia deja de-un timp în Leipzig, însă locuinţa ei nu era încă amenajată complet. Când a intrat în magazinul lui Götz, a sunat un clopoţel. Câteva clipe a fost singură cu mobilele vechi restaurate. Preţurile erau scrise de mână pe bucăţele de hârtie şi plasate decent. Cel mai mult i-a plăcut un pat de copil. Partea de la cap şi de la picioare era pictată cu flori, iar culorile erau împrospătate numai din loc în loc. Erau flori de munte – genţiane şi floarea-reginei. S-a aşezat cu precauţie la marginea patului şi, cu toate că nu-şi dorea neapărat un copil, s-a gândit să cumpere patul.

A auzit paşi în spate. Şi deodată el era în faţa ei.

Şi-a şters mâinile de pantalonii murdari şi a salutat-o cu vorbele:

— Din păcate, patul nu este de vânzare.

În acest moment, s-a făcut întuneric. O rupere de nori... şi grindina a început să lovească în geamurile vitrinei. Brida s-a ridicat.

— Vedeţi, aşa se întâmplă când sunt supărată, a spus fără vreo urmă de ironie în glas.

El s-a uitat afară la furtună şi înapoi la ea. De parcă ar fi crezut în puterile ei. Dar apoi, de-abia perceptibil, a început să zâmbească. Mai întâi cu ochii, care s-au îngustat uşor, iar apoi zâmbetul a ajuns la gura lui.

Brida l-a simţit în tot trupul. Ceva a învăluit-o. Inima a-nceput să-i bată nestăpânit. Brida stătea foarte liniştită. Mâinile îi erau ude de transpiraţie. Grindina lovea în geamuri, uşa s-a deschis brusc şi clopoţelul a sunat furtunos.

Alţi doi clienţi au intrat în magazin. Momentul magic trecuse.

În timp ce Götz oferea celor doi – o pereche udă leoarcă – o cafea şi le vindea două scaune Thonet[27] de *i* cafenea, Brida scotoci prin jur. După aceea îl urmă în atelier.

Acolo se afla un dulap pe o bucată mare de carton. Era smălţuit într-un alb natur, cu două uşi de sticlă şi patru rafturi, şi era exact ceea ce căutase. Götz îi istorisi proveniența dulapului aşa cum ai relata biografia unui om – că dulapul fusese montat în anii ’20 în cabinetul şi laboratorul de chimie al unei scoli rurale din Saxonia şi că de atunci, în următorii aproape nouăzeci de ani, devenise martorul tăcut al istoriei schimbătoare a clădirii. Şcoala fusese transformată după sfârşitul războiului într-un cămin pentru refugiaţi, devenind apoi iarăşi şcoală, după care sediu pentru perfecţionarea pregătirii profesorilor, şi în cele din urmă cabană pentru tineret.

Majoritatea mobilelor vechi nu putuseră fi salvate, erau putrede

---

[27] Michael Thonet (I 796-1 87 1) , producător de mobile german, mare inventator şi inovator al timpului. A inventat metoda de curbare cu abur a lemnului. Scaunele stil Thonet sunt celebre.

sau mâncate de cari. Numai acest dulap stătuse singur într-o încăpere micuţă, caldă, dinspre sud, acoperit şi conservat. Când îl găsise Götz, în interiorul lui se afla o colecţie de eprubete şi de baloane de sticlă.

Îşi trecu mâinile peste lemn şi-i zise un preţ nicidecum modest. Brida spuse fără să şovăie „Da".

Când se întoarseră în spaţiul comercial pentru a discuta la tejgheaua unde era şi casa, ploaia încetă la fel de brusc precum începuse. Soarele bătea acum puternic şi camera se lumină toată. Când îi ceru numele şi adresa şi auzi răspunsul Bridei, Götz dădu râzând din cap. Iar Brida repetă ceea ce spusese.

— Brida Lichtblau? întrebă el şi se uită demonstrativ afară în albastrul limpede al cerului.

— Da, spuse ea, Lichtblau, ca *Licht şi* ca *Blau.*[28]

Iar el îi scrise numele pe o foaie şi puse un semn de exclamare după nume.

Götz a venit personal ca să livreze dulapul.

L-a dus, desfăcut în bucăţi, la etajul trei. Pe fiecare dintre părţi era notată cu creion poziţia. Fundul dulapului şi pereţii laterali se vârau unele într-altele, întreaga mobilă se monta fără cuie şi şuruburi. După o jumătate de oră, dulapul era gata.

În timp ce Götz se spăla pe mâini la baie, Brida a pregătit cafea.

Era vară, s-au dus pe balcon, au privit curtea interioară plină de verdeaţă, au ascultat vocile copiilor care se jucau. El a vrut să ştie ce făcea Brida şi ea a spus:

— Mă fac scriitoare.

Din buzunăraşul de la pieptul cămăşii, Götz a scos o ţigară şi din buzunarul pantalonilor o brichetă.

— Ne putem face aşa ceva?

Întrebarea a derutat-o.

---

[28] *Licht* înseamnă în germană lumină, iar *Blau,* culoarea albastră.

— Scuze, a adăugat el, n-am vrut să fiu nepoliticos.

La subsuorile lui se formaseră pete de transpiraţie. Se uită fix la ea. Bridei i se păru că această privire pătrunde în capul ei, în fiecare circumvoluţie a creierului ei, până în centrul Eului ei.

În loc să-i răspundă la întrebare, i-a povestit despre copilăria ei la Mecklenburg, despre instruirea ei pentru a deveni maistru de vânătoare, despre cele patru semestre în stiinta silviculturii urmate într-un oraş mic de lângă Dresda şi neaşteptatul răspuns afirmativ al Institutului German de Literatură. Lăsase baltă studiul, renunţase la camera ei la WG29 şi se mutase la Leipzig.

Povestirea cu care concurase ţâşnise pur şi simplu din ea. Într-o dimineaţă se aşezase la masă şi începuse să scrie. Un curent o preluase, o dusese cu el, o mânase înainte şi, cândva, nişte zile mai târziu, o lăsase iar la ţărm şi, împreună cu ea, povestea ei terminată.

— La asta mă refer, spuse Götz, exact la asta.

Când s-a ridicat să plece, ea l-a însoţit până în casa scării.

La despărţire, s-au privit în ochi. El i-a strâns mâna cu căldură şi ferm, după care a împins-o uşor înapoi de pe prag în locuinţă, a închis uşa şi a sărutat-o.

Brida părăsise teafără şi nevătămată la nouăsprezece ani casa părintească. Acum, cu aproape douăzeci de ani mai târziu, i se pare că în acest timp i-ar fi fost rupte toate oscioarele, pielea jupuită de pe trup, părul smuls, încrederea furată şi visurile sfărâmate. Nu mai are nimic de-a face cu fiinţa care fusese odată.

Alăptatul îndelungat îi transformase sânii în învelişuri goale, nopţile nedormite îi imprimaseră umbre pe chip, iar lacrimile i-l scobiseră.

Ştie acum mai multe decât atunci, dar la ce-i foloseşte?

---

29 Prescurtarea cuvântului *Wohngemeinschaft,* locuință în care fiecare chiriaș are camera lui, dar împarte cu ceilalți spațiile comune: baia, bucătăria, eventual livingul.

Atunci ar fi trebuit să ştie. Atunci când l-a întâlnit pe Götz. Când era tânără şi putea să scrie. Înţelepciunea bătrânilor i se pare lipsită de valoare. Pe tineri nu-i interesează, iar bătrânii sunt prea bătrâni ca să mai poată face ceva cu ea.

Şade în sala de mese a conacului şi se uită la familiile străine, la copiii mici care se smiorcăie, la adolescenţii îmbufnaţi. Propriii ei copii dorm încă, şi nici urmă de Götz şi Svenja. Nu poate să mănânce nimic. Îşi bea numai cafeaua.

De luni de zile n-a mai scris. Ultima tentativă n-a produs decât fraze necaptivante, fără răsunet, fără farmec.

Nici corpul ei nu mai este captivant. De parcă acesta şi-ar fi uitat posibilităţile. Odată cu divorţul, Götz a stins plăcerea Bridei. La fiecare întâlnire el i-o reaprinde, la fiecare despărţire i-o stinge la loc. Ea-l iubeşte şi-l urăşte pentru asta.

Şi apoi îl vede stând la automatul de cafea. Singur. Se întoarce spre ea şi surâde.

Spre amiază se urcă amândoi în camionetă ca să ia pizza. Copiii stau la lac şi citesc. Svenja urmează un curs de yoga. Puţin după ce trec de satul de vacanţă, Götz virează într-un drum forestier. Îşi parchează vehiculul bine ascuns între copaci şi întinde un pled pe platforma de încărcare.

Brida plânge.

— Nu trebuie s-o facem, zice el încet.

Dar Brida trebuie.

Mai târziu îl întreabă ce-l ţine la Svenja.

— Este nepericuloasă, spune el, are talentul să fie fericită. Este pur şi simplu pe lume, înţelegi ce vreau să zic? Götz inspiră şi expiră zgomotos: Sunt epuizat, am nevoie de ceva simplu şi uşor, Brida. Îmi trebuie râsete seara.

— Ce altceva? vrea ea să ştie.

El ezită.

— Suporţi răspunsurile la întrebările tale?

Ea dă din cap că da.

Apoi el tace o vreme. Brida ştie că nu refuză să-i răspundă. Dar este zgârcit la vorbă şi precis.

— Svenja, continuă în cele din urmă, nu se ia în serios. Mă susţine şi îşi lasă propriile necesităţi pe planul doi.

— Iar eu n-am făcut aşa?

— Ba da, sigur, dar îţi venea greu. Ai suferit din cauza asta. Şi pentru că sufereai, nici copiii, nici eu nu eram fericiţi.

Nu vrea să plângă acum. Îşi reţine în piept durerea şi lacrimile şi replicile care ar fi doar minciună. Tot ce spune Götz este corect. Şi, pentru că este corect, speranţa îşi pierde sensul. Căci Brida tot Brida este, iar Götz tot Götz este. Braţele lui sunt încolăcite strâns în jurul ei când menţionează în treacăt că Svenja vrea un copil. Brida se desprinde din îmbrăţişarea lui şi se ridică.

— Să nu faci asta, spune ea.

— Poate este bine aşa, Brida, răspunde el. Doar trebuie să ne continuăm vieţile. Fără să ne avem unul pe altul.

— Vrei asta? întreabă ea.

— Nu, spune el, asta n-are nimic de-a face cu vrutul.

O ia de mână şi şi-o pune la obraz.

— O iubeşti?

— Îmi place foarte mult. Dacă aş iubi-o, n-ar fi ceva simplu şi uşor. Atunci ar fi ca la noi.

Brida inspiră adânc. Fiecare întrebare este periculoasă. Fiecare răspuns poate fi prea mult.

— Cum este la noi? îl întreabă.

El se uită la ceas.

— Voiam să luăm pizza, şopteşte el, o să ne aştepte.

— Götz, cum este la noi?

El îşi trece mâna peste chip înainte să vorbească.

— Mai ţii minte cum le-ai spus fetelor că nu ştii ce te-a mânat când ai optat pentru copii şi deci contra scrisului? Îţi aminteşti de fetele

lor?

Da, îşi aminteşte. Hermine îşi luase surioara de mână şi o trăsese până-n camera lor. Înăuntru au construit o baricadă. Brida şi-a cerut scuze prin uşă, le-a jurat că nu asta a vrut să spună, că şi-a dorit mereu copii şi că fiecare zi cu ele o face fericită.

Şi chiar era adevărat ceea ce spusese, cu toate că ele îi pierduseră textul din computer. Munca a multe luni fusese ştearsă, distrusă pentru totdeauna. A plâns, a înjurat şi a spus lucruri pe care mai bine nu le-ar fi spus niciodată.

Îşi aminteşte şi de restul zilei. De simbioza agresivă tată-fiice. De frontul comun făcut împotriva ei. Nu ştiuse ce să mai zică. Mai târziu trecuse tăcută pe lângă uşa deschisă a camerei copiilor şi auzise glasul lui, citindu-le. Cuvinte din *Bullerbü*[30], dintr-o lume fericită a copiilor.

Vinul îl băuse prea repede în bucătărie şi, în ciuda înţelegerii, fumase ţigara înăuntru, stând la masa din bucătărie.

— Nu este vina fetelor! Trebuie să ai grijă să-ţi faci copii back-up, Brida!

El trecuse pe lângă ea, deschisese energic fereastra şi-i trântise frazele în cap.

— Şi tu trebuie să educi copiii! N-au ce căuta la calculatorul meu! uriaşe ea şi continuase să bea.

Sigur că-şi aduce aminte.

Numai că el ar trebui să-şi aducă aminte de alte lucruri.

Îi pune mâna pe abdomen, o trece în jos spre buricul lui, îi ia penisul în mână şi-l cuprinde. Apoi se lasă-n jos şi-şi pune faţa pe pântecul lui cald.

Când Brida şi Götz duc cutiile cu pizza de la maşină la locuinţă, Svenja le iese în întâmpinare.

— Asta chiar c-a durat, spune ea, vă aşteptăm de-o veşnicie.

---

[30] Din cărţile renumitei scriitoare pentru copii Astrid Lindgren.

Brida se uită fix în ochii Svenjei şi zâmbeşte.

La începutul relaţiei lor a existat Malika, despre care Götz spunea atunci că era femeia cu care să întemeiezi o familie. Corpul ei era corpul unei mame – moale şi cald şi ca un palton de iarnă care te protejează.

— Şi cum sunt eu? îl întrebase, iar el răspunsese:

— Sălbatică şi aspră ca o limbă de pisică, iar ea râsese şi-l sărutase şi-i povestise despre Johann, poetul, prietenul ei.

Gândul la Johann şi la Malika nu-i provoca sentimente de vinovăţie.

Iubirea, asta credea Brida cu tărie, vine cum trebuie să vină – fără temei, fără culpă şi imperioasă. Nu poate fi controlată şi nu poate fi oprită. Orice răzvrătire împotriva ei este o irosire inutilă de forţe.

Johann a acceptat tăcut despărţirea, iar din ziua aceea nu i-a mai adresat Bridei o vorbă. Malika, în schimb, a rămas.

La început, Götz se întâlnea cu ea de cele mai multe ori la ea acasă şi din când în când într-o cameră învecinată cu atelierul. Ea-l însoţea cât putea de des în drumurile lui spre est. Se ducea mai cu seamă în Polonia şi Cehia în căutare de mobile vechi. Doar în aceste călătorii putea Brida să-l atingă unde şi când îi plăcea. În timp ce Malika dădea acasă lecţii de vioară, Brida îl avea numai pentru ea.

Când erau pe şosele pustii, îşi povesteau fantasmele lor sexuale. Apoi o coteau pe drumuri forestiere, opreau camioneta în locuri bine ascunse şi acolo, pe platforma de încărcare, se petreceau lucruri care de-atunci încolo au devenit pentru ei etalon.

După acele călătorii au luat fiinţă primele ei texte mai lungi. Locurile văzute o inspirau.

O moşie ajunsă ruină într-o provincie poloneză a devenit locul acţiunii unei drame în jurul a doi copii, iar o fermă cehă, punctul de pornire al unei nuvele.

Götz se urca în tot felul de poduri şi-şi croia drum prin hambare ticsite. Ca un vânător pândea calm şi răbdător momentul propice. Îşi rezerva suficient timp ca să intre în contact cu oamenii şi, dacă nu se putea înţelege verbal din cauza limbilor diferite, recurgea la gesturi simple. Adesea se plimba de colo-colo tăcut, atingea obiectele pe care le vedea, se oprea şi se uita.

Oamenii se încredeau în el. Îl lăsau în debaralele lor, în poduri, în şure, garaje şi locuinţe şi, aşa cum sculptorul intuieşte deja în piatra brută sculptura, Götz vedea adesea în nişte piese de mobilă neînsemnate viitoarea bijuterie. Şi, mereu grijuliu să nu înşele oamenii, plătea mai degrabă prea mult decât prea puţin.

Şi Brida se simţea complet în siguranţă în prezenţa lui. Însă, de îndată ce începea călătoria de întoarcere şi cu cât se apropiau mai mult de casă, cu atât se îndepărta Götz mai tare de ea. Apoi o lăsa în faţa locuinţei ei şi pleca mai departe la atelier, care forma stăvilarul dintre Malika şi ea.

După care se întâmpla să nu audă zile-ntregi nimic de la el.

La institut, Brida s-a îndepărtat de ceilalţi.

Nu că în perioada dinaintea lui Götz s-ar fi străduit în mod special să lege prietenii, dar participase în mod real la viaţa studenţească. Mergea la petreceri şi se ducea în mod regulat la cinema cu Alma şi Xandrine, care scriau şi ele proză. Dar în general prefera lectura unei cărţi bune. Brida nu frecventa din principiu manifestările de amploare cum ar fi fost revelioanele, concertele rock ori serbările în cartier. Îi făcuse dintotdeauna o bucurie deosebită să nu fie de faţă atunci când toţi se adunau.

Singurătatea fusese mereu starea ei naturală. Copil unic la părinţi fiind, într-o casă izolată la marginea unei păduri, nu avusese de ales: trebuise să-şi organizeze singură timpul. Mama ei pleca devreme de-acasă şi se întorcea târziu. Mergea zilnic două ore cu bicicleta, cu trenul şi pe jos, pentru a putea ajunge la locul ei de muncă de la banca de economii a oraşului celui mai apropiat. Tatăl era cea mai

mare parte a timpului în pădure. Ocolul său silvic era mare. Brida îl însoţea uneori, însă adesea rămânea singură acasă cu grădina cea mare şi gardul înalt de jur-împrejur.

Doar rareori ajungea un copil din sat până la casa pădurarului. Drumul era lung şi Brida era considerată ciudată. Janko, un câine de vânătoare, o însoţea la fiecare pas. Deşi îşi dorea din când în când un tovarăş de joacă şi o implora pe mama ei să-i facă un frăţior sau o surioară, nu suporta mult timp compania unui alt copil. După cel mult o oră, două, se sătura. Atunci, fie nu mai vorbea deloc, fie se purta urât. O tensiune interioară insuportabilă o silea să se comporte aşa.

Odată pur şi simplu plecase. Îl chemase pe Janko cu un fluierat, dispăruse cu el în pădure şi-l lăsase singur în grădină pe copilul care venise în vizită.

Scuzele care au urmat la presiunea părinţilor ei le rostise cu jumătate de glas, aşa încât n-au dus nici la o împăcare adevărată, nici la alte vizite.

Ei nu-i păsase. Avea destule de făcut singură. Tot ce-i trebuia pentru asta era capul ei. Orice gând, orice idee erau suficiente spre a produce un şuvoi de imagini şi de sentimente. Şi, când a ajuns la vârsta la care ideile nu se mai transformau în jocuri, a început să consemneze figurile şi locurile lumii ei interioare. Atunci avusese nevoie mai mult ca oricând de singurătate. O cultivase şi o apărase de invaziile unei realităţi care nu putea fi niciodată atât de intensă precum universul fanteziei ei.

Viaţa ei era formată acum din Götz şi din scris, şi în fine avea cu adevărat ceva de povestit.

Ca la textele multora dintre colegii ei, şi din ale Bridei lipsea experienţa. Cea mai mare parte a studenţilor erau tineri şi sursa de inspiraţie a primelor lor încercări literare erau o copilărie fără griji şi o îndrăgostire banală. Lipsa cunoaşterii oamenilor şi a înţelepciunii vieţii ducea la naşterea unor figuri şi acţiuni mult prea construite,

neverosimile. Textele orientate cu efort spre stil nu interesau pe nimeni din afara Institutului.

A fi iubita lui Götz era un cadou.

Brida se cufunda cât putea de adânc în întristare, dor şi anxietate. Zeci de pagini de text au luat naştere în nopţi fără somn, în care aştepta în van un semn de la el. Prezenta lui era hrana care-i alimenta următoarea separare.

Însă timpul cu el era de fiecare dată prea scurt şi intervalele dintre întâlnirile lor erau prea mari.

Vreme de aproape un an, trupul ei şi-a trimis semnalele de avertisment într-un ritm tot mai rapid. O boală a urmat alteia şi când, după excluderea tuturor cauzelor posibile, a rămas numai Malika, l-a rugat să se despartă de ea.

Răspunsul lui a fost *Nu.* S-ar despărţi de Malika numai dacă decizia ar veni din inima lui. Dacă ar face-o doar ca să îndeplinească dorinţa Bridei, n-ar avea valoare.

La întrebarea dacă o iubeşte, a răspuns fără să ezite *Da.*

La întrebarea dacă o iubeşte pe Malika a dat acelaşi răspuns.

Apoi, săptămânile şi lunile s-au scurs fără a mai putea fi distinse între ele. Durerea i-a alterat scrisul. Punea prea mult patos, crea prea multe metafore şi introducea prea multe adjective în frazele prozei ei.

Colegii disecau şi sfâşiau textele Bridei în seminare, iar profesorii îi spuneau pe faţă că socoteau studiul ei la Institutul de Literatură a fi o greşeală. Nimeni, nici măcar părinţii ei, nu luase vreodată în serios ideea ca ea să devină scriitoare. Götz era singurul care credea în ea.

Şi iarăşi trecură lunile.

În jurul gurii i se formă o eczemă cu descuamaţii, părul îşi pierdu strălucirea şi orice zâmbet însemna un consum imens de energie.

Semestrul de vară era aproape de sfârşit, seara lăstunii săgetau prin străzi, teii îşi revărsau mireasma dulce a florilor.

Într-o seară, Götz se aşează gata îmbrăcat la marginea patului, uitându-se pe fereastră. Malika îl aştepta. Telefonul vibrase deja de mai multe ori. De fiecare dată, degetele lui tresăriseră. Brida tăcea cu inima strânsă.

— Ar trebui să-i spun Malikăi, zise el în cele din urmă şi lăsă capul în jos.

Brida nu pricepu imediat. Goală şi tăcută şedea în faţa lui.

— Poate că înţelege, adăugă el încet.

— Şi eu? se ridică ea brusc.

— Nu ştiu, spuse el, băgă telefonul în buzunar şi plecă.

În ziua următoare, orice percepţie i se limită la durerea din străfundul ei, iar tot ce venea din afară ricoşa înapoi.

Seminarul de lirică de dimineaţă ajunse până la ea doar acustic. Docenţa stătea în faţa grupei, deschidea şi închidea gura. Din gura colegilor ei ieşeau sunete. Nimic nu căpăta vreun sens.

La estetică, teoria culturii şi a limbii, conceptele se contopeau, se umflau şi se revărsau fără semnificaţie în cameră.

La seminarul de după-amiază despre romane nu reuşi să stea. În mijlocul orei se ridică, ieşi fără să închidă uşa, o luă la fugă pe trepte în jos şi se sui pe bicicletă.

Götz stătea cu o bere în mână în faţa atelierului. Trotuarele se umpleau, strada Karl Heine din apropiere se trezea la viaţă. Cineva cânta din gură şi se acompania la chitară, tineri treceau pe biciclete vechi. Din când în când, Götz ridica mâna pentru a saluta.

Brida nu s-a apărat când a tras-o înăuntru şi a închis magazinul. Nu s-a ferit nici de febrilitatea lui, nici de scoaterea fără vorbe a hainelor. Aşa trebuia să decurgă totul.

— Eu nu sunt femeie de rangul doi, a spus în timp ce se îmbrăca din nou. Pot fi numai prima.

Apoi şi-a luat geanta şi a părăsit atelierul, s-a urcat pe bicicletă şi a plecat fără să se mai uite înapoi.

În călătoria cu trenul spre nord i-a şters numărul de telefon, pentru a nu cădea pradă ispitei. La Neustrelitz au venit părinţii ei s-o ia de la gară. Apoi au mers în jeep de-a lungul străzilor familiare, pe drumuri pavate cu lespezi şi pe drumuri cu nisip până la casa care stătea izolată la marginea pădurii. De la fereastra vechii ei camere privea adesea printre pomi lacul. Ba lucea ca aurul în lumina serii, ba zăcea dimineaţa întunecat şi liniştit, după care vântul mâna din nou unduiri peste apă.

Mama avea timp şi răbdare. În faţa patului Bridei erau lăsate supe, aduse ceşti cu ceai şi luate din nou, servite dulciuri pe farfurioare de porţelan, până ce Brida avea să fie pregătită să povestească.

A trecut vacanţa dintre semestre, şi Brida a petrecut-o într-o stare de paralizie spirituală. Nici nu lucra la textele ei, nici nu se întâlnea cu cineva. Hoinărea cu câinele câte o jumătate de zi prin împrejurimi. Mergea cu bicicleta peste drumurile nisipoase, înota în lacuri, şedea întinsă în poieni şi contempla cum zilele se făceau din nou mai scurte.

Când, târziu într-o după-amiază, cocorii s-au adunat pe un câmp liber, strigătele lor de trompetă însemnând, ca în fiecare an, sfârşitul verii, a pornit cu tatăl ei la vânătoare.

La întâi septembrie începuse sezonul de vânătoare pentru căprioare, cerbi şi cerbi-lopătar. Au tăcut în maşină. Brida cunoştea drumurile pe dinafară. În copilărie nu voia să creadă că va pleca vreodată de aici. Astăzi ştia că nu se va mai întoarce niciodată cu totul.

Tatăl a parcat maşina, a scos puştile şi binoclurile din portbagaj şi a luat-o din loc, călcând apăsat.

Brida cunoştea vânătoarea şi tăierea animalelor de când era de-o şchioapă. Tatăl ei era pădurarul-şef al ocolului silvic. Acasă, în

cămara pentru vânat, animalele răpuse atârnau trei-patru zile înainte să fie jupuite, tranşate şi să ajungă în congelator. Dacă împuşcătura fusese curată şi animalul curăţat perfect, tatăl ei se decidea uneori să-l lase mai mult timp atârnat, pentru a se frăgezi carnea cât se putea de mult. Mirosul de vânat era pentru mulţi insuportabil. Brida, în schimb, îl percepuse întotdeauna ca pe un parfum.

Şedeau în tăcere împreună în punctul de observaţie al vânătorului, se uitau prin binocluri peste câmpurile din jur şi au zărit deodată cerbul. Tatăl ei i-a atins braţul, a arătat înspre animal şi a dat din cap.

Văzând prin luneta puştii cerbul păscând şi remarcându-i coarnele frumoase şi felul în care înainta candid în afara pădurii, Brida se gândi acum la Götz. Curând ea avea să pună capăt acestei vieţi paşnice. Cerbul stătea liniştit, ea respiră calm şi trase.

Cerbul căzu imediat.

La puţin timp după aceea, au îngenuncheat lângă animal. Nu suferise. Împuşcătura fusese perfectă.

În octombrie, la începutul următorului semestru, Brida s-a întors la Leipzig. În bagaj, într-o geantă frigorifică, avea carne congelată. De la gară s-a dus direct la Götz. Magazinul era deschis, uşa atelierului, de asemenea. Clopoţelul a sunat când a intrat Brida pentru a pune carnea pe tejghea. Un bilet era lipit pe pachet: *Doborât şi tranşat de Brida Lichtblau. Se recomandă a se consuma imediat.* Clopoţelul a sunat a doua oară când a ieşit din magazin; s-a urcat în taxiul care aştepta afară şi a plecat mai departe.

I-a ignorat apelurile care au început după câteva minute. N-a răspuns nici la celelalte apeluri ale lui din acea zi şi din cele următoare.

Puţin înainte de Crăciun, unul dintre profesorii ei, Friedhelm Kroner, el însuşi scriitor de succes, invită studenţii Institutului la el acasă. În holul de la intrare cânta un trio de jazz. Camerele erau

mobilate economic, dar cu gust – o vitrină Biedermeier, o masă ţărănească având un sertar colorat şi alte câteva piese de mobilă, frapant de frumoase.

Îşi amintea bine de masă. Fusese de faţă când o descoperise Götz undeva, într-un sat ceh dintre Praga şi Brno, într-un hambar. Brida era în spatele lui, când Götz îşi pusese mâinile pe masă şi spusese: „Asta!" Mereu fusese aşa – dacă mâinile lui vibrau într-un fel anume la palparea unui obiect, dacă acesta divulga ceva din istoria lor, atunci îl voia.

Pe masă erau pahare, vin şi bere.

Toţi erau relaxaţi. Editorii căutau tinere talente, şi Kroner avea grijă ca iubiţii lui studenţi să nu plece cu buza umflată. În timp ce profesorul o lăuda pe favorita lui actuală unei doamne redactor de la o editură prestigioasă de beletristică, Brida simţi o privire în spate. Apoi văzu cum gazda se pune în mişcare, trece pe lângă ea cu braţele deschise şi exclamă:

— Götz, dragul meu! Iar apoi: Uite aici... masa ta este în centrul micului meu univers.

Puţin după aceea, Götz a apărut lângă ea, a luat o bere şi a spus:

— În atelierul meu este o masă de scris. Ar fi perfectă pentru tine.

Brida a luat o înghiţitură din vinul ei roşu.

— Ce mai face Malika? a întrebat ea.

— Ne-am despărţit de trei luni.

Şi-a scos ţigările din buzunar. La Kroner era voie să se fumeze. Gazda s-a apropiat de ei din spate şi şi-a pus braţele în jurul ambilor.

— Beţi şi fumaţi şi distraţi-vă! le-a zis, iar ei i-au urmat indicaţia şi au băut şi au fumat şi s-au făcut că se distrează.

Nimeni nu i-a reţinut când au plecat împreună de la petrecere.

Prin geam bătea luna plină.

Götz stătea pe ea şi o ţinea strâns – cu greutatea corpului său, cu picioarele lui încolăcite în jurul picioarelor ei, cu braţele lui pe

braţele ei şi cu mâinile lui strânse în jurul încheieturilor mâinilor ei. Orice tentativă de a se elibera de el se încheia cu el prinzând-o şi mai strâns şi cu trupul lui apăsând-o încă puţin mai tare. Brida a întors capul într-o parte, pentru a putea să respire, şi a aşteptat. Mai mult de-atât nu s-a petrecut în acea noapte, iar în dimineaţa următoare a început prima zi a unei vieţi noi.

Svenja sare cu capul înainte de pe podeţ în lac. Poartă un costum de baie negru sport şi o cască de baie roz. Reapare la suprafaţă, se întoarce, face semn cu mâna, apoi se îndepărtează înotând craul cu mişcări calme, corecte.

Copiii încearcă să se ridice unul lângă altul pe salteaua lor pneumatică şi să sară şi ei. Ţipă şi râd, se lasă să cadă pe spate în apă, se caţără înapoi pe insula care se leagănă şi strigă: „Uite, mami!" înainte să cadă din nou cu zgomot în lac. Hermine vrea ca Götz să vină la ele. Cu fiecare an care trece, este tot mai legată de el. Dintotdeauna, relaţia cu tatăl ei a fost mai profundă decât cu Brida. Hermine tocmai împlinise doi ani când s-a născut Undine şi şi-a detronat sora. De-atunci încolo, Götz fusese cel care o liniştea noaptea, o ducea ziua la bonă şi mergea după masa de seară cu ea la locul de joacă, unde cea mică se dădea pe tobogan şi în leagăne până ce obosea şi Götz o purta în braţe până acasă.

Götz nu se lasă rugat de două ori. Aleargă în apă şi ajunge din câteva mişcări de înot la fete. Ele ţipă şi vor ca în joaca lor el să facă pe rechinul. Brida îi priveşte şi-şi doreşte ca femeia care înoată craul să nu se întoarcă.

Felul în care se zbenguie cei trei în apă, în care râd şi trăiesc din plin clipa nu mai are nimic de-a face cu ea. Ea nu mai este o parte din asta. Fetele şi Götz sunt o familie, ea şi fetele sunt o alta.

Când Hermine şi Undine vor fi adulte, vor fi uitat pesemne că Götz le trăgea cu ţipete puternice de picioruşele lor subţiri jos de pe saltea, că înota şi se scufunda cu ele, în timp ce Brida stătea la marginea podeţului, luptându-se cu lacrimile care voiau să

ţâşnească şi facându-le semn cu mâna. Poate că în amintirea lor o vor vedea pe Svenja stând acolo. Poate că din acea vreme în care ei erau *o* familie nu va rămâne nici o singură imagine.

Scândurile de sub ea se clatină. Nişte copii vin alergând pe podeţ şi îl fac să vibreze, înainte ca şi ei să sară iar Brida să se dea înapoi din faţa apei care stropeşte.

Departe pe lac se iveşte o dată la câteva secunde casca de baie roz a Svenjei. Şi-a schimbat direcţia. Mlădioasă, se apropie rapid de mal. Când îi va vedea pe Götz şi pe copii, se va zbengui cu ei, le va arăta fetelor tot felul de giumbuşlucuri în apă şi va fi privită admirativ. Şi curând va naşte un copil al lui Götz.

Brida stă deja de prea mult timp în soarele intens. Umerii îi ard.

Vrea să alerge cu Götz şi cu fetele până la conac, să privească de pe terasă până dincolo de lac şi să mănânce o îngheţată. Ar dori să şadă, ca toate celelalte familii, cu copiii şi cu soţul ei sub o umbrelă de soare, leneşă şi toropită de căldură şi ştiind cu o certitudine deplină că acesta este locul ei.

Iar pe seară, când fetele urcă pe singura ridicătură mai înaltă din împrejurime, aşa cum fac în aproape fiecare seară, pentru a fotografia apusul soarelui şi a se da apoi rostogol iar şi iar în jos pe panta acoperită cu iarbă, ea va merge cu Götz pe drumul şerpuit prin pământul înţelenit până la locul de observaţie. Iar soarele coborât deja mult va arunca peste pajişte umbra alungită a postului de observaţie vânătoresc. Păsări se vor înălţa la cer pentru a prinde insectele care dansează în ultima lumină şi Götz se va lipi de ea din spate.

— Zi-mi ce vrei! va şopti ea, iar el îi va spune la fel de clar cum o face mereu.

Nimic nu este mai puţin erotic decât un bărbat care nu-şi exprimă cerinţele.

Şi ea îi va da ceea ce vrea el, nu numai pentru că el o cere, ci pentru că-i produce ei înseşi plăcere. Şi pe drumul de întoarcere el o va ţine de mână şi i-o va lăsa abia când vor ajunge în faţa casei lor de

vacanţă şi Brida va scoate cheia din geantă şi va deschide uşa. Vor intra împreună, vor lua vinul din frigider, vor ieşi pe terasă şi vor aştepta să vină copiii.

— Mama! Ia uite ce pot să fac!

Undine stă pe umerii lui Götz şi sare jos în apă. Apoi face câteva mişcări înot, urcă treptele scării care duce sus pe podeţ şi apare în faţa ei cu apa şiroind din ea.

— Svenja poate să facă sărituri! strigă entuziastă, ştiai asta?

Capul acoperit cu roz al Svenjei apare şi el pe podeţ. Se urcă repede pe scară şi Götz o urmează.

— Dacă este okay, îi spune el, Svenja şi cu mine mai facem o excursie cu copiii. Atunci poţi să scrii liniştită până seara.

Să scrie liniştită.

Ani de-a rândul nu şi-a dorit altceva.

Acum, când mai are copiii doar pe jumătate, când mai are parte numai de jumătate din copilăria lor, de jumătate din bucuriile lor, de jumătate din grijile lor, acum nu-i mai vin cuvintele. Acum, când modelul alternativ, modelul cel mai corect de a creşte şi îngriji copiii pe care l-au dezvoltat juriştii, îi procură libertatea de a lucra netulburată – acum izvorul ei a secat.

Cât urăşte ea acest model care le ia copiilor ancorarea, care îi mână dintr-o săptămână paternă în săptămâna maternă, dintr-o locuinţă a tatălui în locuinţa mamei, pentru ca totul să se petreacă just. Şi totuşi, Brida nu vrea să renunţe.

Chiar şi acum, în vacanţă, totul are loc în mod just. O jumătate de zi petrece Götz cu Svenja şi copiii, cealaltă jumătate este a Bridei. Şi dacă, întâmplător, s-au decis toţi să-şi petreacă ziua la lac, atunci arată ca o familie mare, fericită.

Podeţul tot mai este în plin soare. Cu toate că nu există un pericol real, se simte expusă fără apărare în faţa lumii. În caz de urgenţă,

este singură. Faţa-i arde, în capul ei un gând îl goneşte pe următorul.

Iubirea nu este un sentiment.

Iubirea nu este romantism.

Iubirea este o faptă.

Iubirea trebuie privită din perspectiva unui caz de urgenţă.

Tot ce a scris în trecut despre iubire este nonsens.

— Între noi nu se schimbă nimic, spusese Götz după divorţ. Rămânem legaţi.

Numai că se schimbase totul. Nu mai exista un *noi.* Înainte, atingerea lui şi mirosul pielii lui îi dispersaseră îndoielile. Simpla lui prezenţă fizică îi ţinuse temerile în frâu. Zâmbea atunci gândindu-se la acestea şi făcea remarci ironice.

„N-am nevoie de tine." Cât de des îi trântise Brida această propoziţie. Ea, care aprecia cuvintele mai mult decât el, le folosise nesăbuită, le subapreciase puterea.

Svenja este mai deşteaptă. Instinctele ei funcţionează. Feminitatea ei de femeiuşcă este simplistă, aproape vulgară. Îl venerează pe Götz, îl admiră, fără săgeţi ironice. Se subordonează, îşi admite pe faţă slăbiciunile, ba chiar se foloseşte de ele pentru a-i spori lui valoarea, spunând: „Ştii asta mai bine ca mine", şi cu cel mai mare firesc lasă în grija lui domeniile bărbăteşti clasice.

Fie este extrem de şireată, fie autentic naivă. Brida bănuieşte că este vorba de al doilea caz.

Rezultatul final amar este că fericirea se află înaintea cunoaşterii.

Când s-au regăsit a început perioada cea mai bună.

Brida, care se apucase să dea fiecărui an un nume, l-a numit *Anul Götz.*

Acum, călătoriile spre est nu mai erau refugii. Oricând se putea, Brida îl însoţea oficial, ca femeia ce-i stătea alături.

Cu cât înaintau mai spre est, cu atât mai puţin netedă era lumea

care îi înconjura, cu atât mai mult semăna cu imaginile copilăriei ei la ţară în nordul Germaniei. Faţadele caselor erau spălăcite şi murdare, străzile cu gropi, marcajele de pe margini decolorate, pomii bătrâni. Fizionomia oamenilor pe care-i întâlneau i se întipărea în memorie. Vestul ştergea urmele de pe chipuri, estul le adâncea.

Cu geamurile deschise, cu vântul în păr, ţigara în mână şi muzica tare călătoreau în timp. Era fantastic. Nu se certau şi nu se plictiseau niciodată unul de celălalt, şi când mâinile lui o căutau noaptea, Brida spera că va uita să fie prudent şi-i va face un copil.

Apartamentul mare din Gohlis a fost un noroc. Familia care locuise acolo făcea parte din clientela obişnuită a lui Götz şi întâmplător a fost el primul care a aflat că urmau să se mute curând.

Cu toate că era în mijlocul oraşului, strada avea un aspect rural. Din cauza pavajului de piatră cubică, numai puţine maşini treceau pe ea, între case existau grădini şi terenuri lăsate în paragină şi locuinţa se afla într-o casă înconjurată de copaci înalţi, bătrâni, şi avea balcoane largi de lemn acoperite.

Când s-au mutat într-o zi caldă de mai, s-au întors şi lăstunii în oraş; atunci au constatat că noul cămin al Bridei şi al lui Götz era şi adăpostul de vară al unora dintre păsările care călătoriseră departe.

Timp de câteva săptămâni, Brida ieşea din casă numai când era inevitabil. Drumul până la Institutul de Literatură era acum mai lung, însă mai frumos ca înainte. O ducea printr-o bucăţică de pădure, de-a lungul pajiştii mari din parcul Rosental, pe câteva străzi şi prin parcul Johanna înflorit tot.

Era uşor de trăit cu el.

Era mulţumit când ea se aşeza lângă el.

Era mulţumit când tăceau împreună.

Era mulţumit când lucrau, şi mâncau, şi dormeau, şi vorbeau despre lucruri care li se întâmplaseră în timpul în care nu fuseseră

unul cu altul.

Câteodată îşi dorea ca el să filosofeze, să psihologizeze cu ea şi să se avânte amândoi în sfere mai înalte, până ce aerul se rarefia şi tot ce era pământesc rămânea în urmă. Însă când o discuţie lua această turnură, Götz zâmbea şi îi spunea să nu creadă că găseşte la el tot. Existau alţii mai potriviţi pentru asta.

La douăzeci şi unu de ani pornise la drum ca să se specializeze ca meseriaş în tâmplărie şi multe dintre opiniile lui proveneau din acea vreme. În bocceluţa lui avea numai un caietel de notite şi un creion atunci când un staroste al breslei venise să-l ia de acasă şi-l însoţise până la ieşirea din oraşul Stuttgart. Sfera de influenţă şi acţiune a breslei se întindea pe şaizeci de kilometri, îmbrăcămintea lui de calfa fusese vara prea groasă şi iarna prea subţire, dimineţile adesea nu ştia unde va dormi seara şi ce va mânca. Uneori înnopta sub cerul liber. Fusese în Austria şi Elveţia, în Franţa şi Portugalia, şi în final în Islanda. Trei ani petrecuse fără telefon şi computer, mersese mii de kilometri, cunoscuse sute de oameni şi dormise în tot atâtea paturi diferite.

Cei zece ani diferenţă de vârstă îi separau pe Brida şi Götz mai puţin decât această experienţă din anii de specializare a calfei. Götz se maturizase devreme. Aproape nimic nu-l scotea din ale lui. Doar nişte vorbe înţelepte nu-l impresionau. Cântărea oamenii după fapte şi realizări. Când l-a întrebat ce iubea cel mai mult la ea, a numit trei lucruri: inteligenţa ei plină de curiozitate, capacitatea de a se dărui şi talentul de a crea din nimic o poveste. Pentru acest răspuns îl iubea.

Ritmurile vieţilor lor erau rareori aceleaşi.

Götz îndrăgea orele din zorii zilei, Brida scria până târziu în noapte. Adesea, când ceasornicul lui interior îl trezea spre ora şase, o trăgea la el şi-i ridica apoi cămaşa de noapte. Buimacă de somn îl primea atunci în ea, de obicei zăcând leneşă pe burtă.

Somnul care urma era greu şi plin de vise. În timp ce Götz îşi începea munca în atelier, Brida călătorea prin peisaje fantastice, vâna

animale care nu existau, se prăbuşea de pe stânci fără a se lovi vreodată, se culca cu bărbaţi pe care nu-i cunoştea şi întindea mâna lângă ea în gol.

Mânca mereu singură la micul dejun.

Seara se ducea adesea să-l ia de la atelier. Apoi ieşeau în oraş.

În cârciumi, femeile se uitau la ei, ceea ce el părea să nu observe, căci nu răspundea privirilor lor. Brida oscila între mândrie şi teamă. Götz era un bărbat frumos, unul care ştia ce vrea, care îşi urma busola morală interioară, care emana siguranţă şi superioritate.

Când rămâneau acasă se uitau la filme, citeau sau făceau dragoste. După ce se ducea Götz pe la ora unsprezece la culcare, Brida se aşeza la masa de scris. Acolo, cu un pahar cu vin şi certitudinea calmă că Götz doarme alături, era cea mai fericită.

Atunci se trezeau figurile. Odată ce prindeau viaţă, ele se mişcau, vorbeau şi acţionau, iar Brida nu trebuia să facă altceva decât să consemneze imaginile din capul ei, aflate într-o permanentă mişcare. Când îi venea ideea, nu exista nimic mai important decât s-o urmeze.

Spre ora două, cel târziu două şi jumătate, i se închideau ochii şi, în speranţa că protagoniştii povestirilor ei vor reveni şi în seara următoare, adormea lângă Götz. Totdeauna li se atingea o parte a corpului – piciorul ei de al lui, mâna ei pe spatele lui, vârfurile degetelor lui de şoldul ei.

În niciun an dinainte sau de după nu fusese atât de productivă ca în acele prime douăsprezece luni ale convieţuirii lor. Trei povestiri lungi, o mulţime de povestiri scurte şi jumătate din primul ei roman au luat naştere în acest interval de timp.

Peste lacul din Hollershagen trec nori negri. Vântul suflă pe sub marginile prosoapelor de baie pe care stau întinşi Svenja şi Götz. Cu o mişcare energică, acesta se ridică şi cheamă copiii. Un prim fulger se vede la orizont, puţin după aceea urmează tunetul, se face brusc întuneric şi toţi se agită încoace şi-ncolo. Copiii îşi strâng singuri

lucrurile, Götz apucă restul, înainte însă îi pune Svenjei prosopul de baie pe umeri.

Grija – asta-i diferenţa.

Şi apărarea.

Va apăra numai pe una. Poate să se culce cu amândouă, dar nu să aibă grijă de amândouă.

Brida o porneşte desculţă şi cu umerii arşi înapoi spre casa de vacanţă. Încă două sute de metri, încă o sută cincizeci, poate deja să vadă printre copaci casele. Vântul se transformă în furtună şi toată forţa a pierit din Brida. Ace de molid îi înţeapă tălpile şi, când un grup de copii trece alergând pe lângă ea şi unul dintre ei o îmbrânceşte, se clatină atât de tare pe picioare, încât trebuie să se aşeze.

În jurul ei furtuna vuieşte. Crengi sunt învârtejite prin aer. Se târăşte ultimii metri până la casă; ajunsă înăuntru, trage perdelele şi se bagă în pat.

Nu vrea să uite ceea ce gândeşte acum. Mai târziu, când va avea mai multă putere, o să-şi noteze.

Iubirea nu este unirea a doi indivizi independenţi care se pot retrage oricând din nou în propria autonomie. Spaţiul protejat al unei lumi paşnice, în care bărbat şi femeie decid zi de zi ce înseamnă să fie bărbat sau femeie, a făcut-o să uite că sub el există altceva. O ordine veche, a cărei necesitate este anulată numai trecător. De îndată ce s-ar apropia un pericol, s-ar reinstala pur şi simplu de la sine.

Se află perete-n perete cu Götz şi Svenja, ale căror chicoteli le poate auzi acum.

Apoi se deschide brusc uşa şi apar copiii.

— Vrem să fim cu tine, strigă ei, tata şi Svenja s-au încuiat, fac S-E-X.

Pronunţă literele separat şi se strâmbă de râs. Brida se strâmbă şi ea.

Undine se caţără la ea în pat şi începe s-o gâdile. Trece din râs în

plâns. Nu se mai poate controla. Totul tâsneste din ea.

— Mama! spune Hermine speriată.

După care copila îşi încolăceşte braţele în jurul ei.

Cu vreo doisprezece ani înainte, într-o zi rece de decembrie, gonise cu bicicleta prin oraş.

Niciodată nu parcursese porţiunea dintre locuinţă şi atelier într-un timp atât de scurt. Urechile şi mâinile o dureau de la frig, căci, de atâta emoţie, îşi uitase căciula şi mănuşile.

Götz era în magazin cu nişte clienţi. Brida i-a ignorat privirea întrebătoare. A străbătut atelierul, a scos şampania din geantă, a deschis-o şi a luat două pahare din dulăpiorul de vase de lângă chiuvetă. A curăţat masa şi a pus între pahare testul cu cele două dungi albastre. Apoi a aşteptat.

Götz s-a apropiat, s-a oprit, s-a uitat pe masă, pe test, pe dungi. Brida a putut să vadă pe chipul lui cum se instalează înţelegerea. Cum curiozitatea dispare şi o uimire serioasă i se imprimă pe trăsăturile feţei.

— Hermine, a spus Götz, dacă va fi fetiţă, s-o cheme Hermine.

Căsătoria civilă a avut loc în iunie. Părinţii lui Götz şi-au ascuns prost dezamăgirea. O căsătorie care nu se încheia în faţa Domnului nu însemna nimic pentru ei. Părinţilor Bridei le era egal. Tensiunile dintre perechile de bunici au tulburat considerabil sărbătorirea care a avut loc în cercul cel mai restrâns, dar Brida era sigură că stilul diferit de gândire şi de viaţă dintre Götz şi ea nu avea nicio importanţă.

Naşterea a întrecut efectiv orice măsură. O altă expresie n-a găsit Brida. Valurile de durere care îi străbăteau corpul îi sustrăgeau orice control. Nişte puteri violente acţionau în ea. Nu exista scăpare, ci numai această forţă primordială care aproape că-i sfâşia pântecele.

Iar apoi copilul.

Şi din nou valuri. Însă de astă dată de dragoste, calde şi moi. Şi cu ele intuiţia unui alt tip de durere.

Götz adormise lângă ea. Bebeluşa stătea într-un pat din plexiglas, iar de braţul stâng i se prinsese o brăţară de identificare, din plastic roz, cu numele ei. Dormea şi scotea sunete uşoare. Brida s-a ridicat cu anevoie şi a luat mormolocul din pătucul pe roţi. L-a pus între ea şi Götz şi l-a contemplat. „Hermine", a rostit încet, atingând palmele micuţe. Iar degetele bebeluşului au prins degetele Bridei, ţinându-le strâns.

Copilul era acum aici. Venise pentru a rămâne. Va avea nevoie de Brida. În fiecare zi, în fiecare oră.

Începuse *anul Hermine.*

Hermine plângea.

Plângea înainte de supt şi după supt, plângea la plimbare şi noaptea.

Plânsetele ei îi spulberau Bridei orice idee. La scurt timp după ce reuşea cu greu s-o facă pe Hermine să adoarmă, putea fi sigură că glasul ascuţit urma să răsune strident prin locuinţă, silind-o să-şi întrerupă lucrul tocmai început.

În prima perioadă i-au mai reuşit nişte pasaje scurte, însă curând personajele au tăcut şi s-au oprit în loc.

Copilul o solicita în întregime. Toate resursele îi aparţineau. Când necesităţile lui erau domolite pentru scurt timp, Brida se simţea atât de golită, încât nu voia nimic în afară de linişte şi somn. Pe zi ce trecea îi devenea mai clar cât de mult i se schimbase viaţa.

Libertatea fusese întotdeauna doar una aparentă, limitată temporal. Ca nişte dulciuri din care avusese voie să guste înainte să-i fie luate definitiv. Pentru generaţii întregi de femei dinaintea ei, drumurile fuseseră mai clar trasate şi mai înguste. I se păreau deodată a fi fost mai fericite. Nu trăiseră niciodată cu iluzia de a-şi putea configura ele viaţa, nu simţiseră niciodată deziluzia când uşile

deschise se închideau toate deodată. Niciuna dintre îngrădiri nu fusese în aria responsabilităţii lor proprii. Circumstanţele existenţei lor nu permiteau nimic altceva.

Brida, în schimb, alesese singură. Voise bărbatul şi copilul, şi în loc să fie mulţumită, ea voia să scrie. Mai mult ca oricând înainte, voia să scrie.

Götz pleca din nou singur spre est. Ce-i drept, nu lipsea niciodată mai mult de două-trei zile şi încerca acum deseori să găsească mobila potrivită cu ocazia desfiinţării unor gospodării prin împrejurimi; însă, chiar şi când avea magazia plină şi lucra în atelier, era plecat de-acasă până spre seară. Când se întorcea, Hermine dormea deja şi adesea Brida zăcea lângă copil, adormită şi ea. Ritmul vieţilor lor era rareori acelaşi.

La vreo trei luni după naştere, s-au iubit pentru prima dată din nou. A fost bine, nimic nu se schimbase. Seara târziu, când Hermine dormea, dorinţa lui Götz *era* cea mai puternică. Însă Brida îl dorea dimineaţa, în timpul singurelor ore din zi în care plăcerea ei nu fusese deja învinsă de epuizare.

Plânsul permanent al Herminei s-a domolit cu timpul, şi după circa o jumătate de an, Brida a început din nou să-şi lărgească aria de mişcare. Au încercat de câteva ori să meargă împreună cu copilul la o cafenea, însă Hermine urla de îndată ce căruţul se oprea. Încercările lui Götz de a imita mişcarea clătinând căruţul nu duceau la nimic. Şiretlicurile fiicei lui îl amuzau. N-avea nici cea mai mică problemă să întrerupă mica excursie şi să meargă acasă cu copilul în braţe. Brida însă era dezamăgită de fiecare dată.

Şi-a reluat studiul când Hermine a împlinit nouă luni şi a început să stea dimineţile la o bonă.

Götz fusese împotrivă. Nu se certaseră niciodată până atunci atât de tare.

El însuşi nu fusese la grădiniţă. Mama lui stătuse cu el şi cu fraţii

lui acasă până începuseră şcoala. După părerea lui Götz, aceşti ani ocrotiţi ai copilăriei au format baza pentru toată existenţa lui ulterioară. A mers atât de departe, încât să susţină că de Brida depindea dacă Hermine va deveni un om fericit sau nefericit.

Vestul şi estul au fost deodată mai mult decât nişte denumiri geografice.

Vestul şi estul erau simbolurile unui mod de trai corect şi al unuia fals.

În prima săptămână de adaptare în care a fost dusă Hermine la bonă, Brida a mai rămas cu ea, însă deja într-a doua o dezbrăca pur şi simplu în antreu, lăsând-o apoi în grija lui Miriam – o soţie de preot înaltă şi corpolentă. În fiecare dimineaţă când i-o lăsa pe Hermine, îşi spunea că face ceea ce trebuie. Şi în fiecare dimineaţă când pleca din locuinţa bonei, corpul ei se pronunţa împotrivă. Hermine o pornea de-a buşilea în spatele ei; se aşeza şi întindea braţele după ea. Plângea şi ţipa.

Uneori, Brida mai stătea câteva clipe în faţa uşii apartamentului şi asculta. Până ce nu-şi mai auzea copilul.

În timpul câştigat scump nu-şi permitea niciun fel de pauze. Ca lipită stătea la masa de lucru, învăţa pentru examenele de absolvire şi scria la romanul ei de diplomă. În anumite zile reuşea, în altele petrecea ore întregi smulgându-şi părul de pe picioare cu o pensetă.

După asemenea deraieri, avea mai mult ca oricând sentimentul de a fi o mamă rea. Pentru a-şi calma conştiinţa, se ducea s-o ia pe Hermine imediat după masa de prânz, făcând tot felul de ştrengării cu ea, apoi se întindea lângă ea în timpul somnului de după-masă, iar mai târziu o pornea cu cea mică spre atelier, pentru a-i oferi lui Götz cât mai des dovada că totul era în regulă cu copilul.

El se resemnase până la urmă cu decizia ei, însă nu lăsa loc nici unui dubiu în legătură cu ceea ce gândea.

Orice indispoziţie a copilului, orice umbră de boală, orice noapte

proastă le punea în seama faptului că Brida nu avea grijă doar ea de Hermine. Chiar şi când toate mergeau bine zile-n şir, reproşul plana în aer, nerostit.

Dezaprobarea lui avea un efect distructiv. Cu cât încerca Brida mai mult să facă totul corect, cu atât mai des aveau loc incidente care păreau a-i da dreptate lui

Götz. Uita de termene, scăpa vase din mână şi spăla rufele în apă prea fierbinte, însă abia accidentul de bicicletă cu Hermine pe scaunul copilului a dus la discuţia care ar fi trebuit să aibă loc de mult.

În acea seară, Götz a pus copilul în pat. Hermine avusese noroc – în afara unor mici julituri nu păţise nimic. Îşi sugea cu putere suzeta şi, abia când plescăitul a amuţit, a ieşit Götz din cameră şi a închis încet uşa după el.

Brida îl aştepta în bucătărie. Discuţiile serioase erau purtate întotdeauna la masa din bucătărie. Nici ea nu păţise nimic în afara unei vânătăi pe coapsă şi a două mici zgârieturi la cot şi pe umăr. Vinul roşu a amorţit durerea minoră şi i-a dat încredere. Cu onestitate şi răbdare, Götz şi cu ea găseau în cele din urmă mereu o soluţie. Se pricepeau să rezolve conflicte. Însă la sfârşitul acestei seri au rămas faţă-n faţă nedumeriţi.

Mai târziu au stat, îmbrăţişaţi în tăcere, la patul fiicei lor. Hermine respira liniştit şi regulat, iar această imagine paşnică a avut efect asupra lor. Inimile li s-au deschis. Trupurile lor tânjeau unul după celălalt.

În săptămânile care au urmat, Brida şi-a terminat romanul. Era ultima cărămidă care mai lipsea pentru încheierea studiului ei. A rugat-o pe doctoriţa de familie, doamna dr. Gabriel, să i-l corecteze, întrucât acţiunea se petrecea în mare parte în camera de gardă a unei clinici. De două ori s-au dus împreună la o cafea şi deja de la prima întâlnire, doctoriţa i-a propus să se tutuiască.

— Sunt Judith, i-a spus simplu şi a zâmbit cu surâsul ei perfect.

Şi apoi i-a explicat cu o viteză care-ţi tăia respiraţia observaţiile ei, pe care le notase deja scrupulos în text, iar ritmul în care vorbea te făcea doar să intuieşti rapiditatea gândirii ei. Brida era fascinată de Judith. Pentru prima dată în viaţă nutrea dorinţa de a lega o prietenie mai profundă.

În acelaşi timp, lucra la propunerile de schimbări ale redactoarei ei, căci, deşi nu se aşteptase, găsise uşor o editură. Nu era una dintre editurile de literatură mici, distinse, la care publicau colegii ei, nici vreuna dintre cele mari şi de renume. Era o editură la care profesorii ei strâmbau din nas, căci dădea drumul pe piaţa foarte disputată unor produse care aveau priză la publicul mare.

Nu-şi folosise niciodată până atunci zilele într-un mod atât de eficient. Cu toate că de-abia apuca să doarmă, se simţea fantastic. După multe ezitări, Götz se declarase dispus să lucreze, temporar, numai dimineţile la atelier. După-amiezile le petrecea cu Hermine, se ocupa de casă, rezolva cumpărăturile.

Ca rotile unui mecanism se îmbinau elementele, totul era plin de sens, iar într-o dimineaţă poştaşul a adus un pachet greu cu cărţi proaspăt ieşite de sub tipar.

Brida l-a deschis, a scos una şi a ţinut-o mult în mâini înainte s-o răsfoiască. Nu primise nota maximă la lucrarea ei de absolvire. Romanul, aşa fusese decizia profesorilor ei, este povestit solid din punct de vedere tehnic, însă este construit prea convenţional. Lipseşte stilul propriu clar recognoscibil, care este semnul unei înalte cerinţe artistice. Dar, din punctul de vedere al conţinutului, textul dovedeşte o cunoaştere profundă a proceselor psihologice. Pe alocuri pare scris de cineva care nu este la începutul, ci la sfârşitul vieţii. Dar ce contau astea? Îşi tinea cartea în mână, cartea ei terminată. Numai naşterea Herminei declanşase în ea un sentiment asemănător – o satisfacţie profundă cuplată cu o teamă serioasă.

Avusese voie să participe la decizia legată de alcătuirea copertei. În faţa unui fundal alb erau figurine de Playmobil. Felul în care erau plasate oglindea relaţia dintre personajele aflate în acţiune. *Model de viaţă* scria în litere negre simple pe copertă şi, deasupra, numele ei:

Brida Lichtblau.

În ziua lansării cărţii, Hermine se îmbolnăvise.

Avea febră mare, iar Götz i-a spus bonei să nu vină în seara aceea. Voia să rămână el lângă copilul lui.

Götz acceptase imediat noua situaţie. Ca de obicei, nu rostise nicio vorbă de regret. În mod obişnuit, Brida îl admira pentru asta. Lucrurile se schimbau; însă, în loc ca el să se plângă, li se adapta. Nu părea să existe vreo rezistentă în el.

Numai că această seară nu era o seară oarecare. Urmau să vină oameni străini pentru a o asculta pe Brida citind din cartea ei. Era naşterea unei persoane publice; va trebui să se expună şi să se prezinte fără apărare.

Ar fi avut nevoie de Götz în seara aceea.

Dar totul a decurs extraordinar şi fără el. Rândurile de scaune din librărie erau ocupate toate şi, când Brida a început să citească şi şoaptele şi murmurul din public au încetat, s-a simţit plină de vitalitate şi energie. Microfonul a intensificat calităţile glasului ei profund, puţin aspru şi nu s-a poticnit nici o singură dată. Ulterior a dat autografe pe cărţi, a răspuns la întrebări şi a constatat uimită că-i plăcea această atenţie ce i se acorda.

Dezamăgirea că Götz nu era lângă ea se preschimbase de mult în uşurare. Felul său liniştit, superior, de a fi o împiedicase de atâtea ori să iasă din sine însăşi.

Mai târziu, pe înserate, s-au plimbat prin oraş: librăreasa Paula Krohn, redactoarea editurii, reprezentantul editorial pentru Germania centrală, Judith şi fostele colege Alma şi Xandrine. Au mâncat într-un restaurant de excepţie şi, după ce lumea şi-a luat

rămas-bun, Judith a fost cea care a propus să nu încheie încă seara.

S-au dus ele două prin baruri. Au flirtat, au acceptat să li se ofere băuturi şi, când Judith şi-a ales un bărbat pe care intenţiona să-l ia cu ea, Bridei i s-a făcut dor de Götz.

Ziua următoare a petrecut-o într-o ceaţă formată din greaţă şi oboseală şi după încă o zi a constatat că era din nou gravidă.

Furtuna din Hollershagen a trecut. Copiii au fugit din nou afară, soarele încălzeşte poienile ude şi, în aburul care se înalţă peste tot, roiesc mii de insecte.

Ceva trebuie să se întâmple. Brida mai are încă opt zile de concediu în faţa ei... Opt zile lungi în care trebuie s-o audă, s-o vadă şi s-o miroasă pe Svenja. În care trebuie să suporte cum mâinile mici, puternice, de fizioterapeută, ale Svenjei ating trupul lui Götz.

Iese pe terasă şi ascultă. Cu toate că este încă devreme după-amiază, bea vin şi fumează. Vrea să simtă cum otrăvurile îi pătrund în corp, cum plămânii încearcă să descompună gudronul, cum ficatul se luptă cu alcoolul, cum pielea se fanează şi părul încărunţeşte. O cuprinde o plăcere stranie. Plăcerea decăderii şi distrugerii.

Alături se deschide uşa. Svenja apare pe terasă. Părul ei este ud, un parfum de fructe adie înspre Brida. Se întinde, o face alene. Expresia mulţumită de pe chipul ei este mărturia unui futai bun.

Bridei nu-i este ruşine de gândurile vulgare.

Timpul ruşinii a trecut. Timpul minciunilor, de asemenea.

Ceva trebuie să se întâmple.

Anul Undine are puţine amintiri.

De scris n-a scris nimic.

În schimb a alăptat, şi a gătit, şi a mâncat mult.

Şi a alăptat, şi a gătit, şi a mâncat.

Şi a mers la locuri de joacă şi a ridicat-o pe Hermine pe leagăne şi

a ajutat-o pe tobogane, purtând-o în acest timp pe Undine în spinare.

De citit n-a citit nimic.

În schimb a dormit mult, doar că mereu în reprize prea scurte.

Şi s-a certat mult, fiindcă Götz era calm, iar ea nu era. Fiindcă el era răbdător, iar ea nu era.

Undine venise în momentul greşit. Ca o mână mare şi grea, venirea ei îi apăsase Bridei, după ce luase o gură de aer rapidă, din nou capul într-o apă întunecată.

Şi pe urmă a venit *anul Judith.*

Prietenia ei semăna cu o iubire delicată.

Înaintea întâlnirilor cu ea, Brida se făcea frumoasă, aşa cum se aranjase la început când se vedea cu Götz, iar emoţia ei dinaintea revederii se asemăna cu surescitarea pe care o simţise la început cu el.

Dacă Judith anula întâlnirea, Brida era profund dezamăgită.

Energia pe care o emana Judith i se transmitea nemijlocit. După o întâlnire cu ea, Brida reuşea să scrie în ciuda copiilor. Rezista în faţa distragerilor obişnuite, concentrându-se mai bine şi fiind mai eficientă; această influenţă pozitivă o îmboldea pe Brida să se vadă tot mai des cu prietena ei.

Capacitatea lui Judith de a sesiza o situaţie în câteva secunde, de a o analiza şi de a veni cu o soluţie, a îndemnat-o pe Brida să se lase complet în seama judecăţii acesteia când ajungea în stări de epuizare totală.

Din perspectiva lui Judith, Götz era problema. Considera că el o îngrădea pe Brida, că reteza aripile individualităţii ei şi nu-i aprecia creaţia artistică în suficientă măsură. Voia s-o degradeze la nivel de femeie casnică şi-şi punea interesele proprii peste cele ale soţiei lui. Şi deşi ea simţise că nu era aşa, că adevărul se afla în altă parte, nu obiectase, ba chiar îl descrisese pe Götz ca fiind gelos, posesiv şi meschin. Şi nici când Judith făcuse ochii mari şi expresia feţei ei

devenise glacială, nu-l apărase, iar când Judith îi spusese: „Părăseşte-l. Nu este bun pentru tine”, Brida tăcuse.

Götz mirosi primejdia. Cu toate c-o întâlnise pe Judith doar de câteva ori şi că de obicei se abţinea să facă aprecieri, folosi de astă dată cuvinte clare. Era o creatură egocentrică, incapabilă de dragoste, distrugătoare şi rece. Numai că duritatea lui nu făcu decât s-o întărâte pe Brida, mânând-o tot mai mult spre Judith. Şi când el o rugă pe Brida să nu se întâlnească atât de des cu ea, pentru că după aceste întrevederi se întorcea de fiecare dată schimbată, îndoielile pe care le nutrea Judith părură să se confirme.

Hermine avea patru ani, Undine tocmai împlinise doi, când Brida l-a întâmpinat într-o seară pe Götz spunându-i că nu mai suporta mărginirea acestei vieţi.

Nu se văzuseră de aproape trei zile. De la un prieten din anii în care călătorise pentru a se specializa calfa, Götz aflase despre desfiinţarea unui magazin mare de antichităţi, nu departe de oraşul său natal, Stuttgart, împreună cu noul său colaborator pe care-l angajase de curând, se dusese în sudul Germaniei; umpluseră ochi camioneta şi-i vizitaseră apoi pe părinţii lui Götz.

Brida acceptase necesitatea acestei situaţii, deşi momentul era nefavorabil. Trebuia să termine o povestire pentru o antologie, Hermine suferea de o conjunctivită purulentă, iar Undine spunea „Nu!” la orice. În ajunul întoarcerii lui, Judith venise pe la ea, şi rezultatul acestei discuţii îndeajuns de alcoolizate Götz l-a aflat încă înainte să-şi fi scos pantofii şi să-şi fi atârnat haina în vestibul.

Götz a ascultat fără s-o întrerupă. A urmat-o în bucătărie, s-a aşezat la masă şi a lăsat-o să vorbească; dar, cu cât spunea mai multe, cu atât i se părea mai mult Bridei că vorbele lui Judith se amestecă printre ale ei şi, când a început să retragă din ele şi să-şi atenueze reproşurile, el a ridicat mâinile în semn de refuz de a mai asculta.

Se gândise ea oare vreodată că vrea prea multe? o întrebă apoi, şi

glasul îi tremura. Crezuse oare că putea avea orice, fără a renunţa la nimic, fără nicio îngrădire? Se gândise chiar serios că putea să aibă copii, şi artă, şi cultură, şi prieteni, şi bărbat, şi sex, şi timp pentru citit, şi timp pentru trândăvit, şi refugieri spontane, şi cine mai ştie ce fără a plăti un preţ?

— Eu ţin întotdeauna seamă de orice! uriaşe ea.

— Toate la timpul lor, Brida, spusese el.

După care n-a mai vorbit zile întregi.

Mai întâi s-a refugiat la Judith.

Îşi vedea copiii după-amiezile, mergea cu ei în parc la locul de joacă sau la bazin, la o îngheţată sau la cinema, îi aducea acasă pentru masa de seară şi se întorcea să doarmă în apartamentul prietenei.

Camerele străine, goale şi reci, aveau un efect tămăduitor. Dormea bine. Nimic n-o presa, nimic n-o îngrădea. Nu trebuia curăţată nicio murdărie, nu trebuiau rezolvate rufele. Nimeni nu cerea nimic de la ea.

Serile şi le petrecea pe canapea lângă Judith. Beau vin, mâncau măsline, brânză, uscătele şi biscuiţi şi se uitau ce apăruse nou pe portalurile online pe care le frecventa Judith des. Pe website-urile pieţelor de cai, pe Judith o interesau înălţimea la greabăn, rasa şi vârsta animalelor şi cât erau de dresate pentru călărie, pe site-urile de *dating* verifica înălţimea, vârsta, profesia şi hobbyurile bărbaţilor.

Diferenţa i se părea Bridei nesemnificativă.

Uneori uita de copii pentru scurt timp.

Atunci hoinărea prin oraş, scria în vreo cafenea câteva cuvinte, se plimba, mergea la expoziţii, cotrobăia prin anticariate, se ducea la cinema în mijlocul zilei şi viziona locuinţe. Însă întâlnirile cu agenţii imobiliari puneau capăt uşurinţei de a privi lucrurile. Întrebările legate de venit şi de numărul de copii o sileau să vadă realitatea în faţă. Primise o bursă care o eliberase timp de o jumătate de an de

grija banilor, dar ea se termina curând. Una nouă nu era la orizont. Proiectul actual de carte se afla într-un stadiu care nici nu merita să fie menţionat.

Dar Götz n-ar lăsa-o baltă. Dacă ar mai scrie din când în când pentru revistă, dacă şi-ar termina cartea rapid şi ar negocia un avans bun, şi-ar mai asigura încă un an sau doi.

Pentru a discuta strictul necesar cu Götz, se ducea la el la atelier. El avea cearcăne mari sub ochi şi nu-şi dădea niciun fel de osteneală să fie amabil. Asculta tăcut lungile ei explicaţii. Nu replica nimic, nu întreba nimic, aştepta să termine, dădea din cap şi o însoţea până la uşă.

Copiii însă o întrebau zilnic când se-ntoarce acasă. Niciodată nu-şi puneau problema lui *dacă,* ci numai a lui *când,* iar Brida evita subiectul şi vorbea despre un loc nou în care să locuiască şi despre o aventură şi o cu totul altă viaţă. Auzind asta, Hermine a spus imediat şi foarte hotărâtă, „Nu!”

Nu voia ceva nou. Iar pe urmă a repetat întrebarea obişnuită:

— Când te-ntorci acasă?

Nu o singură dată a analizat Brida posibilitatea de a lăsa copiii, de a dispărea şi de a începe o viaţă cu totul nouă. Cu un alt bărbat, într-un alt oraş, ca scriitoare, nu ca mamă care scrie.

Dar imaginile rămâneau pale şi îşi pierdeau forţa de atracţie de îndată ce fetele alergau spre ea când ieşeau de la grădiniţă.

Când Judith nu lucra, era la calul ei sau făcea sport. Cunoscând mai îndeaproape viaţa cotidiană a lui Judith, Brida a fost deziluzionată. Libertatea acesteia i s-a părut deodată fără sens. Nimic din locuinţa ei nu cerea o prezenţă – nicio plantă, niciun animal, nici un alt om; aceasta era numai o bază, un loc de decolare şi de aterizare, un spaţiu de depozitare. Aici nimeni nu era sărbătorit, aici nu se jucau copii.

Pianul negru Bechstein stătea în living, cu capacul închis. Nici

măcar o dată n-a auzit-o pe Judith cântând la el. O canapea liliachie domina restul camerei, altminteri aproape goală. Canapeaua era deopotrivă loc de stat jos, de mâncat şi de lucrat. Adesea însă, Judith şedea turceşte pe parchetul gol.

Dedica mult timp înfăţişării ei. Cosmeticalele din baie erau scumpe, iar rezultatul vorbea de la sine. Pielea curată, netedă şi părul strălucitor o făceau pe Judith să arate mereu proaspătă. Cu toate că Brida era mai tânără, comparativ cu Judith se simţea îmbătrânită şi sleită. Cearcănele de sub ochi nu-i dispăreau niciodată.

De câteva ori a luat Audi-ul negru al lui Judith. Gonea pe autostradă cu peste două sute de kilometri la oră, ascultând la nimereală din colecţia de muzică clasică de acolo. Ţinta era chiar drumul în sine. Uneori se oprea undeva şi o pornea pe jos de-a lungul unui râu, printr-un sat, într-o pădure. Întrebarea chinuitoare dacă aruncase degeaba totul cât colo, dacă avusese nevoie numai de o pauză, îi făcea capul să explodeze la fiecare pas.

După vreo trei săptămâni, atmosfera dintre ele devenise tot mai tensionată. Judith se întorcea în fiecare zi tot mai târziu acasă şi uneori nu apărea deloc. Era timpul ca Brida să plece.

La începutul celei de-a cincea săptămâni, s-a întors acasă.

Se dusese să-i ia pe copii deja la prânz.

Căscaseră împreună gura prin piaţa fermierilor, cumpăraseră pepene verde, căpşuni şi pâine proaspătă, păstrăv afumat, unt făcut în casă şi cartofi noi. În drum spre casă au cântat cântece şi fetele au ţinut-o tot timpul de mână.

Mai întâi, Götz n-a comentat deloc prezenţa ei. A mâncat prăjitura de rubarbă pe care o făcuse pentru el, s-a ţinut de strengării cu copiii şi a ascultat mai târziu, când Hermine şi Undine se jucau în grădină, explicaţiile şi scuzele Bridei. Când i-a promis că nu-şi va mai părăsi niciodată familia, el a clătinat din cap şi a spus:

— Lasă astea!

În zilele următoare, Brida izbucnea adesea în lacrimi. Abia acum, când stăteau cu toţii împreună la masă, când copiii erau mulţumiţi şi Götz o atingea în treacăt, înţelegea Brida ce sacrificase. Iar acum, cu mintea cea de pe urmă, veni şi teama.

Se culcau în fiecare zi împreună şi Brida nu se mai sătura de atingerile lui. Îi ducea la prânz la atelier o mâncare gătită de ea, ţinea locuinţa curată, îngrijea grădina, se juca, construia şi meşterea cu copiii, cu toate că asta o plictisea îngrozitor.

El nu voia să audă, însă ea îl asigura iar şi iar cât de rău îi părea şi cât de mult îl iubea.

Si-asa era. Îl iubea.

Săptămânile despărţirii îi păreau a fi un vis urât, iar anul care a urmat l-a denumit după el.

A avut o noapte infernală. Ce se întâmplă aici n-are nimic comun cu o vacantă.

Încă tot n-a învătat cum să-şi domine frica şi disperarea. În timpul zilei, gândul la moarte se dovedeşte de ajutor, însă noaptea, gândurile de moarte duc numai la dorinţa ca aceasta s-o ia odată.

Hermine şi Undine dorm adânc şi candid. Cum nu s-au putut înţelege în legătură cu împărţirea paturilor duble suprapuse, stau amândouă în patul de sus. Acolo unde este capul uneia, sunt picioarele celeilalte. Inspiră şi expiră, inspiră şi expiră în acelaşi timp.

Brida iese din cameră pe vârfuri şi se mai întinde o dată. Tremură de frig şi inima ei bate ca nebuna.

Cât timp poate să bată aşa? Cât timp poate inima să reziste la acest ritm? Această inimă o va omorî. Se va opri. Pur şi simplu. Într-un moment de presupusă siguranţă.

Nu este o inimă bună. Este o inimă stricată şi stupidă. A urmat căi greşite şi s-a lăsat ademenită de glasuri false. Se va opri întrucât merită să se oprească.

Şi copiii dorm nebănuind nimic.

Şi Götz doarme nebănuind nimic.

Şi nimeni nu vine ca să-i alunge frica.

Se luminează de ziuă. Dinspre pădure latră un câine, şi ultimii lilieci se întorc din zborul lor nocturn în adăpostul întunecat din spatele căptuşelii de lemn a casei de vacanţă. Existenţa lor tăcută în umbră i se pare mai agreabilă decât cântecul îmbiind la fericire al păsărilor.

Trebuie să vorbească cu Götz. Să facă o ultimă încercare.

Ce are ea de pus în balanţă cântăreşte mai mult decât ce are Svenja. Doi copii comuni şi cel mai bun sex din viaţa lui. Nu i-a spus el că sexul nu mai poate să fie cu nici o alta aşa cum e cu ea? Că doar cu ea poate să-şi depăşească limitele? O să-i aducă aminte de asta.

O să-i amintească de jertfa de la începutul relaţiei lor şi de jertfa ei de astăzi. Să fie a doua, să fie cea trecută sub tăcere de el – a suportat de dragul lui şi acceptă acum din nou. Însă locul ei legitim este alături de el.

O să-i aducă aminte de vremurile bune şi o să-şi ceară scuze pentru cele rele.

Nu va promite nimic. De prea multe ori deja şi-a încălcat promisiunile. Cele nepromise îi vor arăta lui cât de serios priveşte ea lucrurile. Cele nespuse vor spune de fapt totul. El este atent. Va pricepe.

Inima i se calmează. Cântecul păsărilor nu mai sună ca un cântec de batjocură la adresa suferinţei ei.

Iarba umedă a pajiştii este plină de broscuţe care mişună încoace şi-ncolo. Se duce cu picioarele goale în mijlocul vietăţilor cafenii şi reci. Se apleacă, ridică una şi-o cuprinde cu palmele. Animăluţul secretă un lichid. Picioruşele vor să sară, dar n-au cum. Brida tine mai strâns creatura speriată.

Să vină cineva s-o cuprindă şi pe ea cu braţele.

Se întoarce şi se uită la ferestrele casei învecinate. Obloanele sunt coborâte, uşa este închisă.

Dorm? Sau fac copilul despre care vorbea el? Se revarsă el chiar în această clipă în pântecele ei primitor? Oare este aceasta clipa în care destinul ia o întorsătură? Sau este ea cea care-i poate da o întorsătură? Trebuie numai să sune, trebuie să tulbure actul sexual, întrerupând ceva ce i-ar lega pe viaţă.

Şi-ar dori acum să rupă picioruşele animăluţului. Dorinţa este atât de puternică, încât pur şi simplu lasă broasca să cadă şi aleargă înapoi în casă.

Fără el nu vrea să trăiască.

A uitat cum e să fii singur.

Cu mâini tremurânde umple cu apă încălzitorul electric şi pune nişte cafea măcinată într-o ceaşcă. Doar că după aceea iese, fără să-şi fi turnat cafeaua, numai în cămaşă de noapte afară. Face acei câţiva paşi până dincolo şi pune degetul pe sonerie.

Brida fusese sigură că nu-şi va repeta greşeala.

Trecuse un an îmbelşugat de când Götz şi cu ea se regăsiseră.

Pe Judith o mai întâlnea doar rareori. Fuseseră o dată împreună la un concert la *Gewandhaus 31 ,* de câteva ori într-un bar, însă sentimentul straniu de a trebui să se justifice faţă de ea, de a i se părea că este o laşă, o făcea pe Brida să ţină distanţa.

Când fetele erau la grădiniţă, ea lucra, însă de fiecare dată când personajele începeau să prindă viaţă, când ar fi putut să le urmeze, se apropia momentul în care trebuia să se ducă să le ia.

Ca majoritatea familiilor tinere, Götz cu ea se descurcau şi ei singuri, fără ajutor. Circa cinci ore de mers cu maşina îi despărţeau de părinţii lui Götz, aproape patru ore erau până la casa ei părintească. O dată pe an, o vacanţă de iarnă în sudul Germaniei, o dată pe an, o vacanţă de vară la Mecklenburg, precum şi câte două

31 Renumită sală de concerte din Leipzig.

vizite ale bunicilor la Leipzig erau singurele momente pe care Hermine şi Undine le petreceau cu ei.

Brida a trăit ca în ceaţă zilele dinaintea despărţirii definitive.

Două tentative pline de elan de a se retrage câteva zile pentru a scrie dăduseră greş. De două ori îi garantase Götz că va putea avea aceste răgazuri. De ambele dăţi îi împiedicaseră însă nişte comenzi pe care Götz nu le putuse respinge, pentru că le trebuiau acele încasări şi el nu voia să piardă nişte clienţi pe care-i avea de ani de zile.

Banii îi câştiga el. De când cu avansul pentru primul ei roman şi câştigurile de pe urma lecturilor publice, Brida nu contribuise cu nimic esenţial la venitul familiei. Ajutorul bănesc de la părinţii ei, primit de fiecare dată la naşterea fetiţelor, fusese cheltuit de mult. Götz ducea singur povara. Dar nu se plângea.

Pe Brida o înfuria că el era atât de uşor de mulţumit.

Calmul lui îi stârnea mânia. Lipsa lui de pretenţii o făcea pe ea să vrea mai mult.

Brida îi cunoscuse într-un bar pe primul bărbat care-i lăuda tocmai acele însuşiri pe care Götz le critica. Legătura le-o făcuse Judith, care reuşise asta fără efort – un zâmbet cu capul lăsat pieziş şi aruncându-şi părul pe spate, şezând picior peste picior. Numai Brida vedea dispreţul din ochii ei din cauză că iarăşi fusese prea uşor. Judith se dedicase apoi însoţitorului lui, lăsându-l pe el în seama Bridei.

Acest bărbat de al cărui nume nu-şi mai aminteşte fusese impresionat. Copii, şi soţ, şi scris – cum mergeau toate împreună. Şi el scria, dar nu-şi putea imagina să mai realizeze şi altceva pe lângă asta. Nu numai că manifestase înţelegere pentru impacientarea şi furia care clocoteau uneori în ea, ci le definise ca semn al unei personalităţi vitale de artist. Nu-l mai revăzuse, dar uiterior se gândise adesea la discuţia dintre ei.

Al doilea bărbat a fost M.

La serbarea de vară de la grădiniţă, ea nici n-ar fi trebuit de fapt să fie de faţă. Avusese de gând să scrie, undeva departe de Götz şi copii, însă iarăşi intervenise ceva.

I se încrucişase deja de mai multe ori drumul cu al lui M., de obicei după-amiază, la ora la care veneau să ia copiii de la grădiniţă. Iar acum şedea lângă ea pe marginea lăzii cu nisip şi butona pe mobil.

Fiul lui stătea cu picioarele depărtate şi nehotărât în faţa castelului pe care-l construise Undine. Îşi mesteca buza de jos, ţinea o lopăţică în mână şi părea că-l frământă nişte gânduri serioase. Şi apoi, brusc de tot, şi-a luat avânt, a sărit şi a aterizat în mijlocul castelului.

În loc să se înfurie, Undine l-a privit întrebător. A oftat, a ieşit din lada cu nisip şi s-a aşezat pe un leagăn. De acolo a urmărit ce s-a întâmplat în continuare.

În acest moment semăna atât de mult cu Götz, încât Brida nu-şi putea întoarce privirea de la ea. Superioritatea ei se vedea mai ales în expresia feţei. Plăcerea băiatului de a distruge opera ei declanşa în ea eventual curiozitate şi milă. Nu simţea nevoia să răspundă cu aceeaşi monedă. Forţa ei rezida în acceptarea pe loc a situaţiei şi trecerea la un alt joc. Brida simţea cum creşte furia în ea. Numai că nu băiatul o înfuria, ci propriu-i copil.

M. Se scuză.

— Ce te-a apucat, Linus? se răsti la fiul lui.

Şi-l prinse strâns de braţe.

— Nu ştiu de ce a făcut asta, spuse apoi, după ce Linus se desprinsese din strânsoarea lui şi fugise.

Picioarele lor goale se atinseră în lada cu nisip. El purta nişte pantaloni albaştri de in şi o cămaşă albă străvezie. Îşi scosese şlapii din piele fină.

Era una dintre acele zile de vară care-i plăceau atât de mult Bridei – liniştită şi-atât de călduroasă, încât a purta haine ţinea exclusiv de decenţă, nicidecum de necesitate.

Privirea lui era directă, fără a părea necuviincioasă.

— Ştiu cum pot să repar lucrurile, spuse el, scoase o carte de vizită din portmoneu şi i-o dădu. Săptămâna viitoare deschidem o expoziţie nouă. Veniţi, vă rog. După aceea bem împreună un pahar cu vin.

— O să văd, spuse ea, iar el zâmbi şi dădu din cap.

Femeia extrem de ştearsă, care se aşează acum lângă el în lada cu nisip, purta aceeaşi verighetă ca el – simplă, din aur alb mat.

— Ce bine-mi pare să vă cunosc, îi spuse Bridei, v-am citit romanul. Îmi place foarte mult.

Nici urmă de jenă nu se vedea în ochii lui, niciun gând de a da înapoi. Ea a înţeles ce spunea privirea lui.

În zilele următoare, s-au ivit îndoielile. Fusese M. Numai amabil? Le zâmbea tuturor în acest fel?

În seara vernisajului, a fost uşor să plece de acasă. Götz era bucuros să petreacă nişte timp cu copiii şi să se poată băga devreme în pat. Era epuizat după nişte zile de muncă de câte douăsprezece ore.

Când a intrat Brida în galerie, a fost sigură că înţelesese greşit scena petrecută la grădiniţă. M. Era înconjurat de oameni. Arăta fantastic şi-şi pusese un braţ în jurul unei tinere, despre care a aflat mai târziu că era artista ale cărei fotografii atârnau pe pereţi. În timp ce Brida privea imaginile de dimensiuni mari, se gândea că e o proastă. Nici nu înţelegea mesajul imaginilor, care aveau toate ca obiect aceeaşi masă, nici nu pricepea ce-o mânase încoace.

Încet şi încercând, pe cât se poate, să nu atragă atenţia, a luat-o în direcţia ieşirii, a trecut, înghesuindu-se pe lângă cei care intrau, şi-a aprins afară o ţigară şi s-a rezemat obosită de zidul unei clădiri vechi de fabrică. A închis o clipă ochii. Când i-a deschis din nou, M. Era postat în faţa ei. Foarte aproape, cu mâinile băgate în buzunarele pantalonilor, vizibil bucuros.

Primul sex într-o cameră de hotel a fost năvalnic. Era o zi de luni,

M. Avea liber, galeria era închisă.

Fără vreo vorbă urcaseră cu liftul şi se duseseră în cameră, se dezbrăcaseră şi se aruncaseră unul peste celălalt.

Nu l-a putut privi însă; era ceva prea intim. M. I-a întors capul spre el aproape cu forţa. Iar ea plângea, eliberându-se din strânsoarea lui.

— Regreţi? o întrebă.

Ea răspunse:

— Nu, nu-i asta, şi se apăsă cu spatele de burta lui, îi luă braţul şi-l puse în jurul ei.

Îi povesti şi lui cât de mult o împiedica viaţa ei cu copiii să scrie şi cum creşterea celor mici nu-i era îndeajuns, căci scopul vieţii ei era un altul.

El râse amar. Ar fi vrut, îi spuse, ca soţia lui să aibă măcar urma acestei dorinţe. De când era fiul lor pe lume, pentru ea nu mai exista altceva în afara copilului.

Şi Brida se lipi mai tare de el, iar ceea ce spusese el suna ca invitaţia la o viaţă mai bună.

Ea era un teren rodnic pentru cuvintele lui în această primă după-amiază comună, precum şi în toate cele care au urmat. Conştiinţa ei a rămas ciudat de curată.

— Tu şi cu mine, spunea M., suntem oameni liberi. Rămânem când vor să ne dea drumul, iar când vor să pună stăpânire pe noi, plecăm.

O compara cu plantele într-un pământ uscat şi cu animalele în spatele gratiilor. Îi ţinea în acest timp mâna şi se uita la inelul de pe degetul ei.

— Arta şi căsnicia burgheză funcţionează prost împreună, spunea el.

Îi zicea că trebuie să trăiască şi să facă experienţe. Ceea ce nu vede şi nu simte, nici n-ar putea descrie cu însufleţire.

Iar apoi au constatat cât de minunat se înţelegeau unul pe celălalt

şi cât de mult bine îşi făceau reciproc. Şi, cu fiecare întâlnire, distanţa se mai micşora puţin şi despărţirile păreau mai grele.

Întâlnirile cu M. Aveau loc exclusiv ziua, când copiii erau la grădiniţă şi Götz lucra la atelier. Când se întorcea el seara acasă, Brida înlăturase toate urmele. Atunci părul împletit era din nou aranjat ca o coroniţă în jurul capului, mâinile erau preocupate cu tăiatul legumelor, iar gândurile, aparent, cu copiii.

Götz nu observă nimic. Era prietenos şi dedicat, şi tocmai acest comportament impecabil i se părea ei de nesuportat. Şi când, într-o seară de vară înăbuşitoare, i-a adus un buchet de flori de câmp de pe Jahrtausendfeld32, Brida a simţit o presiune în piept, care aproape că a sfâşiat-o. Era de parcă Götz ar fi ridicat standardele tot mai sus. Iar ea însăşi s-ar fi scufundat tot mai jos.

A pus florile în vază, s-a dus pe balcon şi a plâns în tăcere. Jos, copiii se jucau între tufele de trandafiri pe care Brida le plantase aici în prima lor vară. Hermine a desfăşurat furtunul de udat grădina şi a stropit-o pe Undine, care şezuse până atunci în iarbă şi culesese păraluţe. Amândouă chicoteau încântate.

Brida s-a întors în bucătărie înainte ca ele să apuce să se uite în sus spre ea. Toate uşile şi ferestrele locuinţei erau deschise; Götz încercase să facă puţin curent, însă aerul nu se mişca. Pe masă roiau muşte în jurul pepenelui verde tăiat, mai mulţi gândaci de turbă se rătăciseră pe-acolo şi zburau bâzâind dezorientaţi, lovindu-se de dulapuri şi geamuri. Îl auzea pe Götz în baie, făcând dus, şi dintr-odată a-nţeles că fericirea îi era dăruită din plin chiar în acea clipă.

În dimineaţa următoare, Götz a dus copiii la grădiniţă. Brida a lăsat vasele pe masa din bucătărie, a ignorat muntele de rufe murdare din baie şi s-a aşezat cu laptopul şi o cană cu cafea pe

32 Teren în Leipzig, în cartierul Plagwitz.

balcon. Acolo a fumat o ţigară, a luat decizia să nu-l mai revadă pe M. Şi a deschis un document nou.

A ales ca tidu de lucru *Vânători şi vânaţi* şi a început să scrie.

Din prima propoziţie a rezultat o a doua, şi aşa a continuat totul ca de la sine, până ce a sunat telefonul. Undine vomitase, Hermine era palidă şi se plângea şi ea de dureri de burtă, i-a spus directoarea căminului de zi pentru copii. Fetele trebuiau luate imediat şi aveau voie să vină din nou la grădiniţă când aduceau o adeverinţă medicală despre starea sănătăţii lor. Probabil că era vorba despre rotavirus.

Era puţin după ora zece dimineaţa. Grădiniţa avea şi numărul lui Götz. Dacă totul ar fi decurs bine, Brida ar mai fi putut lucra încă patru ore şi jumătate. În ziua aceea şi în următoarele două de-abia şi-a dat seama ce *i* se petrecea în jurul ei. Îngrijea copiii ca o somnambulă, le spăla paturile şi cămăşile de noapte după fiecare vărsătură şi diaree la care nu reuşiseră să ajungă până la toaletă. O însoţeau personajele romanului care tocmai se înfiripa, iar copiii erau prea bolnavi şi prea slăbiţi pentru a se mira că mama lor vorbea cu oameni invizibili.

În a patra zi, când Hermine şi Undine s-au simţit bine din nou, a început sfârşitul de săptămână, şi virusul a izbucnit şi la ea. Două zile a vomitat, a avut diaree şi febră, târându-se din dormitor în baie şi înapoi. Götz venea la ea cu ceai şi dezinfecta toate obiectele pe care le atinsese Brida. Şi, într-adevăr, el a fost cruţat de boală.

Ziua de luni a mai petrecut-o în pat, iar marţi, când şi-a tras scaunul aproape de masa de lucru, a deschis laptopul şi a aruncat o privire, ca de obicei, asupra portretului înrămat al lui Garson Mecullers33, şi-a pus degetele pe tastatură şi a aşteptat.

Nu s-a întâmplat nimic.

A privit fix ecranul şi a citit paginile scrise deja.

Nimic.

---

33 Carson McCullers (1917—1967) — scriitoare americană.

Transpira şi tremura şi a avut brusc senzaţia stranie de a nu mai fi ea însăsi. Ambianta familiară a balconului ei, a locuinţei şi a grădinii i s-a părut străină, şi în toiul acestei percepţii schimbate, M. l-a trimis un mesaj obscen pe mobil.

Brida a râs mai întâi, apoi a plâns, apoi gândurile ei au devenit tulburi şi în final confuze. Craniul părea să-i plesnească. Voia să ţipe, dar n-a ieşit decât un geamăt, care n-avea nimic comun cu glasul ei. Tremura acum atât de tare, încât s-a ţinut cu ambele mâini de marginea mesei, gândindu-se: asta-i o criză de nervi.

N-a ştiut mai târziu să spună cât au durat plânsul şi tremuratul, întrucât şi simţul timpului îi dispăruse atunci. A zăcut în pat până după-amiază, cu perdelele trase, şi când a venit ora de a lua copiii de la grădiniţă, l-a sunat pe Götz şi i-a spus că trebuie să se ducă el.

Abia la ora cinei s-a ridicat iarăşi din pat. A stat cu Götz şi copiii la masă, dar n-a înghiţit nicio firimitură.

Imediat după masă, Götz a dus copiii în pat, le-a pus o carte audio şi s-a întors în bucătărie, unde Brida tot mai şedea pe scaun. Götz a umplut două pahare cu vin alb, a pus în fiecare nişte cuburi de gheaţă, a mutat scaunele pe balcon şi a adus o scrumieră pentru Brida.

Apoi a ascultat, a dat din când în când din cap, a mormăit de mai multe ori: „înţeleg", dar a renunţat, după ce Brida i-a urlat:

— Naiba să fie de treabă, asta chiar că nu poţi să înţelegi!

Ar fi trebuit să-i fie clar că existau doar două ieşiri din această discuţie: consecinţa uneia din ele însemna sfârşitul, iar aşa ceva Götz nu va accepta, era sigură de asta.

Götz îi vorbea în stilul său calm obişnuit. Superioritatea lui nu era una intelectuală, în acest domeniu ea-l învingea fără efort. Superioritatea lui se întemeia mai degrabă pe o stabilitate emoţională. Lui Götz nu-i venea greu să procedeze aşa cum era bine pentru el. Îşi cunoştea limitele şi nu le depăşea.

Fireşte că nu voia nefericirea ei, i-a spus, şi era foarte conştient că pentru Brida copiii nu puteau fi singura misiune în viaţă. Nu era tipul acela de femeie. Brida simţi dezamăgirea în fiecare vorbă a lui.

— Dar? îl întrebă.

El îşi împreună mâinile şi le puse pe masa care se afla între ei. Privirea lui Götz o evită, dar glasul său era ferm.

— Cum îţi închipui aşa ceva? Eu nu mă pot ocupa jumătate din timp de copii. Este imposibil.

Maxilarul său inferior se crispă şi muşchii îi tresări tă.

— Atelierul şi magazinul sunt baza materială a traiului nostru. Trebuie să te împaci cu ideea că eşti nevoită să renunţi pentru un timp la scris şi, dacă nu poţi accepta asta, atunci trebuie să ne despărţim.

Ar fi existat oară o altă cale?

Această întrebare şi-a pus-o adesea ulterior.

Au mai urmat alte câteva discuţii pe aceeaşi temă, dar tot fără rezultat, şi un nou aspect al lui Götz a ieşit la iveală. Îi vorbea cu amărăciune despre faptul că atunci se despărţise din cauza ei de Malika. Pentru că nu se putuse gândi decât la ea. Pentru aceste afurisite plăceri trupeşti. Pentru că într-un moment în care tocmai începuse s-o uite, ea dăduse iar buzna în viaţa lui, înstăpânindu-se acolo cu cele trupeşti. Şi când colo, Malika fusese exact femeia care-şi dorise tot ceea ce Brida respingea.

Soluţia asupra căreia au căzut de acord se numea „modelul cuibului”.

Ei se despărţeau, dar copiii rămâneau în casă şi numai părinţii locuiau acolo cu schimbul. Când Brida locuia cu fetele, Götz dormea în atelier, iar pentru zilele în care ea nu avea copiii, Brida închiriase o cameră într-o locuinţă cu mai mulţi locatari şi menaj comun.

În momentul în care au căzut la învoială, s-a întâmplat ceva ciudat. Mândria de a fi acţionat cu maturitate şi înţelepciune şi de a fi încheiat în sfârşit un compromis ca acesta i-a făcut să deschidă o

sticlă cu şampanie şi să se culce împreună.

Sexul a fost mai intens ca oricând. El a reuşit s-o înalţe pe culmi noi.

Totul părea iarăşi posibil.

O singură dată s-a mai întâlnit cu M. Nu mai avea nevoie de el.

Pentru acest an a fost uşor să găsească un nume. L-a numit după ea însăşi.

Degetul ei stă lipit de butonul soneriei. Îşi vede imaginea oglindită de uşa vitrată. O nebună în cămaşă de noapte. Indiferent ce ar zice în această ţinută, Götz n-ar putea s-o ia în serios.

Se întoarce şi se duce înapoi la ea.

Copiii s-au trezit. Din camera lor se aude un cântec al Rihannei. *Like diamonds in the sky,* cântă Hermine foarte teatral, acompaniind-o pe cântăreaţă, însă când începe şi Undine, Hermine o apostrofează aspru şi glasul piţigăiat amuţeşte brusc. Brida deschide uşa.

— Bună dimineaţa, scumpele mele, spune şi, adresându-se lui Undine: Sigur că poţi să cânţi şi tu.

A doua născută se comportă de parcă ar încerca să-şi compenseze existenţa neplanificată prin modestie şi lipsă de pretenţii, în timp ce copilul dorit Hermine îşi impune cerinţele pe care le are de la viaţă. Condiţia de mamă este mai uşoară pentru Brida în cazul lui Hermine. N-o face să se simtă cu conştiinţa încărcată, pentru că poate să fie la fel de inconstantă şi de mânioasă ca Brida însăsi.

— Vreţi micul dejun? le strigă.

— Mai târziu, strigă Hermine.

Îşi ia un prosop curat din dulap, îşi prinde părul în sus, îşi pune costumul de baie şi-şi trage o rochie pe deasupra.

— Mă întorc în douăzeci de minute, spune tare.

Merge desculţă până la lac, trecând pe pajiştea rece, acoperită de

rouă, şi speră să fie singura care se duce să înoate în această dimineaţă.

Frunzele nuferilor sunt ca nişte insule mici, verzi pe suprafaţa apei. Lacul tace întunecat.

Aleargă până la capătul podeţului, îşi lasă lucrurile pe banca de lemn şi coboară încet treptele. Centimetru cu centimetru se cufundă mai adânc în apa rece, simţindu-se tot mai vie, şi când, în fine, se moaie complet în apă şi face primele mişcări de înot, se simte atât de puternică şi de bine cum nu i s-a mai întâmplat de mult.

De fiecare dată când se scufundă este ca o promisiune de speranţă, de fiecare dată când ia aer este ca şi cum ar inspira viaţă pură. A uitat total asemenea senzaţii.

Înoată în ritm susţinut până la jumătatea lacului şi fără să se uite în urmă. Apoi se întoarce pe spate şi priveşte cerul. Soarele încă n-a trecut peste vârfurile copacilor. Două lebede planează pe deasupra ei; pe Brida o ia cu frig.

Înoată viguros spre mal.

Când urcă scara spre podeţ, tremură atât de tare, încât dinţii îi clănţăne. Îşi scoate costumul de baie şi se şterge cu mişcări repezi, puternice, până ce pielea ei este roşie şi caldă. Podeţul începe să vibreze de la nişte paşi străini. Brida stă liniştită de tot. Şi-a înfăşurat strâns prosopul în jurul corpului.

Braţele lui o înconjoară, mâinile lui iau prosopul şi-l trag jos de pe ea.

— Trebuie să încetăm să mai facem asta, spune Götz, însă nu ştiu cum.

Götz sare cu capul în jos în lac şi înoată până pe partea cealaltă. Brida se uită la el de pe bancă. Nu vrea să spele nimic care este de la el. Se ridică, îşi ia lucrurile şi fuge înapoi spre casă. Acum se bucură că urmează micul dejun. Götz, ea şi copiii vor sta la masă fără Svenja. Vor fi o familie.

În timpul nopţii, Svenja a făcut cistită. A stat pe toaletă până

dimineaţă cu febră şi dureri. Acum e la un medic din orăşelul cel mai apropiat, aşteptându-şi tratamentul.

Brida este sigură că Svenja îi datorează ei boala. Când Götz mai era împreună cu Malika şi într-o zi se culca cu ea, în cealaltă cu Brida, păţise şi Brida la fel.

Götz se aşază lângă ea la masă cu o cafea aburindă. Când privirea lui culpabilă o întâlneşte pe a ei, Brida ştie că orele fără Svenja sunt numai iluzia unei posibilităţi.

Odinioară credea că existenta ei ar fi formată din posibilităţi. Că trebuia pur şi simplu să aleagă. Însă când au apărut copiii, s-au cristalizat nişte modele. Regulile cereau să fie respectate. Niciun judecător nu pedepsea contravenţia. Însăşi viaţa era cea care rezolva această chestiune.

Se uită la copii, apoi la Götz. El s-a decis – Brida poate vedea acest lucru.

Hermine sporovăieşte veselă despre cursul foto la care ar dori să participe şi despre „Noaptea liliecilor"34. Undine îşi mestecă tacticos sandviciul cu gem.

Lui Götz nu pare să-i fie foame. Din când în când aruncă o privire la mobilul său.

Prin fereastra mare, Brida se uită spre cerul strălucitor de albastru.

Începe o zi ideală.

Încă înainte de prânz, şi-a băgat lucrurile în maşină şi a predat cheia la recepţie. Se duce o ultimă oară cu copiii la lac. Undine îi ia mâna şi o ţine foarte strâns. Hermine aleargă în faţa lor. Le lăsase fetelor libertatea să aleagă şi amândouă au vrut să rămână.

Mai înoată o dată cu ele în larg, se minunează de arta de a se

---

34 „Fledermauswanderung", mai cunoscută la noi sub denumirea englezească de „Batnight". Evenimentul educațional internațional, inițiat în 1997, are loc în iulie sau august în multe țări europene (printre care și România), dar și în SUA etc.

scufunda a lui Hermine şi laudă săriturile prudente de pe podeţ ale lui Undine.

Despărţirea este scurtă. Îşi pupă şi îmbrăţişează copiii, se întoarce spre Götz şi Svenja, ridică mâna zâmbind, se suie în maşină şi pleacă.

Îi poate vedea prin oglinda retrovizoare. Ca o familie stau la poarta complexului de vacanţă şi îi fac energic semn de la revedere cu mâna. Brida claxonează, bagă viteză şi abia mai vede strada prin vălul de lacrimi. Ca printr-o ceaţă deasă intră în această zi de vară.

Seara devreme, parchează maşina în faţa casei, lasă sacoşele grele în portbagaj, goleşte cutia de scrisori plină până la refuz şi urcă scările spre apartament.

E întâmpinată de linişte şi de mirosul de aer cald, stătut. Deschide uşa balconului, iese, aruncă o privire la florile uscate din jardinierele de lemn, apoi se uită la cer după lăstuni. E început de august. A ajuns prea târziu; păsările au plecat deja.

Îşi face o cafea, scoate din cămară cutia Tetra Pak de lapte şi adună capcanele de molii, care sunt pline. „Cimitire de animale", le numeşte Hermine. Realizează deodată că nu mai dăduse nume anilor. *Anul Brida* fusese ultimul, şi de-atunci a trecut mult timp.

Închide uşile de la camerele copiilor, pentru a nu trebui să vadă dezordinea, se duce la masa de scris, porneşte calculatorul şi deschide un document nou.

Povestea pe care o va istorisi are un început fericit şi un sfârşit fericit.

O vară, scrie, şi adaugă în rândul de dedesubt, *de Brida Lichtblau.*

Malika

Malika întinde arcul.

Trece sacâzul peste părul arcuşului, pune vioara la gât şi îşi face încălzirea cu câteva game. Picioarele goale şi le ţine desfăcute. Fusta lungă, colorată cu motiv floral, se unduieşte în ritmul mişcărilor ei.

De câteva zile deja îi tot umblă prin cap propunerea surorii ei. O propunere cum numai Jorinde putea să facă. De parcă totul ar fi posibil. De parcă n-ar exista limite. De parcă omul ar fi o foaie de hârtie albă pe care ai putea scrie orice.

Refuzase, desigur. Şi totuşi, ideea nu-i dă pace.

Frontul norilor a trecut deja şi lumina soarelui cade pe cristalul sub formă de lacrimă din faţa ferestrei. Felicitas zace între două ghivece cu flori. Se tolăneşte, se întinde şi dă apoi cu laba după cristal. Pe raftul cu cărţi de vizavi încep să danseze puncte în culorile curcubeului.

Malika lasă vioara deoparte, slăbeşte şurubul arcuşului şi bagă instrumentul înapoi în cutie. Astăzi n-are niciun sens să exerseze.

Îşi trece degetele peste cotoarele cărţilor. Culorile spectrale de pe mâna ei tremură în ritmul cristalului care se clatină. Se opreşte la un volum subţire. La multe pagini sunt lipite hârtiuţe galbene post-it. Malika ştie pe dinafară pasaje întregi.

Când a auzit de curând despre apariţia nuvelei, s-a dus cu bicicleta încă în aceeaşi zi în centrul oraşului la librărie. A urcat pe scara rulantă până la etajul întâi şi a văzut buclele roşii ale librăresei apărând din spatele unei mese cu cărţi. Sarcina ei era vizibilă şi Malika a simţit o împunsătură în inimă.

De cum a zărit-o pe Malika, a ridicat mâna, salutând-o, şi a zis direct:

— Aţi nimerit la tanc! A venit ceva nou de la autoarea dumneavoastră preferată.

Cu burta ei mare s-a dus clătinându-se până la masa cu noile apariţii, a apucat o carte cu o copertă albastru-închis şi i-a întins-o Malikăi cu remarca:

— O mare poveste de dragoste.

Puţin după aceea, Malika a părăsit magazinul cu un exemplar semnat de mână al cărţii *O vară.* Înainte să se urce pe bicicletă, şi-a trecut arătătorul peste numele scris cu cerneală albastră.

Brida Lichtblau.

Nu mai ştie de câte ori a citit deja *O vară.*

În primele trei cărţi ale Bridei Lichtblau, figurile bărbăteşti aveau uneori trăsături ca ale lui Götz, dar se deosebeau încă prea mult de acel bărbat pe care-l căuta Malika în fiecare rând. Abia această carte îl nimerea exact.

Deschide *O vară* la întâmplare.

„Încă o dată, Oda a adormit plângând. Şi-a înăbuşit sughiţurile pe cât a putut, ca să nu fie auzită prin peretele subţire care o despărţea de Hans şi Lydia."

Malika zâmbeşte. Speră că ficţiunea coincide cu realitatea, că Brida este Oda şi că a suferit aşa ca Malika.

Chiar şi după atâţia ani mai doare.

Felicitas simte totul. Sare de pe pervaz, fuge spre ea şi se lipeşte de picioarele Malikăi. Coada ei stă rigidă în sus şi, prin felul în care toarce acum, cere să fie mângâiată.

Malika se ghemuieşte lângă ea şi scarpină uşor blana pisicii.

Mai are o oră întreagă până se va duce la şcoala de muzică, unde va asculta o fetiţă de nouă ani drăgălaşă, dar netalentată, cu părinţi orgolioşi, cum cântă pe corzi libere, foarte departe de o trăsătură curată de arcuş. Uneori, fetiţa plânge. Atunci, Malika scoate o pungă cu bomboane şi îi cântă ea ceva.

După ea urmează un băiat talentat de şapte ani, a cărui putere de concentrare este însă de cel mult cinci minute şi pe care trebuie să-l aducă înapoi la munca lui cu trucuri şi jocuri mereu noi.

Răsplata pentru răbdarea ei se numeşte Lola – eleva ei cu cel mai mare potenţial. Are doisprezece ani, este micuţă şi neobişnuit de sârguincioasă. Gura ei, cu buzele strânse de obicei dârz, zâmbeşte rar, însă atunci când cântă, chipul i se destinde.

Seara va fi sărbătorirea la părinţi. De când îşi aminteşte, la aniversarea mamei ei se face concert de casă. Tatăl îşi aduce colegii şi se înjghebează repede un cvartet de coarde. Astăzi vor interpreta cât de bine posibil un cvintet cu pian de Brahms.

Sora ei şi cu ea au şi ele rolul lor. Jorinde cântă un lied pe versuri de Else-Lasker Schüler35, Malika o acompaniază la vioară, partea pentru pian o preia chiar tatăl.

Până la reunificare, apartamentul părinţilor lor fusese un loc de întâlnire, un lăcaş de cultură, în al cărui centru stăteau Helmut şi Viktoria. „Frumoasa şi bestia" numeau prietenii această pereche, şi existaseră momente în viaţa Malikăi în care fusese sigură că nu era copilul acestor părinţi sclipitori.

Silueta gingaşă a mamei ei se afla într-un contrast puternic cu tatăl – o „morsă" fornăindă cu un râs molipsitor. În orchestră el cânta la violoncel, dar şi la pian cântarul său se ridica la un nivel peste medie. Şi Viktoria visase să devină muziciană. Însă vocea ei nu fusese suficient de puternică pentru a cânta muzică clasică, iar mâinile minuscule de abia puteau cuprinde o octavă, aşa că şi studiul pianului intra la fel de puţin în discuţie.

Devenise muzicolog, recenzând pentru un post de radio noile interpretări de muzică clasică şi preda la universitate.

Tot timpul intra şi ieşea lume de la ei – muzicieni, pictori, poeţi,

---

35 Else-Lasker Schüler (1869-1945) a fost o renumită poetă, prozatoare și dramaturgă germană de origine evreiască.

oameni de radio şi televiziune, medici şi profesori universitari. Malika şi Jorinde erau şi ele pe-acolo, fără ca să se ocupe cineva efectiv de ele. Jorinde se mişca cu naturaleţe printre numeroşii adulţi. Dansa şi cânta şi sorbea câte puţin din paharele care zăceau prin jur. Toţi o plăceau, toţi râdeau de poznele şi mutriţele ei. Imita foarte bine felul de a fi al oaspeţilor, şi nimeni nu se îndoia că scena va deveni odată *a* doua ei casă.

Malika, în schimb, căuta ungherele liniştite şi acolo răsfoia nestingherită volumele mari cu picturi care, de teama unor degete unsuroase de copil, erau scoase altminteri din raft numai sub supravegherea mamei. Preferaţii ei erau pictorii din Renaştere şi Baroc.

În unele seri, părinţii uitau să bage fetele în pat. Atunci adormeau acolo unde le prindea somnul şi se trezeau a doua zi complet îmbrăcate într-o cameră plină de fum de ţigară. Nimeni nu întrebase vreodată copiii ce părere aveau despre asta.

După căderea Zidului, reuniunile s-au rărit. După unificarea monetară, un timp nici n-au mai avut loc.

Noua organizare a vieţilor tuturor solicita timp, priorităţile se schimbaseră.

Helmut părea să accepte cu sânge rece pierderea importanţei familiei Noth, Viktoria însă suferea vizibil.

Şi Jorindei îi lipseau viaţa zgomotoasă, atenţia şi admiraţia prietenilor părinţilor. Singura care savura liniştea neobişnuită pentru ei era Malika.

Soarele bate acum fără nicio oprelişte.

Malika coboară jaluzelele tuturor geamurilor dinspre sud. Vara este o plăcere numai pentru oamenii zvelţi.

În baie pune duşul pe apă rece şi se stropeşte bine. Merge goală prin locuinţă şi deschide în dormitor uşa dulapului. Cele mai multe rochii sunt lungi şi largi, iar puţinele perechi de pantaloni au în talie

o bandă elastică spre a putea fi lărgiţi. Se decide pentru o rochie neagră de mătase cu un imprimeu cu trandafiri mari, ia lenjerie curată dintr-un sertar şi un lanţ lung de perle din cutia de bijuterii.

Ce-i place ei vara este că oamenii sunt plecaţi din oraş. Străzile, magazinele şi muzeele sunt agreabil de goale. Se întâmplă ca pe o stradă altminteri foarte circulată să nu se vadă nicio maşină. Câteodată, Malika se opreşte atunci şi rămâne un timp liniştită pe loc.

Mâine, asta ştie deja de pe-acum, va fi bolnavă. Seara aceasta îi va consuma forţele. Corpul ei va produce în stilul lui obişnuit o criză de migrenă oculară[36] şi vărsături.

Dacă Jorinde n-ar veni, poate că ar scăpa azi de psihosomatică. Însă sora ei va veni. Îşi va aduce copiii şi va dori să discute despre propunerea ei. Iar Ada şi Jonne vor sta în faţa Malikăi ca o promisiune.

Adună notele pentru elevi, îşi pregăteşte o sticlă cu apă şi un deodorant roll-on şi-şi ia vioara. În timp ce coboară treptele, sună telefonul în casă. Se opreşte o clipă, apoi clatină din cap şi merge mai departe. Când ajunge pe odihna primului etaj, îi sună mobilul. Fără să se uite, pipăie în geantă după aparat. Este Viktoria. Să vină mai repede şi s-o ajute să facă tartine.

Când deciseseră părinţii că ar vrea să fie şi pentru copii „Helmut şi Viktoria", Malika avea şaisprezece, iar Jorinde, paisprezece ani. După cum era de aşteptat, Jorinde n-avusese nicio problemă să nu le mai spună mama şi tata; Malika, în schimb, acceptase doar împotriva voinţei ei acea manieră cvasiprietenească.

---

36 Migrena oculară este o tulburare de vedere temporară, care se poate manifesta la unul din ochi sau chiar la ambii ochi prin apariția de pete oarbe sau străfulgerări luminoase.

Prescurtarea lui „Viktoria” în „Vicky” n-a preluat-o nici până în ziua de azi.

Îi e groază de acel moment seara, când Jorinde şi Torben vor năvăli în casă cu copiii şi vor striga cu braţele deschise „Vicky”. Uneori, singură în locuinţa ei, ea poceşte „Vicky” în „Ficki”37, şi apoi o rosteşte cu glas tare, iarăşi şi iarăşi.

La un moment dat, în timpul adolescenţei, Malika şi-a dat brusc seama de ce Viktoria era aproape în fiecare seară plecată atunci când Helmut călătorea cu orchestra. Adesea, ea se întorcea acasă târziu în noapte, iar câteodată abia în dimineaţa următoare. Ideea că mama ei avea necesităţi sexuale o scârbea. Mai rău i se părea că nu era numai tatăl ei cel care-i satisfăcea aceste nevoi.

Punctul culminant l-a constituit un eveniment într-o seară rece de noiembrie, după deschiderea graniţei.

Părinţii sărbătoreau. „Măsură aducătoare de bucurie, formatoare de colectiv” pictase Helmut pe un banner din stofa agăţat peste uşa batantă mare spre camera de zi.

Atmosfera era extrem de agitată. Viktoria începuse să bea încă de dimineaţă şi înainte de cină toţi musafirii erau deja cherchelişi.

Unul dintre ultimii care şi-a făcut apariţia a fost Rüdiger. I se zicea Rudi-Carton-gudronat, pentru că pe vremea RDG-ului şi în ciuda unei economii marcate de lipsuri, le făcuse rost câtorva prieteni de carton gudronat pentru casele lor. Malikăi îi plăcea. O flata faptul că un filosof şi poet stătea de vorbă cu ea. O trata ca pe-un adult, cu toate că de-abia împlinise şaisprezece ani.

Când a ajuns, toţi erau adunaţi în bucătărie, în total vreo douăzeci de persoane. S-a băgat imediat în discuţia care în acea clipă se învârtea în jurul foştilor promotori ai ridicării Zidului. L-a numit pe

---

37 Derivând această poreclă din „ficken“, verbul vulgar pentru a se fâţâi de colo-colo, „a o freca“, a se regula.

loc pe dramaturgul Peter Hacks38 şi a căutat febril un anume citat.

— Helmut, unde l-ai pus pe Hacks? a exclamat, şi tatăl Malikăi a răspuns:

— În *Hacksalon!39*

— Peter Hacks la locul lui, în *Hacks-Salon!*

Rudi s-a pornit pe râs ca un dement. Iar Viktoria a izbucnit şi ea în râs, sprijinindu-şi capul de braţul lui, de parcă ar fi fost gata să cadă dacă nu l-ar fi folosit ca proptea. Şi Rudi l-a scos pe Hacks din acea încăpere a locuinţei în care se afla masa de tocat şi unde toţi pereţii erau acoperiţi cu stive de lemne de foc şi numeroase cărţi.

Apoi au discutat despre ceea ce avea să vină.

Despre sfârşitul RDG-ului. Despre sfârşitul unei idei mari. Despre sfârşit în general şi despre început şi libertate.

Malika îşi observa tatăl, care încerca din când în când să spună ceva, dar nu apuca. Valuri de milă au cuprins-o. El nu era aşa euforic ca ceilalţi şi era doar pe jumătate atât de beat. Cea mai bună prietenă a Viktoriei, Ruth, îl întrerupea mereu. Îşi dădea ochii peste cap, îl imita şi râdea de el. Atmosfera a devenit tot mai agitată. Câţiva erau de acord cu tatăl ei, care repeta stoic că ţara trebuia s-o ia pe calea ei proprie, o a treia cale, pentru a nu fi înghiţită. Grupul mic s-a separat şi a trecut în salonul de muzică. Malika li s-a alăturat.

Când s-au întors, Rüdiger şi Viktoria dispăruseră. Helmut s-a uitat prin jur. S-a dus din bucătărie în vestibul şi a rămas acolo o clipă. Apoi s-a pus brusc în mişcare. Malika l-a urmat fără ca el să observe.

Helmut a deschis uşa spre „Hacksalon” şi a privit înăuntru.

Rüdiger stătea în spatele Viktoriei cu pantalonii coborâţi în vine.

---

38 Peter Hacks (1928-2003) – dramaturg, poet, povestitor și eseist german. Singurul dramaturg german ale cărui piese de teatru s-au jucat des în ambele Germanii. A avut convingeri comuniste.

39 Joc de cuvinte între numele Hacks, respectiv o carte scrisă de Hacks, și „Hacksalon“: „salonul“ — hala – de tocat (carne).

Fusta ei era ridicată peste spatele ei, iar ea se aplecase peste masa de tocat cu picioarele răscrăcărate şi gâfâia. Chiloţelul zăcea pe parchetul zgâriat, chiar lângă topor.

Helmut a închis încet uşa, s-a întors şi s-a speriat, căci acolo stătea Malika. Iar ea văzuse ceea ce văzuse el.

În zilele următoare, Malika a aşteptat zadarnic o explicaţie. Înaintea fiecărei întâlniri cu tatăl ei, oscila între teamă şi aşteptare. Îi căuta privirea, însă el o evita, era ursuz, tăcut şi stătea puţin pe-acasă.

Viktoria nu părea să facă vreo legătură între proasta dispoziţie a lui Helmut şi ce se petrecuse în „Hacksalon", îi zicea „Posacul" şi „Morocănosul", şi râdea în timp ce-l numea astfel.

Malika i-a făcut confidenţe Jorindei pentru prima şi ultima dată. Într-o exprimare complicată, i-a povestit surorii ei despre scena zguduitoare pe care o văzuse, însă când a înţeles în cele din urmă, Jorinde s-a strâmbat doar şi a spus:

— Eşti perversă. Vicky n-ar face niciodată aşa ceva.

Malika a luat decizia să facă totul altfel decât făcuseră părinţii ei. Seara, în pat, îşi imagina viitoarea ei familie. N-ar fi atât de deosebită, în schimb ar fi iubitoare şi intactă. Fiecare copil ar fi iubit în egală măsură, niciunul n-ar fi favorizat, de niciunul nu s-ar râde.

Îşi zugrăvise de nenumărate ori scena în care îşi ţinea în braţe propriul copil şi-l alăpta şi, cu cât închipuirea ei mergea mai departe în viitor, cu atât era înconjurată de mai mulţi copii. În locul în care apărea şi bărbatul în cauză, Malika adormea de obicei.

Închide uşa sălii ei de curs şi-şi vâră legătura grea de chei în geantă. Lola a fost, ca de obicei, o încântare. Nu se plânge nici măcar atunci când temele ei sunt formate din studii anoste. Malika a prelungit ora de azi cu douăzeci de minute, deoarece fata a vrut să-i arate o compoziţie proprie. Acum, Malika se grăbeşte spre ieşire şi o porneşte spre părinţi.

Privită pe harta oraşului, o mare parte a vieţii ei se desfăşoară într-un triunghi cu toate unghiurile ascuţite. Distanţa cea mai mare este aceea dintre casa părintească şi şcoala de muzică, iar cea mai mică, aceea dintre locuinţa ei şi a părinţilor.

Fusese un timp în care între Malika şi părinţii ei existase o distantă mai sănătoasă, când şi ea tinea de un bărbat, iar întemeierea unei familii proprii părea să fie iminentă. Însă de când nu mai e niciun iubit care să aibă pretenţii de la ea, au în schimb Helmut şi Viktoria, oricât de des le place.

Jorinde se mutase într-o zi de acasă, după cum era de aşteptat.

În loc de Berlin, ar fi putut la fel de bine să fie New York – diferenţa ar fi fost numai una mentală.

Când mama lor făcuse cancer la sân, Jorinde se afla în Franţa pentru filmări. Malika şi-a însoţit părinţii în toate momentele dificile. Tocmai atunci când tatălui i-a fost îndepărtată o valvă aortică defectă, fiindu-i înlocuită cu una din ţesut de animal, se născuse şi Jonne, fiul Jorindei. Malika fusese cea care-şi vizita zilnic tatăl şi potolea temerile mamei. Când s-a comis o spargere în locuinţa părinţilor, Jorinde a rămas la Berlin din cauza Festivalului Internaţional de Film, iar Helmut şi Viktoria au avut mare înţelegere pentru situaţia ei.

Nimic nu se schimbase.

Preferata lor, mândria şi bucuria lor fusese întotdeauna Jorinde.

Şi în copilărie, când se întorceau împreună de la şcoală, Jorinde era cea care începea încă de pe coridor să turuie fără a ţine seamă de cei din jur. De obicei era vorba despre faptul că trebuia să capete neapărat ceva. „Mi-am dorit asta din totdeauna”, spunea apoi, se agăţa cu ambele braţe de gâtul mamei – cântând, sporovăind şi clipind din ochi – şi, cu toate că până atunci nu auzise nimeni de această dorinţă, îi era îndeplinită sub motiv că doar îşi dorise lucrul acela „de atâta timp”.

Malika reuşea să spună ceva abia atunci când atenţia mamei ei era

de mult consumată.

Şi ulterior, în adolescenţă, în acea perioadă cumplită a răsturnărilor fizice şi sufleteşti, mai ales Jorinde fusese cea care-şi ţinuse părinţii mereu cu sufletul la gură, învoielile n-o interesau, interdicţiile la fel de puţin. Fuma, bea şi s-a tatuat în secret. Cu prietenii ei radicali de stânga mâzgălea şi desena cu spray-ul obişnuitele lozinci pe faţadele renovate. Pentru unele de tipul „Caftiţi sticleţii" sau „Germania să crape" era Jorinde răspunzătoare.

Însă evenimentul care a rămas cu o conotaţie deosebit de negativă în amintirea părinţilor se referă la Malika.

În dimineaţa concursului pe land „Tineretul face muzică", Malika îşi distrusese arcuşul viorii. Avea şaptesprezece ani. Evaluările competenţelor solistice la categoria „instrumente cu coarde", care aveau loc la şcoala de muzică Johann Sebastian Bach, au început la ora zece dimineaţa. Un loc întâi ar fi însemnat participarea la concursul federal, iar şansele Malikăi erau bune.

Viktoria a trezit-o pe Malika la cinci şi jumătate, ca să poată lua micul dejun în linişte şi să mai exerseze vreo oră-două. La şase a mai venit o dată în cameră, la şase şi jumătate a tras pătura de pe fiica ei. Când, spre ora opt, Malika tot mai şedea la micul dejun, Viktoria a luat vioara din cutie, a întins arcuşul şi a început să acordeze instrumentul.

— Nu mai exersez acum, a spus Malika, am exersat destul.

După această declaraţie a urmat liniştea ameninţătoare pe care Malika o ştia. Şi-a tras capul între umeri şi a luat cu lingura din cerealele ei cu ciocolată, ţinând privirea în jos.

— Cât de tâmpită eşti de fapt, a izbucnit Viktoria. Asta-i şansa ta! Cei mai mulţi ar fi bucuroşi să aibă o dată în viaţă o astfel de ocazie şi s-ar pregăti, în loc să se-ndoape cu cereale şi să se şi îngraşe pe deasupra. Ai putea să devii o stea, Malika! O stea!

Şi, cu asta, i-a întins vioara şi arcuşul, iar Malika s-a ridicat, a luat arcuşul şi a izbit cu el în marginea mesei cu toată forţa.

S-a mirat chiar ea de gestul ei. Cu arcuşul stricat în mână, încremenise. Mimica mamei ei îngheţase.

Trăsăturile ei drăguţe, puţin asimetrice, arătau grotesc în consternarea ei, dar în locul încă unei tirade de ocări, a urmat un plan la rece.

Trebuia adus un nou arcuş de vioară. Preludiul era tot ceea ce conta.

În acel moment, Malika a văzut calea de ieşire. Dacă ar fi câştigat concursul, toate n-ar fi făcut decât să se înrăutăţească.

Şi, în timp ce Viktoria vorbea la telefon, s-a dus înapoi în camera ei, a închis uşa şi a învârtit cheia în broască. A pus în casetofon caseta cu muzică rock şi heavy metal urâtă de ambii ei părinţi şi s-a trântit pe pat. *This is not a love song* de PIL[40] a tunat din difuzoare, acoperind ţipetele Viktoriei, care au izbucnit imediat după aceea în faţa uşii ei, fiind însoţite de apăsări puternice ale clanţei.

În istoria familiei Noth, această zi a rămas ca „ziua în care Malika şi-a distrus viaţa”.

Jorinde a fost cea care a împlinit visurile Viktoriei şi a făcut-o să uite, prin absolvirea Şcolii de teatru Ernst Busch, toate nopţile petrecute veghind şi toate grijile suferite din cauza ei.

La sfârşitul studiului pedagogic de muzică, pe care Malika îl adăugase la studiul viorii după o pauză de un an, a alergat cu diploma direct la părinţi. Obţinuse la toate materiile note maxime.

Pe drum şi-a amintit că Helmut era în turneu în Asia cu orchestra. O clipă s-a gândit să amâne vizita. De când intrase Viktoria la menopauză, dispoziţia ei era şi mai schimbătoare decât fusese înainte. Fără Helmut ca tampon, pericolul să se certe era mai mare, însă încheierea unor studii cu aceste note trebuia s-o bucure chiar şi pe mama ei.

---

40 Formația englezească de muzică post-punk Public Image Ltd.

A mers tot mai repede, a sunat scurt de trei ori la rând, a pornit pe scări în loc să ia liftul şi s-a strecurat pe lângă mama ei în casă. În loc de salut, Viktoria se holba la Malika întrebător. Era nefardată şi purta un turban din prosop pe cap.

— Am picat într-un moment nepotrivit? a întrebat-o Malika.

— Nu, nu, a mormăit Viktoria şi a închis uşa.

Malika şi-a lăsat geanta jos, a scos diploma din ea şi i-a întins-o mamei.

— Da, imediat.

Viktoria a luat-o pe coridor spre baie şi s-a întors la scurt timp după aceea pieptănată şi cu expresia feţei controlată.

— Aşa, acum, i-a spus.

A luat diploma şi şi-a căutat febrilă ochelarii de citit, care-i atârnau de gât cu o panglică. După ce i-a pus pe nas şi i-a potrivit de câteva ori, a netezit cu o grijă exagerată o mică îndoitură din colţul din dreapta sus al hârtiei. Abia după aceea a părut să realizeze despre ce era vorba. Ochii ei s-au mişcat încet de sus în jos şi de la stânga la dreapta. A dat din cap, apoi a spus:

— Profesoară de muzică... şi când te gândeşti ce ai fi putut să devii.

Criza de migrenă care s-a instalat de îndată ce a ajuns acasă a fost mai puternică decât de obicei. Îngustarea extremă a câmpului vizual a silit-o să se ducă la baie târându-se. A vomitat de trei ori, a reuşit să ajungă până-n dormitor, s-a urcat în patul ei şi a rămas acolo întinsă, nemişcată.

Îşi dorea ca un sentiment atât de puternic precum ura să-i fi inspirat cuvintele corecte. Dar când se aflase în faţa mamei ei, nu simţise decât o dezamăgire profundă, paralizantă.

În săptămânile următoare, Malika n-a părăsit locuinţa decât pentru cumpărături. Primul telefon de la mama ei a început cu propoziţia „Dar nu fi atât de sensibilă!” şi s-a terminat cu o scuză evazivă. Pe toate celelalte le-a ignorat.

S-a uitat la toate episoadele unui serial american cu medici, a mâncat tot ce-i făcea poftă, a încetat să se mai spele pe cap şi a lăsat vioara să zacă în cutia ei. Când s-a întâlnit la supermarket cu o cunoştinţă care trăgea curioasă cu coada ochiului la burta ei, Malika i-a luat-o înainte, zicând:

— Nu sunt gravidă, sunt doar grasă.

Treptat a ajuns într-o stare vizibilă de neglijenţă. Crizele de plâns şi de bulimie alternau, şi uneori se tupila într-un colţ al locuinţei, imaginându-şi cum cadavrul ei va fi găsit abia când vecinii se vor plânge de miros. Cu toate că era obosită, de-abia putea dormi, ceea ce a determinat-o în cele din urmă să meargă la medic, la un consult. Pastilele cumpărate la liber n-aveau niciun efect şi Malika spera să primească o reţetă pentru un medicament mai puternic.

Spre regretul ei, în sala de aşteptare a cabinetului doctoriţei Judith Gabriel nu exista niciun exemplar al presei de scandal. Revista *Cicero* fusese luată de o altă doamnă, iar de periodicul *Rondo* pentru muzică clasică şi jazz nu avea chef.

Din două difuzoare se auzea încet muzică de pian – Bach, *Suitelefranceze.* În toată încăperea erau atârnate poze cu un cal care privea trufaş. Chiar şi peste tejgheaua asistentei trona falnic un portret al mârţoagei. Părul său ba lucea maro-auriu în lumina serii, ba părea aproape negru.

Antipatia Malikăi faţă de doamna doctor Gabriel crescu. Nu-i plăceau nici caii, nici iubitorii de cai şi călăreţii.

După pensionarea bătrânului doctor Uhlenbrock, toată familia ei fusese preluată de această doctoriţă tânără. Malika se gândise de mai multe ori s-o schimbe, în privirea lui Judith Gabriel citeai acel dispreţ caracteristic pe care-l ştia de la persoanele disciplinate, sportive. Ele considerau greutatea excesivă drept o expresie a slăbiciunii şi lipsei de măsură, în cel mai bun caz a bolii. Odată, Gabriel asta i-a şi recomandat pe şleau un club de fitness proaspăt deschis.

Însă organizarea vizibil strictă a cabinetului făcea ca timpul de aşteptare să fie scurt, iar din punct de vedere profesional doamna doctor Gabriel părea bună.

Un bărbat intră în cabinet. În jurul mâinii lui stângi era înfăşurată o batistă. Sângele se scurgea din ea şi i se prelingea pe braţ. Omul aşteptă răbdător până ce asistenta îşi termină convorbirea telefonică, apoi îi zise că era tâmplar şi-i alunecase fierăstrăul, şi în cele din urmă o rugă să-i dea voie să ia loc în sala de aşteptare. Când văzu sângele, asistenta alergă la şefa ei.

Nici două minute nu şezu lângă Malika, şi doctoriţa îl şi chemă înăuntru. El se ridică, zâmbi, dădu din umeri în semn de scuză şi dispăru în cabinetul de tratament.

Malika era năucită. Privirea ei era îndreptată fix spre locul pe care şezuse el. În tapiţeria băncii se putea vedea o mică adâncitură, iar mirosul lui tot mai plutea în aer.

Apoi uşa se deschise brusc din nou şi glasul puternic al lui Judith Gabriel strigă:

— Siegrun!

Asistenta lăsă totul baltă şi fugi înăuntru.

Tare ar mai fi intrat şi Malika în cabinet.

Excitarea pe care i-o stârnise apropierea lui fizică era intensă; iar furnicăturile din abdomen, atât de arzătoare, încât se apăsă cu ambele mâini pe burtă. Se imagină fiind soţia lui, îşi închipui cum doctoriţa Gabriel vorbea cu amândoi şi-i dădea Malikăi instrucţiuni pentru îngrijirea mâinii rănite.

Apoi uşa camerei de tratament se deschise şi el ieşi. Fără s-o privească, luă de la recepţie o reţetă, spuse la revedere şi părăsi cabinetul.

Circa o săptămână mai târziu, îl văzu înaintea ei la casă la cinematograf. Malika folosise timpul de aşteptare la coadă ca să-şi informeze elevii că în următoarele paisprezece zile nu vor avea ore de vioară. I se oferise să înlocuiască un violonist într-o orchestră mai

mare. Pesemne că tatăl ei trăsese aici sforile.

Butonă în ritmul ei lent o explicaţie detaliată în smartphone şi percepu un miros slab.

El era. O ştia fără să-şi ridice privirea.

Se afla chiar în faţa ei şi, la fel ca ea, venise singur.

Malika numără fiecare persoană care stătea în faţa lor ca pe cifrele unei numărători inverse. Puţin înainte să-i vină lui rândul, ea se decise să-l urmeze la orice film s-ar fi dus.

Apoi el ajunse la rând şi, preţ de o clipă, dezamăgirea paralizăgândirea Malikăi. El cumpără un voucher-cadou în valoarea a două bilete. Îşi scoase din buzunarul pantalonilor un portofel din piele turtit şi plăti.

O a doua oară nu-l va întâlni întâmplător.

— Cum vă este mâna? întrebă iute, când el se întoarse să plece; se opri mirat. Eraţi în cabinetul medical lângă mine.

Şi aşa începu ceea ce ar fi trebuit să înceapă altfel, căci nimic nu îi era mai străin Malikăi decât să cucerească.

Fără niciun efort a mâncat mai puţin şi s-a mişcat mai mult. Colegii îi făceau complimente şi, pentru prima dată, a luat în serios numeroasele reacţii pozitive ale elevilor ei şi părinţilor acestora. Se vedea ea însăşi prin ochii altora şi ceea ce vedea îi plăcea.

Avea impresia că în lume există mai multă lumină, mai multă frumuseţe, mai multă amabilitate. Şi, cu toate că ştia cât de puţină valoare avea admiraţia unui profan, entuziasmul lui Götz îi făcea bine. Era tot mereu impresionat de felul în care cânta ea la vioară. Asculta când Malika exersa, se uita la partiturile de pe stativ şi spunea, clătinând din cap:

— Cum te descurci oare în acest haos...

Vremea singurătăţii trecuse. Cu puterea iubirii lui, Malika înainta uşor în direcţia calităţilor ei celor mai remarcabile.

Mai târziu a trebuit să-şi admită că uitase prudenţa. La prima

întâlnire cu părinţii, supărarea recentă pe care i-o provocase mama ei păli pe lângă fericirea din viaţa ei.

Efectiv crezuse că de astă dată era în avantaj faţă de sora ei. Nici Viktoria, nici Helmut nu l-au luat deosebit de in serios pe Torben, prietenul Jorindei. La această vizită, în care Torben urma să fie prezentat în casa Noth, venise şi Malika. A început cu explicaţia de rău augur că Torben provenea dintr-o casă părintească antiautoritară. Ca într-o coregrafie, Helmut şi Viktoria s-au întors unul spre celălalt cu sprâncenele ridicate şi au zâmbit simultan.

După masa în timpul căreia Torben profitase ca să-i instruiască pe toţi despre viaţa corectă ecologic, ceea ce ar fi fost suficient pentru a pierde simpatia lui Helmut, a testat limitele şi mai mult. A susţinut că într-un regim al nedreptăţii precum cel din RDG, el ar fi ajuns în rezistenţă.

Helmut a izbucnit într-un râs puternic. Apoi s-a ridicat, a plecat târşâindu-şi picioarele şi clătinând din cap în salonul de muzică şi a început, fără a da vreo lămurire, să exerseze partea de violoncel din trioul lui Schubert în mi bemol major, pe care intenţiona s-o cânte în cadrul unui program de muzică de casă.

N-a mai ieşit de acolo tot restul serii şi Viktoria şi-a înecat supărarea în vin roşu.

Amintindu-şi de această scenă, Malika era sigură că nu putea face nimic greşit cu Götz.

După-amiază Götz o sună de pe drum.

O întrebă care erau florile favorite ale Viktoriei şi preferinţele de băutură ale lui Helmut şi apăru puţin după aceea cu un buchet de hortensii şi un vin roşu spaniol tare. Îl văzu pentru prima dată cu cămaşă albă şi sacou şi se întrebă iarăşi cum de acest bărbat frumos putuse să devină prietenul ei.

Traversară împreună parcul pe bicicletă şi, tot drumul, vorbiră entuziaşti despre o carte pe care o citiseră amândoi. Se numea *Forţa gândirii pozitive.* În timp ce ea-i povestea lui Götz pasajele care o

impresionaseră cel mai mult, se surprinse gândind că ar fi fost mai bine să tacă în legătură cu cartea asta în faţa părinţilor ei.

La interfon se auzi vocea lui Helmut.

— Da? spuse el, şi Malika răspunse:

— Noi suntem.

— Care noi? întrebă Helmut.

— Götz şi cu mine, tată.

— Ah! Asta-i azi?

Înainte să poată răspunde, îl auzi strigând în locuinţă:

— Vicky! A venit Malika. Şi-a adus prietenul.

Apoi se făcu linişte.

După câteva secunde, se auzi bâzâitul uşii.

Helmut stătea în cadrul uşii.

— Păi atunci, intrati, mormăi.

O luă înainte, spunând în mers şi fără să se întoarcă spre ei:

— Deci restaurator de mobilă! Am avea şi noi câteva»

piese cu nişte mici defecte.

— Mă uit bucuros la ele, răspunse Götz.

Viktoria ţâşni din bucătărie şi întinse braţele.

— Bine aţi venit! exclamă.

În mod obişnuit, muncile casnice de orice fel le rezolva în hainele ei cele mai bune, însă în ziua aceea purta un şorţ. Era nepătat şi faldurile se vedeau încă clar. Probabil că tocmai îl scosese de unde îl tinea împachetat.

Cina improvizată se compuse din salată de roşii cu prea multă ceapă, pâine prăjită şi jumări de ouă.

— Grozave ouă, spuse Helmut plescăind.

Götz se făcu că nu observă nimic. Ea văzu lipsa de chef din ochii părinţilor ei, se uită apoi la florile splendide şi la vinul scump şi simţi valuri de dezamăgire şi milă.

Prima şi unica întâlnire cu ambele cupluri de părinţi a avut loc când Malika şi Götz erau împreună de aproape un an. Întâlnirea fusese amânată de trei ori şi de fiecare dată din cauza Viktoriei şi a lui Helmut.

Götz şi Malika s-au dus să-i ia pe părinţii lui de la hotel şi au mers cu ei la restaurant pe jos. Cu numai câteva zile înainte, Helmut ameninţase în glumă că ar râde în hohote de îndată ce şvabii ar rosti cuvântul *bani* sau *a economisi.* Având în vedere această perspectivă, Malikăi i se păruse mai sigură o întâlnire pe teren neutru.

Plimbarea de la hotel la local ducea pe lângă biserica Sf. Nicolae şi biserica Sf. Torna. Malika a povestit despre Felix Mendelssohn Bartholdy, care jucase un rol decisiv în reluarea interpretării muzicii lui Bach, uitat pentru un timp, şi care fusese primul să doneze pentru înălţarea unui monument în cinstea lui. Vizitarea celui mai vechi monument Bach41 însemna doar un mic ocol; însă tatăl lui Götz s-a uitat la ceas şi a spus:

— Mie însă mi-e foame acum.

Mama a dat aprobator din cap şi l-a luat de braţ. Subiectul era închis.

Încă în timp ce aveau loc saluturile şi prezentările, tatăl lui Götz a clarificat că *el* îi invită pe toţi şi, după ce au fost comandate băuturile şi alese felurile de mâncare, a spus cu o mândrie ciudată în glas că soţia lui şi cu el fuseseră numai de două ori în noile state federale. Iar a doua oară era chiar acum.

— O dată pentru fiecare deceniu de reunificare, a replicat Helmut, s-a întors apoi imediat spre Viktoria şi a întrebat-o: De câte ori am

---

41 Este vorba despre cel mai vechi monument al lui Bach din lume, a cărui ridicare la Leipzig a fost susținută financiar de Felix Mendelssohn Bartholdy — care îl redescoperise pe marele compozitor căzut pradă uitării după moarte.

fost noi deja în Vest, Vicky? De şaptezeci-optzeci de ori?

Viktoria şi-a dat părul pe spate într-un gest exagerat şi a început să numere cu voce tare.

— De circa o sută douăzeci de ori trebuie să fi fost, a constatat.

A zâmbit, şi gropiţele şi ridurile minuscule şi ochii verzi erau atât de nostimi, încât Malika a simţit o împunsătură în inimă. Mama lui Götz a răspuns iute:

— Atunci ne trebuie ceva ca să vă ajungem din urmă.

Restul serii a vorbit fiecare în legea lui.

În timp ce Viktoria se străduia cu perseverenţă să confere o anumită profunzime conversaţiei prin alegerea unor teme ţintite, părinţii lui Götz povesteau despre vieţile şi activităţile profesionale ale celorlalţi trei copii ai lor. Sporovăiau despre nepoţii cei mai mici, renovarea casei şi avantajele şi dezavantajele unor maşini la mâna a doua, dar care au o vechime sub un an. Helmut s-a plictisit încă de la aperitive. Dădea agitat din picioare, s-a dus de câteva ori în faţa uşii ca să fumeze şi l-a implicat pe Götz într-o discuţie stranie despre carii din lemn.

Şi Viktoria s-a văzut nevoită să vorbească despre fiicele ei. Ce-i drept, mai cu seamă succesele Jorindei erau cele enumerate. Nepoţica dulce Ada, rolul cel mai recent într-un film de televiziune al *ARD* şi numeroasele oferte din care Jorinde putea să aleagă. Menţionarea filmului TV a făcut-o pe mama lui Götz să fie deodată numai urechi. Văzuse filmul şi, pe moment, în comportamentul ei s-a strecurat o atitudine umilă.

Helmut şi Viktoria şi-au aruncat priviri grăitoare.

Malika n-avea niciun dubiu: viaţa de femeie gospodină a mamei lui Götz, veneraţia ei faţă de o actriţă de televiziune şi necunoaşterea Estului le vor servi lui Helmut şi Viktoriei ca subiect de conversaţie timp de o jumătate de noapte. Din păcate, tatăl lui Götz scosese totuşi pe gură destul de des cuvântul *bani.* Batjocura şi zeflemeaua îi legaseră dintotdeauna pe părinţii ei.

Götz păru să fi simţit încordarea ei. Îi puse mâna pe ceafa şi un

fior plăcut îi trecu Malikăi peste spate.

Cu el, nu i se putea întâmpla nimic. Influenţa părinţilor ei înceta acolo unde începea iubirea lui.

O coteşte spre florăria preferată a mamei ei. Cu vioara la spate, geanta pe umăr şi un braţ plin de hortensii superbe, îşi continuă drumul în această după-amiază de vară târzie. Transpiraţia îi curge printre sâni şi pe spinare în jos. Urăşte canicula plină de praf a anotimpului muribund, urăşte seceta şi frunzele veştede, iarba pârjolită şi vlăguirea a tot ce-i viu. Platanii care-i mărginesc drumul se leapădă în cantităţi mari de vechea lor scoarţă. Spălăcite şi neprotejate stau trunchiurile lor, iar un vânt cald ca de deşert învârteşte frunzele căzute timpuriu. Malika mijeşte ochii şi o coteşte spre cartierul muzicii.

Vicky va străluci, chiar dacă nu la fel de frumos ca pe vremuri. Nimeni nu i se mai adresează cu porecla ei. Şi-a fumat şi băut de mult pretenţiile asupra numelui „Frumoasa". Disperarea legată de fanarea ei e vizibilă în baie.

Pentru fiecare zonă a corpului găseşti acolo creme, iar pentru părţile deosebit de delicate, ca acelea din jurul ochilor, un ser în plus. Extracte de alge, acid hialuronic, aloe vera şi vitamina A sunt menite să regenereze şi să hrănească pielea subţire, aproape străvezie, a Viktoriei. Grija şi timpul pe care le dedică trupului ei în proces de veştejite o înduioşează pe Malika. Îndărătul borcănaşelor şi flacoanelor produselor cosmetice scumpe sălăşlueşte anxietatea. Mama este şi ea fragilă.

Pe Helmut nu pare să-l preocupe îmbătrânirea.

Pe policioara chiuvetei lui stau numai un pahar cu peria de dinţi, un vas cu săpun de ras, un pămătuf de ras şi o trusă pentru bărbierit. Faţa lui rotofeie este practic lipsită de riduri.

Malika deschide uşa casei.

De când au fost bolnavi părinţii ei, are şi ea un rând de chei.

Apăsând butonul, cheamă liftul care trece acum prin faţa ei în carcasa lui Jugendstil din fier forjat, încăperile de sus nu mai sunt aceleaşi cu cele în care a crescut ea. Odată cu reabilitarea casei, apartamentele uriaşe au fost împărţite. Timp de trei ani, părinţii ei locuiseră câteva străzi mai încolo, însă după aceea se reîntorseseră în locuinţa micşorată, plătind o chirie de zece ori mai mare.

În lift îşi îndreaptă spatele şi se gândeşte la imaginea pe care, la ultima ei şedinţă, psihoterapeutul i-a sugerat s-o aibă în minte. În imagine, ea poartă un costum de protecţie invizibil, care opreşte tot ce răneşte şi lasă să treacă tot ce este binevoitor.

Bagă cheia în broasca uşii apartamentului, o deschide şi intră.

Exista ceva mai frumos decât acest moment?

Ea era în bucătărie şi gătea.

Prin fereastra dinspre apus cădea lumina serii pe masa pusă. Şervete de material erau pe farfurii, carafa de apă cu nestemate era plină.

Apoi cheia lui în broască, paşii lui pe coridor. Ea nu se întorcea. Aştepta ca mâinile lui să-i atingă umerii, să-i dea părul la o parte şi să-i sărute ceafa.

Nu exista nimic mai frumos decât acest moment.

Formau o pereche de peste doi ani. De vreun an şi jumătate locuiau deja împreună în apartamentul însorit cu trei camere, nu departe de magazin şi de atelierul lui.

Lipsa de echilibru în iubirea lor n-o deranja pe Malika. Din prima clipă, sentimentul ei pentru Götz fusese de nezdruncinat.

Ea a fost forţa motrice a primelor întâlniri.

Ea stabilise momentul în care să se mute împreună.

Şi totuşi, nu aveau foarte multe în comun.

Muzica clasică îl atingea numai pe un plan emoţional. Citea reportaje de călătorie şi cărţi despre forme alternative de viaţă, dar

nu cunoştea niciunul dintre marile romane ale literaturii universale. Inteligenţa lui era de un alt soi decât cunoştea Malika de-acasă. Se bizuia pe experienţă, percepţie şi evenimentele trăite în anii în care fusese calfa călătoare.

În pat, el voia lucruri care ei nu-i plăceau. Şi le voia des şi energic. Nici măcar menstruaţia ei nu-l reţinea să-i cerceteze trupul la lumina zilei. Curiozitatea lui o făcea să încremenească, dorinţele lui exprimate deschis o ruşinau.

Cel mai mult îi plăcea să-l primească în ea în lumina blândă a serii, calmă şi cu ochii închişi. Când respiraţia lui se accelera şi întregul lui trup se încorda, scotea şi Malika nişte sunete de voluptate.

Odată cu apariţia lui Götz, dorinţa unui copil a devenit în viaţa ei un impuls puternic, pe care îl sporea faptul că Jorinde i-o luase înainte.

În magazin a descoperit patul pentru copii. Provenea dintr-o casă ţărănească bavareză veche. Şi-a trecut am-

, bele mâini peste capul patului uşor curbat, peste genţianele şi floarea-reginei pictate delicat şi, când Götz s-a apropiat de ea, punându-şi braţele în jurul ei din spate şi întrebând-o: „La ce te gândeşti în acest moment?", ea a zis:, Acest pat să fie al copilului nostru". În loc să răspundă, el a râs, a luat-o de mână şi a tras-o în spate în atelier.

Doi ani mai târziu, patul era tot la locul lui. Oricine-l putea vedea de pe trotuar prin vitrină. În diferite rânduri, clienţii se interesaseră de preţ şi de fiecare dată Götz răspunsese acelaşi lucru:

— Patul nu este de vânzare.

Între timp, spre sfârşitul ciclului ei, orice mers la toaletă era însoţit de teamă, fiecare durere în abdomen era un semn ce prevestea dezamăgirea care urma. Şi când speranţa Malikăi de a avea un copil era din nou înecată în sângele menstruaţiei, zăcea adesea ore-ntregi

în pat, cu perdelele trase.

Şi în acea zi înăbuşitoare de vară fusese tot aşa.

Seara devreme a auzit ca de obicei paşii lui pe coridor. A tras budinca de vinete afară din cuptor, şi-a scos mănuşile de gătit, a aprins un chibrit şi l-a apropiat de fitilul lumânării de pe masă. Imediat, barba lui o va zgâria pe ceafa şi buzele lui calde îi vor atinge pielea. Atunci durerea ar fi alinată.

El a strigat un „Bună!" înspre uşă, însă a trecut apoi pe lângă bucătărie direct în baie.

Malika s-a întors.

S-a uitat pe coridor la pantofii lui, lăsaţi neglijent în drum. Uşa băii era închisă. Apa curgea, ea a rămas pe loc, ascultând atentă.

Când susurul s-a oprit, Malika s-a întors iute în bucătărie. Imediat a apărut şi el, însă în locul gesturilor de tandreţe obişnuite, a pupat-o doar în grabă pe obraz.

În timpul mesei a menţionat că o clientă se interesase din nou de pat. O furtună pornise tocmai când, ca de obicei, el spusese „Patul nu este de vânzare". Îşi amintea chiar şi de numele tinerei femei şi, în timp ce-l rostea, a dat zâmbind din cap: „Brida Lichtblau".

Pulsul i s-a accelerat, gura i s-a uscat şi percepţia ei s-a îngustat asupra mimicii lui, asupra privirii lui. A cuprins-o o teamă cumplită.

Puţin după aceea, descoperi când schimba aşternutul un pacheţel cu prezervative în spaţiul dintre marginea patului şi saltea. Ei doi nu se mai feriseră de mult. Fuseseră de acord în ceea ce privea tema copiilor. Nimic nu era mai important în viaţa Malikăi, aşa că aruncă pe loc prezervativele.

Götz le căută chiar în aceeaşi seară.

Îi trebuia o pauză de la presiunea conceperii, îi explică iritat. Avea senzaţia că nu se mai culcau de plăcere, ci numai cu scopul ca ea să rămână gravidă.

Din nou simţi cum o cuprinde teama. Şi o chinuia bănuiala că îndărătul refuzului său zăcea altceva.

Malika tăcu atunci când el începu să se îmbrace cu mai multă grijă.

Tăcu şi când călătoriile lui se îndesiră şi se prelungiră şi când, la întoarcere, nu era ahtiat s-o aibă.

Şi nici nu-l întrebă pe Götz de ce începuse să-şi pună acasă telefonul pe „silenţios" şi să-l ţină tot timpul la el.

Noaptea, o năpădeau coşmarurile, târând-o în nişte lumi sumbre.

Când se trezea, i se făcea rău de frică.

Nu-l putea pierde pe Götz.

— Malika!

Viktoria vine alergând spre ea şi o îmbrăţişează. Mirosul uşor de alcool din respiraţia ei se amestecă şi cu duhoarea unei ţigări tocmai fumate. Ia în primire florile, îşi bagă nasul într-o floare umbelifbrmă, inspiră exagerat de adânc şi fuge în bucătărie.

Numărul oaspeţilor nu e mare. Câteva dintre figurile obişnuite lipsesc.

Sunt acelea care se adaptaseră dintotdeauna cu greu la felul de a gândi al lui Helmut. Revolta când el punea o întrebare eretică fusese mereu puternică. Malika asistase de multe ori la astfel de scene.

— Este oare ordinea socială capitalistă târzie, occidental-liberală, cu adevărat sistemul cel mai bun? azvârlea el cu plăcere în mijlocul unui cerc de oameni veseli. Să aibă orice idiot drept de vot? Ce părere aveţi despre un rege înţelept?

Pe toţi cei care nici măcar nu voiau să gândească în această direcţie îi făcea, în funcţie de gradul refuzului lor, „înguşti la minte", „ostili oricărui spirit" sau „anoşti". Dar abia după ce mass-media se năpustise asupra Germaniei de Est şi le reproşase oamenilor că luau democraţia literal, scindarea dintre prieteni dusese la întreruperea

multor legături. Cu cei rămaşi, Helmut vorbeşte cum îi vine la gură.

Malika îi vede pe Ruth, cea mai bună prietenă a Viktoriei, şi pe soţul ei, Karl-Ursus, pe clarinetistul sârb Milovan cu soţia lui, Una, şi pe violonistul rus Vasili cu întreaga familie. O salută pe violonista poloneză Agata, pe redactoarea muzicală Viola Lenz şi pe Rüdiger, încărunţit între timp, pe care de mult nimeni nu-l mai numeşte Rudi-Carton-gudronat. În salonul de muzică stă un grup mic de oameni noi pentru ea. Un bărbat îmbrăcat ireproşabil, cu ochelari fără rame, al cărui chip nu are trăsături frapante, îi întinde mâna.

— Mă bucur mult să vă cunosc, îi spune şi se prezintă singur ca Bertram Weißhaupt.

O străbate un fior scurt. Glasul lui seamănă cu al lui Götz. Ascultă cu atenţie când povesteşte câtă bucurie i-a făcut serata de muzică de cameră cu cvartetele de coarde Schubert la castelul Gohliser. Ea fusese una dintre instrumentiste. Se pare că Malika îl impresionase şi era evident că el se pricepea la muzică.

În timp ce Viktoria trece de la invitat la invitat, având în mâini o tavă cu pahare cu şampanie, Bertram Weißhaupt continuă să vorbească. Din când în când îşi atinge cu arătătorul stâng ochelarii şi zâmbeşte timid, în atitudinea lui este ceva stângaci. Stă în faţa ei parcă îndoit din genunchi. Cu certitudine n-ar inoportuna-o de mai multe ori pe săptămână cu nevoia lui de sex. Poate că acest bărbat cu membre delicate este cel mai bun lucru care i se poate întâmpla.

Când tatăl ei îi invită să continue discuţiile sezând, Malika îi urmează în bucătărie şi ia loc lângă Bertram care, încă înainte să se aşeze, îi propune să se tutuiască.

Malika aştepta la intrarea unei case.

Locatarii intrau şi ieşeau. Unii o priveau suspicios, alţii îi deschideau uşa sau întrebau la cine voia să meargă.

Nu slăbea magazinul din ochi. Odată, Götz a apărut cu doi bărbaţi în faţa uşii, şi-a luat rămas-bun dându-şi mâna cu ei şi a intrat imediat înapoi. După aceea, mult timp nu s-a întâmplat nimic.

De două ori stătuse deja câte o jumătate de după-amiază în diferite intrări de casă şi aşteptase. Prima dată fusese ploaia cea care o forţase să renunţe brusc, a doua oară gândul la demnitate.

De astă dată nu o reţinea nimic.

Götz a ieşit din magazin înainte de ora închiderii, îşi schimbase hainele, a atârnat de uşă plăcuţa cu „închis", şi-a dus vechea bicicletă înăuntru şi a apărut imediat după aceea cu bicicleta de curse ridicată pe umăr. A sprijinit-o de perete, a prins clema de piele pe care i-o dăruise Malika de ziua lui în jurul cracului drept al pantalonului, s-a suit şi a pornit.

Malika ţinu cu greu ritmul cu viteza lui. De două ori traversă străzile fără să se asigure, pentru a nu-l pierde.

Îl urmări de-a lungul străzii Gießer, pe Karl-Heine, goni în spatele lui pe strada Joseph până la piaţa Lindenau şi îl văzu într-un final intrând într-o casă care era în diagonală faţă de Nathanaelkirche42.

Acolo, în partea din spate a bisericii, între două tufe dese şi un zid, îşi găsi un loc.

Circa o oră şi jumătate mai târziu, el a părăsit casa însoţit de o femeie.

Nu se atingeau, stăteau însă foarte aproape unul de celălalt şi se priveau în ochi. Apoi şi-au desprins bicicletele de la stâlpul unui felinar şi au luat-o în direcţii diferite. S-au mai uitat o dată înapoi şi şi-au făcut semn cu mâna.

Femeia purta o fostă clopot înflorată, iar partea de sus era neagră şi cu decolteu adânc. Părul blond închis era împletit într-o coroniţă în jurul capului. Trupul ei era ferm şi compact, mişcările suple. Când pedala şezând pe bicicletă, şoldurile ei se mişcau mlădios încolo si-ncoace.

---

42 Biserică luterană din Leipzig.

S-a oprit în faţa unei drogherii. Şi-a sprijinit bicicleta de zidul unei case, şi-a scos telefonul din geantă, a citit un mesaj şi a zâmbit. Apoi a scris şi ea ceva, a pus telefonul înapoi în geantă şi a intrat.

S-a oprit la raionul cu creme de faţă. S-a decis pentru un produs bio scump, s-a dus mai departe la cele pentru îngrijirea părului, de unde a pus în coş un ulei de păr pe care părea să-l ştie. După care a adăugat o pungă dintr-un amestec de miez de nucă şi alune şi două pachete de ciocolată amară.

Malika, nepunând pe banda rulantă decât un pachet cu gumă de mestecat împreună cu banii număraţi, s-a aşezat la casă atât de aproape în spatele ei, încât putea să vadă perişorii blonzi din ceafa femeii. Arăta, cu umerii ei încordaţi şi înguşti şi cu uşoara cifoză lombară, ca un arc întins prea mult.

— Bon de casă? a întrebat vânzătoarea.

— Nu, mulţumesc mult, nu-mi trebuie bonul, a spus femeia.

Vocea ei era aspră şi groasă.

Malika privi cum îşi punea cumpărăturile într-o sacoşă neagră de stofa pe care scria *Trusă cu articole de toaletă,* cum îşi dădea deoparte de pe frunte nişte fire de păr rebele şi cum părăsea magazinul cu paşi mici, capricioşi.

Făcea fără îndoială parte dintre acele femei pe care Götz le numea de obicei obositoare şi de care se simţea cu toate acestea atras. Femei care nu existau fără atenţia celorlalţi, femei care transformau până şi mersul la supermarket într-o apariţie pe scenă.

Afară şi-a pus sacoşa din stofa în coşul bicicletei, s-a suit pe ea şi a plecat.

Malika îşi împingea bicicleta. Va trebui să anuleze proba orchestrei ei de cameră, stabilită pentru seara asta devreme. Şi la şcoala de muzică va anunţa că este bolnavă. Era imprevizibil ce se va întâmpla în următoarele zile.

După ce a urcat treptele spre locuinţa lor şi a deschis uşa, a păşit în coridor şi s-a oprit.

Götz ieşea din baie.

— Credeam că predai, i-a spus şi a pupat-o pe obraz.

În jurul gâtului avea un prosop, părul lui era ud. Nu şi-a ascuns privirea de a ei.

— Totul în ordine? a întrebat, în timp ce-şi freca tare părul ca să-l usuce.

Malika s-a apropiat mult de el şi a zis spre propria ei surprindere:

— Sunt însărcinată.

Bertram îşi ţine mâna pe pahar. Degetele lui sunt lungi şi subţiri.

— Ei, haideţi! spune Viktoria cu insistenţă.

Oamenii care nu beau i se par suspecţi. Privind iritat şi atingându-şi scurt ochelarii, Bertram mormăie:

— Dar numai o înghiţitură mică.

Viktoria umple mulţumită paharul până la jumătate cu vin şi Bertram îşi continuă explicaţiile despre socotelile greşite făcute de guvernul federal, după care masele de imigranţi prost instruiţi, adesea insuficient alfabetizaţi chiar în propria lor limbă, ar urma să realizeze printr-o bună gospodărire viitoarele noastre pensii.

Cunoştinţele faptice ale lui Bertram sunt vaste, nici măcar Helmut nu-l poate urmări. Malika îşi dă seama de efortul lui, văzând cum îi tresar colţurile gurii lăsate-n jos, apoi îşi aţinteşte iar privirea asupra lui Bertram.

Spre deosebire de Götz, el trezeşte în ea numai un interes rece, amestecat cu un uşor scepticism. Noii prieteni ai tatălui ei au ceva în comun: ţin discursuri şi pun rareori întrebări. Imaginea lor asupra lumii dă impresia a fi închisă, ei par să aibă răspunsuri categorice la aproape orice. Nu ştie cum se potriveşte tatăl ei în acest cerc. El n-a avut niciodată încredere în cei cu convingeri clare.

Preţ de o clipă ascultă, apoi îşi repetă în gând propriul discurs pe care intenţionează să i-l ţină mai târziu Jorindei. La început ar sta un „Nu!” referitor la copil. Plecând de aici, i-ar înşira toate nedreptăţile pe care trebuise să le îndure din cauza ei de la părinţi. Iar la sfârşit ar spune: „De ce n-o întrebi pe Viktoria? Doar se pricepe cum să scape

de copii”.

Este o durere care nu trece niciodată.

Nu se împliniseră nici trei săptămâni de la naşterea Malikăi, când Viktoria şi Helmut o duseseră, împreună cu un geamantan plin de haine şi scutece, la mama Viktoriei în Munţii Metaliferi. Pe toată perioada primului ei an de viaţă, Malika rămăsese la bunica ei. Viktoria îşi continua studiile şi îşi vizita bebeluşul, chipurile, cât de des putea. Dacă e să-i dea crezare bunicii, asta se petrecuse cam o dată la trei luni, deci de patru ori în total. După întoarcerea la părinţi, Malika era predată în fiecare zi pe la ora şase dimineaţa la creşă şi luată din nou pe la ora şase seara.

În schimb, Jorinde, copiliţa născută prematur, fusese alăptată o jumătate de an şi în acest timp nu ajunsese niciodată în îngrijire străină.

Toate astea şi multe altele le va conţine „Nu!”-ul Malikăi.

— Scuzaţi-mă puţin.

Helmut se ridică şi se duce cu mersul lui târşâit tipic în direcţia băii. Malika se uită în urma lui. Speră că se întoarce repede.

— Admir artişti cum e tatăl tău şi cum eşti tu, spune Bertram, dar eu sunt economist. Mă simt mai bine în lumea numerelor şi a faptelor.

— Eu nu sunt artistă, replică Malika, sunt meşteşugar al instrumentului meu.

Încă de pe vremea când era cu Götz, distincţia i se păruse importantă. El ridicase o punte peste această distanţă şi pusese profesiile lor pe acelaşi plan.

— Asta-i interesant, zice Bertram şi începe să conferenţieze despre arta care contribuie la educarea oamenilor, iar prelegerea lui se ramifică până ce Malika nu o mai poate urmări.

Dă din cap şi zâmbeşte şi se gândeşte la Götz. Chipul lui frumos stă în faţa ei. Cu el nu era nevoie de nicio străduinţă. Putuse pur şi simplu să-l iubească.

După ce cuvântul magic se stinse treptat, Malika tot îl mai putea auzi. Ţâşnise din ea, fără ca ea să aibă ceva de-a face cu asta.

— Însărcinată? întrebă Götz.

— Da, spuse ea.

— Dar ne-am păzit.

— Da, spuse ea, uneori se întâmplă totuşi şi atunci. El dădu tăcut din cap, o luă în braţe şi o ţinu strâns.

Un timp, a venit punctual acasă. Era prietenos şi dedicat, chiar dacă tăcut şi gânditor.

Motivul pentru care plângea des se putea ascunde uşor în spatele sarcinii. Chiar şi afecţiunea ei se putea lesne atribui hormonilor.

Copilul părea să fie salvarea.

Numai că nu exista niciun copil şi, în speranţa de a transforma minciuna în adevăr, Malika se culca aproape zilnic cu el.

În ziua în care îi veni ciclul, Götz plecase devreme de-acasă. Pe ordinea de zi erau transportul şi montarea unui dulap de haine. La micul dejun vorbise pasionat despre vechiul sistem de prindere. Mobila din secolul al XIX-lea nu necesita nici un singur şurub. Îl ascultase fără mare atenţie, îl auzise vorbind entuziast despre *uluci* şi *icuri,* în timp ce în abdomenul ei începea durerea tipică.

După ce Götz trase uşa locuinţei în urma lui, se întinse din nou în pat şi închise ochii. Simţi cum sângele ieşea din ea în valuri, cum îi curgea cald pe fese şi se prelingea în cearşaf.

Mai târziu a luat tramvaiul spre cabinetul medical al ginecoloagei ei. Acolo, pe trotuarul din faţa casei, s-a oprit, l-a sunat şi l-a rugat să vină s-o ia.

Acasă, el a schimbat aşternutul, i-a adus ceai şi s-a aşezat lângă ea.

— Data viitoare va fi bine, i-a spus Götz, un avort nu este nimic neobişnuit.

După aceea au devenit din nou tot mai frecvente serile în care ajungea târziu acasă. Şi călătoriile lui s-au prelungit iarăşi. De câteva ori, Malika era cât pe ce să-l provoace la o discuţie, însă salvarea iubirii rezida în capacitatea de a trece cu vederea. Helmut făcuse exact aşa. Închisese ochii şi tăcuse.

În perioada infidelităţii lui, Malika se îngrăşă tot mai mult şi, când se privea în oglindă, îi creştea ura faţă de cealaltă femeie. Bolile veneau şi treceau peste ea fără întrerupere. Suferinţa ei deveni zilnică.

Într-o noapte, Malika se trezi de la un zgomot. Götz căzuse pe coridor beat. Se pocnise de un dulap pentru pantofi şi gemea.

Restul nopţii l-a petrecut pe jos în faţa toaletei. Din când în când se opintea ca să se ridice şi-şi punea capul peste lighean, până ce n-a mai ieşit nimic din el. Ea curăţa capacul WE-ului şi-i ştergea cu o cârpă umedă urmele de pe faţă.

Götz a dormit toată ziua următoare, iar seara Malika a avut senzaţia de a se trezi ea însăsi dintr-un vis. Stătea în dormitor cu spatele la fereastra deschisă. Totul se simţea aproape şi autentic. Pâcla care o înconjurase mult timp pierise.

Götz a privit-o. A întins braţul după ea. În ochii lui era recunoştinţă.

Următoarele săptămâni au fost mult prea fericite.

Din cauza vacanţei de vară, Götz deschidea magazinul numai câteva ore pe zi. Nu lucra nici la atelier. Dimineaţa dormeau mult şi luau împreună micul dejun, iar după-amiezile mergeau cu bicicletele la lacul Kulkwitz şi înotau până pe malul celălalt. Şedeau goi pe o pajişte în pantă, presărată cu câţiva meri, în soarele care cobora, şi vorbeau din nou despre lucruri din viitor.

Aventura se terminase.

Malika era sigură de asta.

În ultima lor seară comună, Götz pusese pe masă o bucată mare

de carne.

— Ştii să prepari asta? întrebă el. Este vânat, împuşcat de curând.

— De unde o ai? întrebă Malika, în timp ce scotea carnea din hârtia în care era înfăşurată în mai multe

straturi.

— De la un client, răspunse el şi se duse în baie.

— Este căprioară sau cerb? strigă după el.

— Cred că este cerb, strigă el.

— Nu ştii?

— Nu.

Malika se miră. Acel Götz pe care-l cunoştea ea ar fi întrebat clientul. Ar fi ascultat toată povestea vânătorii şi ar fi cerut detalii.

Luă carnea cu ambele mâini şi simţi că înăuntrul ei mai era îngheţată. Nu putea fi proaspăt vânată, cum afirmase el.

Pulsul i se acceleră.

Singura pregătire a unui vânat pe care o ştia era o reţetă de friptură cu sos de vin roşu şi coacăze de munte. L-a pus pe Götz să mai iasă o dată după ingrediente. Şi-a tras pe el hanoracul verde-închis, şi-a pus portofelul în buzunarul din spate al pantalonilor şi a ieşit în casa scării. Acolo s-a oprit, s-a întors şi şi-a luat telefonul de pe masa din vestibul.

Mintea ei n-a făcut o legătură raţională între carne şi telefon. Însă instinctul a dat alarma şi stomacul i s-a încordat, aşa ca atunci când începuse totul. Şi-a pus mâinile calde în jurul cărnii. Interiorul îngheţat se topea. Un firicel roşu subţire picură de pe marginea mesei pe rochia ei. Fiecare gând o ducea în aceeaşi direcţie. Iar la capătul fiecărui gând era o imagine.

Încă o dată n-ar reuşi să închidă ochii.

Apoi privirea ei căzu pe ceasul de perete. Ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Magazinul era la nici cinci sute de metri depărtare. Se ridică, îşi şterse mâinile de rochie, luă cuţitul din suport şi înfipse tăişul în carne. Iară şi iară.

Când se întoarse Götz, era întuneric.

Malika şedea tăcută pe scaunul ei.

— Îmi pare rău, spuse el, dar nu pot să continui aşa.

Bertram tot vorbeşte insistent cu tatăl ei. Chipul lui, care la început nu-i spunea nimic Malikăi, pare acum dur şi hotărât.

De când s-a întors Helmut de la baie, Bertram nu mai manifestă un interes vizibil faţă de ea.

Malika se uită spre Viktoria, rezemată în cadrul uşii lângă Ruth. Malika prinde câteva vorbe, nume ale unor cântăreţi şi muzicieni clasici. Pesemne că este vorba despre festivalul Händel recent; Viktoria se dusese la aproape toate concertele.

— S-o întrebăm pe fiica mea, spune Helmut brusc şi bate cu mâna în masă. Există o menire naturală pentru femeie şi bărbat? într-o ordine nouă a societăţii, această problemă trebuie lămurită.

Malika surâde. Nici Bertram nu poate evita tema preferată a lui Helmut.

— Ce nouă ordine a societăţii? întreabă ea, pentru a câştiga timp.

— Cea iminentă, îi sare Bertram lui Helmut în ajutor. Dictatura moraliştilor nu va dura veşnic. Lumea devine din nou mai conservatoare, iar bărbaţii şi femeile trebuie să-şi delimiteze din nou mai clar rolurile lor.

Dacă toate s-ar fi derulat aşa cum îşi dorise ea... însă nu este aşa.

Întoarsă spre Helmut, spune niţel prea tăios:

— Absurd! Ce menire naturală să fie asta?

— Când mai exista meşteşugarul tău şvab, vorbeai altfel, ripostează Helmut.

— Şi? întreabă ea. Ce vreţi să faceţi cu femeile fără copii, aşa ca mine? Să le băgaţi la mănăstire? Să le măritaţi cu forţa?

Tatăl ei râde.

— De ce nu, răspunde şi ia o înghiţitură serioasă de vin din

paharul lui.

Bertram clatină energic din cap.

— Nu, spune el, nu la asta s-a referit. Este vorba despre deosebirile pe care ar trebui să le recunoaştem şi despre limitele autodeterminării noastre.

Şi Malikăi îi repugnă ideea ca omul să poată să se formeze pe el şi să formeze lumea după bunul-plac, însă în timp ce-şi caută vorbele potrivite, sună strident un telefon mobil. Bertram caută în buzunarul interior al sacoului său. Respinge apelul şi pune telefonul pe masă. Fundalul arată un doberman cu păr lucios.

În acest moment, Jorinde intră în bucătărie.

Malika simte cum încordarea din corpul ei scade.

Helmut se ridică. Întinde braţele şi aşteaptă până ce Jorinde se lipeşte de el.

— Pisicuţa mea, spune cu glas tandru şi priveşte dincolo de ea în direcţia coridorului.

Numai că acolo nu-s nici Torben, nici copiii. Jorinde a venit singură.

Malika închide ochii câteva clipe şi se gândeşte la sfatul terapeutic. În loc să se compare cu Jorinde, se raportează la Eul ei vechi. Vede cât de mult a evoluat, ce a realizat, că a devenit o profesoară de vioară îndrăgită.

Abia după aceea se ridică şi se îndreaptă direct spre sora ei.

Jorinde stă pe balcon. Singură. Malika ar fi putut s-o urmeze, însă conversaţia cu Bertram devenise interesantă. În timp ce musafirii se înghesuie acum la bucătărie în jurul mesei cu tartine, ea iese. În baie pune zăvorul la uşă şi se aşază pe marginea căzii. Bertram îi zâmbise fără echivoc când se strecurase pe lângă cei înfometaţi. Spiritual pare să-i fie mai apropiat decât presupusese iniţial. Făcându-i cu ochiul, ea rezumase potrivirile lor de păreri. *Nu tot ce este nou este bun. Nu orice străin vine paşnic. Nu orice limită te îngrădeşte.* El dăduse uşurat

din cap, după care ea se ridicase.

Cu toate astea, Bertram nu rezistă comparaţiei cu Götz.

Atunci când, într-o zi rece de noiembrie, fusese externată din clinica de psihiatrie, îşi văzuse viitorul clar înaintea ochilor.

Vicky şi Helmut o aşteptau lângă o aripă acoperită a clădirii şi o oază de plante tropicale tinere. Pacienţii zăceau fără energie în fotoliile galbene de piele sintetică împrăştiate peste tot şi se holbau la ecranele telefoanelor. Malika a coborât scara treaptă după treaptă, gândindu-se că viaţa ei va fi de acum încolo o căutare fără perspectivă. Nu va mai putea să iubească vreodată aşa. Iar mai puţin de-atât nu voia să iubească.

După ce s-a mutat, i-a fost de ajutor un ritm de viaţă egal, imprimat de muncă, terapie şi organizarea regulată a timpului liber. În următoarele două veri chiar s-a dus din când în când până la lac, la pajiştea cu meri. A înotat până la malul celălalt şi înapoi. Pe Götz nu l-a văzut nici o singură dată.

Când amintirile au început să nu se mai lase grele ca plumbul peste fiecare crâmpei de fericire actuală, a văzut afişul din faţa librăriei pe care o frecventa. Femeia din poză era Brida Lichtblau. Cartea ei se numea *Model de viaţă.*

În seara lansării cărţii, Malika fusese sigură că-l va întâlni. În rândul întâi. Mândru de soţia lui, care ar şedea acolo la o masă şi ar citi. S-a uitat atentă la toate scaunele. În dreapta, în faţă, a recunoscut-o pe doamna doctor Gabriel. Lângă ea s-a aşezat librăreasa cu bucle roşii. Götz lipsea.

Privirea ei a făcut din nou înconjurul sălii. El nu era.

N-a retinut mai nimic din conţinutul cărţii. Gândurile nu-i stăteau locului. Absenţa lui putea însemna totul, iar acest *tot* conţinea şi şansa unei noi încercări. Numai că vorbele Bridei la sfârşitul lansării i-au spulberat speranţa. Îi mulţumea soţului ei, Götz, care, din

păcate, nu putuse fi astăzi de faţă, întrucât fiica lor cea mică era bolnavă.

În dimineaţa următoare, Malika s-a dus până la magazin şi s-a uitat de-afară prin vitrină. Patul dispăruse. A continuat drumul pe bicicletă spre librărie şi a cumpărat un exemplar din *Model de viaţă.*

De atunci, citeşte tot ce scrie Brida Lichtblau. Fiecare figură bărbătească are trăsături de-ale lui Götz. Fără a se apropia mai mult de-atât de el.

Librăreasa crede că Malika este cel mai mare fan al Bridei.

Se duce în faţa oglinzii, îşi ridică părul într-un coc înalt, strâns doar superficial, şi-şi pune ruj pe buze. Trebuie să se termine. Ştie asta.

Prin geamul mat al uşii băii vede pe cineva stând în picioare. O ultimă privire examinatoare, apoi păşeşte în coridor.

— Haidem în dormitor, îi spune Jorindei, acolo nu ne deranjează nimeni.

Se opresc în faţa scrinului Jorindei. Este ticsit cu jacheţele mici şi costumaşe tricotate din primul ei an de viaţă, cu prima ei pereche de pantofiori, cu păpuşa preferată Lilli, cu diferite animale de pluş, un săculeţ din stofa cu bile colorate, o cutie de pantofi cu caiete, fotografii şi compuneri din anii de liceu.

Amintirile vizibile din copilăria Malikăi fuseseră îndepărtate temeinic de Viktoria. Nu există nici haine de bebeluş, nici jucării, ci doar câteva desene şi scrisori din şcoala elementară şi două certificate despre participarea la nişte concursuri de vioară neînsemnate.

— Te-ai mai gândit? Jorinde o priveşte cu teamă.

Cât de mică este sora ei. Prezenţa în film şi pe scenă n-are nimic de-a face cu atributele fizice. Este mai degrabă o siguranţă de sine care acţionează din interior către exterior.

Şi da. S-a mai gândit.

Nopţi întregi, Malika îşi imaginase şi repetase în gând tot felul de situaţii concrete. Se întrebase ce-ar face dacă Jorinde şi-ar cere copilul înapoi. Încercase să-şi imagineze ce ar face copilul dacă ar afla mai târziu că în realitate mătuşa era mama lui. Se gândise şi la reacţiile părinţilor, colegilor şi prietenilor. Şi fiecare imagine, fiecare răspuns erau un argument categoric împotriva planului Jorindei.

Totuşi, simţise dorinţa dureroasă de a creşte acest copil ca pe al ei propriu.

Jorinde se aşază pe marginea patului părinţilor, îşi ascunde faţa în mâini şi plânge. Sughiţurile vin din adâncul ei; corpul îi tremură.

Malika o priveşte tăcută. Nu cade ea în plasa lacrimilor de scenă. Prea des a asistat la apariţiile teatrale ale surorii ei. Jorinde îşi freacă ochii plânşi şi-şi şterge mucii de mânecile rochiei.

— Aşază-te măcar lângă mine, îi spune.

Câteva secunde stau liniştite una lângă alta.

— Căsnicia mea e terminată, spune Jorinde cu voce slabă, şi tu tot mai eşti furioasă pe mine. O priveşte pe Malika: Pe părinţi ar trebui să fii furioasă, nu pe mine. Eu eram doar un copil. Sora ta cea mică.

Apoi îşi pune capul în poala Malikăi şi-i ia mâna.

Pe obrajii Malikăi curg lacrimi. Se uită spre uşă. Mult timp nu au. Viktoria le va căuta curând.

Asta pare să fie un început, numai că încă nu ştie începutul a ce.

— Dă-mi câteva zile, spune. Vin la Berlin. Şi vorbim atunci.

Jorinde

Jorinde apasă pe sonerie.

Ridică uşor colţurile gurii şi face ochii mari. Ştie cum să obţină strălucirea interioară. Acum trebuie să dureze numai până la etajul trei.

Se aude bâzâitul, fuge pe scări în sus, câte două trepte deodată la fiecare pas. Uşa locuinţei este întredeschisă. Când îi iese mama în întâmpinare pe coridor, Jorinde îşi desface braţele, aleargă spre ea şi exclamă cu glasul ei cel mai profund şi mai sigur pe el:

— Îţi doresc tot binele din lume, Vicky!

N-au trecut nici trei ore de când Torben se apropiase foarte tare de ea, urlându-i în faţă că e complet nebună. Bolnavă şi sărită de pe fix şi smintită. O asemenea idee nu putea să aibă decât cineva care venea dintr-o familie dezechilibrată. După ce se potolise, îi strigase epuizat că n-avea decât să se ducă singură la mama ei ţicnită şi la tatăl ei nazist, copiii însă rămâneau cu el la Berlin.

Jorinde plecase.

Şezuse complet absentă în tramvaiul spre gara principală, alergase ca teleghidată prin gară şi o luase în jos pe scările rulante spre peroanele subterane 1 şi 2. Pe tot traseul Berlin-Leipzig privise fix pe geamul trenului, în loc să-şi înveţe textul pentru filmările din zilele următoare. Un rol secundar pe care-l interpretează în *Locul faptei,* totuşi.

În timp ce trecea pe lângă ea peisajul familiar, se hotărî să invoce o boală ca scuză că familia ei nu era cu ea. Apoi gândurile i se rotiră în jurul a ceea ce trebuia să discute cu Malika.

— Unde sunt scumpii mei?

Viktoria se dă un pas înapoi. Priveşte pe jumătate sceptic, pe jumătate cu reproş. Fără să ezite, Jorinde relatează despre un virus care bântuie în şcoală. Împodobeşte povestea cu detalii dezgustătoare, care, după cum se aşteaptă, înăbuşă interesul lui Vicky.

Malika stă în bucătărie la masă cu tatăl lor şi un alt bărbat. Jorinde nu-l cunoaşte, însă o privire îi este îndeajuns. Neinteresant. Helmut se ridică. „Pisicuţa mea", îi spune când se lipeşte de el. Şi pentru a doua oară povestea cu virusul înlocuieşte adevărul urât că i se destramă căsnicia, iar ea este gravidă a treia oară.

Când, imediat după aceea, o înconjoară braţele moi ale surorii ei, Jorinde n-ar mai vrea decât să plângă.

De când se ştie, luptă pentru iubirea Malikăi.

De câte ori stătuse în faţa uşii închise a camerei surorii ei. Bătuse şi se rugase şi dăduse furioasă cu picioarele în uşă, când Malika şuierase iarăşi: „Pleacă de-aici, trebuie să exersez!" Atunci alergase la mama ei, se lăsase consolată şi o vorbise pe Malika de rău.

Privirea surorii ei îi spune că nu şi-a schimbat părerea. Şi totuşi. Merită să facă o ultimă încercare.

Cei trei de la masă îşi continuă discuţia. Jorinde se duce la fereastră cu o sticlă cu limonada, ca şi cum acolo, afară, ar fi ceva vrednic de văzut.

— Doar o societate care apreciază mai mult comunitatea decât individul rămâne trainică, spune omul incolor de lângă Malika.

— Ceea ce se poate vedea bine apropo de RDG, trânteşte Malika ironic.

— Eşecul RDG-ului are alte cauze, vine replica lui, revoluţia paşnică...

— Asta n-a fost o revoluţie paşnică, îl întrerupe Helmut, asta a fost o restaurare capitalistă. Poporul şi-a vândut consumului sufletul şi nimeni nu l-a păzit de asta.

Ca întotdeauna, temele foarte mari. Helmut nu poate altfel. Se

uită vizavi spre parcul învecinat. Pe vremuri hrăneau acolo veveriţele. Unele îi mâncau din mână, atât erau de blânde. Odată, Malika bătuse din palme în unul dintre acele momente speciale şi gonise animalul. Jorinde plânsese groaznic şi Malika nu avusese voie o săptămână întreagă să se ducă la bazin, cu toate că înotul era pe-atunci activitatea ei preferată.

La masă este vorba despre imigrare. Din fericire, Torben este departe. Ar spune lucruri de care ea s-ar ruşina, iar Helmut ar schiţa un zâmbet uşor. Lui Torben îi lipseşte orice urmă de inteligenţă politică, iar amabilitatea lui Helmut nu face decât să înrăutăţească şi mai mult situaţia.

Diferenţele în ceea ce priveşte concepţia ei şi a familiei ei despre lume s-au micşorat. Ea nu mai este o activistă Antifa. *Oportunistă, fără personalitate* şi *laşă* o numise Torben din această cauză.

Vicky se tot agită încoace şi-ncolo şi toarnă alcool fără să fie rugată. Este mulţumită abia când majoritatea oaspeţilor sunt la fel de beţi ca ea. În ciuda fardului, nasul ei luceşte roşu. De mulţi ani deja, mama ei bea prea mult. Suferă de pe urma efectelor vizibile şi continuă să bea, pentru ca să uite de ele.

— Stai complet singură aici, spune şi îl bodogăne pe Helmut din cauza asta.

Însă Jorinde nu vrea să li se alăture. N-are chef de discuţii politice.

La început a fost şi ea uimită de vederile noi ale lui Helmut, cu care, de regulă, Vicky este de acord. Toleranţa prietenilor şi colegilor lor se încheie în mijlocul spectrului politic. Ei sunt liberali de stânga şi cosmopoliţi, de unde rezultă inevitabil dispreţul naţionalismului şi delimitării. Repetarea ca pe o mantra a punctului lor de vedere înalt moral înăbuşă dubiile, care, cu toate acestea, încolţesc.

Mai întâi n-a luat în serios noul conservatorism al părinţilor. Un conflict între generaţii. Nici mai mult, nici mai puţin. Însă acum, privind mai în detaliu, schimbarea orientării politice a lui Helmut şi

a lui Vicky i se pare mai puţin contradictorie. Optimismul legat de progres care se manifestase după unirea necondiţionată cu Vestul în anii nouăzeci nu l-au împărtăşit niciodată. Poate că Jorinde fusese atunci mai aproape de părinţi decât se presupusese. Astăzi nu-şi mai poate găsi nicăieri locul. În timp ce Torben este la el acasă în extrema stângă, ea caută în van o patrie.

Jorinde nu s-ar căsători o a doua oară cu Torben, îl cunoscuse pe când lucra la unul dintre Teatrele Libere de la Berlin. Scânteia dintre ei s-a aprins pe loc. Neliniştea interioară care-l mâna pe el o îmboldea şi pe ea. Teama ca nu cumva să le scape ceva esenţial îi făcea să fie mereu printre primii care se cufundau în beţie şi printre ultimii care părăseau o petrecere. Setea de viaţă nu era însă niciodată potolită.

Se îmbătau, se regulau, fumau pachete întregi de ţigări şi ajungeau adesea prea târziu la repetiţie. Contactul cu cei de-acasă se limita la telefoanele date din când în când de Vicky. Atunci Jorinde trăncănea, într-un ritm care nu îngăduia să i se pună întrebări, despre viaţa teatrală măreaţă, succesul iminent şi talentul ieşit din comun al prietenului ei. Era ceea ce voia Vicky să audă şi ceea ce putea să le povestească mai apoi celor din jurul ei. Rolul copilului-problemă îl ocupase deja Malika.

Helmut l-a ironizat pe Torben încă de la prima întâlnire, însă Jorinde a ţinut strâns de această relaţie. Motivul principal era viermişorul din pântecele ei, care, în momentul vizitei la care îl prezentase pe Torben părinţilor ei, nu avea încă nici măcar un milimetru şi despre care nu ştia atunci nimeni.

Ada a fost punctul de cotitură. De pe o zi pe alta, Jorinde a renunţat la fumat. N-a mai băut alcool şi a netezit valurile pe care le ridicase până atunci. Când a întâlnit-o pe Vera la „cursul de dărăcit", cum numea Helmut dispreţuitor pregătirea în vederea naşterii, a pus pentru totdeauna capăt zilelor de dezmăţ. Agenţia ei de casting

a devenit trambulina Jorindei spre film.

Torben a continuat ca până atunci. Abia Ada cea care putea fi văzută, auzită şi simţită l-a ţinut pentru un timp pe drumul cel bun, iar încrederea dobândită în acea fază i-a făcut să se căsătorească.

Însă mai târziu, când anii şi copiii au cerut o adaptare a dorinţelor la realitate, a refuzat să mai participe la aceasta. Nu accepta compromisuri, şi în orice caz nu pe plan profesional. Lipsa lui de tact, camuflată sub o aşa-zisă probitate, l-a costat multe prietenii şi şanse profesionale.

Faţă de părinţi, tot îi mai ia apărarea lui Torben. O greşeală ca asta n-o admite nimeni cu plăcere. „Ce fanfaron!" spusese Helmut după prima întâlnire, iar aprecierea lui se adeverea tot mereu din nou.

Bărbatul ei este un copil mare de aproape un metru nouăzeci, care vrea să fie iubit necondiţionat în ciuda tuturor defectelor lui. Doar că ea nu este mama lui.

Nici surorii ei nu i-a mărturisit până acum întregul adevăr al căsniciei lor.

Îi urmăreşte cu coada ochiului pe Malika şi pe bărbatul cu ochii reci. Trăsăturile fine ale buzelor lui stau într-un contrast ciudat cu partea superioară a feţei. Cu cât se uită mai mult la el, cu atât i se pare mai remarcabil. Dacă ar vrea, ar putea să atragă atenţia lui asupra ei, dar nici măcar de asta n-are chef.

Trebuie să vorbească cu Malika. E presată de timp, iar ultima convorbire telefonică nu se terminase frumos.

— De ce nu se ocupă Torben de progenitura lui? dorise să ştie Malika.

— Pentru că nu este a lui.

Glasul Malikăi se înăsprise.

— Cum s-a putut întâmpla aşa ceva? Doar există protecţie.

Iar Jorinde o întrebase, arogantă, dacă nu i se întâmplase încă niciodată să fie orbită de pofte. Malika închisese telefonul fără a mai spune vreun cuvânt.

Fumătorii vin de pe balcon, primul fiind Rudi-Carton-gudronat.

N-o să uite niciodată ce-i relatase Malika despre Vicky şi Rüdiger. Atunci, considerase povestea a fi o născocire a surorii ei, astăzi nu mai este aşa de sigură.

Jorinde iese pe balcon. Plantele de acolo sunt extravagante. Mama ei dispreţuieşte muşcatele şi alte plante cu o înflorire îndelungată. În schimb, există aici umbelele strălucind ca nişte globuri albe ale florii „agapanthus", alături de florile violete numite „steaua strălucitoare" şi de floarea-soarelui. Se aşază pe un scaun de paie şi se uită prin zăbrele jos pe trotuar, unde stă o femeie cu patru copii.

În trei săptămâni va fi prea târziu pentru ea. Atunci se încheie termenul legal de făcut chiuretaj. Tatăl copilului nu ştie nimic. Soţia lui şi fetiţa lui micuţă vor străluci în continuare alături de el în fotografiile presei de scandal. El este un adevărat clişeu. Auzindu-i numele, chiar şi femeile inteligente uită de demnitatea lor. Talentul lui actoricesc scuză tot. Ca om – un zero. Dar ce prezenţă fizică! Şi de aceea, Jorinde ştiuse ce voia, iar mai târziu, în camera lui de hotel, spusese „Da!" când o întrebase dacă se păzeşte. Pur şi simplu nu voise să fie întreruptă.

Chiuretajul ar fi calea mai uşoară. Dar cine nu-şi doreşte un copil de la acest bărbat?

Dacă turnările la primul ei rol principal într-un film pentru marile ecrane n-ar începe exact la câteva săptămâni după naştere, toate ar fi pe jumătate atât de rele. N-ar putea să ia cu ea micuţa creatură. S-ar răsfrânge asupra calităţii muncii. Trebuie să fie liberă. Cu toate că nu vor fi scene de nuditate, corpul ei trebuie să-i aparţină numai ei.

Torben îi spusese clar şi răspicat că se va ocupa numai de Ada şi Jonne. Şi asta, chiar fără a avea habar că un alt bărbat este tatăl bebeluşului.

Se întoarce şi priveşte prin uşa închisă a balconului cum musafirii se adună încet în bucătărie. Şi-ar dori să nu fie nevoită să intre iar în casă.

Renunţase imediat la ideea de a-i încredinţa lui Vicky bebeluşul. Îşi aminteşte prea bine de scenele după apariţia Adei.

Vicky sosise cu un munte de cadouri şi se năpustise entuziastă asupra bebeluşului. Văicărindu-se în acelaşi timp cât de greu îi fusese ei pe-atunci, fără a avea mijloacele tehnice din ziua de azi şi fată o mână de ajutor, cu un soţ care era mereu în turneu cu orchestra şi considera înfaşatul unui sugar a fi sub demnitatea lui. Pe deasupra, Malika, cea prea puţin drăgălaşă, fusese deseori bolnavă. Jorinde, în schimb, fusese de la bun început o rază de soare, iar în primul ei an de viaţă nu făcuse decât să râdă.

În timp ce vorbea, o ţinea pe micuţa Ada în braţe şi se plimba de colo-colo, o legăna energic şi se mira că bebeluşul nu se oprea din ţipat.

— Ţie o să-ţi fie mai bine, îi strigase Jorindei peste căpşorul Adei, o să te ajut, o să-ţi iau copilul de pe cap, ca să ai timp pentru tine.

Numai că Jorinde nu voia timp pentru ea. Voia să fie împreună cu Ada. Pe-atunci lucrurile încă mergeau bine între Torben şi ea, şi singurul element perturbator fusese mama ei.

Mai târziu, când Ada a devenit într-adevăr istovitoare şi a dezvoltat un spirit de contradicţie îndărătnic susţinut de Torben, Vicky n-a mai vrut să ştie nimic de oferta ei.

Exact de două ori a rugat-o Jorinde pe mama ei s-o ajute.

Prima dată era însărcinată cu Jonne, şi Vicky venise la Berlin pentru o zi. Se duseseră să mănânce îngheţată. Cum bila de îngheţată a Adei picura, Jorinde o apăsă cu degetele puţin mai adânc în conul de napolitană.

— Îngheţata să fie iar sus! ţipă Ada cea de trei ani, total neimpresionată de explicaţiile Jorindei că acum îngheţata nu mai

putea să păteze.

— Îngheţata să fie iar sus! mai ţipa ea chiar şi după ce îngheţata se topise de mult şi fusese aruncată într-un coş de gunoi.

— Poţi s-o iei pentru câteva zile cu tine la Leipzig? întrebă Jorinde.

Vicky aruncă o privire sceptică asupra Adei, care se dedicase întru totul crizei ei de isterie. Apoi răspunse hotărâtă:

— Nu.

Nervii lui Helmut nu rezistau la aşa ceva. Suferise în ultimul timp de tinitus şi doamna doctor Gabriel îi recomandase linişte.

A doua oară, Ada era deja elevă. Plecase de dimineaţă cu skateboard-ul, căzuse şi îşi rupsese braţul stâng. În acea zi, Helmut şi Vicky erau întâmplător la Berlin pentru a merge la un concert al filarmonicii. Jorinde a sunat-o pe Vicky pe la ora două după-amiază pe mobil şi a întrebat-o dacă ar putea trece cu Helmut o oră-două. Torben nu era acolo, Ada se văita din cauza ghipsului şi a durerilor, iar frigiderul era gol.

Jorinde a putut să audă clar cum Vicky îi spunea lui Helmut:

— Fractură de antebraţ, patru săptămâni ghips. Şi asta la acest temperament.

Jorindei i-a spus:

— Da, sigur, cu plăcere, dar astăzi nu ne ajungem cu timpul.

Prima care a aflat de sarcină a fost Kira. Jorinde făcuse testul în toaleta unui studio de film şi mai târziu, la machiaj, izbucnise în lacrimi. Kira trebuise s-o ia de la capăt. În timp ce lucra la ochii plânşi ai Jorindei, o asculta atent şi, când buzele Jorindei au început să tremure iarăşi, a spus:

— Opreşte-te!

S-a uitat cercetător la chipul ei şi şi-a aprins o ţigară.

— De ce n-o întrebi pe sora ta? Doar a vrut copii dintotdeauna.

În capul Kirei nu existau limite. A-i accepta sfaturile însemna a nu da doi bani pe normele în vigoare. Şi, cu cât se gândea Jorinde mai

des la această propunere, cu atât i se părea mai puţin nebunească.

Ce avea de pierdut? Relaţia cu Malika era complicată, dar nu era deteriorată fără speranţă. Întâlnirile la zilele de naştere ale părinţilor şi la sărbători se derulau de regulă paşnic şi, în cel mai bun caz, sora ei va privi copilul ca împlinire a unui vis.

Punctul slab al planului era momentul în care Jorinde şi-ar lua din nou copilul la ea. Şi astfel, din ideea unei îngrijiri trecătoare s-a născut aceea de a-i lăsa Malikăi copilul de tot.

Uşa balconului se deschide cu putere.

— Hai, fiiguţa! Hai, fuguţa! Plină, plină-i străchinuţa! strigă Vicky şi râde de propria-i glumă.

În povestea *Muc cel mic,* aşa îşi cheamă coana Ahavţi pisicile la blide, iar Malika şi Jorinde erau deseori strigate în acelaşi fel la masă de mama lor. De obicei, Jorinde venea atunci ţopăind şi sărind şi uneori o lua pe Malika de mână, ca s-o tragă după ea.

— Lasă-mă, spunea atunci Malika.

Înăuntru, invitaţii stau înghesuiţi în jurul mesei cu tartine şi salate. Malika nu-i nicăieri. Nu se află nici în salonul de muzică, nici în camera de zi. Jorinde se opreşte pe coridor şi se uită la uşa băii, în timp ce musafirii se răspândesc în toată locuinţa cu farfuriile pline.

Uşa se deschide. Malika şi-a ridicat părul lung şi negru într-un coc înalt, strâns doar superficial. Şi-a pus rujul de buze roşu-aprins, care este rezervat de obicei intrărilor ei în scenă.

— Haidem în dormitor, îi spune Jorindei, acolo nu ne deranjează nimeni.

— Deschizi tu, Ada?

Jorinde îşi spală mâinile în chiuveta din bucătărie, se şterge pe prosopul de vase şi o porneşte repede în urma fetei ei în vestibul.

— Ce-i de mâncare, mamă? întreabă Ada, în timp ce apasă butonul interfonului.

— Lasă acest „mamă”. Dacă vrei să mă necăjeşti...

— Nu vreau, mamă.

Jorinde inspiră adânc. Va avea mai târziu nevoie de ajutorul Adei. Îi spune pe un ton amical:

— Nu avem felul tău preferat de mâncare, avem în schimb desertul tău preferat.

Se uită la chipul îndărătnic al fiicei ei. Nu este întotdeauna uşor s-o iubeşti. Nu este uşor să fii corect. Iar provocarea cea mai mare constă în a nu abuza de puterea unei mame.

În casa scării se deschide liftul. Malika şi-a scos deja rucsacul şi-şi lasă lucrurile în pragul uşii. Pe chipul ei nu se poate citi niciun răspuns. Trei zile au trecut de la aniversarea lui Vicky. În aceste trei zile n-au vorbit între ele. Malika n-a vrut.

Ada îi întinde Malikăi mâna.

— Bună ziua, dragă mătuşă, spune ea cu glas dulce.

Jorinde îşi dă ochii peste cap, însă, ca de atâtea ori, speră zadarnic la o alianţă cu sora ei.

— Bună ziua, dragă nepoată, vine replica Malikăi. Mă bucur să te văd bine-sănătoasă. Sunt obosită de la drum. Ai putea fi atât de amabilă să-mi duci bagajul în încăperea mea?

Ada ia rucsacul şi-l duce veselă în camera de oaspeţi. Malika e în urma ei. Jorinde simte întotdeauna o strângere de inimă când vede cum procedează sora ei cu copiii. O face atât de bine. Şi nu doar cu Ada şi Jonne, cu toţi copiii. Autoritatea ei naturală, calmă face ca educaţia să pară lipsită de efort. De la Helmut ştie că cei înscrişi la lecţiile de vioară ale Malikăi îşi depăşesc cu mult capacitatea. Elevii ei strălucesc în audiţiile pe clase şi deja doi dintre ei au obţinut locuri de frunte la „Tineretul face muzică”. Dar Malika reuşea încă de când era copil să nu vadă într-o laudă nimic altceva decât o critică ascunsă. Paharul ei este întotdeauna pe jumătate gol. Singura perioadă din viaţa surorii ei în care i se modificase această perspectivă fusese cea cu Götz.

Pune masa pentru toţi. Torben lipseşte. În ajun i-a spus că pruncul

din pântecele ei nu este al lui şi că ar vrea să divorţeze.

El n-a părut surprins.

— Atunci va trebui să plăteşti întreţinere pentru mine, a replicat Torben pe un ton indiferent.

Până în acel moment, mai existase eventual o şansă minusculă pentru căsnicia lor.

El s-a mutat temporar la prieteni, iar copiii încă nu ştiu nimic. Îi e groază de momentul în care le va spune. Acum, când Malika este aici, măcar nu trebuie să suporte singură durerea copiilor.

În timpul mesei, Jonne pune întrebări sfredelitoare.

— Unde este bărbatul tău, Mali? De ce n-ai copii? Nu-ţi plac copiii?

Simţul tactului nu este ceva înnăscut; va trebui să-l înveţe pe Jonne să aibă tact, se gândeşte Jorinde, în timp ce Malika dă răbdătoare răspunsurile.

— Eu nu am bărbat, spune ea, mi-am dorit mult copii, dar n-am putut avea şi, bineînţeles, îmi plac copiii. Mai ales voi.

— Mama mea nu voia de fapt copii, trânteşte Ada. Am auzit-o spunându-i Kirei: De ce-oi fi făcut copii? Trebuie să fi fost nebună.

Jorinde simte privirea surorii ei.

— Nu asta am vrut să zic, Ada, eram stresată.

— Tu eşti mereu stresată.

— La naiba, Ada!

— Da, mamă?

Jorinde trânteşte tacâmul pe masă şi iese din încăpere.

Când se întoarce, Malika tocmai le zice că şi mamele sunt oameni cu sentimente. Vorbeşte atât de înţelept şi de inteligent, încât Jorindei aproape că i se face rău.

Malika nu ştie cum este să fii atât de împovărat. În afara ei şi a pisicii nu există nimic de care să fie nevoită să se ocupe. N-are habar de viaţa de fiecare zi cu copiii. Nu ştie că ei se îmbolnăvesc întotdeauna în momentul cel mai nepotrivit, că nu ţin cont în niciun fel de necesităţile părinţilor şi că-ţi cer cea mai mare atenţie în clipele

cele mai stresante.

Brusc, Jorinde se îndoieşte dacă a fost un lucru bun să-şi cheme sora. Dacă nu cumva întregul plan este o uriaşă greşeală. Dacă n-ar fi totuşi mai bine să facă chiuretaj.

Ada îl ia pe Jonne de mână şi-l trage pe canapea în faţa televizorului. N-are chef să-l supravegheze în joaca lui cu dinozaurii, aşa că Jonne trebuie să se uite cu ea la filmul japonez de desene animate.

— Într-o oră suntem înapoi, spune Jorinde.

Nu primeşte niciun răspuns.

Malika merge lângă ea ţinându-se dreaptă. Când are pantofi cu toc este aproape cu un cap mai înaltă. De la strada Zionskirch o iau pe Anklamer până la strada Acker şi de acolo până la memorialul Zidului Berlinului. Malika vorbeşte, şi ceea ce spune sună rational.

Nu tot ce-i fezabil este şi corect, îi spune. Locul unui copil este cu mama lui. Jorinde trebuie să-şi asume responsabilitatea, chiar dacă asta ar însemna să-şi întrerupă cariera.

— Nu-mi pot permite aşa ceva, trânteşte ea furioasă, întrerupând-o pe Malika, şi înşiră alte forme ale societăţii în care copiii cresc în comunităţi mai mari, fără o legătură strânsă cu părinţii.

Privirea pe care i-o aruncă Malika spune tot.

La Capela Reconcilierii se aşază pe o bancă.

— Dac-ar fi după Helmut, am reconstrui Zidul, spune Jorinde cu un râs amar.

— Prostii, replică Malika. Doar că n-are chef să trăiască într-o colonie de consum.

— De ce-i aperi de fapt mereu pe părinţi? Eu în locul tău...

— Dar tu nu eşti în locul meu.

Un grup de turişti americani trece pe lângă ele.

— Colonialiştii de consum, şopteşte Jorinde conspirativ.

Malika râde. Este primul moment relaxat între ele. Jorinde îşi sprijină capul de umărul Malikăi şi priveşte apusul de soare.

— Ce să fac? spune.

Când se întorc, Jonne le iese alergând în întâmpinare.

— Când vine tata? strigă el.

Jorinde se uită la chipul lui nerăbdător. Candoarea care se citeşte pe el o face să dispere. Şi Ada iese din camera de zi.

— Unde-i tata de fapt? întreabă ea.

Jorinde se uită mai întâi la Malika, după aceea înapoi la copii. Îşi dorise s-o facă altfel – şezând la o masă, rezonabil şi calm. Când rosteşte propoziţia temută, Adei i se taie picioarele. Malika o prinde în ultima clipă. Jorinde preia de la Malika fata care tremură toată şi o strânge în braţe. Ada nu se fereşte. Într-o fracţiune de secundă, durerea i-a transformat chipul.

Jonne îngenunchează tăcut lângă ea.

— Dar de ce? întreabă el.

Stau toţi patru în coridor. Le explică plângând copiilor că va divorţa – şi niciodată n-a simţit atât de intens ca acum ce bine este să aibă o soră.

Este aproape miezul nopţii când adorm în fine copiii. Pe Jorinde o ustură ochii de oboseală. Malika pune sticla de vin goală lângă găleata de gunoi, umple încălzitorul de apă şi atârnă două plicuri cu ceai de tei pe marginea unei căni mari. Buzele ei se mişcă.

Jorinde vede gesturile surorii ei, aude sunetele şi cuvintele, însă glasul Malikăi vine de departe. Propoziţiile ajung la ea, însă nu le înţelege semnificaţia. Acum că faptul e împlinit, vine frica. Nu-l mai iubeşte pe Torben, însă suferinţa copiilor îi taie respiraţia. Malika pune o ceaşcă pe masă. Ceramica atinge lemnul. Jorinde se uită în sus.

— M-ai ascultat? întreabă Malika.

Dă din cap că da, apoi că nu.

— Există o soluţie pe care mi-o pot imagina, dar ar trebui să vii cu copiii la Leipzig.

— La Leipzig?

— Da.

— Când?

— Cât poţi de repede. Înainte de naştere.

— Da, spune, fără să se gândească, atunci facem aşa.

Fără a se împotrivi, se lasă dusă în pat de Malika şi învelită. Şi chiar adoarme.

Timp de câteva luni, Malika a urmărit anunţuri şi s-a interesat pe la cunoştinţe. O locuinţă cu cinci camere, două băi şi o bucătărie mare nu mai este uşor de găsit nici în Leipzig. Jorinde se târăşte cu greu pe ultimele trepte de sus. Burta ei pare mai mare ca la primele două sarcini, şi totuşi are încă două luni.

— Bărbaţii lucrează? întreabă agentul şi o pofteşte să intre.

— Bărbaţii? spune Malika.

Jorinde zâmbeşte, se uită în jur şi merge din cameră în cameră. Peste tot lumină şi spaţiu şi o atmosferă bună. Apartamentul este perfect. Orientare est-vest, parchet, curte mare în spate, iar în faţă se vede multă verdeaţă.

— Ceva mai bun nu găsim, şopteşte Malika, stând acum în spatele ei.

— Aşa cred şi eu, răspunde Jorinde.

Ar dori ca îndoielile ei să amuţească în sfârşit. Dominarea surorii ei, refuzul Adei de a merge la o şcoală nouă, sănătatea precară a lui Jonne de la separare încoace – iată destule probleme. Şi fiecare problemă în parte este în sine prea mare.

Ajung uşor la înţelegere cu privire la împărţirea eventuală a camerelor. Un semn bun. Şi când se duc împreună pe balcon şi privesc în jos spre curte, spun deodată: „Frumos!" O ultimă dată se gândeşte Jorinde la cealaltă soluţie. Fără Malika, singură cu copiii. Dar ca-ntotdeauna, gândul acesta sfârşeşte în haos.

— Sora mea şi cu mine luăm apartamentul, îi spune agentului imobiliar.

— Sora dumneavoastră şi cu dumneavoastră?

— Da. Şi cei trei copii ai noştri.

— Aha.

Omul răsfoieşte prin documente.

— Ar mai trebui lămurite nişte lucruri, mormăie, în timp ce desprinde dintr-o agrafa de birou nişte formulare tipărite. Sunt necesare un document cu informaţii despre situaţia financiară şi solvabilitate, dovezi de venit şi – vă rog să nu mă înţelegeţi greşit – posibil şi o garanţie dată de părinţii dumneavoastră.

Jorinde vede cum ochii Malikăi se întunecă.

— Două femei şi trei copii, adaugă agentul dând din umeri. În acest caz, proprietarul va cere garanţii.

O tensiune ciudată planează în aer.

În timp ce în bucătărie Vicky şi copiii joacă halma43, Helmut se uită la schiţa apartamentului. Îşi ţuguie buzele, merge încoace şi-ncolo şi nu pare prea bine dispus.

— Locuinţa e grozavă, exclamă Jorinde, parcul este chiar vizavi şi nici până la voi nu-i departe. Apartamentul este un mare câştig, un 6 din 49 la loto, ei, poate nu un 6, dar un 5 din 49 în orice caz.

Şi, în timp ce fluxul cuvintelor ei continuă, Helmut pune planul pe masă şi se întoarce cu spatele. Se duce la fereastră, unde stă cu braţele încrucişate. Capul i s-a înclinat pe piept.

Jorinde amuţeşte.

Helmut nu trebuie s-o exprime în cuvinte. Jorinde se uită la Malika şi-i caută ajutorul din priviri. Pe chipul surorii ei se citeşte o tristeţe gravă.

— De ce? întreabă.

---

43 Halma a fost creat spre sfârșitul secolului al XIX-lea și a devenit repede un joc de strategie foarte popular. Se joacă pe o tablă specială de joc.

— De ce? Helmut se întoarce spre ele. De ce? Pentru că cineva trebuie să vă scoată gărgăunii din cap.

— Că tu rămâi singură... cu ideea asta m-am obişnuit, spune adresându-se Malikăi. Dar tu? Se uită la Jorinde. Ce fel de viaţă duci tu? Trei copii, care nici măcar n-au toţi acelaşi tată! Într-un apartament cu sora ta! Fără bărbat! (Suflă zgomotos şi inspiră adânc.) Eu nu sprijin aşa ceva!

Jorinde strânge din buze. Se uită la Malika, pe a cărei figură se vede doar consternarea.

— Hai! spune şi o trage pe Malika după ea.

După care deschide brusc uşa bucătăriei şi îi strigă pe Ada şi pe Jonne, la care joaca e în toi, aşa că nu vor să plece.

— Nu întrebaţi, şuieră ea, pur şi simplu veniţi. Vă explic mai târziu.

În privirea lui Vicky nu se vede nicio mirare.

Ada arată spre un morman de cutii pentru mutat.

— Nu-mi mai trebuie nimic de-aici, spune.

Cutiile sunt pline cu jucării şi cărţi de copii, haine rămase mici, cutiuţe cu scoici, borcane cu nisip de la Marea Baltică, toate păpuşile ei şi garderoba lor şi întregul conţinut al lăzii ei cu costumaţii. Ca şi cum Ada ar vrea să şteargă mărturiile vieţii ei de copil, ca şi cum ar fi dureros pentru ea până şi să fi fost copil.

Jorinde dă din cap că da. Mai târziu însă va pune să fie cărate în camionul de transport şi toate lucrurile eliminate.

În camera lui Jonne arată toate ca de obicei. Jucăriile sunt împrăştiate pe toată podeaua. Cutiile din jurul lui sunt goale. De fiecare dată când vrea să împacheteze o jucărie, începe să se joace cu ea şi apoi uită că trebuie s-o împacheteze.

Şi Jorinde se desparte de multe lucruri. Partea bună la mutări este corectarea exagerărilor anterioare. La ce-i trebuie douăsprezece perechi de blugi? Ce să facă oare cu douăzeci şi şase de castroane de compot? Efectul purificator al debarasării o face să suporte mai uşor

haosul din jurul ei.

În coridor vibrează telefonul mobil.

„Sună, te rog. Mama.”

Nu-şi poate aminti când şi-a spus Vicky ultima dată „mama”. E ridicol. Şi, desigur, nu va suna. La ultima convorbire telefonică, vocea lui Vicky aproape că se frânsese. Motivul fusese o carte poştală.

„Trăiască matriarhatul!” scrisese Jorinde pe ea, o băgase împreună cu o copie a contractului de închiriere într-un plic şi o expediase tatălui lor.

Primiseră locuinţa şi fără garanţie. O singură discuţie telefonică avută cu proprietarul casei fusese îndeajuns. Ca din întâmplare pomenise numele bărbatului al cărui copil îl aştepta şi este de presupus că o invitaţie la premiera următorului ei film reuşise restul.

Vicky îi spusese la telefon că, după citirea cărţii poştale, inima lui Helmut bătuse precipitat de două ori, apoi se oprise pentru cel puţin trei bătăi. După care trebuise să stea o jumătate de zi la pat şi s-o cheme seara pe doamna doctor Gabriel, care îi recomandase insistent să meargă la cardiolog. Toate din cauza ei! Nu se putuse constata, ce-i drept, nimic, dar ce importanţă avea asta! Jorinde se purta îngrozitor! Să se pună odată în pielea părinţilor. Helmut îşi face numai griji.

Chiar încercase să-l înţeleagă pe tatăl ei. Ştie şi ea ce pot pricinui grijile. Când, recent, Ada venise prea târziu acasă, neputând fi găsită nici pe telefon, Jorinde o luase întâi în braţe, apoi ţipase la ea şi-i trântise vorbe pe care tare ar dori să le poată retrage.

Grijile lui Helmut sunt însă de altă natură. Nu este numai ceea ce a spus tatăl ei. Este mai cu seamă cum a spus-o. A le scoate fiicelor lui gărgăunii din cap părea să-i facă plăcere. Percepuse în glasul lui ceva straniu, ceva ce-i producea teamă.

Împachetează fără pauză cutie după cutie şi nu observă că a intrat Torben în casă. Cu un rânjet arogant trânteşte în faţa ei actul iscălit, care îi permite să se mute cu copiii, să se înregistreze cu noul domiciliu şi să semneze contractele pentru şcolile noi. Şi pe viitor va avea nevoie pentru orice lucru oricât de mic de acordul lui. Orice excursie cu clasa, orice tratament medical trebuie aprobate de el. Nu mai scapă de el. Niciodată.

Renunţarea lui fără a se lupta o mirase. Întâmplător a dat de motivul acesteia în foaierul teatrului, unde-l aşteptase cu documentele acum câteva zile.

Era tânără. Atât de tânără, încât pe Jorinde o apucase mila. Însă o avertizare n-ar folosi la nimic. Faptul că e îndrăgostită o face nereceptivă la adevăr.

În ziua mutării a venit un grup de prieteni să ajute, îndrumaţi de Jorinde şi conduşi de Kira, împachetează ultimele lucruri rămase, supraveghează copiii, pregătesc de mâncare şi curăţă camerele goale. Transportul de mobilă pleacă din Berlin după-amiază târziu, iar seara devreme ajung şi Jorinde, Ada şi Jonne la Leipzig.

Malika stă deja de câteva zile în locuinţa cea nouă. La mutatul ei a ajutat-o Helmut, dar şi înainte de asta se mai întâlniseră de două ori. Mai întâi, Jorinde a fost furioasă, apoi s-a forţat să privească situaţia în faţă.

Malika a fugit dintotdeauna după tatăl lor. Dar zadarnic. Ceea ce s-a pierdut prea devreme nu mai poate fi recuperat. Primul ei an de viaţă Malika fusese separată de părinţi şi abia după naşterea Jorindei a descoperit Helmut că şi copiii mici au nevoie de un tată.

Ea nu poate simţi durerea surorii ei, însă atitudinea rece a părinţilor lor şi-o poate imagina.

Şi ea şi-a lăsat de multe ori copiii cu alţii. Pentru cine ştie ce filmare, în cine ştie ce loc, săptămâni în sir. Acasă, o bonă a fost cea care a văzut cum Ada, care de-abia făcuse trei ani, a mers pentru

prima dată pe bicicletă şi, când s-a dat iarăşi jos, îi pierise graiul. Torben a fost cel care a consolat-o şi nu şi-a pierdut răbdarea. După trei zile, vorbitul i-a revenit. Dar Jorinde n-a fost de faţă.

De fiecare dată când se întorcea acasă, se lupta să recâştige încrederea copiilor. Acestora le era egal că, de multe ori, Torben stătea fără să se ocupe de ei, doar navigând pe internet, că seara comanda pizza şi dimineaţa nu le pregătea fulgi de ovăz, că neglija gospodăria şi uita de tot felul de programări. El era acolo, şi ea nu era. Nimic altceva nu conta. Această durere a ei a mărit distanţarea de copii. Şi, la distanţă, căldura scade.

Urcă scările. Ada şi Jonne fug pe lângă ea. Sus stă Malika în uşă. Se simte miros de ceapă prăjită şi caşcaval topit. Jorinde îşi îmbrăţişează sora, apoi trece pragul într-o altă viaţă.

Primele zile comune se scurg într-o monotonie activă. Malika are grijă ca totul să fie despachetat rapid, frigiderul să fie plin şi locuinţa curată. De îndată ce este vorba despre treburile copiilor, se retrage plină de tact.

Însă curând chiar copiii sunt cei care se adresează Malikăi. De câteva ori, Jorinde a obiectat slab, dar în realitate este recunoscătoare pentru orice ajutor. La scurt timp după mutare, Jonne o însoţeşte deja pe Malika la şcoala de muzică ori de câte ori poate. După câteva ore de iniţiere fără spor în cântarul la pian şi la flaut, se decide pentru chitară.

Ada vrea să-şi facă temele apelând doar la ajutorul Malikăi. Atunci când le vede pe amândouă stând aplecate peste cărţi la masa din bucătărie, Jorinde iese tiptil din cameră. Oricând Ada nu pricepe ceva, Jorinde intră în panică. La Berlin fuseseră nişte scene îngrozitoare şi bineînţeles că, după aceea, copilul timorat nici gând să fi învăţat mai uşor. Cum reuşeşte Malika să explice acelaşi lucru de zece ori şi să rămână complet calmă este pentru ea o enigmă.

Seara stau împreună în bucătărie. Povestind, se apropie una de alta tatonând, şi uneori Jorinde are senzaţia că ele două n-au locuit într-o casă cu aceiaşi părinţi. Singurătatea Malikăi trebuie să fi fost imensă.

Când devine prea dureros, se întrerup şi se uită la filme. Cinemaul este al doilea cămin al Malikăi; te poţi baza pe bunul ei gust şi poveştile străine se suprapun peste imaginile propriului ei trecut.

Lilli vine într-o noapte rece de aprilie.

De-abia adormise Jorinde, când, puţin înainte de miezul nopţii, a început travaliul tipic. Umblă deja de-o oră încoace şi-ncolo. De la baie la bucătărie, pe coridor şi înapoi la baie. La fiecare contracţie se opreşte ca să se sprijine, apoi continuă să meargă.

Vicky a fost anunţată. Este deja pe drum. Malika stă în uşă cu sacoşa împachetată. Durerile facerii vin la intervale suportabile de circa douăsprezece minute. Mai este timp.

În taxiul spre spital, Malika o ţine de mână. Pe culoarele care duc la sala de naşteri, Malika este sursa ei de calm şi reazemul ei. Rămâne lângă ea. Toate cele patru ore. Şi când moaşa o pune pe Lilli la pieptul Jorindei, Malika plânge.

În săptămânile după naşterea lui Lilli, Jonne este singura fiinţă masculină din apartament. În această concentrare a femininului rezidă o forţă ce nu poate fi definită. Jorinde se reface mai rapid decât după naşterile celorlalţi copii. Cercul de femei îi face bine.

Respinge rugămintea lui Vicky ca Helmut să poată veni.

Nu înţelege de ce menţine Malika în continuare contactul cu tatăl lor. Poate că paharul dezamăgirii ei este plin.

Când se apropie începutul filmărilor, Jorinde se gândeşte să lase totul baltă. Nu vrea s-o părăsească pe Lilli. Nu vrea să supună bebeluşul la această separare; ce vină are cea mică? De astă dată are

şansa de a proceda corect. Totul în ea se împotriveşte ideii de a fi plecată săptămâni întregi. Privind retrospectiv, ideea să-i dea Malikăi copilul i se pare monstruoasă. Numai gândul la asta o face să plângă şi, de parcă ar vrea să repare chiar şi simpla intenţie, îi comunică Malikăi într-o zi că nu va juca rolul Elsei Bruckmann44.

Sora ei stă pe coridor. În această după-amiază, Jonne a fost cu ea în oraş câteva ore ca să caute o chitară pentru el. Îşi ţine un pantof în mână, cu celălalt mai este încălţată.

— Ţi-ai pierdut minţile? zice.

Jonne dispare pe loc în camera lui.

— Ce idee proastă mai e şi asta? Doar am discutat totul.

Cu Lilli în braţe, Jorinde se plimbă încoace şi-ncolo. Se uită la bebeluşă.

— Nu pot să plec de lângă ea, spune.

Malika îşi scoate şi al doilea pantof şi o trage după ea în bucătărie. Continuă amândouă să vorbească în spatele uşii închise, iar Jorinde nu are niciun argument cu care să se opună cuvintelor rezonabile ale surorii ei. Aşa este: ea este un om inegal. Deciziile ei se bazează adesea pe idei şi sentimente spontane. Înseamnă efectiv să nu fii întreg la minte dacă refuzi primul rol principal într-un film de lung metraj.

— Te cunosc de-o viaţă, spune Malika, şi ştiu c-o să regreţi.

În fiecare nouă zi de filmări, Jorinde este trezită de beep-ul telefonului. Ba este Lilli singură în fotografia de dimineaţă, ba o ţine Jonne în braţe, ba Ada. Malika nu apare în nicio poză. Nu-i plac fotografiile cu ea.

---

44 Prințesa Elsa Cantacuzino, fiica prințului Teodor Cantacuzino, născută în 1865, s-a căsătorit la 33 de ani cu Hugo Bruckmann, editor german la München. „Salonul Bruckmann“, ținut în vila lor, a devenit loc de întâlnire al înaltei societăți. Elsa și Hugo Bruckmann au fost printre primii germani care s-au înscris în Partidul Național-Socialist.

Şi seara primeşte întotdeauna un semn de-acasă. De cele mai multe ori, Lilli stă atunci în patul suplimentar pe care l-au montat la Malika în odaie pentru perioada cât lipseşte Jorinde.

În toate pauzele turnărilor, se retrage cu pompa de sân, pentru ca să poată continua să alăpteze după ce se întoarce acasă. Spre deosebire de colegii ei, nu bea alcool şi doarme de îndată ce timpul îi permite.

Munceşte mai concentrată ca de obicei. Preţul pe care-l plăteşte Lilli trebuie să fie justificat.

Ferestrele stau deschise. Lăstunii trec în grupuri mici pe deasupra ca săgeţile. Pentru a treia oară se află în luna mai aici în oraş. Felicitas vine în fugă. Miaună, se uită dacă are ceva de mâncare, apoi se întoarce şi iese din bucătărie. Probabil că Lilli a speriat-o şi pisica a fugit din camera Malikăi. Lilli iubeşte pisica. Invers nu este cazul.

Jorinde spală piepţii de pui şi îi tamponează cu prosoape de hârtie pentru bucătărie ca să-i usuce. Se gândeşte la despărţirea de la gară. Ada ridicase doar mâna şi se urcase în tren fără să se mai uite înapoi. Nu voia să plece. Nici Jonne nu voia de data asta. Prietenul lui cel mai bun îşi serbează ziua de naştere, dar afurisita de înţelegere dintre Torben şi ea prevede că ei doi trebuie să meargă o dată la două săptămâni la el la Berlin. Acolo stau într-o locuinţă amenajată doar pe jumătate, într-o cameră mică, şi sunt lăsaţi cea mai mare parte a timpului de capul lor. Torben numeşte asta libertate.

Recent a adoptat un stil de viaţă cu nuanţe ezoterice. Ierburile şi fumigaţiile par să joace un rol important. Când se întorc copiii, nu le put numai hainele şi părul a lemnişoare, răşină şi ierburi arse, ci şi sacoşele, periile de dinţi, caietele de şcoală şi animalele de pluş. Tot ce e lavabil, inclusiv copiii, spală imediat.

La început, Ada voia mereu înapoi la Berlin. Abia după ce şi-a făcut prieteni în noua ei clasă, furia i s-a domolit şi după puţin timp n-a mai vrut să petreacă un weekend la două săptămâni cu Torben. Prieteniile berlineze vechi s-au dus curând, iar a fi nevoită să stea cu

Jonne în aceeaşi cameră i se părea insuportabil.

De câteva ori Jorinde a cedat. Îi făcea plăcere să vadă cum copiii deveneau calmi şi mulţumiţi în structura judicioasă pe care o creaseră Malika şi ea. Dar după aceea, Torben a pus în priză Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului şi totul a luat-o de la capăt. Vinerea după şcoală fuga acasă, făcut bagajul, mers la gară şi urcat copiii într-un tren care-i duce într-o lume fără reguli, fără mese fixe şi fără prieteni nou-dobândiţi. Duminică seară, un alt tren îi scuipă iar afară. Cu consecinţele acestui umblat în două luntri Jorinde se luptă zile-ntregi, şi când relaţiile sunt din nou stabile, Ada şi Jonne se suie iarăşi într-un tren.

Freacă nişte ghimbir în mojar, adaugă usturoi, chili, curcumă şi piper şi mărunţeşte totul cu pilugul. După aceea prăjeşte ceapă, pune pasta în uleiul fierbinte, toarnă lapte de cocos şi adaugă apoi carnea tăiată.

Lui Lilli îi place carnea. Orice fel de carne. Chiar şi ficatul îl înghite cu poftă.

Cei mari o invidiază pe Lilli. Ea nu trebuie să plece niciodată. Tatăl ei plăteşte pe tăcute bani şi nu se amestecă. Îi va sta cică la dispoziţie, când Lilli va fi destul de mare.

La masă, Lilli stă lângă Malika.

Telefonul Jorindei bipăie. Pentru Ada şi Jonne regula este: la masă fără aparatură tehnică. Discuţiile pe acest subiect sunt obositoare, mai cu seamă pentru că Jorinde nu respectă regula. Trage cu ochiul spre Malika, apoi scoate telefonul din buzunarul pantalonilor şi citeşte: „Am ajuns. Victors Residenz-Hotel. Vii curând? Pup, Albrecht.”

Îl ştie de la turnările de după naşterea lui Lilli. El l-a jucat pe Hugo von Hofmannsthal, ea pe Elsa Bruckmann – soţia editorului Hugo Bruckmann, fondatoarea unui salon literar miinchenez şi ulterior sponsor al lui Hitler.

Filmul n-a mers bine, însă, din fericire, criticii s-au năpustit

asupra scenariului slab. În schimb, felul cum a interpretat-o Jorinde pe Elsa Bruckmann s-a bucurat de laudă unanimă. Dacă ceva salva acest film, s-a scris, atunci ea. Dacă exista un motiv ca să-l vezi, atunci i se datora ei. Jurnaliştii au ridicat-o pe nivelul următor. Acolo unde rolurile deveneau mai interesante.

De când au lucrat împreună, o leagă de Albrecht o prietenie pe care au extins-o mai târziu şi pe plan fizic. Ceva ce Malika n-ar înţelege.

— Da, plec imediat, butonează şi apasă pe trimitere mesaj.

Lilli a împins între timp legumele la marginea farfuriei; înghesuie în ea numai carnea. Fiecare dintre copiii ei este diferit. Ada, excentrică şi extrem de inteligentă, Jonne, introvertit şi total neinteresat de şcoală, şi Lilli, veselă şi mulţumită. Cu râsul ei gâlgâit, cu bucuria ei când aude muzică şi felul în care înfulecă la masă cu poftă şi concentrată, dă impresia că întreaga ei existenţă e binecuvântată cu noroc. Nimic nu pare s-o tulbure. Plânge rar, doarme bine şi îşi însuşeşte tot ce-i nou cu cel mai mare firesc. O clipă o tentează ideea să se întindă lângă Lilli şi să adoarmă cu ea. Dar apoi vine un al doilea mesaj de la Albrecht.

„Şampania e pusă la rece. Grăbeşte-te!”

— Trebuie să mai ies o dată, îi spune Malikăi, poţi s-o bagi tu pe Lilli în pat?

Malika dă din cap şi-i atrage încă o dată atenţia că în următoarele seri nu va putea avea grijă de ea.

— Ştiu deja, replică Jorinde şi le pupă pe amândouă de rămas-bun.

Nu este simplu. În coordonarea programului lor, se iveşte de multe ori necesitatea de a recurge la babysitter. Malika predă mai cu seamă după-amiezile târziu. Ordinea din gospodărie şi concepţiile diferite de creştere şi educaţie sunt din când în când motiv de ceartă. Însă, spre deosebire de Torben, Malika este deschisă discuţiilor. E uşor să încheie compromisuri cu ea şi Jorinde nu se simte niciodată

păcălită ulterior.

Pentru Lilli, Malika este efectiv cea mai importantă. Primul ei cuvânt suna ca *vioară,* doar că fără a pronunţa pe *v* şi pe *r,* după care au urmat *Mama* şi *Mali* cam în acelaşi timp.

Câteodată, Malika creează ceva distantă. Când Lilli o cheamă de prea multe ori, când se lipeşte prea tare de ea, o împinge cu grijă pe cea mică şi spune:

— Du-te şi la mama.

Iar la începutul fiecărui nou anotimp, anunţă sfârşitul menajului comun. Prima dată, Jorinde o luase în serios; se speriase şi a doua oară.

Însă Malika este tot cu ei.

În taxi îşi scoate oglinjoara din geantă, îşi dă cu rimei pe gene şi cu ruj pe buze. Din câte ştie, nu există în viaţa surorii ei nici un alt bărbat în afară celui cu ochii reci. Amândouă evită subiectul. Putinele tentative de a vorbi despre asta s-au soldat cu tăcerea Malikăi.

Cu Bertram Weißhaupt merge la cinema sau la concert, îi acceptă invitaţia la masă sau îl însoţeşte în excursii prin împrejurimi. Dar relaţia pare să fie asexuală şi nedefinită. Uneori nu apare timp de săptămâni, apoi se văd iarăşi o dată la câteva zile. În locuinţa lor nu vine niciodată. Îl împiedică alergia lui la părul de pisică. Şi cum dobermanul lui n-o place pe Malika, îl vizitează şi ea la fel de puţin.

Taxiul opreşte în faţa hotelului.

— Tură frumoasă de noapte, spune şoferul facându-i cu ochiul.

Până să priceapă Jorinde, el a plecat de mult.

Albrecht aşteaptă în foaier. Stă în mijlocul holului şi-i zâmbeşte. Îi place încrederea lui în sine. N-o interesează bărbaţii nesiguri pe ei. Iau liftul la etajul trei şi nu vorbesc mult. În cameră, îşi face în faţa ei un test rapid HIV. La Londra, unde petrece o mare parte a anului, se găsesc în orice farmacie.

Jorinde refuză.

— La mine nu există nimic de testat, îi spune.

El încreţeşte fruntea neîncrezător.

— Au trecut aproape patru luni.

— Mda, dă Jorinde din umeri, trebuie pur şi simplu să vii mai des.

Albrecht o mângâie pe obraz, apoi umple două pahare cu şampanie şi dă unul imediat pe gât.

Testul lui este negativ.

Se dezbracă, fiecare separat, însă cu privirea îndreptată spre celălalt. În centrul trupului său ea găseşte certitudinea vizibilă că o vrea.

Jorinde îmbătrâneşte, tatuajele de pe ambele braţe şi de pe spate, pe care le-a regretat deja de nenumărate ori, se estompează şi se deformează. Vergeturi de ţesut cicatrizat se întind peste şezut şi coapse, dar pe Albrecht nu pare să-l deranjeze. El o satisface într-o măsură în care n-a făcut-o alt bărbat înainte. Şi nu-l iubeşte.

Numai unui bărbat pe care nu-l iubeşte îi mărturiseşte dorinţele ei cele mai intime.

În dimineaţa următoare ia un taxi înapoi spre casă, întâlnirile cu Albrecht o înstrăinează de mediul ei obişnuit, aşa că şi ea se deplasează acum ca o străină. Se lasă condusă cu maşina şi contemplă oraşul cu ochi de turistă.

Malika şi Lilli nu sunt acasă.

Asta-i dă ceva timp pentru ea însăşi. Transformarea înapoi este o metamorfoză istovitoare – ca şi cum un fluture ar fi silit să intre înapoi în cocon şi să iasă din nou afară în culori mai pale.

Jorinde bănuieşte că Malika nu cunoaşte aceste scindări. Să fie mamă ar fi fost uşor pentru ea. Dar nu aşa funcţionează viaţa.

Este încă sub duş, când Lilli intră sărind şi pune reductorul de toaletă pentru copii pe colacul closetului, îşi împinge dresul în jos, trage taburetul pentru copii de la chiuvetă la toaletă şi se suie pe el.

Ada şi Jonne nu erau atât de independenţi la vârsta asta.

— Totu-n regulă acolo? strigă Malika.

— Da, răspunde Jorinde, şade pe closet.

După ce se şterge şi se îmbracă, o întreabă:

— Unde-aţi fost voi două?

— La locul de joacă. Unde ai fost tu, dacă-mi permiţi să întreb? Mi-a scăpat că voiai să lipseşti toată noaptea.

— Malika! Sunt încă tânără. Îmi trebuie uneori...

— Ai grijă! spune Malika.

Lilli intră în fugă în bucătărie. Trage după ea cutia viorii şi o lasă să cadă în faţa Malikăi.

— Uite-ţi viitoarea elevă, spune Jorinde, în timp ce sora ei verifică dacă instrumentul n-a avut de suferit şi-i vorbeşte lui Lilli pe un ton sever.

— Trebuie să fii atentă. Asta este vioara mea, Lilli. Nu a ta. A mea.

— A mea, repetă Lilli.

— Nu poate pur şi simplu să târască pe jos o vioară de douăzeci de mii de euro, spune Malika şi clatină din cap.

Jorinde devine atentă.

— De unde ai...? întreabă.

— Vioara mea?

— Nu, cei douăzeci de mii.

— Părinţii au adăugat atunci cincisprezece mii, spune şovăind.

Privirea ei trădează faptul că se simte vinovată. O astfel de sumă n-a primit Jorinde niciodată. Ce cred părinţii de fapt? Că toţi actorii sunt bogaţi? Hainele frumoase pe care le poartă în fotografiile din reviste erau împrumutate. Preţul de închiriere al unei rochii deosebite de seară este de vreo trei sute de euro. Cu bijuterii, farduri, coafeză şi taxi, o seară de gală o costă în jur de cinci sute de euro. Şi de arătat trebuie să se arate. Trebuie să-şi păstreze contactele şi să facă altele noi, şi toate astea având trei copii. Cele mai de succes colege ale ei fie n-au copii, fie au maximum unul.

Lilli s-a agăţat de piciorul ei. Ele numesc asta jocul koala. Jorinde trebuie să meargă prin apartament cu ea, pentru că şi un koala mic

este agăţat de mama lui. Au văzut asta la grădina zoologică. Se învârte o dată cu ea în jurul mesei, apoi o dă pe Lilli jos de pe ea, cu blândeţe.

— De altfel, zice Malika, a sunat Viktoria mai devreme.

— Şi?

— Într-o lună, Helmut cântă pentru ultima dată cu orchestra. El îşi doreşte să fim de faţă la concertul lui de adio. Şi tu.

Jorinde dă din cap că nu.

Malika spune că oraşul este prea mic pentru a nu da niciodată unul de celălalt, însă nu-i aşa. Drumurile lor nu se încrucişează şi ea nu intenţionează să schimbe ceva.

Din ziua în care el a refuzat garanţia, nu mai vorbeşte cu tatăl ei. Au trecut mai mult de doi ani de atunci.

Să nu faci ceva timp de doi ani durează mai mult decât s-o faci timp de doi ani. Einstein avea explicaţia mai bună, numai că şi ea ştie că timpul nu este o mărime constantă.

Copiii însă îşi văd bunicii regulat şi o fac cu drag. Mai cu seamă Ada pune preţ pe acest contact. Uneori, Malika o ia şi pe Lilli cu ei.

După ce iese din orchestră, Helmut vrea să se implice politic. Ea bănuieşte în ce direcţie va fi asta. Mai lipseşte să candideze pentru o funcţie la care chipul lui să poată fi văzut pe afişe, cu numele lui dedesubt. Atunci Torben le-ar explica tuturor a cui fiică este. Deja când o jucase pe Elsa Bruckmann, el explica batjocoritor că rolul i se potrivea perfect: „Fiica unui nazist interpretează o promotoare a lui Adolf Hitler”.

Câteodată îi este ruşine că a fost împreună cu Torben.

Şi câteodată nu-şi mai aminteşte pentru ce exact trebuie să-i ceară Helmut scuze. Privind la rece, numai tonul fusese greşit. Poate că nu mai vorbeşte cu el doar din cauză că n-a mai vorbit de prea mult timp cu el.

Lilli încearcă iarăşi şi iarăşi să ajungă în camera Malikăi.

— Şi Lilli, se tânguie ea.

Jorinde ia copilul, îl strânge sub braţul ei şi-l duce în camera lui. Acolo se zbenguie şi fac tărăboi câteva momente pe pat, însă de îndată ce atenţia Jorindei scade,

Lilli fuge pe coridor şi se îndreaptă spre uşa Malikăi. Jorinde îşi trage o jachetă pe ea, o apucă pe Lilli şi pleacă din casă.

Lui Lilli îi place bicicleta cargo. Şade în faţă în coş, comod aranjată pe blănuri moi, cu o pernă la spate şi animalul ei de pluş, mai degrabă un fel de gnom, în braţe.

Dinspre Rosental adie mirosul aspru de leurdă. Înainte de înflorirea ei, s-au dus adesea în pădure, culegând frunzele tinere. Atunci zile întregi se găteau mâncăruri cu leurdă, de care Malika nu se satură niciodată.

După un tur în jurul pajiştii mari din parcul Rosental, o cotesc în pădure. Jorindei îi place să zăbovească în apropierea apei. Trec peste Weiße Elster, peste Parthe şi se opresc în cele din urmă pe drumul de biciclete de-a lungul lui Neue Luppe[45]. La Auensee îşi prind bicicleta şi se suie în trenuleţul din parc – un tren de cale ferată îngustă care se numea înainte Trenul pionierilor. Locomotiva scoate aburi şi ele merg în jurul lacului, pe a cărui apă alunecă hidrobiciclete. Parcă ar fi nişte lebede uriaşe. Pentru câteva clipe îi iau lui Lilli piuitul. Arată cu gura deschisă spre lebede şi Jorindei îi trece prin cap gândul că atunci când sfârşeşte uimirea, se apropie moartea.

Duminică, trenul soseşte de la Berlin cu patruzeci de minute întârziere.

Jonne coboară primul.

— Unde-i Ada? întreabă ea cu teamă.

— S-a aşezat în altă parte.

---

[45] Un brat artificial al râului Weiße Elster.

Apoi o vede pe fiica ei stând pe peron, mai departe în spate. Îşi pune rucsacul în spinare şi vine în mod deliberat încet.

— Tata-i un cretin, spune în loc de salut.

Îşi sprijină capul de pieptul Jorindei şi o lasă s-o îmbrăţişeze.

Înfăţişarea ei şleampătă a atins un nou punct culminant. Poartă şosete albe Nike şi papuci de baie Adidas, iar picioarele subţiri şi le-a vârât în nişte pantaloni largi de jogging. Înainte ca Jorinde să poată pune întrebări, Ada îşi trage căştile peste urechi şi merge mai departe.

— Ce s-a întâmplat? îl întreabă pe Jonne, care e lângă ea.

Cu capul lăsat în jos, acesta spune:

— Cică nu mai trebuie să-i vedem pe bunicu' şi pe bunica.

Jorinde se opreşte.

— Asta nu poate să decidă el.

— El zice că poate.

— Şi de ce?

— Pentru că bunicu' i-a spus lu' Ada că ar fi bine să treacă pe partea cealaltă a străzii, dacă un grup de arabi vine spre ea.

Jorinde oftează.

— Îmi pare rău, spune, lămuresc eu asta.

În tramvai, Ada îşi dă căştile jos şi întreabă brusc:

— Poate să decidă tata dacă am voie să-l văd pe bunicu'?

— Nu, răspunde Jorinde, tu ai dreptul să-ţi vizitezi bunicii.

Vizibil mulţumită, fata se dedică imediat din nou muzicii ei, din care Jorinde prinde o secvenţă scurtă. Dacă nu se-nşală, este *Suita pentru violoncel nr. 1* de Bach. Ada este o enigmă.

Acasă, Malika aşteaptă deja nerăbdătoare. Este fardată şi gata îmbrăcată pentru concertul de cameră, care are loc diseară într-un orăşel din apropiere.

— Asta care stă în faţa casei noastre este Weißhaupt? întreabă Jorinde, pregătindu-se s-o prindă pe Lilli, care fuge în plină viteză

spre ea şi nu pare să se îndoiască nicio clipă că va ateriza cu bine în braţele mamei ei. Forţa mişcării ei ajunge pentru câteva rotiri comune.

— Mă duce acolo cu maşina, spune Malika.

Apoi se întoarce spre Ada şi Jonne, întrebându-i cum a fost sfârşitul de săptămână.

— Eu nu mă mai duc acolo, spune Ada.

— Atunci nu mă mai duc nici eu, i se alătură Jonne.

Malika se opreşte din mişcare şi-i aruncă Jorindei o privire întrebătoare. Jorinde face cu mâna semn că nu.

— Trebuie să pleci acum, vorbim mâine despre asta.

Malika dă din cap. Lilli fuge după ea până în casa scării, strigând cât o ţine gura:

— Paaaaaaa!

În dimineaţa următoare, după ce copiii pleacă de-acasă, Jorinde îşi fierbe un ceai şi ia micul dejun în linişte. Sora ei doarme încă. A venit târziu acasă, după miezul nopţii. Jorinde era trează în pat, auzise închizându-se uşa şi se întrebase în ce mod şi-o fi luat Malika la revedere de la bărbatul cu ochii reci.

Când, curând după aceea, bagă capul înăuntru, mormăie „Bună dimineaţa” şi târşâie din picioare până la baie, telefonul sună pentru prima oară. Este agenţia. Au intrat două oferte noi de roluri. Unul din ele, interesant – un film biografic despre pictoriţa suedeză Hilma af Klint. Avantajul: ar fi un rol principal. Dezavantajul: nimeni n-o ştie pe Hilma af Klint.

Imediat după ce închide telefonul, sună iarăşi. De astă dată este tipul de la Autoritatea tutelară. Torben vrea o schimbare a dreptului de custodie. Propunere de termen pentru o discuţie: de azi în două săptămâni.

— Nu pot atunci, spune Jorinde, am audiţie pentru un film.

— Atunci o săptămână mai târziu, miercuri dimineaţă?

Răsfoieşte prin calendarul ei.

— Îmi pare rău, atunci filmez două zile la Hamburg.

Se aude clar cum tipul acela îşi drege glasul.

— Doamnă Amsinck, dacă puneţi propriile interese peste binele copiilor dumneavoastră...

— Tatăl copiilor mei nu plăteşte pensie alimentară. Trebuie să muncesc ca să câştig bani.

— Posibil, dar tatăl copiilor dumneavoastră îşi face timp. Poate veni la orice dată imaginabilă pe care o fixăm, mi-a spus.

Jorinde îşi trage răsuflarea pentru a domoli furia care i se urcă la cap.

— Şi săptămâna asta nu mai este nimic liber? Sigur că aş dori să lămuresc lucrurile cât se poate de rapid.

Aude hârtii foşnind, apoi el îi comunică:

— Mâine dimineaţă a renunţat cineva.

— Perfect, răspunde Jorinde, îl sunaţi pe fostul meu sot?

După ce bărbatul închide telefonul, Jorindei i se face rău.

În timpul nopţii, Lilli începe să plângă. Pune mâna pe ea şi o simte fierbinte. Primul gând al Jorindei este la întâlnirea stabilită. Torben va veni. Dacă ea nu se prezintă, este încă un minus pe lista ei. Termometrul arată 38 cu 9. Se duce tiptil în bucătărie şi se uită la desfăşurătorul lor comun. Malika are oră la dentist şi deci iese din discuţie. Ar putea s-o întrebe pe Vicky, însă nu vrea. Se întoarce în camera lui Lilli cu o cârpă umedă, îi răcoreşte fruntea şi se întinde lângă ea. Este aproape unu şi jumătate.

Spre trei îi dă copilei un sirop contra febrei, iar după o jumătate de oră dorm amândouă. Deşteptătorul sună la şase fără zece.

Pe Jonne trebuie să-l cheme de trei ori, până se scoală.

— Cine mă duce azi la ora de chitară, Malika sau tu? întreabă şi ia o înghiţitură din cacaua lui.

Jorinde se uită la fiica ei.

— Eu nu! spune Ada. Asta nu poate să se ducă singur? Două staţii, mamă, şi cinci minute pe jos.

Jorinde se întoarce spre Jonne.

— Poţi să faci asta?

— De putut pot, spune cu gura plină, dar nu vreau.

Se aşază lângă el şi-l mângâie pe cap. Abia după aceea îi cade privirea pe hanoracul Adei – *there is a fackiri idiot staring at me,* scrie de-a curmezişul pe pieptul ei. Ada rânjeşte şi-i întoarce Jorindei spatele – *still staring at me*[46].

— De unde-l ai? o întreabă.

— De la tata.

La plecare, îşi pupă copiii şi-i spune fiecăruia în parte: „Te iubesc foarte mult". De când fiica unei prietene a fost lovită şi omorâtă în drum spre şcoală de un camion, au acest ritual. Cealaltă familie se despărţise certată. „Afară cu tine!" fuseseră ultimele cuvinte ale mamei către copilul ei.

Este ora şapte când se aşază cu o cafea neagră tare la micul dejun şi se întreabă dacă Ada, Jonne şi Lilli vor depăşi cu bine copilăria lor, cât de cât nevătămaţi. Dacă vor deveni nişte adulţi puternici. Toţi adulţii produc, în funcţie de gradul vătămării lor, mai multă sau mai puţină nenorocire în lume.

Apoi se gândeşte la Malika. La cât de furioasă a fost sora ei când era copil, cât de îndărătnică şi în acelaşi timp tăcută. Şi cum singurul bărbat pe care l-a iubit a înşelat-o şi a părăsit-o. Nici până-n ziua de azi nu vrea Malika să vorbească despre asta. Părinţii o găsiseră în faţa atelierului lui, în pragul uşii, şi o duseseră la clinică. De Götz a eliberat-o abia indiferenta în care cădea acolo, în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară, după ce-şi lua medicamentele.

Citalopramul tot se mai află în dulapul din baie care stă încuiat, şi poate că numai nivelul ridicat de serotonină este ceea ce face posibilă

---

[46] Un idiot nenorocit se holbează la mine – tot se holbează la mine.

viaţa Malikăi.

Torben o priveşte de sus. Pe mutra lui e un rânjet, care trădează o siguranţă de sine neliniştitoare. El are timp. O dată la câteva săptămâni, vine cu o nouă pretenţie, căreia ea trebuie să-i facă fată, şi cu fiecare confruntare îl urăşte mai mult.

Pe masa din sala de consiliere sunt o sticlă cu apă şi două pahare. Torben îşi toarnă numai lui. Goleşte paharul dintr-o înghiţitură, îl pune cu zgomot la loc şi începe să fluiere încet. Lilli se uită curioasă la el, apoi se lipeşte de Jorinde şi îşi bagă degetul mare în gură.

— Ne-am întâlnit astăzi la dorinţa tatălui copiilor, spune domnul Kölmel, consilier pentru clienţii al căror nume de familie începe cu A. Este vorba despre copiii Ada şi Jonne Amsinck. Îşi ia pixul, îşi pregăteşte o foaie albă de hârtie şi-l îndeamnă pe Torben cu un semn din cap: Poftiţi, domnule Amsinck, puteţi începe.

Ceea ce aude apoi Jorinde sună ca elaborat de un avocat şi conţine deja replicile la orice obiecţie posibilă. S-a pregătit bine.

Argumentarea este simplă. El şi noua lui parteneră aşteaptă un copil şi vor să-i ia pe Ada şi pe Jonne complet la ei. Spre deosebire de Jorinde, el le oferă copiilor o structură de familie stabilă – tată, mamă, copii şi un nou frăţior sau o nouă surioară. Spre deosebire de tatăl Jorindei, părinţii lui nu i-ar îndoctrina pe copii cu propagandă de dreapta. Poate să vadă satisfacţia din ochii lui când schiţează o imagine a tatălui ei, care are cam la fel de mult în comun cu Helmut precum are Torben cel real cu actorul care sade în faţa ei. Torben zice că nu-şi doreşte să mai aibă copiii de-a face cu acest om.

Când Jorinde vrea să obiecteze, domnul Kölmel intervine.

— Noi încurajăm aici comunicarea nonviolentă, doamnă Amsinck. Adică fiecare are dreptul să spună până la capăt ce are de spus.

„Trebuie să scap de numele ăsta”, se gândeşte în timp ce Torben continuă să vorbească şi Kölmel scrie iarăşi cu râvnă.

Spre deosebire de Jorinde, spune Torben, el este un om fidel şi de

încredere. Vrea să amintească de faptul că Lilli, prezentă aici, a fost concepută într-o aventură. Probabil că Jorinde l-a mai înşelat deseori şi nu poate să-şi închipuie că modul de viaţă al fostei lui soţii s-a schimbat radical. Timp de doi ani s-a resemnat cu inima grea să fie un tată de duminică, dar asta nu-i ajunge.

Lilli se desprinde din braţele Jorindei, umblă stângaci prin cameră şi ia un perforator de acte de pe birou.

— E-n regulă, spune domnul Kölmel.

În capul Jorindei se învălmăşesc gândurile. Brusc, ameninţarea lui Torben capătă sens. Când făcuse cerere ca să primească avans de pensie alimentară pentru copii, pentru că el nu plătea, o sunase.

— Statul îşi ia nenorocirii ăia de bani în totalitate de la mine înapoi, udase el, primesc mereu scrisori de la ei!

— Doar sunt şi copiii tăi, replicase ea, poţi să fii bucuros că statul îţi preia obligaţiile.

El răsese batjocoritor şi-i închisese telefonul. La scurt timp după aceea, o mai sunat-o o dată. I-a spus foarte calm:

— O să regreţi asta.

Domnul Kölmel o priveşte întrebător.

— Doamnă Amsinck, spune el pe tonul unui terapeut, vă puteţi imagina să locuiască permanent copiii la domnul Amsinck?

În timp ce-i aşteaptă răspunsul, îi arată lui Lilli cum funcţionează perforatorul. Ea începe să găurească entuziastă coperta unei broşuri. Jorinde îşi drege glasul şi spune:

— Domnul Amsinck nu plăteşte nici măcar pensia de întreţinere pentru copii. Cum îşi imaginează *el* asta?

Torben zâmbeşte.

— Asta nu va mai fi necesar atunci, răspunde. Alocaţia care mai este restantă o putem regla fără probleme, scăzând-o din ceea ce trebuie să-mi plătească mie fosta soţie.

Ea-l priveşte fix.

— Ai întrebat cumva copiii ce vor ei? Ei nu vor la tine. Nu mai vor să vină deloc la Berlin.

Torben se lasă pe spate şi îşi încrucişează braţele.

— Şi sora ta le înlocuieşte tatăl – sau cum vine treaba?

Domnul Kölmel pune pixul deoparte şi face o mişcare cu mâna de calmare a spiritelor.

— Aici ne preocupă exclusiv binele copiilor.

— Copiilor le este bine, spune Jorinde. Resping propunerea domnului Amsinck.

O clipă i se pare să vede uşurare în ochii lui Kölmel. Dacă este cumva de partea ei... a ascuns-o al naibii de bine.

Chipul lui Torben zvâcneşte.

— Atunci ne vedem în instanţă.

Îi percepe furia. Încă nişte cuvinte care să-l irite şi firul subţire al răbdării lui se rupe. Torben cel dezlănţuit nu i-ar plăcea domnului Kölmel.

Lilli a perforat evident destul. Se uită ce mai poate oferi biroul domnului Kölmel, apoi se caţără cu un creion corector Tipp-Ex în mână înapoi în poalele Jorindei. Fruntea ei este din nou fierbinte, iar ochii-i lucesc de la febră.

— Să încheiem asta aici, spune Jorinde, fiica mea este bolnavă.

Îşi ia la revedere cu Lilli în braţe. Torben face doar un semn din cap.

— Asta, spune el, nu s-a încheiat nici pe departe!

Afară aşteaptă Malika. A împrumutat maşina de la bărbatul cu ochii reci şi s-a gândit chiar şi la un scaun auto pentru copii. Obrazul ei drept este umflat.

— Un dinte în minus, îngaimă dând din umeri.

Jorinde o pune pe Lilli în maşină şi o prinde în scăunel cu centura de siguranţă.

— Se duce în instanţă, spune cu glas slab, nu ştiu dacă o să pot răzbi.

Ca-ntotdeauna, îmbrăţişarea Malikăi e fără vlagă, de parcă ar vrea să evite o atingere adevărată. Vorbele ei contrazic însă această

impresie.

— Nu trebuie să treci singură prin asta, îi spune. Sunt alături de tine.

Apoi conduce maşina, fără alte cuvinte, prin traficul intens. La semaforul următor, Jorinde se întoarce spre Lilli. Buclele negre i s-au lipit de frunte, ochii sunt închişi pe jumătate. De mai multe ori deja, a fost luată drept fata Malikăi şi de fiecare dată Malika a fost cea care a lămurit confuzia.

Ajunse acasă, se întind toate împreună în patul Malikăi. Lilli doarme între ele. Jorinde se uită la sora ei, care a luat o pastilă contra durerii şi pare să doarmă şi ea.

Jorinde îşi poate imagina să trăiască foarte mult timp în felul ăsta.

Este *Simfonia învierii.* Simfonia nr. 2 a lui Mahler.

Asta îl face pe Helmut fericit. Să stea o ultimă dată pe scena mare. Timp de cinci părţi. O oră şi jumătate de muzică grandioasă.

În mod surprinzător, copiii nu protestaseră. Ada a cerut bani ca să-şi cumpere o rochie pentru această ocazie. Jonne a spus că va deveni poate şi el odată muzician. A ignorat obiecţia ei că pentru asta ar trebui să mai şi exerseze uneori.

Se gândise scurt la posibilitatea s-o ia şi pe Lilli.

— Are doi ani! spusese Malika rotindu-şi ochii. Ce să caute la o simfonie de Mahler?

Desigur că au locuri foarte bune în centrul galeriei sălii. Când începe *Allegro* – „Pomenirea morţilor" Vicky prinde scurt mâna Jorindei. La partea a cincea, „învierea", îşi şterge câteva lacrimi din colţul ochilor.

Jorindei nu i-a plăcut niciodată Mahler. Prea bombastic, prea mult caracter de muzică de marş, prea multe instrumente. Ascultatul o suprasolicită şi o oboseşte. Este aici exclusiv din cauza tatălui ei.

La sfârşitul concertului, după ce aplauzele se sting treptat, dirijorul ia cuvântul. Îl roagă pe violoncelistul Helmut Noth să se

ridice, îi mulţumeşte unui muzician remarcabil şi unui membru de nădejde al orchestrei pentru prestaţia sa îndelungată şi dedicată şi îndeamnă publicul la o ultimă serie de aplauze. Apoi apare cu pas uşor pe scenă o fetiţă cu flori şi-i întinde lui Helmut buchetul. Nu trece un minut şi cei mai mulţi spectatori se ridică de pe locurile lor şi se îndreaptă spre ieşiri.

Asta a fost.

Acasă este aşteptat cu şampanie şi sandviciuri micuţe. Se ciocnesc paharele. Apoi, Vicky îi dă pe toţi ceilalţi afară şi închide uşa.

Mâinile lui sunt în buzunarele pantalonilor, îşi ţine picioarele desfăcute din şolduri. Capul îi alunecă puţin în jos, aşa ca întotdeauna, însă ochii lui o privesc ţintă.

Încet, Jorinde se îndreaptă spre el.

Mulţumiri

Le adresez mulţumirile mele lui Philipp Keel şi colaboratorilor de la Editura Diogenes, inclusiv reprezentanţilor care călătoresc prin ţară şi fac tot ce este posibil pentru noi, muncind din greu. Toţi m-au întâmpinat cu o amabilitate copleşitoare. M-am simţit ca acasă, deşi este prima mea carte la Diogenes.

Îi mulţumesc şi redactoarei mele Kati Hertzsch, care mi-a stat alături cu un entuziasm permanent. Numai cu ajutorul ei a putut lua fiinţă această carte.

Ca să scrii o carte este nevoie mai cu seamă de timp. Le mulţumesc mamei mele, lui Susanne Gabel, Lenei Wingerter, Lenei Stange şi lui Elisabeth Holler pentru că mi-au procurat acest timp. Fără ele, totul ar fi fost mult mai dificil, iar unele lucruri chiar imposibile.

Steffen Golibrzuch mi-a fost alături în atâtea privinţe, încât este imposibil să enumăr totul aici. Încrederea lui în aptitudinile mele şi dragostea lui formează baza pe care poate să prospere totul.

Aş dori să-i mulţumesc şi fiicei mele Clara. Preferinţa i ei pentru happy-enduri nu a rămas fără ecou.

Cu Tanja Graf, la a cărei editură au apărut primele mele două cărţi, a început totul. Fără ea probabil n-aş fi publicat niciodată o carte.

Christof Schauer, Vigor Fröhmcke, Uschi Lehner, Birka Sonntag, Dany Wieländer, Ivo Eiberle, Egbert Pietsch, Anke Theinert şi Frank Michael Kroschel mi-au fost parteneri inspiraţi de discuţie, consultanţi de specialitate şi sprijin psihologic.

Pentru înţelegerea şi răbdarea lor în ultimul an şi jumătate

mulţumirile mele se îndreaptă către Katia Klose Soltau, Sylvia Kroneberger, Viola Grandke, Manuela Schmidt şi Anna Weber.